

Årsredovisning 2022

Region Jönköpings län

Innehåll

För ett bra liv i en attraktiv region	4
Grundläggande värderingar	6
Året 2022 i korthet	9
Region Jönköpings län – hur når vi vision och övergripande strategiska mål med god hushållning	14
Måluppfyllelse och god hushållning	16
Regional utveckling	19
Verksamhet för regional utveckling	34
Folkhälsa och sjukvård	56
Väsentliga personalförhållanden	87
Regiongemensamma inriktningar	98
Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning	103
Händelser av väsentlig betydelse	105
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	106
Översikt över verksamhetens utveckling	122
Den kommunala koncernen	124
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	130
Balanskravsresultat	133
Förväntad utveckling	134
Finansiella rapporter	136
Notförklaringar	147
Revisionsberättelse för år 2022	160

I årsredovisningen ingår även bilagorna

1. Hållbarhetsredovisning
2. Patientsäkerhetsberättelse
3. Barnbokslut

Framsida: Olena Pohonchenkova är musikjournalist och översättare i Ukrainas huvudstad Kiev. Sedan juni 2022 har hon bott i Jönköping i krisresidens för kulturarbetare, arrangerat av Region Jönköpings län och med Jönköpings litteraturhus som värd. Foto Johan W Avby.

För ett bra liv i en attraktiv region

Visionen för allt vårt arbete är *För ett bra liv i en attraktiv region*. Jönköpings län ska vara den bästa platsen att besöka, växa upp, leva, verka och åldras på för alla. Under ett år händer det mycket i Region Jönköpings läns breda verksamhet för invånarnas bästa. Denna årsredovisning utgår från de uppdrag i Budget 2022 med flerårsplan 2023-2024 som regionfullmäktiges 81 ledamöter beslutade om i november 2021. Som inledande avsnitt kan du ta del av ”året i korthet” där du snabbt får en bild av några händelser som vi valt att lyfta fram. Bläddrar du vidare finns mycket mer att läsa om regional utveckling, folkhälsa och sjukvård, vårt arbete med hållbar utveckling, våra medarbetare och vår ekonomi. Till årsredovisningen finns tre bilagor; patientsäkerhetsberättelse, barnbokslut och hållbarhetsredovisning.

Som utgångspunkt för vägval och strategier i arbetet för våra invånare finns de övergripande styrdokumenterna *Regional utvecklingsstrategi* samt *Tillsammans möter vi framtidens behov av hälso- och sjukvård*. Dessa ger en brett förankrad och långsiktig inriktning för hur Region Jönköpings län fortsätter arbetet mot visionen.

Vår verksamhet präglades de första månaderna under 2022 av fortsatt hög påverkan av Coronapandemin. I februari 2022, då Ryssland inledde sin invasion av Ukraina, kom ny osäkerhet att hantera. I god samverkan samlade vi oss i länet kring möjliga insatser för att förbereda oss på att kunna ta emot människor från Ukraina och förbereda oss på att hantera annan påverkan på grund av kriget. Utifrån erfarenheter från pandemin och det aktuella säkerhetsläget i stort har fokus ökat på vårt beredskapsarbete, att bygga robusthet, öva och förbereda oss på det oväntade. Det som märkts av i form av faktiska händelser har varit cyberattacker, lyckligtvis har de i stort sett kunnat undanröjas utan följder i verksamheten. Även ökade energipriser och kraftig inflation på bred front har lett till behov av gemensam kraftsamling mellan länets aktörer. De påfrestningar som möter samhället i stort påverkar såklart även oss i Region Jönköpings län som organisation.

Den politiska ledningen för mandatperioden 2019-2022, Koalition för Region Jönköpings län, pekade i Budget för 2022 ut några områden med särskilt fokus – att vara förberedd för tiden efter pandemin med uppskjuten vård att hantera och en kollektivtrafik som tappat mycket resenärer, fortsatta satsningar på hälso- och sjukvården och stöd till näringsliv och kultur.

För att åstadkomma resultat för våra invånare inom såväl utpekade fokusområden som övriga ansvarsområden som vi som region har, krävs förhållningssätt och strategier som stödjer och ger en långsiktighet. Kvalitet som strategi, med fokus på att förbättra våra processer och arbetssätt för att nå nya och bättre resultat, har i flera decennier varit vägledande för vårt sätt att leda och utveckla verksamheten. Liksom utgångspunkten att genom god hushållning förverkliga visionen, regionens ekonomi är i god balans sedan många år och vi har marginaler för att klara några ekonomiskt utmanande år. Egenfinansiering av investeringar och ansvarsfullt budgetarbete under många år har lagt grunden för detta.

Vårt arbete med hållbar utveckling ledde även detta år till en mycket bra placering i öppna jämförelser inom miljöområdet. Under året aktualiserades vikten av att använda el på ett effektivt sätt. Det är en fråga som vi har arbetat systematiskt med under många år och där ligger vi i topp i öppna jämförelser. Inom social hållbarhet har vi under året bland annat arbetat med kompetensutveckling kring rättighetsbaserat arbete, som handlar om att förstå och arbeta utifrån de grundläggande principerna för mänskliga rättigheter. Agenda 2030 är en grundläggande utgångspunkt för vårt arbete.

Medarbetar- och chefsutveckling är grunden för att vår organisation ska kunna möta framtiden. Några exempel på ledningsstrategier är samverkan med andra aktörer, samskapande av välfärdstjänster tillsammans med invånarna samt involvering av våra engagerade medarbetare i arbetet med att utveckla och ständigt förbättra verksamheten. Under 2022 har förutsättningarna för att ta tillvara på innovationer från medarbetarna stärkts.

Arbetet för att nå målet att Region Jönköpings län år 2025 ska vara bäst i landet på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter har under de senaste åren tagit ett språng, till stora delar drivet av pandemin som skyndat på det arbetet. Användningen av digitala lösningar i våra kontakter med invånarna och i våra verksamheter har ökat och nya arbetssätt har fått fäste, utmaningen ligger nu i att ta tillvara och fortsätta utvecklingen.

För oss som region är samverkan med andra aktörer helt avgörande, både inom arbetet med regional utveckling och med folkhälsa och sjukvård. På alla nivåer och över organisatoriska gränser utvecklas vårt gemensamma arbete för våra 368 000 invånare.

Samtidigt som vi har högt förtroende hos våra invånare och goda resultat tack vare en väl fungerande verksamhet med engagerade medarbetare har vi utmaningar. För att möta framtiden behöver vi lyckas med att ta tillvara kraften hos alla våra invånare och samtidigt utveckla nya arbetssätt där de digitala möjligheterna är en viktig del. Befolkningsutvecklingen och de välfärdsbehov som följer med det kommer att kräva att vi arbetar på nya sätt och att vi tar tillvara på de möjligheter som det ger. Det förebyggande arbetet behöver vara i fokus för att minska behovet av vård och omsorg.

Det är genom våra medarbetare och chefers stora engagemang och vilja att utveckla både sig själva och verksamheten som vi på ett så framgångsrikt sätt kan bidra till visionen *För ett bra liv i en attraktiv region*.

Vi vill rikta ett stort och varmt tack till alla för fina insatser under 2022!

Rachel De Basso
Regionstyrelsens ordförande

Jane Ydman
Regiondirektör

Grundläggande värderingar

Kundorientering

En organisations långsiktiga framgång beror på dess förmåga att skapa värde för dem som den finns till för – kunderna. De externa och interna kundernas uttalade och underförstådda behov, krav, önskemål och förväntningar ska vara vägledande för organisationen, dess medarbetare och verksamhet.

Engagerat ledarskap

För att skapa en kultur som sätter kunden i främsta rummet krävs ett personligt, aktivt och synligt engagemang från varje ledare. Ledarskapets viktigaste uppgifter är att ange riktningen för verksamheten, ta till vara potentialen i individers olikheter och erfarenheter, skapa förutsättningar för medarbetarna samt att i dialog med dem definiera och följa upp målen.

Allas delaktighet

En förutsättning för en framgångsrik organisation är att varje medarbetare känner sig ha förtroende att utföra och utveckla sina arbetsuppgifter. Var och en måste därför se sin roll i helheten, ha klara mål, de medel som krävs samt kunskap om de resultat som ska uppnås.

Kompetensutveckling

Den samlade kompetensen är avgörande för organisationens framgång och konkurrenskraft. Därför måste kompetensutvecklingen ses både ur ett organisatoriskt och ett individuellt perspektiv, för att därmed utveckla och tillföra kompetens på ett sätt som stärker såväl individen som organisationen i sin helhet.

Långsiktighet

Organisationens verksamhet måste värderas med tanke på utveckling och konkurrenskraft över tiden. Ett uthålligt förbättringsarbete leder till ökande produktivitet och effektivitet, bättre miljö, nöjdare kunder och varaktig lönsamhet på lång sikt.

Samhällsansvar

Varje organisation har ett samhällsansvar utöver lagar och förordningar. Organisationen och dess medarbetare måste se sina processer, varor och tjänster som delar i en större helhet och aktivt medverka till förbättringar i både samhälle och miljö.

Processorientering

Organisationens verksamhet ska ses som processer som skapar värde för kunderna. Processorientering stimulerar till att analysera och förbättra arbetsflöden och arbetsorganisation, och lägger grunden för kundorienterad verksamhetsutveckling.

Förebyggande åtgärder

Det är lönsamt att förebygga fel och ta bort risker i processer, varor och tjänster. Framsynthet, förutseende och planering är nyckelord i förbättringsarbetet där även kunder och leverantörer ska engageras.

Ständiga förbättringar

Konkurrenskraft kräver ständiga förbättringar och förnyelse av alla verksamhetens delar. Förutsättningen för detta är ett metodiskt förbättringsarbete som genomsyrar organisationen och en kultur som stimulerar till ständigt lärande, kreativitet och nya idéer.

Lära av andra

För att kunna vidareutvecklas måste organisationen och dess medarbetare på alla områden skaffa sig ny kunskap om vad som är möjligt att uppnå och hur detta kan uppnås. Detta kräver jämförelser med dem som är bäst på en viss process, oavsett vilken bransch eller sektor de tillhör.

Snabbare reaktioner

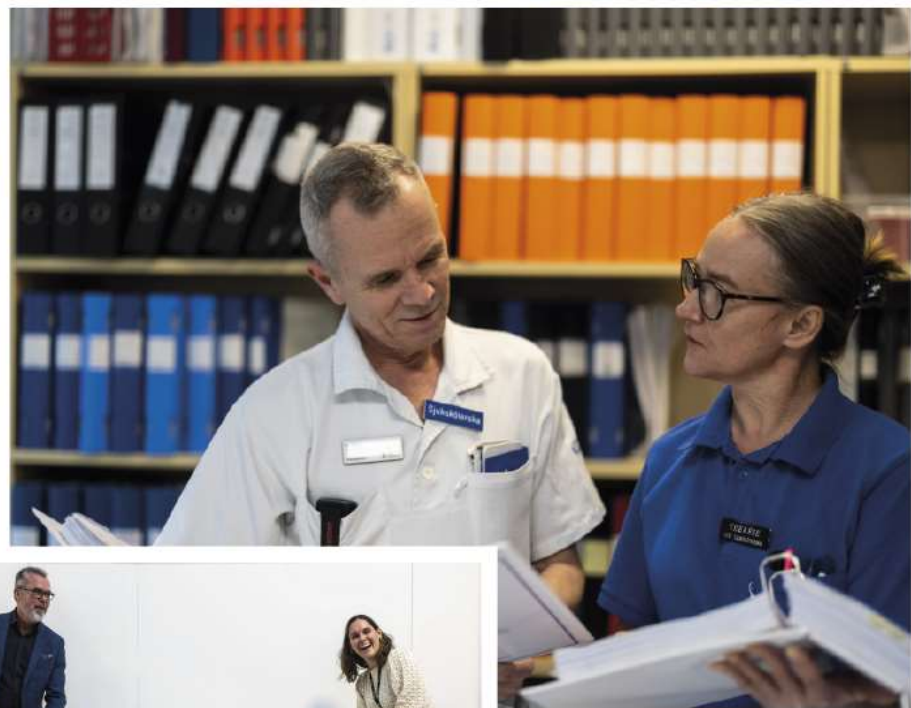
I alla verksamheter är kortare svarstider, kortare ledtider och snabbare reaktioner på kundernas behov av avgörande betydelse. Det gäller såväl för utveckling, produktion och leverans av varor och tjänster, som för administrativa processer.

Faktabaserade beslut

Beslut måste bygga på dokumenterade och tillförlitliga fakta. Varje medarbetare måste inom sitt arbetsområde få möjlighet att mäta och analysera fakta av betydelse för att uppfylla sina mål och för att tillfredsställa sina kunder.

Samverkan

Samverkan genomsyrar varje framgångsrik organisation. Det är väsentligt att genom samverkan på flera plan och i olika avseenden ta till vara kompetenser och erfarenheter hos såväl medarbetare som hos kunder, leverantörer, partners, ägare och huvudmän.

Året 2022 i korthet

Region Jönköpings län ska ge länets invånare förutsättningar för ett bra liv i en attraktiv region. Varje dag arbetar Region Jönköpings läns alla verksamheter för att göra vardagen bättre och tryggare för dem vi är till för, oavsett det handlar om hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur, utbildning eller övrig regional utveckling.

2022 var året då vi började se kulmen på en lång och intensiv period med coronapandemin, samtidigt som ett omfattande arbete med vaccination fortsatte. Men flera andra virus som krävde stora insatser från sjukvården kom i fokus, bland annat RS-virus, Noro-virus och influensa.

Samtidigt som arbetet med coronaviruset minskade, kom en allt mer skakig omvärld, med krig i närområdet, lågkonjunktur och energikris som även påverkade Region Jönköpings län. Men under året har vi fortsatt att vårda, forska, utbilda, bygga, transportera, utveckla samt skapa kultur för alla invånare i Jönköpings län enligt visionen ”För ett bra liv i en attraktiv region”.

Forskning/utveckling

Cecilia Magnusson, överläkare på infektionskliniken i Jönköping, har forskat om det omfattande utbrott av tarmbakterien *Clostridioides difficile* (tidigare kallad *Clostridium*) som skedde på Högländssjukhuset 2011 och som väckte såväl nationell som internationell uppmärksamhet. Under året fick hon en vetenskaplig artikel publicerad, där hon bland annat slog fast att de patienter som drabbades 2011 blev smittade inom sjukvården.

Catarina Tingsvik, specialistsjuksköterska och biträdande verksamhetschef för OP/IVA på Länssjukhuset Ryhov, disputerade om sin forskning om urträning ur respirator. Magnus Kentson, överläkare på medicinkliniken, Länssjukhuset Ryhov, disputerade hösten 2022 om sin forskning kring patienter med lungsjukdomen KOL, kronisk obstruktiv lungsjukdom. Forskningen handlade om att belysa KOL ur ett bredare perspektiv. Elin Fröding, överläkare i psykiatri och sedan årsskiftet chef för sektion chefläkare och patientsäkerhet, disputerade i slutet av året på sin forskning om suicid. Monica Pescaru, medicinläkare på Värnamo sjukhus, disputerade på sin forskning i Rumänien om blodcancersjukdomen Hodgkins lymfom. Forskningen hade hon med sig när hon våren 2018 kom till Sverige och en tjänst som medicinläkare i Värnamo.

Vårt deltagande i olika forskningsstudier uppmärksammades också. Medicin- och geriatrikliniken på Högländssjukhuset deltar i två, en studie för att se om det går att förutse vilka patienter med IBD (inflammatorisk tarmsjukdom) som har högre risk för mer våldsamt sjukdomsförlopp och därmed har nytta av mer aggressiv förebyggande behandling, och en studie om bättre behandling av patienter med skrumplever.

Under året har vi arbetat med att bygga upp en innovationsplattform för att skapa en organisation där medarbetares idéer kan tas omhand och få stöd för att utvecklas.

Under året har även regionens biobank uppmärksammats i artiklar, liksom Forskningsdatacentrum som finns hos Futurum för att hjälpa forskare att få ut det material de begär.

Byggnationer/investeringar

Satsningen på nya lokaler fortsatte under 2022. Bland annat genomfördes ett första släggslag för om- och tillbyggnation på Högländssjukhuset för bland annat ny akutmottagning, närakut, dagkirurgienhet och städcentral.

Under året stod också en utbyggnad av familjecentralen i Nässjö klar för att skapa större lokaler.

En stor satsning genomförs på laddpunkter för elbilar vid de tre sjukhusen i Jönköpings län, samt vissa vårdcentraler. Vid länets tre sjukhus byggs totalt 150 laddpunkter. Satsningen är en del i hållbarhetsprogrammet och ett konkret exempel på hur Region Jönköpings län bidrar till omställningen till ett fossilfritt samhälle.

Kollektivtrafik/infrastruktur

De kommande tolv åren kommer det att ske stora investeringar på länets vägar, järnvägar, kollektivtrafik och cykel- och gångtrafik. Detta utifrån den regionala transportplan 2022-2033, som regionfullmäktige antog, och som har en ekonomisk ram på drygt 1,6 miljarder kronor.

Cykeln har varit i fokus under året. I april slopades avgiften på resor med Jönköpings Länstrafik för att ta med cykeln på länets tåg och regionbussar. Syftet var att öka möjligheten till kombinationsresor. Uppmaningen blev ”Varför inte cykla till hållplatsen och sedan ta med cykeln på den fortsatta resan?”

I juni antog regionfullmäktige den första regionala cykelstrategin för Jönköpings län. Cykelstrategin är ett ramverk som visar en struktur för hur cyklingen ska stärkas på ett länsövergripande sätt. Strategin utgår från en vision om att cykeln ska vara ett attraktivt transportmedel i Jönköpings län och riktas mot tre målområden: Ökad andel vardagsresor med cykel, sammanhängande cykelbarhet mellan målpunkter i länet samt samverkan kring cykling på länsnivå.

I mars infördes också möjligheten för personer med funktionsnedsättning som får sjukersättning, aktivitetsersättning eller handikappersättning att resa med 30-dagarsbiljett Senior med Jönköpings Länstrafik.

Under hösten lanserades också nya jlt.se för att skapa en modern och användarvänlig webbplats.

Medicinska resultat

Ett stort arbete har pågått för att skapa nya flöden och kontaktvägar mellan slutenvård och primärvård för snabbare insatser för patienter som har behov av det.

Mätningen av patienternas upplevelse av läkarbesök på länets vårdcentraler (Nationell patientenkät primärvård) under hösten gav bra resultat. Drygt åtta av tio patienter är nöjda eller mycket nöjda med helhetsintrycket av sin vårdcentral efter ett besök. Samtliga sju dimensioner som mäts är bättre än riksgenomsnittet och ger totalt en andraplats i jämförelse med övriga deltagande regioner.

Vi deltog i den nationella kampanjen att utrota livmoderhalscancer genom att erbjuda HPV-vaccin till kvinnor födda 1994-1998.

I februari startade tarmcancerscreening, när invånare födda 1960 och 1962 erbjöds ett självprovtagningsskit. Under det första året ledde det till att fler tarmcancerfall än förväntat upptäcktes, dessutom i tidigt stadium. Under året förberedde vi också rutinerna för den organiserade prostatacancer-testning, OPT, som ska starta våren 2023.

Under hösten utbildades alla ansvariga för organdonation inom OP/IVA i den nya, kompletterande processen för organdonation, DCD, som innebär donation i samband med totalt cirkulationsstillestånd. Sedan 1980-talet har Sverige tillämpat DBD, organdonation i samband med total hjärninfarkt.

Det pågår ett stort arbete för ännu bättre omhändertagande av stora patientgrupper med kroniska sjukdomar som KOL, diabetes och hjärtsvikt. Detta sker genom att bland annat utveckla sjuksköterskebaserade hjärtsviktsmottagningar, digitala lärcaféer för patienter och närstående och regelbundna träffar mellan specialistvårdens och primärvårdens läkare om bästa vård för kroniska sjukdomar.

Krisberedskap och civilt försvar

Efter Rysslands invasion av Ukraina har tempot ökat i planeringen för civilt försvar. Det sker i samverkan med övriga aktörer primärt kommuner, länsstyrelse, Socialstyrelsen, MSB samt försvarsmakten inom totalförsvaret. Som ett resultat både av situationen i Ukraina samt insatserna i överenskommelser för civilt försvar behöver tillgängligheten på personal säkerställas, Region Jönköpings län har därför krigsplacerat all personal.

Detta gäller också lagerhållning av sjukvårdsprodukter (läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel för speciella medicinska ändamål). Arbetet med kontinuitetshandling har påbörjats inom delar av Region Jönköpings läns verksamheter. Det har resulterat i olika åtgärder och reservrutiner. Under 2022 har övningar och utbildning hållits för olika målgrupper, både praktiskt och teoretiskt.

Samverkan

Region Jönköpings län samverkar med ett stort antal andra aktörer och organisationer inom en rad områden. Inom REKO, Samverkan mellan Region Jönköpings län och länets kommuner, finns olika insatser inom hälsa, vård och välfärd. Det handlar till exempel om teatermonologer, affärsutveckling, konstnärssamtal, dans för dig med Parkinson, digitala vårdmöten och en återhämtningsinriktad psykiatri.

F-samverkan, kallas det nätverk som sedan många år finns för krisberedskap i Jönköpings län, med ett stort antal aktörer deltagande. Under coronapandemin har F-samverkan haft stor betydelse för det täta samarbetet och korta vägar till kommunikation och beslut i olika frågor. Under 2022 kom istället energianvändningen att bli ett gemensamt område.

Miljö/hållbarhet

Bästa resultat i Öppna jämförelser miljö för tredje året i rad! Ja arbetet med frågor kring miljö och hållbarhet står sig mycket bra i den årliga jämförelsen mellan landets 21 regioner.

När resultatet av de sex indikatorerna energianvändning, ekologiska livsmedel, medicinska gasers klimatpåverkan, antibiotikaförskrivning, avfallshandling samt förnybara drivmedel i kollektivtrafiken, vägs samman resulterar det ännu en gång i en förstaplats.

Andelen ekologiska livsmedel och energieffektivitet är områden som sticker ut positivt och ger enskilda förstaplats.

Ett systematiskt miljöarbete inom ramen för vårt certifierade miljöledningssystem, tillsammans med ambitiösa och tydliga mål och aktiviteter i Region Jönköpings läns hållbarhetsprogram bedöms vara framgångsfaktorer.

Barn

Jönköpings län ska vara den bästa platsen att växa upp, leva och bo på för barn och ungdomar. Det är det övergripande målet för ett lärande nätverk där en lång rad aktörer samarbetar, med målet att förbättra hälsan med två procentenheter per år.

Den stora satsningen på ökade resurser till barn- och ungdomspsykiatri fortsatte under året. På barnkliniken, Länssjukhuset Ryhov, fick en grupp barn gå rond för att ge sin syn på lokaler, med mera.

Gnosjö fick sin familjecentral, med bland annat barnhälsovård, vilket gjorde att samtliga kommuner i Jönköpings län nu har familjecentral.

Region Jönköpings läns barnskyddsteam har infört nya rutiner som ska förenkla sjukvårdens arbete både med orosanmälningar och för att följa upp de barn som uteblir från inbokade vårdbesök.

Utbildning

Allmäntjänstgöringen, AT, försvinner i läkarutbildningen. I stället förlängs den svenska grundutbildningen till tolv terminer och ett bastjänstgöringår, BT införs. Förändringen i den svenska läkarutbildningen är den största på 50 år och planering inför den nya utbildningen pågår för fullt i Region Jönköpings län.

I Hälso- och sjukvårdens verksamheter finns etikombud på många arbetsplatser, med uppgift att vara ett stöd vid etiska frågeställningar. Det behövs då och då nya etikombud varför Region Jönköpings läns etikråd regelbundet genomför utbildningar för de medarbetare som åtagit sig detta uppdrag.

Tandvård

Folktandvården, vars verksamhet hållit öppet och tagit emot patienter under hela den pågående pandemin, har under året arbetat med att ta hand om tandvård som skjutits upp till följd av pandemin.

Satsningen på digitala vårdmöten för 2-åringar i tandvården belönades med Region Jönköpings läns hållbarhetspris, bland annat med motiveringen ”Genom att ersätta de fysiska tvåårsbesöken med digitala vårdmöten underlättar Folktandvården vardagen för många livspusslande småbarnsföräldrar...”

Under året har lokalerna för allmäntandvården och avdelningen för ortodonti i Nässjö renoverats och utökats för att kunna ta emot fler patienter och på sikt även studenter från en kommande tandläkarutbildning.

Under året har även samarbetet med Jönköping University och Linköpings universitet fortsatt för en ansökan om tandläkarutbildning i Jönköping för att möta behovet av tandläkare.

I allmäntandvården behandlades cirka 120 000 barn och vuxna patienter under 2022, och inom specialisttandvården behandlades omkring 9 500 patienter.

Vid Odontologiska Institutionen, Folktandvården, disputerade under året en övertandläkare och åtta nya specialister examinerades.

Kultur

Under 2022 har vi tagit fram en ny biblioteksplan för Region Jönköpings län och en ny regional kulturplan. I arbetet med att ta fram den regionala kulturplanen har delaktighet varit ett ledord. Förutom samverkan med länets kommuner, har kulturaktörer och civilsamhället varit med i dialoger, workshops och andra aktiviteter. Den regionala kulturplanen gäller 2023-2025 och har tre övergripande kulturpolitiska mål:

- Alla ska ges möjlighet att delta i och ta del av länets kulturliv.
- Konst och kultur ska vara tillgängliga i och en angelägenhet för hela länet.
- Länets kulturliv ska sträva efter kvalitet i både bredd och spets.

Under 2022 kunde Region Jönköpings län bidra till att totalt nio personer från Ukraina fick sex månaders värdskap på olika platser i länet, för att fortsätta sitt arbete och konstnärskap. Fem nya krisresidens kommer att genomföras även under 2023.

Regional utveckling

Det förändrade omvärldsläget i och med Rysslands invasion av Ukraina har haft stor påverkan inte bara på Sverige utan också på Jönköpings län. Kriget spädde ytterligare på olika utmaningar efter pandemin och i början av 2022 såg vi ökande priser och tilltagande problem i olika leveranskedjor vilket påverkade länets företag.

Under 2022 följde även starkt ökande priser på el som satte ytterligare press på länets företag.

Regional utveckling har löpande samlat aktörerna i länet för att följa hur näringslivet påverkas och utifrån det använt befintliga verktyg för att genomföra stödinsatser. Under året har ett evenemangsstöd införts av Region Jönköpings län. Stödet kan sökas av kommuner och civilsamhället och är avsett för tillfälliga större nationella evenemang i länet som festivaler, konferenser och tävlingar.

Under året har tre evenemangsstöd på totalt 750 000 kronor beviljats, bland annat till Handbolls-VM där Jönköping var en av städerna som arrangerade gruppspelsmatcher. När det gäller de medel som Region Jönköpings län hanterar har möjligheten till utbetalningar nyttjats till 100 procent. Detta är ett resultat av mobiliserande insatser för nya projekt sedan ett par år tillbaka i kombination med ett utvecklingsarbete som effektiviserat projekthanteringsarbetet. Detta har resulterat i en ökad tilldelning av medel från staten inför 2023, vilket ger en bra kapacitet för medfinansiering inför EU:s nya programperiod.

Region Jönköpings län – hur når vi vision och övergripande strategiska mål med god hushållning

Region Jönköpings län verkar inom områden som är avgörande för människors liv och hälsa, men också inom områden som ger länet förutsättningar för tillväxt och utveckling. Sambanden mellan dessa områden är starka. Människor väljer att leva där det finns jobb, utbildning, en god livsmiljö, kultur och möjlighet att kunna pendla till arbete, skola och fritidsaktiviteter. Där människor bor finns behov av hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning och kultur. Länet företag behöver välutbildade medarbetare och en bra infrastruktur. Allt hänger ihop och är förutsättningar *för ett bra liv i en attraktiv region!*

Utgångspunkt för styrningen är att uppnå god hushållning. Att ha en god hushållning innebär att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och med en finansiering som långsiktigt garanterar verksamheten utan skattehöjning. Den årliga budgeten är det viktigaste styrdokumentet. I budgeten formuleras vision och mål, samt handlingsplaner för hur områden ska förbättras och utvecklas.

Verksamheten beskrivs, planeras och följs ur de fem perspektiven medborgare och kund, process och produktion, lärande och förnyelse, medarbetare samt ekonomi. Via månadsuppföljning, delårsrapporter, årsredovisningen och i dialoger följs löpande hur väl målen i budget och verksamhetsplan nås. Flera av insatserna inom området regional utveckling är av en mer långsiktig karaktär och samtidigt som vi har samordningsansvar är vi en av flera aktörer som ska bidra till en god utveckling. Regionstyrelsen och nämnderna har följt måluppfyllelsen varje månad och även efterfrågat kompletterande information om verksamheten, dess utveckling och aktuella åtgärdsplaner. Under året ges vid behov nya uppdrag inom nya områden eller för att förbättra måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse och god hushållning 2022

Bedömningen av om god hushållning nåts för 2022 grundar sig dels på hur verksamheten utvecklats i förhållande till regionfullmäktiges mål, dels på hur verksamhetens resultat förhåller sig till regionsektorn i övrigt. Det innebär att Region Jönköpings län ska ha en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet. I årsredovisningens avsnitt för huvudområdena regional utveckling samt folkhälsa och sjukvård, redovisar vi hur verksamheten har utvecklats och om de mål som regionfullmäktige angett för verksamheten kunnat nås.

Liksom åren 2020-2021 har coronapandemin under 2022 i vissa delar påverkat årets måluppfyllelse. Måluppfyllelsen är lägre jämfört med åren före pandemin är och måluppfyllelsen för 2022 ligger ungefär i nivå med 2021. År 2022 är 69 procent av målen uppfyllda eller delvis uppfyllda. Motsvarande siffra var 68 procent år 2021. Målen för verksamheten är högt satta och omprövas inför varje budgetår. Analys sker inom områden där målen inte nås och vid behov tas åtgärdsplaner fram.

En bedömning av långsiktighet och uthållighet av den finansiella styrningen kan inte isoleras till ett enskilt år, utan måste göras för flera år, till exempel tio år, eller över en konjunkturcykel. Målet om egenfinansiering av investeringar förutsätter överskott som tillsammans med avskrivningskostnader täcker investeringarna sett över en period, Region Jönköpings län ser åren 2015–2025 som denna period. Verksamhetens resultat före finansnetto för Region Jönköpings län 2022 är 1 037 miljoner kronor. Resultatet tillsammans med avskrivningarna på 503 miljoner kronor är 1 006 miljoner kronor

Förvaltningsberättelse

högre än nettoinvesteringarna, vilket innebär att investeringarna har egenfinansierats 2022. För periodens åtta första år summerat har investeringarna med stor marginal finansierats med egna medel. Utifrån detta är den sammantagna bedömningen att Region Jönköpings län har en god hushållning, både verksamhetsmässigt och finansiellt.

Måluppfyllelse och god hushållning

Tabell 1. Måluppfyllelse ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet

	2022	Andel	2021	Andel
Antal mätetal som är uppfyllda	18	38%	13	34%
Antal mätetal som är delvis uppfyllda	15	31%	13	34%
Antal mätetal som inte är uppfyllda	15	31%	12	32%
Totalt antal mätetal	48		38	

Måluppfyllelse per perspektiv

Corona pandemin påverkar i vissa delar även måluppfyllelsen 2022

Av de 48 mål för en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet som fullmäktige angivit och som mäts för 2022 har 33 mål (69 procent) helt eller delvis uppnåtts, vilket är en förbättring med en procent jämfört med föregående år.

Procentuell förändring av måluppfyllelse 2022 jämfört med föregående år förklaras främst av mätetal inom medborgare kund samt ekonomi. Inom medborgare kund är det två mätetal som gått från att ej nå måluppfyllnad till delvis måluppfyllelse, täckningsgrad för den uppsökande verksamheten (munhälsobedömningar) samt publik vid föreställningar för barn och ungdom.

Inom ekonomi har den % måluppfyllelsen ökat främst av att ett mätetal gått från att ej nå måluppfyllnad till delvis måluppfyllelse, kostnad per resenär-Km serviceresor samt att år 2022 har det tillkommit fyra mätetal som uppnår helt eller delvis måluppfyllelse.

Inom medborgare kund är det mätetal inom folkhälsa och sjukvård samt Verksamhet inom Regional utveckling, utbildning och kultur som inte måluppfyllelse nås. Mätetal som inte når måluppfyllelse är tillgänglighetsmätetal samt publikmått betalande publik för Smålands Musik och Teater.

Mätetal som helt eller delvis har måluppfyllelse inom folkhälsa och sjukvård är kundtillfredsställelse national patientenkät, jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver och andel i befolkningen som har stor förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Inom Primärvården finns delvis måluppfyllelse för mätetalet medicinsk bedömning inom tre dagar. Inom specialistsjukvården är det mätetalen faktisk väntetid till första besök inom 60 dagar och faktisk väntetid till operation/åtgärd inom 60 dagar som har hel eller delvis måluppfyllelse. Inom Folktandvården finns hel eller delvis måluppfyllelse för andel karies fria 19-åringar, andel berättigade till nödvändig tandvård som fått den utförd, täckningsgrad för den uppsökande verksamheten (munhälsobedömningar) och mätetalet andel revisionspatienter i tid till undersökning och behandling.

Förvaltningsberättelse

Inom Länstrafiken finns hel eller delvis måluppfyllelse för mätetal kopplade till kundnöjdhet samt andel tåg som går enligt tidtabell. För Verksamhet inom Regional utveckling, utbildning och kultur finns hel eller delvis måluppfyllelse för mätetalen sökande per utbildningsplats folkhögskolan, antal antagna i förhållande till antal elever som slutar årskurs 9 i länet naturbruksskolorna samt publik vid föreställningar för barn och ungdom.

Inom process produktion för folkhälsa sjukvård nås inte måluppfyllelse för mätetalet standardiserade vårdförlopp (SVF) inom max ledtid för. Mätetal som helt eller delvis uppnår måluppfyllelse är indikatorer i öppna jämförelser, vårdprevention samt standardiserade vårdförlopp-andel utredda patienter i SVF. För Länstrafiken nås full måluppfyllelse för mätetalet antal resor ska öka jämfört med föregående år, men måluppfyllelse nås inte för antal påstigande mil. För Verksamhet inom Regional utveckling, utbildning och kultur nås måluppfyllelse för mätetalet andel deltagare som slutför kurs inom folkhögskolan men måluppfyllelse nås inte för mätetalet andel elever på naturbruksprogrammet som slutför sin utbildning med godkänd examen.

Inom perspektivet lärande och förnyelse nås måluppfyllelse för mätetalen antal forskarutbildade medarbetare, antal publikationer samt antal kommuner i länet som Smålands musik och teater genomför föreställningar i. Måluppfyllelse nås inte för SMOT-antal samverkansavtal med kommunerna.

För medarbetarperspektivet nås full måluppfyllelse för två av sju mätetal, kandidatupplevelse-CNPS samt andel heltidsanställda. Mätetal med utebliven måluppfyllelse är kostnad för bemanningsföretag, andel övertidstimmar, personalomsättning, andel medarbetarsamtal samt personalhälsa-sjukfrånvaro.

Inom perspektivet ekonomi finns full måluppfyllnad för mätetalen kostnad per resenär – km (serviceresor), bemyndiganderam regionala projektmedel, utnyttjad andel bemyndiganderam samt nyttjande av anslag. Länstrafikens mätetal andel resenärer med giltig biljett når delvis måluppfyllnad men skattesubventionsgrad - allmän trafik når inte måluppfyllelse.

Verksamhetens resultat (resultat före finansnetto) visar budget i balans. Däremot är resultatet efter finansnetto i obalans, främst beroende på orealiserade värdeminskningar av finansiella tillgångar, vilket innebär att för mätetalet Ekonomi i balans nås inte måluppfyllelse.

Regional utveckling

Näringsliv, offentliga sektor och invånare i Jönköpings län har påverkats av flera omvärldshändelser de senaste åren. Först kom pandemin våren 2020 men redan under hösten samma år kom tillverkningsindustrin att återhämta sig och hjulen började snurra igen. Dock blev de negativa effekterna långvariga för besöksnäringen och de kulturellt kreativa branscherna. Under 2022 har nya utmaningar tornat upp sig. Rysslands invasion i Ukraina har fått påtagliga effekter för länets näringsliv och invånare med bl.a. drastiskt ökade el- och drivmedelspriser. Detta i kombination med brist på insatsvaror och komponenter med stigande priser som följd som successivt uppkom under pandemin har tilltagit och drabbat vissa branscher särskilt hårt, som till exempel träindustrin och jordbruket. Dessutom har inflationen skjutit i höjden. En ökad oro för händelseutvecklingen inom världspolitiken påverkar näringslivet och länets invånare.

Det råder brist på el, inte bara för att Europa genomgår en energikris orsakad av Rysslands invasion av Ukraina utan också för att behovet av el ökar snabbt då stora delar av samhället ställer om för att möta klimatutmaningarna och miljömålen. Flera initiativ har tagits i regional och interregional samverkan för att underlätta och snabba på de processer som idag bromsar utvecklingen. Rapporten *Näringslivsanalys i Jönköpings län 2021 (Bintess)* visar på vikten av att förstärka arbetet kring en ökad beredskap för att möta de förändringar som nationella och globala utmaningar för med sig. Fokus under de kommande åren kommer att vara kompetensförsörjning och kompetensutveckling samt digitalisering, omställning och hållbar tillväxt. Länet har inte råd att vänta utan tillsammans måste näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället agera skyndsamt och kraftfullt för att inte tappa i tillväxt och utveckling.

Pandemin har lyft fram vikten av en ökad digital utveckling och digitaliseringen går nu i en allt högre takt. Många företag har redan tagit sina första digitaliseringskliv och kommit långt på vägen medan för andra har nya verksamhetsmöjligheter öppnat sig. Pandemin blev en katalysator för många nya kompetensutvecklingsinsatser. Till det kommer att klimatutmaningen utmanar företagen att än mer arbeta med grön omställning.

Kompetensmatchningen är fortfarande ett stort problem för näringslivet och den offentliga sektorn. Många företag har problem att hitta personer med rätt kompetens. Det är glädjande att arbetslösheten har minskat men fortfarande kvarstår problemet med missmatchning och länsinvånare som står utanför arbetskraften och saknar egen försörjning. Kompetensbristen har varit ett faktum under många år, även innan pandemin slog till. Frågan är också vad som kommer att hända på arbetsmarknaden om de höga energikostnaderna och inflationen består? Det finns en stor oro att företag kommer att slås ut och många varslas eller bli arbetslösa. Det ökar också risken för att de som står långt från arbetsmarknaden får ännu svårare att få jobb. Det kan även få till effekt att många företag tappar värdefull kompetens.

Region Jönköpings län vill aktivt medverka till att länsaktörer kan och vill skapa och arrangera fler värdeskapande hållbara evenemang som bidrar till god livsmiljö och attraktivitet. Evenemang av olika slag stärker attraktiviteten för både länsinvånare och besökare samt bidrar till en långsiktig utveckling av både civilsamhälle och besöksnäringen. Under året har ett evenemangsstöd införts. Stödet kan sökas av kommuner och civilsamhället och är avsett för tillfälliga större nationella evenemang i länet som festivaler, konferenser och tävlingar. Bidraget riktas primärt mot nya evenemang som planeras att genomföras i länet. Befintliga etablerade evenemang som möter upp mot riktlinjerna kan söka stöd för specifika utvecklingsområden. Under året har tre evenemangsstöd på totalt 750 000 kronor beviljats. Arbetet med att ta fram en gemensam strategiförbesöksnäringen i länet har pågått under 2022 och sker i samverkan med Smålands Turism. Målet är att presentera en väl förankrad besöksstrategi för Jönköpings län hösten 2023.

Förvaltningsberättelse

Under 2022 har viktiga steg tagits för att öka tillgängligheten. En ny regional transportplan har beslutats och den har ett tydligt fokus på att förstora och förstärka arbetsmarknadsregionerna och möta ett ökande behov av miljö- och klimatsmarta resor. Arbetet för att underlätta bredbandsutbyggnaden i länet har fortsatt, vilket lägger grunden för fortsatt digitalisering.

Under perioden 2021-2023 hanterar Regional utveckling, i samverkan med ALMI, en större volym affärsutvecklingscheckar än tidigare. Medel till checkarna har sökts främst från React EU, vilket är en del av EU:s återhämtningspaket. Nästan 13 miljoner kronor finns tillgängliga för företag i länet att söka. Regional utveckling har genom denna möjlighet skapat ökad kapacitet för hantering av företagsstöd och arbetet har uppmärksammats som en av de regioner som har skapat störst framgång på området.

Det internationella arbetet under året har präglats av arbetet inför den kommande programperioden för den europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). Region Jönköpings län har samordnat arbetet i Småland och Öarna (SMÖ). Strukturfonderna utgör en stor del av det regionala utvecklingskapitalet. Förutom att enligt uppdraget ta fram program och handlingsplaner i linje med regionala utvecklingsbehov har arbetet också bestått av påverkansarbete för tilldelning av medel.

Det gemensamma påverkansarbetet inom Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS) har utvecklats under året, både vad gäller påverkansområden och organisering. Det politiskt beslutade positionspapperet med inriktning skog har bl.a. lett till en förenklad process vad gäller remissvar och deltagande i forum med påverkansmöjligheter. Under 2022 har sammanhållningspolitik, digitalisering och energi identifierats som nya påverkansområden.

En hållbar region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län ett hållbart län

Framgångsfaktorer: Säkerställa en jämställd regional tillväxt och jämlika förutsättningar i samhället.

Prioriterade delstrategier: Säkerställa ett miljömässigt hållbart län som minskar belastningen på miljö, klimat och förbrukningen av jordens resurser.

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av de 17 målen i Agenda 2030.	Uppföljningen av de 17 målen i Agenda 2030 pågår kontinuerligt och baseras framförallt på material i Kolada. En struktur för uppföljning av Agenda-målen i regionala utvecklingsstrategins delstrategier är framtagen. Resultaten i uppföljningen kommer att användas för att bl.a. ge beslutsunderlag till prioritering och styrning av utvecklingsinsatser i länet.
Samverkan Agenda 2030.	Under året har Agenda 2030-nätverket träffats vid fem tillfällen. Nätverket består av representanter från Länsstyrelsen och Regional utveckling samt ansvariga för hållbarhetsarbetet på länets 13 kommuner. Teman för mötena har i huvudsak varit ledning och styrningsfrågor för införande av Agenda 2030 i kommunerna. Ett av mötena under hösten arrangerades som en regional träff tillsammans med Glokala Sverige.
Löpande stöd till genomförandet av handlingsplanen.	Handlingsplanen för den småländska skogsstrategin togs fram under hösten 2021 och den slutliga versionen fastslogs i februari 2022. Under senhösten 2021 arbetades även en gemensam skogsposition fram inom SBHSS. Flera olika aktiviteter till stöd för skogsstrategin är genomförda under året. Exempel är Region Jönköpings Läns medverkan och medfinansiering i det pågående projektet för Kaskadanvändning av

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	skogsrester, arrangemanget av skogligt seminarium under Almedalsveckan samt medverkan i policypåverkan runt skogsrelaterade lagförslag och fortsatta initiativ med utgångspunkt i den för SBHSS gemensamma skogsposition som fastställdes under hösten 2021.
Stödguide grön omställning.	Arbetet med att ta fram en gemensam stödguide för finansieringsmöjligheter för investeringar i grön omställning har påbörjats under året och sker bl.a. i samverkan med Länsstyrelsen.
Grön mobilisering regionalfonden.	Inför den nya programperioden har mobilisering för grön omställning skett genom olika insatser i länet, mellan regionerna inom SMÖ och nationellt. Region Jönköpings län representerar SMÖ i den nationella samverkansplattformen som är bildad för grön omställning. Arbetet har gått ut på att identifiera olika gemensamma områden för utlysningar och större projekt. Inom SMÖ har olika lanserings- och informationsträffar skett. I länet har olika träffar genomförts företrädesvis med aktörerna i länet.
Samordning av genomförande av de åtgärder i åtgärdsprogrammen som vi har ansvar för.	Samordning inom Region Jönköpings län har påbörjats.
Genom Livsmedelsstrategins handlingsplaner bidra till klimat- och energistrategin.	Under den nationella beredskapsveckan och klimatveckan anordnades föreläsningar, seminarier och nätverksträffar där länets klimatsmarta energipotential uppmärksammades. Även klimatanpassningsseminarium för livsmedelsföretag har genomförts. Arbetet med att revidera handlingsplanerna påbörjades under den regionala livsmedelsdagen och utifrån aktuella utmaningar på lokal och global nivå kommer arbetet med energi och klimatinsatser att fortsätta och få en ännu mer central roll i strategins handlingsplaner.
Mobilisering och stöttning av insatser för cirkulär ekonomi.	De insatser som var planerade inom projektet "Vägar till hållbar utveckling inom cirkulär ekonomi" har genomförts under året och bedömningen är att intresset för cirkulär ekonomi har ökat bland länets aktörer. Till exempel planeras nu ett projekt att genomföras inom industriell symbios i samverkan mellan RISE och Sävsjö kommun.
Utvecklat samarbete mellan Energikontoret och Regional Utveckling.	Samarbetet mellan Regional utveckling och Energikontoret har stärkts under året. Energikontoret har bistått i arbetet med Klimatveckan samt arbetet inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) gällande effektprognoser. En utvecklad dialog har lett till ökad tydlighet inom vilka projektområden som Energikontoret har möjlighet att verka inom framöver.
Kartlägga och föreslå tillvägagångssätt för koldioxidbudgetering i länet.	Frågan har hanterats i Klimatrådet och upphandling av verktyg har genomförts i samverkan med Länsstyrelsen. En koldioxidbudget för länet har levererats under senhösten och arbetet med den kommande utrullningen och kommunikationsinsatsen är under planering tillsammans med Länsstyrelsen.

Prioriterade delstrategier: Skapa en hållbar social utveckling för människor och företag.

Aktiviteter	Analys
Kartlägga förutsättningarna för sammanhållet arbete för social hållbarhet.	Regional utveckling deltar i det arbete som Länsstyrelsen driver för att samordna frågor kring social hållbarhet genom medverkan i den tillsatta analysgruppen.
Bidra till aktiviteter i handlingsplan för Strategin	Dialogen mellan Regional utveckling och sektionen Folkhälsa har stärkts under året och en gemensam workshop har genomförts för att identifiera

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län.	samarbetsområden. En uppföljande träff är planerad i januari 2023.
Fortsatt mobilisering av insatser och samverkan för ökad digital inkludering.	De insatser som var planerade för ökad digital inkludering i projektet "Vägar till hållbar utveckling" är genomförda. Ett gediget material för stöd till civilsamhällesaktörer med flera är framtaget.

Prioriterade delstrategier: Säkerställa en jämställd regional tillväxt och jämlika förutsättningar i samhället.

Aktiviteter	Analys
Mobilisera och stötta insatser för ökad jämställdhet.	Flytten och uppdateringen av webbplatsen För ett jämställt Jönköpings län (Jäj) har genomförts tillsammans med Länsstyrelsen under hösten. Webbplatsen har under året används som en gemensam kommunikationsplattform för olika aktiviteter och insatser inom jämställdhetsområdet. Även Instagram-kontot jajkpg används för motsvarande kommunikation i sociala medier. Under hösten har samarbetet med Handelskammaren kopplat till 100-listan fortlöpt och en gemensam finansiering av en inspirationsföreläsning planeras under våren 2023.
Mobilisera och stötta insatser kopplade till strategin "Ett Jönköpings län fritt från våld" samt andra styrande dokument på området.	Insatser i form av bl.a föreläsningar, informationskampanjer och flaggning har genomförts i samband med Orange Week i samarbete med Länsstyrelsen, civilsamhället, länets kommuner, Länstrafiken samt enheter inom Folkhälsa inom Region Jönköpings län.
Kartlägga förutsättningar och ta fram struktur för att löpande följa utvecklingen på jämställdhetsområdet i länet.	En grundläggande struktur för att följa utvecklingen inom jämställdhetsområdet är framtagen och den kommer att kompletteras för att ge en samlad och samlad bild av läget i länet. Underlagen baseras framför allt på indikatorer i systemet Kolada.

Prioriterade delstrategier: Säkerställa en ökad hållbar produktion av livsmedel och en god vattenkvalitet i hela länet.

Aktiviteter	Analys
Planering och genomförande av Gårdsrundan 2022.	Utvärderingen visar att drygt 13 000 personer besökte de 70 besöksmålen i länet som medverkade på årets Gårdsrunda 17-18 september. Över 80 procent av verksamheterna var mycket nöjda och vill delta även år 2023. Gårdsrundan genererade stort medialt genomslag med artiklar i Jönköpings-Posten, Värnamo Nyheter (hela Hallpressen), inslag i P4 Jönköping och reportage/artiklar på kommunernas hemsidor. Samarbetet med Kronoberg och Kalmar har fungerat bra och ett önskemål är att samordna datum för eventet även nästa år.
Samordning av prioriterade insatser i livsmedelsstrategins handlingsplaner.	I samarbete med LRF, Länsstyrelsen och Hushållningssällskapet samordnades olika event under året, bl.a. seminarierier för livsmedelsföretagare, naturvandringar, möten mellan producenter och restauranger. En första regional livsmedelsdag arrangerades 13 oktober, där cirka 60 aktörer deltog. Handlingsplanerna reviderades under en gemensam workshop. Enkäter riktade till livsmedelskedjans olika delar genomfördes under oktober och november för att få in synpunkter på hur arbetet med livsmedelsstrategin ska utformas utifrån en förändrad omvärld. Allt material kommer att sammanfattas och skickas ut på remiss till samtliga som deltog på livsmedelsdagen. Även andra intressenter kommer att få ta del av underlaget.

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
Kartläggning av förutsättningar för fördjupad analys på området.	Livsmedelsstatistik för länet är insamlat för 2020 och delar av 2021 och statistiken har bearbetats tillsammans med Länsstyrelsen. Enkäter kring behov, utmaningar och kunskap om livsmedelsstrategin har genomförts och arbetet med att bearbeta svaren pågår. Det insamlade materialet behöver paketeras och integreras i utvecklingswebbens sidor om utvecklingen i länet. Nya indikatorer kopplat till livsmedel och gröna näringar har kommit fram genom Hushållningssällskapets verktyg. Verktyget synliggör hur livsmedelsproduktion och konsumtion förhåller sig till varandra lokalt. En av länets kommuner har införskaffat verktyget.
Värdskap och facilitering av samverkan inom "kluster för nära till bra mat".	Tio organisationer deltar i klustret, varav tre kommuner. Utbyte av kunskap, information och att hitta nya samarbeten står i centrum. Fyra träffar samt ett studiebesök har genomförts. Nya samarbetskonstellationer kring specifika frågor har skapats under året och fler organisationer planeras att bjudas in.
Insatser för att minska läkemedelsrester i vatten samt avloppsrening.	Två digitala träffar om läkemedelsrester i vatten anordnades i februari och oktober. Svenskt vatten, Tekniska Verken i Linköping, Länsstyrelsen, Antibiotika Smart Sverige och Nässjö Affärsverk (med sitt projekt om läkemedelsrening) har medverkat. Närmare 30 deltagare från länets samtliga kommuner deltog, t.ex. VA-ansvariga och miljö/hållbarhetsspecialister. Kampanjen kring insamling av överblivna läkemedel lanserades i november. Spridningen var stor, t.ex. via Region Jönköpings läns sociala medier och webbplats, intranätet, SVT och kommunernas sociala medier. Kommunerna är angelägna om att jobba vidare med dessa frågor och den kunskap som möjliggörs via pågående projekt/forskning.

En attraktiv region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län den bästa platsen att besöka, växa upp, bo, leva, verka, åldras på och flytta till för alla

Prioriterade delstrategier: Utveckla ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som präglas av mångfald.

Aktiviteter	Analys
Evenemangsstöd.	Det nya evenemangsstödet har fallit väl ut, där ett flertal evenemang i länet har fått ta del av stödet. Beviljade evenemang bidrar till ett attraktivare län och en starkare besöksnäring. En utvärdering och eventuella justeringar av riktlinjer kommer att göras i början av 2023.
Reviderad Kulturplan.	Aktiviteten är klar och den nya reviderade kulturplanen är antagen i regionfullmäktige oktober 2022.
Kulturella och kreativa näringar.	Arbetet med att stärka stödet till aktörer inom kulturella och kreativa näringar tar sin ansats i den nationella strategin som är framtagen och publicerad. Arbetet med att mobilisera interna resurser inom Regional utveckling pågår och kulturella och kreativa branscher är ett utpekad fokusområde inför 2023.
Smålandsleden.	Utifrån länsstyrelsen rapport har styrgruppen för smålandsleden valt att gå vidare med en rekommenderad ledstruktur som involverar samtliga berörda parter. Förflyttning i rätt riktning har skett med hjälp av nationella utlysningar. Samtliga kommuner är med på denna utvecklingsresa. Det långsiktiga målet med en väl förankrad ledstruktur förväntas uppnås senast 2024.

Förvaltningsberättelse

Prioriterade delstrategier: Utveckla attraktiva besöksmål i både stad och landsbygd.

Aktiviteter	Analys
Upprättande av projektplan och påbörja arbetet för framtagande av regional besöksnäringstrategi.	Den upprättade projektplanen följs och arbetet med framtagandet av strategin löper på bra. Ett väl förankrat arbete sker i hela länet, vilket skapar engagemang och en bra grund till kommande handlingar utifrån strategins inriktning.
Paketera och marknadsföra länets utbud för invånarna.	Aktiviteten är ej påbörjad då arbetet med framtagandet av besöksnäringstrategin behöver bli färdigställt innan denna aktivitet förankras och påbörjas.
Samverka med Smålands Turism.	Arbetet med besöksnäringstrategin stärker samverkan mellan organisationerna och under processen tydliggörs olika roller. Under arbetet med strategin har utmaningar och möjligheter identifierats utifrån organisationernas olika uppdrag. Dessa inkluderas i strategin och bidrar till att förtydliga roller och prioriteringar framåt.

Prioriterade delstrategier: Driva en hållbar digital utveckling.

Aktiviteter	Analys
Utveckla den digitala kompetensen i länets kommuner.	Översyn av strukturen för digitaliseringsrådets nya uppdrag inom kommunal utveckling är gjord. Fokus framåt kommer att vara verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering. Regional utveckling följer arbetet och samverkar i utvalda delar.
Projekt – kartlägga digitaliseringens effekter.	Forskningsrapporten levereras av Handelshögskolan i Stockholm och Jönköpings university (JU) och beräknas bli klar under våren 2023. Projektet är en del av digitaliseringsrådets nuvarande verksamhetsplan. Viktigt att följa upp framöver är ägarstrukturen i projektet då digitaliseringsrådet övergår till Kommunal utveckling från årsskiftet 2022/2023. Samtal förs mellan Regional utveckling och Kommunal utveckling om upplägg av seminarium kopplat till slutrapporten.
Starta upp projektgrupp gällande handlingsplansarbetet.	Kartläggning och uppvaktning av rätt aktörer till projektgruppen är gjord. Kommande arbete kopplat till digitaliseringsstrategin kommer generera en bred kunskapspridning på ett hållbart sätt via en digital plattform som bas.

Prioriterade delstrategier: Skapa, upprätta en samverkansmodell med civilsamhället.

Aktiviteter	Analys
Handlingsplan kopplat till samverkansområden utifrån analysen av nulägesrapporten.	Möten tillsammans med bidragsaktörerna är genomförda i två omgångar under hösten. En mycket uppskattad aktivitet som ger större möjligheter till starkare samverkan med civilsamhället.
Skapa en dialogplattform med våra befintliga bidragstagare inom civilsamhället.	Första träffen genomfördes under hösten och drygt 20 aktörer från civilsamhället deltog. Ett uppskattat initiativ som gav Regional utveckling möjlighet att presentera nyheter gällande bidragsprocessen samt fånga in civilsamhällets behov och önskemål kring vidare utveckling. Mötet gav även möjligheter till erfarenhetsutbyte aktörerna sinsemellan. Arbetet med att utveckla mötesformen kommer att ske under 2023.
Folkhälsa tecknar det första IOP-avtalet med en av sina befintliga bidragstagare.	Aktiviteten slutfördes under hösten och Region Jönköpings läns två första idéburna offentliga partnerskap (IOP) är tecknade med Origo resurs och Vårsol samtalspartner. Avtalen förväntas skapa förutsättningar att ge fler invånare möjlighet till bättre livskvalitet.

En tillgänglig region

Strategiska mål: 2035 skapar tillgänglighet utvecklingskraft i Jönköpings län

Prioriterade delstrategier: Delta aktivt och drivande i arbetet för nya stambanor och höghastighetståg.

Aktiviteter	Analys
Aktiviteter för att realisera nya stambanor.	Regional utveckling har under året hållit i ett nätverksbaserat samarbete med flera andra aktörer. Inom ramen för detta arbete togs en rapport om sysselsättning och bostadsbyggande fram som presenterades av fyra handelskammare. Regional utveckling presenterade med stöd av WSP en rapport med uppdaterade data som visar på betydligt högre lönsamhet med nya stambanor än vad som tidigare redovisats. Dessa rapporter presenterades under Almedalsveckan och fick nationellt genomslag i media. Under våren säkerställdes också en ny treårig medfinansiering från Tillväxtverket för projektet. Under hösten påbörjades bland annat ett arbete som berör länets samtliga kommuner och arbetet ska belysa kostnader för uteblivna besked av sträckning. Regional utveckling höll också ihop ett fördjupat samarbete med tre andra regioner i syfte att lyfta fram nyttor med hela systemet på plats.

Prioriterade delstrategier: Utveckla infrastrukturen i länet så att den möjliggör hållbara, säkra och tillgängliga resor, transporter, logistik och turism.

Aktiviteter	Analys
Nationella och regionala transportplanen.	Den regionala transportplanen antogs av regionfullmäktige den 30 augusti och arbetet med den här planeringsomgången är därmed avslutat.
Utveckla godsstrategin.	Arbetet avbröts på grund av pandemin. Arbetet beräknas återstartas under år 2023.

Förvaltningsberättelse

Genomföra handlingsplanen för regionala tillväxtuppdraget för miljö och klimat – 2024.	Arbete har genomförts för att den regionala klimat och energistrategins åtgärdsplaner (Länsstyrelsens uppdrag) ska stödja det regionala tillväxtuppdraget (Region Jönköpings läns uppdrag). Regional utveckling har valt att inte genomföra en parallell handlingsplan till dessa åtgärdsprogram. Personer som representerar tillväxtuppdraget ingår i de arbetsgrupper som finns för de olika åtgärdsprogrammen. Samverkan för att nå näringslivet specifikt i frågorna sker löpande.
Aktiviteter för att genomföra klimatstrategin.	De åtgärder som vilar på Region Jönköpings län är hanterade i de åtgärdsplaner som finns kopplat till länets klimat- och energistrategi. Samverkan har skett med område miljö.
Regional cykelstrategi.	Cykelstrategin klar och beslutad av regionfullmäktige juni 2022.
Genomförande av cykelstrategi.	Projektet "Regional cykelsatsning" har startat under hösten och projektet har kommit igång bra med stort engagemang från deltagande parter. Projektet kommer att ta fram en regional cykelplan, kartlägga och analysera för ett cykelboksutslut samt etablera ett regionalt samarbete kring cykling med Regional utveckling som samordnande part.

Prioriterade delstrategier: Skapa hållbar digital utveckling i hela länet genom tillgång till höghastighetsuppkoppling.

Aktiviteter	Analys
Aktiviteter för att genomföra den regionala bredbands- och digitaliseringsstrategin.	Aktiviteter som leder mot det långsiktiga målet att bli bäst i Sverige på att ta vara på digitaliseringens möjligheter kommer att fokusera på tre delområden, Digital kompetens, Digital Ledning och Digital innovation. Under hösten genomfördes DIGG inspiration day, en konferens som handlar om ledarskap i en digital tid. Evenemanget vände sig till företagsledare, chefer, teamledare, politiker och strateger. Drygt 160 personer från länet deltog och deltagarna fick fördjupade kunskaper och inspiration runt hur organisationer och företag kan ta sig an digital transformationsresa.
Verka för övergripande samordning, samverkan och samarbete i bredbandfrågor samt fungera som kontaktpunkt för sådana frågor i länet för såväl offentliga som privata aktörer.	Nära samarbete inom bredband sker löpande inom RSS. Arbetet har resulterat i bättre och mer detaljerade underlag.
Genomförande av bredbandsstrategin.	De uppgifter som Post och Telestyrelsen (PTS) har begärt för mobilt bredband har lämnats under perioden för att kunna tillgodose den långsiktiga planeringen och utbyggnaden. En nätverksträff med länets bredbandsaktörer har ägt rum. Bredbandsutbyggnaden går framåt i länet men det återstår en hel del arbete för att uppnå målen i bredbandsstrategin.

Prioriterade delstrategier: Gemensamma strukturbilder för länets framtida infrastruktursystem.

Aktiviteter	Analys
Utveckla regionala strukturbilder för länet.	En förstudie för att identifiera funktionella samband med fokus på transport har startat och väntas resultera i en projektplan under våren 2023. Arbetet är förankrat med utvecklingscheferna i länets kommuner.
Skapa en interaktiv digital lösning för strukturbilder, statistik och fakta.	Projektet är avslutat. Digital lösning finns men vidare utveckling och integrering i Region Jönköpings läns webblösning behövs. Arbetet bedrivs vidare inom ordinarie verksamhet och i samordning inom regionledningskontoret.

En smart region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län en långsiktigt hållbar och innovativ tillväxtregion

Prioriterade delstrategier: Förstärka näringslivets och offentligas innovations- och förändringskraft.

Aktiviteter	Analys
Etablera forum för innovationsarbete inom ramarna för främjandesystemet.	Ett arbete har påbörjats för att skapa en samverkansarena mellan Region Jönköpings län, Almi, Science Park och JU som ska fungera som en katalysator för det innovations- och företagsfrämjande systemet och samtidigt kunna vara en pådrivande kraft i projektportföljsarbetet. Arbetet fortlöper för att sätta ramarna för detta samarbete.
Insatser som främjar näringslivets omställningsarbete med höjt kunskaps- och teknologiinnehåll, digital transformation och jämställd regional utveckling.	Projektet "Vart i Hela Värden är Världen på väg" bidrar med ökad insikt och förståelse om vad som krävs hos framtidens näringsliv i länet. Projektet bidrar till att öka förmågan till snabb omställning, ökad digitalisering och höjd innovationstakt. Detta har stor betydelse för den framtida konkurrenskraften. Det blir också allt viktigare att ta tillvara den kraft och dynamik som ofta uppstår när personerna i företagen präglas av mångfald ur olika aspekter. Under året har 122 företag fått hjälp i form av olika konsultinsatser gällande framtida utmaningar, t.ex. med framtagning av olika strategier.
Implementera Smart Specialiseringsstrategin.	En transformationsanalys genomförs i samverkan mellan regionerna inom SMÖ där, WSP är uppdragstagare. Transformationsanalysen ska ligga till grund för det arbete som sedan ska göras regional och interregionalt och ska kunna ligga till grund för kommande utlysningar inom exempelvis ERUF.
Initiera processer, i bred samverkan och olika forum, som kan bidra till att öka företagens strategiska lednings- och innovationsförmåga för att möta komplexa samhällsutmaningar.	Under året har processer med olika aktörer fördjupats. Fokus under senare delen av året har varit att starta upp en "kunskapsnod" där Regional utveckling tillsammans med samarbetsorganisationer ska kunna erbjuda inspiration och kunskapsfördjupning. Detta arbete fortsätter under 2023.
Medverka till ökad insikt och förståelse, på flera nivåer, om framtida utmaningar som väntar länets näringsliv.	Projektet "Vart i Hela Värden är Världen på väg" bidrar till ökad insikt och förståelse om vad som krävs hos framtidens näringsliv i länet. Projektet bidrar till att öka förmågan till snabb omställning, ökad digitalisering och höjd innovationstakt. Detta har stor betydelse för den framtida konkurrenskraften. Det blir också allt viktigare att ta tillvara den kraft och dynamik som ofta uppstår när personerna i företagen präglas av mångfald ur olika aspekter. Under året har 122 företag fått hjälp i form av olika konsultinsatser gällande framtida utmaningar, t.ex. med framtagning av olika strategier.

Förvaltningsberättelse

Initiera arbete med förändrad metod- och processutveckling tillsammans med det företagsfrämjande systemet för en högre resurseffektivitet av offentliga medel.	Dessa frågor ska i framtiden kunna vara den samverkansplattform som tas fram i samarbete med Almi, Science Park och JU. Frågan kring generationsväxling tas nu upp i ERUF-projektet "Smart utveckling" som drivs av Almi Företagspartner inom SMÖ.
Stödja de befintliga nätverk som finns i länet genom kunskap, utbildningar och omvärldsbevakning.	Fyra gånger per år genomförs nätverksträffar med länets näringslivschefer. Det finns förslag på att erbjuda examensarbete till studenter på JU i syfte att studera effekterna av projektet "Vart i Hela Världen är Världen på väg". Exempel på ingångar i detta är deltagande av kvinnliga företagsledare i projektet, vilken inriktning de i så fall haft på sina insatser, ekonomiska resultat m.m.

Prioriterade delstrategier: Utveckla ett hållbart, diversifierat och kunskapsintensivt näringsliv i hela länet genom smart specialisering.

Aktiviteter	Analys
Genom att bevilja affärsutvecklings- och konsultcheckar samt verifieringsmedel till tillväxtbenägna företag, bidra till ökad konkurrenskraft och därmed säkrade och nya arbetstillfällen i länets små och medelstora företag.	Arbetet med React-EU checkarna löper enligt plan. Beslut om nya checkar kan meddelas fram till 2023-01-31, varför ett möte återstår efter nyår. Planen är att i allt väsentligt ska tilldelade medel på totalt 13 mnkr, hinna beslutas till senast 2023-01-31. Per 2022-12-31 har följande checkbeslut fattats under året: Internationalisering 4 st, Digital omställning 11 st, Grön omställning 7 st. Därutöver har 7 st konsultcheckar för produktutveckling samt 12 st avseende verifieringsmedel beviljats via 1:1-anslaget. Vid årsskiftet fanns totalt ca 4,5 mnkr kvar att fatta beslut på vad gäller React-EU.
Implementera Smart Specialiseringsstrategin.	Implementeringen inväntar den transformationsanalys som nu genomförs inom SMÖ och som ska ligga till grund för det framtida arbetet. I transformationsanalysarbetet är företrädare för det företagsfrämjande systemet, akademi, branschorganisationer och regionala aktörer inkluderade.
Upprättande av projektplan och påbörja arbetet för framtagande av regional besöksnäringstrategi.	Den upprättade projektplanen följs och arbetet med framtagandet av strategin löper på bra. Ett väl förankrat arbete sker i hela länet, vilket skapar engagemang och en bra grund till kommande handlingar utifrån strategins inriktning.
Utveckla insatser och aktiviteter inom kompetensfrågor för länets besöksnäringssaktörer.	Förstudien "Kompetens- och konceptutveckling inom Hotell- och restaurangbranschen" har slutförts och slutrapport ska föreläggas styrgruppen med förslag på åtgärder för att uppnå de i förstudien fastställda kriterier samt ta ställning till ett eventuellt genomförandeprojekt.
Implementera och förankra en smart specialiseringsstrategi med följdfokus att attrahera kapital och etableringar.	Arbetet med att implementera Smart Specialiseringsstrategi fortskrider. Ett utökat samarbete har skett med projekt inom investeringsfrämjande åtgärder.

Prioriterade delstrategier: Samverka för kompetensutveckling.

Aktiviteter	Analys
Uppmärksamma och sprida goda exempel på samverkan.	Projektet "Framtidssäkrad industri" är ett exempel på denna aktivitet. Projektet avslutas sista december 2022. Ett uppföljande samverkansmöte planeras i februari 2023. Samverkan och spridning har också genomförts genom projekt/utbildningar som andra aktörer genomför (JU, Träcentrum, Polymercentrum och Campus Värnamo).

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
Samverka med Encell, Jönköping University och utbildningsaktörer i länet.	Regional utveckling har kontinuerliga samarbeten och avstämningsmöten med utbildningsaktörer i länet såsom kommunernas vuxenutbildningsenheter, yrkeshögskoleutbildare och JU.
Samverka med utbildningsaktörer och arbetsmarknadens parter i länet.	En pågående dialog med skolchefer och näringslivschefer pågår utifrån resultatet från förstudien "Stärka koppling mellan arbetsliv och skola". En dialog med kommunal utveckling och aktörer som arbetar med insatser mellan skola och arbetsliv pågår för att utveckla samverkan.

En kompetent region

Strategiska mål: 2035 säkerställs matchningen på arbetsmarknaden i Jönköpings län genom det livslånga lärandet

Prioriterade delstrategier: Stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen och matchningen för integration och hållbar tillväxt.

Aktiviteter	Analys
Under hösten 2022 presentera en kompetensbehovsprognos.	Styrgrupp är framtagen för projektet "Nuläge & Framtid: Regionala kompetensbehov och stärkt analys- och prognosarbete". Styrgruppen ska styra arbetet med framtagning av kompetensbehovsrapport. Gemensamt frågebatteri för kartläggningen av kompetensbehoven är framtagen och modell för hur kompetensrapporten ska se ut finns.
Påbörja planera framtagandet av en framtidsspaning som ska presenteras våren 2024.	Arbetet kommer att påbörjas under 2023 och sker då inom ramen för projektet "Nuläge och framtid: regionala kompetensbehov och stärkt analys- och prognosarbete".
Regelbundna dialoger med företag och branschorganisationer för att fånga upp kompetensbehovet.	Inom ramen för projektet "Nuläge & Framtid: Regionala kompetensbehov och stärkt analys- och prognosarbete" pågår dialog. Plan finns på gemensamt frågebatteri för att få fram kompetensbehov. Plan finns även på att dialoger med branscher kommer att genomföras under våren 2023.
Tillsammans med relevanta aktörer genomföra en workshopserie.	Ett kärnteam med representanter från Yrkeshögskolan (YH), Komvux och branschorganisationer från industrin har bildats utifrån erfarenheterna i en workshopserie inom projektet "Valideringslyft". Kärnteamet har pågående träffar och workshopseriens resultat är underlag till en inlämnad projektansökan till Tillväxtverket.
Undersöka möjligheten av att etablera en portal för det livslånga lärandet där det är tydligt för individ och företag var man kan validera, utbilda och kompetensutvecklas.	Ett spår inom det livslånga lärandet är validering. Här har aktörer inom Komvux, YH och branschvalidering inom tillverkande industri uttalat ett behov av mer intern kommunikation mellan aktörerna än mot individ och företag som första steg. Denna process kommer att utvecklas i projektet "Valideringslyft" i Jönköpings län som startar 2023-01-01. Inget arbete mot en portal är initierat idag.

Förvaltningsberättelse

<p>Arbeta för ett system för kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser till genomförda branschvalideringar i linje med projektet Framtidssäkrad industris målsättning.</p>	<p>Utifrån den samlade utvärderingen drar konsultföretaget Ramboll slutsatsen att projektet "Framtidssäkrad industri" har lyckats väl med att bidra till ett mer utvecklat och strategiskt kompetensförsörjningsarbete hos industriföretag. Utvärderingen av projektet visar att det har varit värdefullt att använda sig av den beprövade modell som utvecklats inom ramen för Svensk Industrivalidering (coachning utifrån fyra samtalsmetoden). Arbete utifrån modellen har bidragit till ett helhetsgrepp, där både anställda och företagsledning har fått en bättre bild av hur företagets kompetensläge ser ut, vad som behövs för att täcka eventuella kompetensgap, samt hur företaget kan arbeta mer strategiskt med sin kompetensförsörjning framöver. Utvärderingen visar att flera anställda redan har fått nytta av sina kunskaper, bland annat genom nya uppgifter eller utökat ansvar.</p>
<p>Ta del av och sprida Skolverkets projekt som handlar om att utveckla en SFI-utbildning som kombineras med praktik.</p>	<p>Regional utveckling inväntar återkoppling från Skolverket.</p>
<p>Regelbundna dialogmöten med yrkeshögskoleaktörer.</p>	<p>Regional utveckling har återkommande träffar med yrkeshögskoleanordnare 2-3 gånger per år. Yrkeshögskoleanordnarna kommer att involveras i arbetet med projektet "Nuläge & Framtid: Regionala kompetensbehov och stärkt analys- och prognosarbete".</p> <p>I dialog med yrkeshögskoleanordnare har Regional utveckling även regelbundna möten med myndigheten för YH. Detta för att stödja yrkeshögskoleanordnarna i deras arbete men också för att kunna påverka myndigheten för YH. Nästa möte med myndigheten äger rum hösten 2023.</p>
<p>Deltagande i Länsbildningsförbundets styrelse.</p>	<p>Regional utveckling deltar på möten för att informera och byta erfarenheter. Under 2023 kommer ett arbete att initieras för att se över hur Regional utveckling kan kartlägga Jönköpings läns bildningsförbunds arbete och kopplingen till kompetensförsörjningsfrågorna.</p>
<p>Kontinuerliga möten med olika representanter för Jönköping University i syfte att stärka kompetensförsörjning och kompetensutveckling i länet.</p>	<p>Regional utveckling har olika pågående dialoger med JU, till exempel med representanter för YH-utbildningen, forsknings- och utbildningsmiljön SPARK och planeringen av den nya tandläkarutbildningen. Flera möten med representanter för Almi, Science Park och JU om att utveckla samarbetet har genomförts och fortsätter även under kommande år.</p>
<p>Arbeta för en nationell tandläkarutbildning och ett nationellt center för tandvård vid Jönköping University.</p>	<p>Universitetskanslersämbetets (UKÄ) bedömning av den i våras inlämnade ansökan har nyligen offentliggjorts. JU värderar nu UKÄ:s bedömning. En ny reviderad ansökan förväntas lämnas in under 2023.</p>
<p>Vi stöder och medfinansierar regionala projekt som har ett starkt integrationsfokus inom kompetensförsörjning.</p>	<p>Arbetet att stödja aktörer som driver relevanta projekt med fokus på integration och kompetensförsörjning fortlöper enligt planering. Exempel på projekt som avslutats under året med detta fokus är "Räkna med mig!" och "Kompetensutveckling 360 grader".</p>

Förvaltningsberättelse

Prioriterade delstrategier: Etablera jämlika möjligheter till utbildning och livslångt lärande i hela länet.

Aktiviteter	Analys
Regelbundna dialogmöten med kommunernas vuxenutbildningschefer.	Dialogmöten med vuxenutbildningens tre noder i länet har skett inför ansökan av statsbidrag. Länsvuxrektorsnätverket har haft en träff i Gislaved. Regional utveckling hade en punkt i programmet som handlade om projektet "Valideringslyft".
Kartlägga om det finns motsvarigheter till lärcentra i de kommuner som saknar lärcentra.	Region Jönköpings län deltar i länsrektorsnätverk för vuxenutbildning och finns med i dialogen vid ansökan om statsbidrag för lärcentra. Jönköpings kommun har en pågående process om de ska starta ett lärcentra, deras arbete bevakas.
Inspirera till att stöd finns för studerande att erhålla utbildning hos relevanta utbildningsaktörer i kommunala lärcentra.	Under året har kontakt ägt rum med vuxenutbildningen i länet gällande ansökan om statsbidrag för lärcentra. Nytt för året är att Jönköpings kommun har lämnat in en ansökan för 2023.
Följa upp projektet "Den digitala noden".	Projektet som har medfinansiering från Regional utveckling avslutades sista december 2022. Arbete pågår att skriva en slutrapport som beräknas bli klar senast sista mars 2023.
Delta i Länsbildningsförbundets styrelsemöten.	Regional utveckling deltar regelbundet på möten och inhämtar aktuellt information, informerar om satsningar och försöker att matcha vad styrelsen beslutar i form av aktiviteter och insatser med pågående aktiviteter/utlysningar.

En global Region

Strategiska mål: 2035 är Jönköpings län ett internationellt konkurrenskraftigt län

Prioriterade delstrategier: Bidra till att utveckla EU och övriga världen i en mer hållbar riktning.

Aktiviteter	Analys
Grundläggande arbete för internationellt samarbete.	En viktig förutsättning för att både bidra och dra nytta av internationellt samarbete är utgångspunkten i den regionala utvecklingsstrategin och dess delstrategier. I framtagande av program och handlingsplaner för EU:s strukturfonder under 2022 lyfts det internationella perspektivet in. Detta ger ökade förutsättningar att på sikt, utifrån till exempel smart specialisering och grön omställning, skapa internationella utbyten och erfarenheter.
Att med utgångspunkt i värdskapet för Europa Direkt Jönköpings län informera om och bidra till Konferensen om Europas Framtid.	Konferensen om Europas Framtid påbörjades 2021 och är nu avslutad. Europa Direkts funktion i Konferensen om Europas Framtid har främst varit att informera om möjligheten som detta initiativ ger för medborgare att visa på vilken framtid de önskar i EU. Europa Direkt har uppmuntrat aktörer att genomföra evenemang och att ge inspel till den av EU upprättade plattformen för synpunkter och förslag. Europa Direkt har på eget initiativ skapat dialoger som legat till grund för inspel till plattformen. Detta har under 2022 skett till exempel genom Demokratisoppor och genomförandet av Model EU, ett rollspel för gymnasieungdomar, där två skolor från länet deltagit. Region Jönköpings län har, genom politisk representation, deltagit i EU-sakråd om konferensen arrangerat av Regeringskansliet.

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
Bidra med internationellt perspektiv i Agenda 2030-samverkan i länet.	Region Jönköpings län samordnar, tillsammans med Länsstyrelsen i Jönköpings län, Agenda 2030-samverkan i länet. Detta bidrar till att öka förmågan att använda Agenda 2030 som utgångspunkt i det regionala utvecklingsarbetet. Agenda 2030 finns i en internationell kontext, vilket samverkansaktörerna bland annat inspirerats kring av Agenda 2030-sekretariatet. I programarbetet inför EU:s nya programperiod har tydlig koppling gjorts till Agenda 2030 och dess möjlighet att skapa potential och vara riktmärke för regional utveckling. Detta kommer under hela programperioden att bidra till det internationella perspektivet i Agenda 2030-samverkan i länet.
Att skapa träffytor för dialoger utifrån ett EU-perspektiv med utgångspunkter i den regionala utvecklingsstrategin.	Dialoger med fokus på besöksnäring och smart industri har genomförts med Brysselkontoret inom Småland, Blekinge och Halland. Dialogerna gav kunskapsökning kring kopplingar mellan EU-arenan och den regionala utvecklingsstrategin. Under 2022 har EU:s skogsstrategi och dess konsekvenser varit ett fokus i samarbetet i SBHSS. Detta har resulterat i ett gemensamt politiskt beslut av positionspapper för skog, vilket har använts som underlag för påverkan både nationellt och inom EU. EU-perspektivet har lyfts i dialoger med länets kommuner. Mobilisering och information inför EU:s nya programperiod har skapat goda förutsättningar för träffytor med aktörer i länet.

Prioriterade delstrategier: Arbeta proaktivt med omvärldsanalys.

Aktiviteter	Analys
Omvärldsbevakning av EU-arenan utifrån prioriterade delstrategier i den regionala utvecklingsstrategin primärt genom Småland Blekinge Halland South Sweden.	Omvärldsbevakning har skett för att stärka påverkansarbetet i SBHSS. Detta har under perioden varit fokuserat på skog, energi, sammanhållningspolitik och digitalisering.
Uppdatera utvalda relevanta delar av statistik utifrån socioekonomisk analys för Småland och Öarna.	Den socioekonomiska analysen för SMÖ färdigställdes i maj 2020 och utgör underlag för framtagande av regional handlingsplan för ESF. Under framtagandet av handlingsplanen har analytiker knutna till regionerna i SMÖ gjort ytterligare inspel till arbetet utifrån förändringar som pandemin har genererat. Den regionala handlingsplanen beslutades av Övervakningskommittén för ESF i augusti 2022. De första utlysningarna med utgångspunkt i handlingsplanen genomfördes 2022 av Svenska ESF-rådet.
Att utifrån den regionala utvecklingsstrategin och dess prioriterade delstrategier utarbeta ett länsspecifikt dokument och att genom bland annat kontaktpersonsgrupp, chefsgrupp och styrgrupp bidra till den löpande dialogen inom samarbetet för Småland Blekinge Halland South Sweden.	Länsspecifikt dokument tas årligen fram med utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin. Dokumentet är framtaget och ligger till grund för arbetet på hemmaplan och för verksamhetsplanen för det gemensamma arbetet i SBHSS. Region Jönköpings län bidrar och tar del av det löpande arbetet och dialogen genom medverkan i kontaktpersonsgrupp, chefsgrupp och styrgrupp.

Förvaltningsberättelse

Prioriterade delstrategier: Utveckla förmågan att dra nytta av de resurser som EU erbjuder.

Aktiviteter	Analys
Mobilisering internt och externt med fokus på EU:s programperiod 2021-2027.	Under perioden har aktiv medverkan skett vid framtagande av utlysningar inom ERUF och ESF. Informationsinsatser har riktats mot potentiella projektägare och dialoger kring idéer har genomförts. De första projekten i den nya programperioden har beviljats under perioden.
Samordning i Småland och Öarna av uppdraget att ta fram operativt program för Europeiska Regionala Utvecklingsfonden 2021-2027.	Regional utveckling samordnar arbetet i SMÖ sedan våren 2020. Erbjudande om att ta fram ett operativt program för ERUF kom från näringsdepartementet våren 2020. Ett första förslag levererades enligt plan i december 2020. Justeringar har sedan skett inför regeringsbeslut och därefter under förhandling med EU-kommissionen. Det operativa programmet för SMÖ godkändes av EU-kommissionen i november 2022. Komplettering kring smart specialisering kommer att göras under våren 2023.
Samordning i Småland och Öarna kring framtagande av regional handlingsplan för Europeiska Socialfonden.	Regional utveckling samordnar arbetet i SMÖ sedan 2020. Erbjudandet om att ta fram en regional handlingsplan kom från arbetsmarknadsdepartementet i december 2021. Handlingsplan levererades enligt tidsplan till Svenska ESF-rådet i april 2022 och genomgick där en kvalitetsgranskning. EU-kommissionen beslutade om det nationella programmet för ESF under sommaren 2022. Övervakningskommittén för ESF godkände den regionala handlingsplanen för SMÖ i augusti 2022.
Grundläggande arbete för att öka kunskap kring och förmåga att verka på och dra nytta av EU-arenan. En förutsättning är samordning, prioritering och specialisering på hemmaplan.	Mobiliserande insatser har skett med fokus på EU:s strukturfonder där ett avgörande steg under perioden har varit EU-kommissionens godkännande om operativt program för ERUF. Påverkan på EU-arenan har genomförts gemensamt inom SBHSS med fokus på skog, energi, sammanhållningspolitik och digitalisering.
Delta och sprida information om Europaforum som arrangeras i Halland inom samarbetet för Småland Blekinge Halland South Sweden.	Europaforum arrangerades inom ramen för samarbetet inom SBHSS i maj 2022. Politiker och medarbetare från Region Jönköpings län deltog. Information spreds till förtroendevalda genom nämnden för arbetsmarknad näringsliv och attraktivitet samt regionstyrelsen. Information spreds även via sociala medier, både genom Regional utvecklings kanaler och genom kanaler med utgångspunkt i värskapet för Europa Direkt.
Att bidra till EU-kommissionens kampanj Europa i min region för att visa på den nytta EU-medel skapar för länets utveckling.	I anslutning till Europadagen 9 maj genomfördes en kampanj i sociala medier med fokus på att lyfta nyttan som EU-medel skapar för länets utveckling. Särskild uppmärksamhet riktades mot React EU och satsningar som därigenom beviljats medel. Digital och grön omställning för länets företag var ett genomgående tema som exemplifierades av särskilda satsningar.
Att genom värskapet för Europa Direkt Jönköpings län tillhandahålla information kring EU-frågor.	Region Jönköpings län har av EU-kommissionen beviljats värskap för Europa Direkt fram till 2025. Genom uppdraget tillhandahålls information via webb, sociala medier, förfrågningar via mail och telefon samt genom evenemang såsom t.ex. Demokratisoppa med föreläsning och information i skolor. En utgångspunkt för värskapet är att visa på samband mellan EU-frågor och regionala utvecklingsfrågor.

Verksamhet för regional utveckling

Process och produktion

Strategiska mål: Region Jönköpings län ska leda, driva och genomföra strategiskt avgörande regionala utvecklingsprojekt

Framgångsfaktorer: Kapacitet för att genomföra strategiska utvecklingsprojekt

Uppdrag: Region Jönköpings län skall utveckla strukturen och formerna för projekt drivna i egen regi

Aktiviteter	Analys
Utveckla och implementera projektkontor för regional utvecklingsprojektkontor.	Arbetet med att utveckla projektkontoret pågår enligt plan. Utvecklingsarbetet med projekthandbok avslutas under våren och nätverket för projektledarna övergår nu i en implementerings- och konsolideringsfas. Arbetsgruppen för projektkontoret omformas för att bättre stödja den nya rollen.

Ekonomi

Strategiska mål: Tillgång till regionala utvecklingsmedel utifrån länets behov ska öka

Framgångsfaktorer: Anpassad bemyndiganderam

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Bemyndiganderam regionala projektmedel	90 mnkr	70 	Målet är uppfyllt. Ett arbete för ökad bemyndiganderam av statliga regionala tillväxtmedel har pågått under flera års tid. Region Jönköpings län har erhållit en utökad bemyndiganderam succesivt. Inför 2023 utökas bemyndiganderamen till 80 miljoner kronor. Fortsatt mål är 90 miljoner kronor.
Utnyttjad andel bemyndiganderam	75 %	84 % 	Målet är uppfyllt. Bemyndigandet uppnås till 84 % vilket är över målvärdet. Detta är en följd av hög volym beslutade medel under de senaste åren. Bemyndigandet möjliggör nya beslut i tidigt skede 2023.
Nyttjande av anslag	90 %	100 % 	Målet är uppfyllt. Anslaget har nyttjats till 100 %. Detta är en följd av en ökad volym på beslutade medel de senaste åren och ett förändrat arbetssätt i projekthanteringsteamet som möjliggjort en ökad takt på utbetalningar.

Verksamhet inom Regional utveckling, utbildning och kultur

Utbildning och kultur är en del av Regional utveckling som omfattar verksamheterna Smålands Musik och Teater (SMoT), två naturbruksskolor och två folkhögskolor samt sektionerna för kulturutveckling och ekonomi. Verksamhetsområdet ansvarar även för flera olika typer av bidrag till skolor, organisationer och arrangörer.

Sektionen för kulturutveckling har under året färdigställt både en regional kulturplan och en regional biblioteksplan. Planerna har därefter beslutats av regionfullmäktige. Strax efter den ryska invasionen av Ukraina påbörjades ett nationellt samarbete med nätverket Swedish Artist Residency Network, vilket ledde till fem krisresidensplatser i vårt län i samverkan med fyra kommuner och organisationer. Dessa residenser har tagit emot tre familjer och två ensamstående kulturarbetare. Inga motprestationer var kopplade till krisresidenserna, men de har ändå resulterat i ett flertal utställningar, författarsamtal och samarbeten med det lokala kulturlivet. Under 2022 blev det också klart att organisationen ShareMusic & Performing Arts kommer att ingå i kultursamverkansmodellen.

SMoT är länets samlingspunkt för professionell scenkonst, både i Kulturhuset Spira och genom sin turnéverksamhet. Under tio pandemifria månader bjöd SMoT både på spets, bredd samt en och annan publiksuccé. Arbetet med varumärket SMoT, internt såväl som externt under de senaste åren, gjorde att verksamheten hade något lättare att få tillbaka publiken till salongerna jämfört med andra scenkonsthus i landet.

Region Jönköpings läns egna folkhögskolor, Sörängen och Värnamo folkhögskolor, har under året arbetat med att förbättra antalet sökande till de utbildningar som har lite svårare att rekrytera deltagare. Båda skolorna har också arbetat med delaktighet och närvaro, delar som varit en utmaning att upprätthålla under pandemin. Under året har flera evenemang genomförts i samarbete mellan skola och deltagarna på respektive skola.

På uppdrag av länets 13 kommuner erbjuder verksamhetsområdet naturbruksutbildning på Stora Segerstads naturbrukscentrum och Tenhults naturbruksskola. Ett nytt samarbetsavtal med länets kommuner blev klart under året som bland annat innebär en nertrappning i ersättningsnivåerna från och med 2023.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Ett attraktivt och framgångsrikt utbildningsutbud på naturbruksprogrammet och regionens folkhögskolor med hög kvalitet, anpassat efter befolkningens och arbetsmarknadens behov

Framgångsfaktorer: Utgå från behovsanalyser som ger underlag för utbildningarnas dimensionering och inriktning

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Sökande per utbildningsplats (folkhögskolan)	2	2,1 	Målet är uppfyllt. Antalet sökande per plats har sjunkit sedan 2021. Det är en tendens som syns från många folkhögskolor i Sverige. Omvärldsfaktorer som t.ex. ekonomi och ökad konkurrens är tänkbara förklaringar.

Förvaltningsberättelse

Andel antagna i förhållande till antal elever som slutar årskurs 9 i länet (Naturbruksskolorna)	3 %	3,7 % 	Målet är uppfyllt. Naturbruksskolorna ligger på en stabil nivå av sökanden och intresset för de gröna näringarna är fortsatt högt. Skolorna strävar efter att skapa tillfällen för potentiella elever att besöka skolorna och anläggningar. Det går att se ett ökat intresse för de inriktningar där skolorna har genomfört investeringar inom maskinparken eller på fastighetssidan.
---	-----	--	---

Uppdrag: Naturbruksskolorna ska vara naturliga mötesplatser för den gröna sektorn i regionen/för regionen

Aktiviteter	Analys
Naturbruksskolorna ska vara kunskaps- och kompetenscenter för den gröna sektorn i länet.	Naturbruksskolorna fungerar redan idag som naturliga mötesplatser för den gröna sektorn. Under året och i samband med framtagandet av en ny verksamhetsinriktning för de kommande åren, har detta perspektiv belysts ytterligare i syfte att förstärka naturbruksskolornas roll. Förstudien av projektet "Återtag livsmedel" är ett led i att stärka skolornas roll som mötesplats för den gröna näringen.
Vuxenutbildning inom den gröna sektorn.	En utmaning är att kommuner ofta ger avslag på kurskostnaden för sökanden till komvuxutbildningarna, detta trots att arbetsmarknaden efterfrågar utbildad arbetskraft. Under hösten 2022 startade ingen djurskötarutbildning av denna anledning, trots att tillräckligt många sökande fanns. Dialog pågår med länets kommuner.
Utveckla djurhållningen.	Metodik och rutiner kring utfodring, skötsel samt djurhälsoplaner förbättras ständigt. Skolorna har i dagsläget en god djurvälstånd, vilket också syns i statistik från slakteriet och mjölkleveranserna.
Verksamhetsinriktning för naturbruksskolorna.	En ny verksamhetsinriktning godkändes av länets kommuner och nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet under hösten 2022. Verksamhetsinriktningen prioriterar fyra inriktningar; hållbarhet, utbildning och pedagogik, samverkan, innovation och utveckling samt attraktionskraft.

Uppdrag: Utbildningar inom eftergymnasiala utbildningar och uppdragsutbildningar på olika nivåer som är anpassade efter näringsens behov ska erbjudas

Aktiviteter	Analys
Identifiera folkhögskolorna roll.	Folkhögskolor i Sverige har som syfte och mening att erbjuda en god utbildning, fortbildning och bildning till svenska folket. Folkhögskolor intar en särställning inom de svenska utbildningsformerna genom att tillsammans med deltagarna kunskapa och noga ta tillvara på deltagarnas förkunskaper och erfarenheter.

Strategiska mål: Möjligheter för alla att delta och ta del av kulturliv och kulturupplevelser.

Framgångsfaktorer: Kultur med fokus på barn och unga

Uppdrag: Stärka barn och ungas möjlighet att ta del av och skapa kultur i Jönköpings län

Aktiviteter	Analys
Verksamheter för barn och unga.	Barn och unga är prioriterade inom samtliga kulturverksamheter. Under året har ett flertal insatser genomförts. Insatserna sker i samverkan med kommuner, kulturskolor, kulturinstitutioner och fria kulturaktörer.

Uppdrag: Ge möjlighet för barn i grundskolan att få en kulturupplevelse både i kulturhuset Spira och i sina hemkommuner

Aktiviteter	Analys
Smålands musik och teater erbjuder skolklasser en kulturupplevelse riktad till barn- och unga i kulturhuset Spira.	Totalt har 175 skolföreställningar spelats, varav 122 på turné. På turné har 11 av länets kommuner besökts.

Uppdrag: Verka för att barn och unga ska kunna ta del av kulturarv och erbjudas möjlighet till eget skapande, delaktighet och inflytande genom att under 2022 skapa ökade förutsättningar för skapande kulturverksamhet, främja ungt arrangörskap och möjliggöra för barn och unga att uppleva kultur

Aktiviteter	Analys
Revidering av Strategi för barn- och ungdomskultur.	Arbetet med att revidera Strategi för barn- och ungdomskultur i Jönköpings län (2015-2017) har påbörjats under hösten 2022. Den nya strategin ska ligga i linje med Regional Kulturplan Jönköpings län 2023-2025, där området barn och unga blivit tydligare definierat. Därför behöver formen för Strategi för barn- och ungdomskultur ses över.

Uppdrag: Att utifrån FN's barnkonvention systematiskt arbeta med att tillhandahålla lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet

Aktiviteter	Analys
Arbeta för att tillhandahålla lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet inom samtliga konstområden.	Regional kulturplan 2023 - 2025 är granskad ur ett barnrättsperspektiv. För att se till att barnkonventionens intentioner beaktas i den löpande verksamheten tas frågan upp i olika forum, exempelvis vid strategiska verksamhetsmöten. Inför kommande kulturplanperiod kommer en checklista att upprättas för att säkerställa att barnrättsperspektivet beaktas vid planering och genomförande av verksamheterna. Idag sker en samverkan och samordning inom ramen för Kulturrätten, där aktörerna inom kultursamverkansmodellen, de fria kulturaktörerna och kommunerna ingår, för att barn och unga i alla länets kommuner ska få tillgång till kulturella och konstnärliga verksamheter inom samtliga konstområden.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Fortsatt utveckling och säkerställande av museernas pedagogiska verksamhet för barn och unga

Aktiviteter	Analys
Samverkan och dialog med regionala och kommunala museer.	Inom ramen för arbetet med att ta fram en ny Regional kulturplan genomfördes dialoger inom området där både regionala och kommunala museer var inbjudna. Vidare under året har samarbete genomförts mellan hemslöjden och Jönköpings läns museum och nya dialoger har genomförts inom samtliga konst- och kulturområden med länets olika aktörer, där länets regionala och kommunala museer ingår.

Framgångsfaktorer: Tillgängligt kulturliv

Uppdrag: Utveckla, stödja och främja det fria kulturlivet

Aktiviteter	Analys
Sektionen för kulturutveckling genomför regelbundna dialoger med det fria kulturlivet i länet.	De dialoger som har genomförts under 2022 har bidragit till viktiga inspel gällande förslaget till ny Regional kulturplan samt översyn av arrangörsbidragen. Sektionen för kulturutveckling har tagit fram en plan för årliga dialoger inom respektive konst- och kulturområde, som vänder sig till samtliga aktörer i Jönköpings län. Genom olika nätverk skapas plattformar där Region Jönköpings län, kulturaktörer och branscher möts för kunskapsinhämtning, skapa nya kontakter och hitta gemensamma utvecklingsmöjligheter.

Uppdrag: Utveckla former som ger alla möjligheter att delta i och ta del av kulturliv och kulturupplevelser

Aktiviteter	Analys
Främjande insatser för arrangörer och verksamhetsskapare.	Insatser har genomförts inom alla konst- och kulturområden. Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet beslutade under 2022 om nya riktlinjer för arrangemangsbidrag för att dessa bättre ska passa arrangörernas behov och samtidigt styra mot de kulturpolitiska målen. Främjande insatser pågår i respektive konstområde. Dock behöver mer göras inom områden som kultur på landsbygden och att tillgängliganpassa platser där kultur skapas och upplevs.

Uppdrag: Stärka möjligheterna för personer med funktionsvariationer att ta del av och skapa kultur i Jönköpings län.

Aktiviteter	Analys
Undersöka förutsättningarna för att personer med funktionsvariationer ska kunna ta del av och skapa kultur.	Kartläggningen kommer ske 2023 och blir ett underlag för kommande främjande utvecklingsinsatser. Arbetet kommer att ske tillsammans med aktörerna inom kulturssamverkansmodellen samt med länets kommuner.

Framgångsfaktorer: Kulturell infrastruktur

Uppdrag: Kulturens mötesplatser utvecklas och engagerar fler

Aktiviteter	Analys
Undersöka infrastrukturen och få en samlad bild av hur det ser ut i länets 13 kommuner.	Arbetet med att samla in information om den kulturella infrastrukturen i Jönköpings län inleddes med verksamhetsdialoger som ingick i processen med att ta fram en ny Regional kulturplan. Arbetet är påbörjat och det kommer att krävas en omfattande insats för att få fram en samlad bild över hela länet. Arbetet fortsätter under 2023.

Uppdrag: Utveckla och främja digitaliseringens möjligheter för genomförande och spridning av kultur och bildning.

Aktiviteter	Analys
Utveckla erfarenheterna av digitaliseringens möjligheter som vi tillgodosett oss under pandemin.	Digitala arbetssätt som prövades under pandemins restriktioner visade sig i vissa fall öka förutsättningarna för ett ökat deltagande i kulturlivet. Det handlade om att ta bort hinder som fysiska avstånd eller att fler får möjlighet att medverka när det fysiska rummet inte längre är en begränsning. Ett par exempel på detta är hemslöjden som erbjuder digital medverkan vid workshops och Dansens dag vars digitala genomförde möjliggjorde att alla som ville kunde medverka. Dessa lärdomar kommer att användas för att utveckla digitala arbetssätt inom andra konstområden.
Regional biblioteksverksamhet.	Den regionala biblioteksverksamheten arbetar löpande med ett flertal projekt och verksamheter inom ramen för sitt uppdrag. Fokus är på verksamhetsområdena Biblioteksarenan, Digital delaktighet och kompetens samt Läsförmedling berättelser och bildning. Ett extra fokus under året har varit att ta fram ett förslag till ny Biblioteksplan Region Jönköpings län 2023-2025, vilken fastställdes av Regionfullmäktige i oktober.

Uppdrag: Arbeta för att främja tvärkonstnärliga uttryck och konstformer.

Aktiviteter	Analys
Skapa tvärkulturella forum för möte och samtal mellan olika konstformer.	Under året har en mängd olika dialoger med konst och kulturaktörerna i Jönköping län genomförts men renodlade forum för tvärsektoriella konstsamtal har inte genomförts. Det är viktigt att detta kommer igång under den kommande kulturplanperioden.

Strategiska mål: Ett välutvecklat konst- och kulturliv präglad av hög kvalitet inom både bredd och spets

Framgångsfaktorer: Tillgängligt kulturliv

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Betalande publik Smålands Musik och Teater	70 000	47 122 	Målet är ej uppfyllt. I antalet betalande publik 47 122 saknas de evenemang som erbjudits gratis såsom scensamtal, kulturlov, lunchlyriker m.m. som har bidragit till publikens återtag. Utfallet för total publik hamnar på 82 629.

Aktiviteter	Analys
Sektionen för kulturutveckling ska föra dialog med samtliga kommuner i länet.	Inom ramen för de två nätverken där länets kulturchefer och bibliotekschefer ingår, sker en regelbunden dialog med kommunerna. I år har nätverken varit särskilt viktiga i arbetet med att ta fram förslag till ny Regional kulturplan och Regional biblioteksplan.

Uppdrag: Ökad närvaro i länets samtliga kommuner samt verka för ett brett utbud

Aktiviteter	Analys
Smålands musik och teater ska erbjuda invånarna i länet en repertoar med ett brett utbud - både i Spira och på turné.	Under 2022 har SMoT erbjudit samtliga scenkonstformer, både i Spira och på turné. Allt från teater, opera, dans och musik (klassisk som modern), cirkus och ståupp-komedi har spelats på scenerna samt en afterwork-hyllning till musikaler.

Uppdrag: Ökad samverkan med det fria kulturlivet

Aktiviteter	Analys
Smålands musik och teater ska erbjuda mentorskap och delaktighet i produktioner för det fria kulturlivet.	Med delaktighet och inspiration lägger SMoT en grund för konstens framtid och för kompetensförsörjningen i branschen, något som blivit extra viktigt efter pandemin. Under 2022 har SMoT genomfört flera produktioner där fria kulturaktörer deltog.
Det fria kulturlivet erbjuds rabatt på hyran av scener i kulturhuset Spira.	Det fria kulturlivet får 60 procent rabatt på hyra, inklusive en tekniker.

Uppdrag: Öka barns och ungas tillgång till, och möjlighet att delta i, scenkonst

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Publik vid föreställningar för barn och ungdom	25 000	22 961 	Målet är delvis uppfyllt. SMoT nådde inte fullt målet för publik vid föreställningar för barn och unga, trots succéer. Anledningen kan härledas till pandemieffekter, då det har varit mer utmanande att locka tillbaka skolor till Spira samt att ingen verksamhet hölls för barn under januari månad då restriktioner kvarstod.

Process och produktion

Verksamhetsmått kultur

Smålands musik och teater	2018	2019	2020	2021	2022
Betalande publik Smålands Musik och Teater*			11 670	35 263	47 112
<i>varav Kulturhuset Spira</i>			11 670	25 305	41 445
<i>varav Jönköpings kommun, exklusive kulturhuset Spira</i>			-	3 419	1 178
<i>varav Övriga kommuner i länet</i>			-	6 539	4 489
Publik Smålands Musik och Teater	117 898	97 264	28 729	40 195	82 629
<i>varav Kulturhuset Spira</i>	91 003	80 687	22 070	30 237	71 138
<i>varav Jönköpings kommun, exklusive kulturhuset Spira</i>	16 854	5 436	3 100	3 419	2 347
<i>varav Övriga kommuner i länet</i>	10 041	11 141	3 559	6 539	9 144
Publik vid föreställningar för barn och ungdom Smålands Musik och Teater	24 060	23 625	10 326	7 390	22 961
<i>varav Kulturhuset Spira</i>	18 746	21 963	6 997	3 615	18 854
<i>varav Jönköpings kommun, exklusive kulturhuset Spira</i>	849	230	1 960	641	1 436
<i>varav Övriga kommuner i länet</i>	4 465	1 432	1 369	3 134	2 671

* Nytt mått från 2020

SMoT har börjat komma upp i de publiktal som var innan pandemin. Efter en långsam start när restriktionerna släpptes den 9 februari har publiken börjat återvända. Våren 2022 bjöd på flertal publiksuccéer såsom Annika Norlin & Symfoniettan, Barnens bästa och Cyrano de Bergerac. De mer klassiska musikproduktionerna mötte utmaningar att få tillbaka publiken, en bild som SMoT delar med andra i branschen. Hösten bjöd på ytterligare succéer såsom öppningskonserten med Uno Svenningsson som spelades både i Spira och i Gummifabriken och Tordyveln flyger i skymningen. Monologen Flow spelades på turné för länets skolklasser och nådde unga utanför Spiras väggar betydligt bättre än motsvarande turnerande barnproduktion 2019.

Turnéverksamhet i andra län nådde 1 093 personer.

Strategiska mål: Utbildningen vid våra skolor ska vara aktuell och relevant

Framgångsfaktorer: Utbildningsinnehåll anpassat till elevernas behov

Uppdrag: Deltagarna inom folkhögskolan ska slutföra sina kurser

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel deltagare som slutför kurs inom folkhögskolan	90 %	89 % 	Målet är uppfyllt. Sammanlagt slutförde 89 procent av deltagarna sina studier med resultatet godkänd.

Uppdrag: Eleverna på naturbruksgymnasierna ska slutföra sin utbildning med godkänd examen inom tre år

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel elever på naturbruksprogrammet som slutför sin utbildning med godkänd examen	90 %	77 % 	Målet är ej uppfyllt. Tenhults naturbruksgymnasium klarar nästan målet (89 %) medan Stora Segerstads naturbrukscentrum (63 %) inte når målet. Under året har det skett en försämring på Stora Segerstad gällande andel elever som slutför sin utbildning med godkänd examen. Till stor del beror detta på effekter av distansundervisningen som rådde under lång tid för dessa studenter. Skolan hade på grund av distansundervisningen inte möjlighet att ge eleverna stöd i form av extra anpassningar som skolan gör annars.

Strategiska mål: Ett välutvecklat konst- och kulturliv präglat av hög kvalitet inom både bredd och spets

Framgångsfaktorer: Villkor för konstnärligt skapande

Uppdrag: Skapa bättre förutsättningar att verka som professionell utövare i länet

Aktiviteter	Analys
Främjande verksamhet för professionella utövare.	Det genomförs ett löpande arbete med att främja professionella utövare i form av bidragsgivning, kunskapsförmedling, dialoger och stöd från utvecklare. Ett bra exempel på hur sektionen för kulturutveckling arbetar med att skapa nya plattformar för att stärka professionella utövare är det nya nätverket VänLit, som är ett branschnätverk för litteraturområdet. Målet är att fler litterära verk ska skrivas och att fler kan leva på litteraturen.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Stödja och utveckla konstnärliga residensprogram i länet

Aktiviteter	Analys
Stöd till och utveckling av konstnärliga residensprogram.	Under året har fokus varit att genomföra krisresidens för Ukrainska konstnärer med anledning av kriget i Ukraina. Region Jönköpings län har genomfört residensen i samarbete med kommunerna och kulturaktörer i Tranås, Jönköping, Nässjö och Värnamo. Krisresidensen har gett viktiga lärdomar att ta med sig i utvecklingen av kommande residensprogram i Jönköpings län.

Uppdrag: Verka för samordning och öka kunskapen om fristadsprogrammet i hela länet

Aktiviteter	Analys
Skapa och genomföra forum där samtal förs kring yttrandefrihet, mångfald, demokrati och mänskliga rättigheter.	Lanseringen av konceptet Röster om yttrandefrihet, som startade december 2021, riktar sig till unga. Under hösten 2022 arrangerades Röster för yttrandefrihet på temat demokrati och yttrandefrihet, för gymnasieelever. Vid arrangemanget medverkade två fristadsförfattare som berättade om sina erfarenheter av att vara förföljda och fängslade på grund av sitt författarskap. I samverkan med organisationen International Cities of Refuge Network (ICORN) har en ny fristadsförfattare utsetts.

Uppdrag: Verka för ett inkluderande arbetssätt för konstnärer med funktionsvariationer

Aktiviteter	Analys
Undersöka förutsättningarna för att personer med funktionsvariationer ska kunna ta del av och skapa kultur.	Kartläggning av förutsättningarna för personer med funktionsvariationer att vara delaktiga och medskapande i kulturlivet i Jönköpings län kommer ske 2023. Kartläggningen avser att bli ett underlag för kommande främjande utvecklingsinsatser, där arbetet kommer att ske tillsammans med aktörerna inom kulturssamverkansmodellen samt med länets kommuner.

Uppdrag: Genom kunskapsöverföring och stödjande insatser främja utveckling av berörda konst- och bildningsområden, med och mellan civilsamhället, kulturell verksamhet och konstnärliga utövare i länet

Aktiviteter	Analys
Stödjande insatser främja utveckling av berörda konst- och bildningsområden.	Varje år genomför sektionen för kulturutveckling Kulturforum. Kulturforum vänder sig till kommuner, fria kulturaktörer och ideella sektorn med syftet att sprida kunskap för främjande av utvecklingen av kulturlivet i Jönköpings län. Under 2023 kommer Kulturforum att hållas den 7 mars.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Bevaka, tillgänggöra och stärka samtidskonsten i länet

Aktiviteter	Analys
Bevaka, tillgänggöra och stärka samtidskonsten i länet.	Fokus har under året legat på att etablera nätverk för länets konstnärer med syftet att skapa samarbeten, kompetensutveckla och öka kunskaperna om länets konstinstitutioner. Region Jönköpings län har under året arrangerat fem krisresidenser för kulturarbetare från Ukraina, något som har berikat länets samtidskonstscen genom ökade internationella samarbeten, workshops och föreläsningar, utställningar och kompetensutveckling av länets konstinstitutioner och arrangörer.

Framgångsfaktorer: Samverkan och dialog

Uppdrag: Utveckla interregionala samarbeten inom berörda konst- och bildningsområden

Aktiviteter	Analys
Samarbeta inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige och med andra regioner inom etablerade forum.	<p>Sektionen kulturutvecklings samarbete inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) har blivit alltmer etablerat och kontakten mellan regionernas utvecklare inom de olika konstområdena har utvecklats till att fungera som bollplank i frågor bortom RSS-samarbetet. Genom samarbetet ges förutsättningar till insatser som regionen har svårt eller inte kan genomföra på egen hand.</p> <p>Ett annat interregionalt samarbete sker mellan Region Jönköpings län, Region Skåne och Västra Götalands Regionen. Ett samverkansavtal undertecknades 2022 om interregional samfinansiering av verksamheten ShareMusic and Performing Arts (ShareMusic). Syftet med överenskommelsen var att reglera den gemensamma finansieringen av ShareMusics verksamhet och därmed stärka verksamhetens långsiktiga förutsättningar att utvecklas till ett kunskapscentrum för konstnärlig utveckling och inkludering med nationell bärighet och relevans. Från och med 2022 är ShareMusic en del av kultursamverkansmodellen.</p>

Uppdrag: Bidra till att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige till förmån för hela landet genom att samverka inom ramen för Regionsamverkan Syd (RSS)

Aktiviteter	Analys
Verksamheterna inom sektionen kulturutveckling samarbetar kring uppdrag inom de olika konstformerna.	Att samarbete mellan de olika konstformerna är ett grundläggande arbetssätt i verksamheten. I samarbetet inom RSS har kontakten mellan regionernas utvecklare etablerats. Utvecklare inom olika konstområden samverkar och fungerar som varandras bollplank. En effekt av samarbetet är att kulturinsatser har genomförts i Jönköpings län som annars inte hade varit genomförbara på egen hand. Ett bra exempel är "Barnens biennial", ett konstarrangemang med, för och av barn.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Utveckla hållbara strukturer för samråd med länets aktörer inom berörda konst- och bildningsområden

Aktiviteter	Analys
Dialogmöten med civilsamhället.	Dialogmöten har genomförts inom samtliga konst- och kulturområden samt med samverkansmodellens aktörer och länets kommuner. Under de första månaderna av 2022 genomfördes dialoger med civilsamhället och övriga aktörer inom ramen för att ta fram ett förslag till Regional kulturplan 2023-2025. I november genomfördes nya dialoger med samma målgrupper och då i syfte att hitta gemensamma utvecklingsområden och underlag till kommande handlingsplaner.

Uppdrag: Utveckla tvärkonstnärlig samverkan, interkulturella möten och samverkan med det fria kulturlivet

Aktiviteter	Analys
Skapa tvärkulturella forum för möte och samtal mellan olika konstformer.	Under året har en mängd olika dialoger med konst och kulturaktörerna i Jönköping län genomförts men renodlade forum för tvärssektoriella konststämningar planeras framöver. Det är viktigt att detta kommer igång under den kommande kulturplanperioden.

Uppdrag: Region Jönköpings län skall revidera liggande kulturplan. Ny flerårig kulturplan skall antas 2022

Aktiviteter	Analys
Arbeta fram ny kulturplan.	Arbetet med att ta fram en ny Regional kulturplan 2023-2025 har genomförts som planerat. Regionfullmäktige fastställde den Regional kulturplanen vid sitt sammanträde i oktober.

Uppdrag: Samverkan och dialog med och kring nationella minoriteter och minoritetsspråk

Aktiviteter	Analys
Genom löpande dialog och samverkan inom etablerade kanaler med föreningsliv och fria kulturlivet säkerställa nationella minoriteters och minoritetsspråks deltagande och tillgång till kultur.	Dialoger och samverkan med föreningslivet och fria kulturlivet för att säkerställa nationella minoriteters och minoritetsspråks deltagande och tillgång till kultur har inte genomförts under 2022. Dialogerna bör ske i samband med de ordinarie dialoger som planeras till hösten 2023 inom samtliga konstområden.

Uppdrag: Delta i kunskapsutvecklingen med aktiviteter kopplade till kulturens roll för god hälsa

Aktiviteter	Analys
Medverka i konferensen Kultur för hälsa.	Konferensen Kultur för hälsa genomfördes under september 2022. Inom ramen för Kultur för hälsa medverkade sektionen för kulturutveckling i planeringen och genomförandet av konferensen tillsammans med sektionen Folkhälsa.

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Naturbruksskolorna ska vara ledande inom sina områden och det ska ske ett kontinuerligt utvecklingsarbete i syfte att bidra till de gröna näringarnas utveckling

Framgångsfaktorer: Tillämpad forskning, försöksverksamheter och öppna testbäddar behöver utvecklas på skolorna i samarbete med akademi, forskningsinstitutioner och näringsliv

Uppdrag: Naturbruksskolorna utvecklas till kompetenscentra där tillämpad forskning, försöksverksamheter och öppna testbäddar bidrar till ökad självförsörjningsgrad av livsmedel och ett långsiktigt hållbart jord- och skogsbruk

Aktiviteter	Analys
Utveckla miljöer och sprida kunskap för att uppnå miljömålen.	Naturbruksskolorna arbetar systematiskt för att utveckla och sprida kunskap som bidrar till att nå miljömålen. Målen beaktas inom organisationens styrnings- och uppföljningsarbete. Som exempel har satsningar på avfalls- och kemikaliehantering genomförts internt. Stora Segerstad har under 2022 startat två projekt som syftar till att prova nya metoder för att minska klimatpåverkan inom jordbruket och djurhållningen.
Sprida kunskap om de gröna näringarnas potential.	Sociala medier används allt mer som plattform för att nå ut med information om naturbruksutbildningen samt för att sprida kunskap om de gröna näringarna. Under året har många evenemang och deltagande i mässor avhandlats.

Strategiska mål: Kulturen ska vara vital och närvarande i hela länet

Framgångsfaktorer: Tillgängligt kulturliv

Uppdrag: Öka Smålands Musik och Teaters närvaro i länets samtliga kommuner

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Antal kommuner i länet som Smålands Musik och Teater genomfört föreställningar i.	13	13 	Målet är uppfyllt. SMOt har under 2022 genomfört föreställningar i länets 13 kommuner. Samtliga kommuner har tagit del av produktioner för barn och unga och 12 av länets kommuner har tagit del av föreställningar riktade till vuxna.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Upprätta samverkansavtal om det lokala utbudet av scenkonst med länets kommuner avseende såväl barn och unga som för en vuxen publik

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
SMOT Antal samverkansavtal med kommunerna.	13	2 	Målet är ej uppfyllt. Fokus har varit på att hitta samsyn och förståelse för varandras behov, och uppdrag för att sedan göra skillnad för de människor som bor i kommunerna.

Aktiviteter	Analys
Dialoger med kommunerna.	SMoT har under 2022 deltagit på regelbundna möten med kulturcheferna i kommunerna.

Uppdrag: Sträva efter att nå och vara relevant för så många länsinvånare som möjligt

Aktiviteter	Analys
Smålands musik och teater ska erbjuda invånarna i länet en repertoar med ett brett utbud - både i Spira och på turné.	Under 2022 har SMoT erbjudit samtliga scenkonstformer, både i Spira och på turné. Allt från teater, opera, dans och musik (klassisk som modern), cirkus och ståupp-komedi har spelats på scenerna samt en afterwork-hyllning till musikalerna.

Framgångsfaktorer: Interregionalt, internationellt och interkulturellt samarbete

Uppdrag: Främja och delta i kulturellt samarbete inom och utanför länet, delta i och utveckla internationell samverkan och samspel, samt delta i de nationella och regionöverskridande samtalen om kulturens och bildningens möjligheter och utveckling

Aktiviteter	Analys
Delta i regionala och nationella nätverk och samverkansforum.	Sektionen för kulturutveckling deltar i ett flertal regionala och nationella nätverk. RSS är det mest omfattande nätverket, där flertalet av konst- och kulturområdena är representerade. Några andra exempel är regional samverkansgrupp för nationella minoritetsfrågor, interregionalt nätverk gällande kultur för barn och unga, det nationella dräktsrådet, ICORN och Sveriges kommuner och regioners nätverk för regionala kulturchefer. Deltagande i nätverk och olika samverkansforum, såväl regionala, interregionala, nationella och internationella nätverk, skapar förutsättningar för verksamheten att lösa sitt uppdrag.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Utveckla arbetet med att initiera och främja samtal om yttrandefrihet, mångfald, demokrati och mänskliga rättigheter samt väcka uppmärksamhet för frågorna

Aktiviteter	Analys
Fortsatta integration av fristadsarbetet i ordinarie processer.	Fristadsarbetet är integrerat i de processer som sektionen kulturutveckling använder för sin verksamhetsplanering. Det innebär bland annat att fristadskonstnären kan delta i planeringen såväl som i genomförandet av insatser inom sektionens olika verksamhetsområden. Detta har skett bland annat inom dans-, litteratur-, yttrandefrihet- och filmområdet.
Skapa och genomföra forum där samtal förs kring yttrandefrihet, mångfald, demokrati och mänskliga rättigheter.	Lanseringen av konceptet Röster om yttrandefrihet, som startade december 2021, riktar sig till unga. Under hösten 2022 arrangerades Röster för yttrandefrihet på temat demokrati och yttrandefrihet, för gymnasieelever. Vid arrangemanget medverkade två fristadsförfattare som berättade om sina erfarenheter av att vara förföljda och fängslade på grund av sitt författarskap. I samverkan med organisationen International Cities of Refuge Network (ICORN) har en ny fristadsförfattare utsetts.

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Ekonomi i balans -ANA nämnden	0 tkr	19 223 tkr 	<p>Målet är uppfyllt. Budgetavvikelsen för ANA-nämndens ansvarsområde redovisar en positiv avvikelse på totalt 19,2 miljoner kronor, varav Verksamheten inom regional utveckling, utbildning och kultur har en positiv budgetavvikelse på 8,6 miljoner kronor.</p> <p>Avvikelsen förklaras främst av verksamheten vid Smålands musik och teater som redovisar en positiv budgetavvikelse på 4,6 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av lägre personalkostnader på grund av vakanser under året samt av högre intäkterna än budget. Intäkterna för biljettförsäljningen, konferenser, uthyrningar samt statsbidragen blev högre än beräknat.</p> <p>Utbildningsverksamheten för Region Jönköpings läns folkhögskolor redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,6 miljoner kronor. Det förklaras främst av högre statsbidrag än budgeterat bland annat för fler deltagarveckor.</p> <p>Bidragsgivning visar en positiv budgetavvikelse med ca 1,2 miljoner kronor. Vilket främst förklaras av att ersättningen till folkhögskolor för deltagare från F län inte har uppgått till budgeterat belopp.</p> <p>Naturbruksskolorna är inte anslagsfinansierade och respektive skolas resultat balanseras vid årets slut som möter tidigare års upparbetade resultat.</p> <p>Regionala utvecklingsmedel visar en positiv budgetavvikelse på 10,6 mnkr, vilket förklaras att medlen inte nyttjas i nivå med budget.</p>

Aktiviteter	Analys
Handlingsplan för ekonomi i balans.	Ekonomi är i balans. Verksamhetsområdet visar en positiv budgetavvikelse.

Länstrafiken

Länstrafikens uppdrag är att inom Jönköpings län och angränsande områden bedriva och utveckla kollektivtrafiken. Uppdraget utgår från Region Jönköping läns vision ”För ett bra liv i en attraktiv region” och ett bra liv förutsätter bland annat goda möjligheter att resa i det dagliga livet. Det innebär att vi med ett så bra trafikutbud som möjligt ska erbjuda våra resenärer en prisvärd, enkel och säker resa till sitt arbete, sina studier eller fritidsaktiviteter.

Verksamheten omfattar den allmänna kollektivtrafiken med buss och tåg samt Serviceresor med närtrafik, färdtjänst och sjukresor. Kollektivtrafiken ska ses som ”Det naturliga resvalet” och bedrivs med omtanke om våra resenärer och vår omvärld. Omtanke för oss innebär att vi reflekterar över vad vi kan göra för andra. Genom att driva trafik på ett omtänksamt sätt skapar vi möjligheter för många människor att resa tillsammans och få det lite bättre. Vi vill visa att vi genom vår verksamhet värnar om människor i länet.

Sedan slutet på mars 2020 har spridningen av coronapandemin haft stor påverkan på hela verksamheten. Antalet resor i både den allmänna kollektivtrafiken och inom Serviceresor har minskat kraftigt och resandeminskningen inom den allmänna trafiken har medfört stora biljettintäktsminskningar. Under 2022 har antalet resor både inom Serviceresor och den allmänna trafiken ökat.

I september startade nya avtal i delar av Servicereso-trafiken. Upphandlingen av Krösatågstrafiken blev överprövad och ett tillfälligt avtal har skrivits med tågoperatör. Kammarrätten har dömt till Region Jönköpings läns fördel men ärendet är överprövad igen och Högsta Förvaltningsdomstolen har nu att fatta beslut om prövningstillstånd ska lämnas. Byggnation av ny tågdepå i Nässjö pågår samt nya tågfordon är beställda. Tågdepå och nya fordon planeras att tas i drift under 2024.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Ökad andel kollektiva resor samt behovsanpassade serviceresor - för hållbar utveckling

Framgångsfaktorer: Konkurrenskraftiga restider och hög turtäthet.

Aktiviteter	Analys
Restid och tillgänglighet.	Resultatet för restid allmän trafik ökade i början på året men har minskat sedan dess. Resultatet för helåret är lägre än landets genomsnitt. Den upplevda restiden inom Serviceresor har i stort sett varit på samma nivå under året. Tillgängligheten för funktionsnedsatta bedöms ha ökat genom införandet av linje 4 och andra åtgärder med hållplatser speciellt i Jönköpings stadstrafik, men även ett litet antal hållplatser/bytespunkter har åtgärdats ute i regiontrafiken.

Framgångsfaktorer: Prisvärt

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Prisvärdhet	50 %	46 % 	Målet är delvis uppfyllt. Resultatet för prisvärdhet är nio procentenheter högre än landets genomsnitt. Under hösten 2021 infördes flexbiljett 10/30 som en kampanjbiljett vilken upplevs som ett prisvärt alternativ.

Framgångsfaktorer: Nöjda kunder

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel nöjda NKI - allmän trafik - alla länsbor	55 %	47 % ◆	Målet är delvis uppfyllt. Andelen nöjda bland allmänheten ökar under tredje tertialet och landar på 47 procent för helåret, vilket är fem procentenheter lägre än landets genomsnitt. För att öka nöjdheten har vi tagit fram och jobbat med tre fokusområden: trygghet, restid och lyhörddhet.
Andel nöjda NKI - allmän trafik - resenärer	65 %	59 % ◆	Målet är delvis uppfyllt. Andelen nöjda bland resenärerna ökar under det tredje tertialet och resultatet är 59 procent ackumulerat för helåret, vilket är en procentenhet lägre än landets genomsnitt. För att öka nöjdheten har vi tagit fram och jobbat med tre fokusområden: trygghet, restid och lyhörddhet.
Andel nöjda NKI - serviceresor	85 %	82 % ◆	Målet är delvis uppfyllt. Andelen nöjda inom Serviceresor har ökat under pandemin, men sjunker under det tredje tertialet till nivå som var före pandemin. Ackumulerat resultat är tre procentenheter lägre än nationellt genomsnitt. För att öka nöjdheten har vi jobbat med ett fokusområde - trygghet.
Andel tåg som går enligt tidtabell	95 %	94 % ◆	Målet är delvis uppfyllt. Resultatet för punktlighet har ökat under året från 93 till 95 procent och landar på 94 procent för helåret.

Process och produktion

Verksamhetsmätt

Länstrafiken (tusental)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal resor- buss och tågtrafik	22 647	22 088	13 147	9 667	16 743
Andel regelbundna resenärer (% av länets invånare)	23	22	20	16	22
Antal serviceresor	692	715	508	593	671
- Varav färdtjänstresor	559	591	405	475	555
- Varav sjukresor	133	124	103	118	116

Antalet resor i buss- och tågtrafiken minskade kraftigt under coronapandemin men resandet har ökat under 2022. Under året har det installerats ett nytt kundräkningssystem vilket håller på att justeras in för att kunna börja användas fullt ut under 2023. Statistiken från kundräkningssystemet indikerar att resandet är högre än vad biljettsystemet visar. I stadstrafiken i Jönköping är resandet ca 20 procent högre än valideringarna i biljettsystemet. Under 2023 kommer statistiken från kundräkningssystemet börja användas som underlag till resandestatistiken. Antalet färdtjänst- och sjukresor har nästan återgått till nivåerna före pandemin.

Strategiska mål: Ändamålsenlig och kostnadseffektiv trafik

Framgångsfaktorer: Trafikutbud med högt resande

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Antal påstigande/mil	9,2	5,9 	Målet är ej uppfyllt. I takt med det ökande resandet ökar även påstigande/mil. Före pandemin var resultatet i nivå med målvärdet.
Antal resor ska öka jfm föregående år	Öka jfm fg år	71 % 	Målet är uppfyllt. Jämfört med föregående år har resandet ökat med 71 % ackumulerat och uppgår ackumulerat till 76 % av 2019 års nivå. I december månad är resandet enligt biljettsystemet uppe i 87 % av nivån samma månad 2019. Målsättningen efter pandemin var att resandet skulle vara 85 procent av 2019 års nivå vilket det varit under hösten. Under året har det installerats ett nytt kundräkningssystem vilket håller på att justeras in för att kunna börja användas fullt ut under 2023. Statistiken från kundräkningssystemet indikerar att resandet är högre än vad biljettsystemet visar. I stadstrafiken i Jönköping är resandet ca 20 procent högre än valideringarna i biljettsystemet. Under 2023 kommer statistiken från kundräkningssystemet börja användas som underlag till resandestatistiken.

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Ekonomi i balans –TIM nämnden	0 tkr	-131 817 tkr 	<p>Målet är inte uppfyllt. Det ekonomiska resultatet för TIM-nämndens ansvarsområde uppgår totalt till – 131,8 miljoner kronor jämfört med budget. Länsstrafiken redovisar en negativ budgetavvikelse på 132,1 miljoner kronor.</p> <p>Budgetavvikelsen för Länsstrafiken förklaras av att biljettintäkter är ca 47 miljoner kronor lägre än budget, där huvuddelen av avvikelsen uppkom under det första halvåret. Försäljningen har ökat under året och under sista kvartalet är försäljningen i 2019 års nivå. I december utbetalades statsbidrag för biljettintäktsbortfall på 21 miljoner kronor.</p> <p>Det har under året varit höga kostnader på bränsle och energi. För allmänna trafiken är kostnaderna för drivmedel ca 90 miljoner kronor högre än budget</p> <p>Inom Krösatågen har kostnadsökningarna till viss del vägts upp av kostnadsminskningar på grund av färre körda kilometer, då det varit många inställda turer. Samtidigt har de många inställda tågavgångarna inom Krösatågen lett till kraftigt ökade kostnader för ersättningsbussar, ca 17 miljoner kronor. Det har även varit höga kostnader för tågunderhåll.</p> <p>Inom Serviceresor är budgetavvikelsen ca 29 miljoner kronor, vilken framförallt beror på kostnadsutvecklingen på bränsle samt på att det har varit högre grad av ensamåkning i början av året. Budgetavvikelsen har minskat under hösten, vilket till viss del beror på åtgärder vidtagits för att öka samkörningen och effektivisera trafikplaneringen.</p>

Aktiviteter	Analys
Handlingsplan för ekonomi i balans.	I november fick Regionledningskontoret i uppdrag av Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö att se över trafikutbudet i syfte att uppnå en budget i balans. Ett sådant arbete är nu påbörjat och genomförs i samverkan med berörda kommuner och trafikföretag.

Framgångsfaktorer: Högt resandeunderlag

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kostnad per resenär - km (serviceresor)	Inte öka mer än index 24,88 kr/km	24,74 kr/km 	Målet är uppfyllt. Samåkningen i fordonen har ökat efter pandemin (men är något lägre än före pandemin) vilket ger effekt på kostnaden/resenärkm, vilken har minskat något sedan förra tertialet. Målvärdet är indexerat utifrån utfall 2021, då det till stor del var ensamåkning och därför på en hög nivå så trots höga kostnader nås målet.

Förvaltningsberättelse

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Skattesubventions grad - allmän trafik	60 %	69 % 	Målet är ej uppfyllt. Målet nås inte på grund av det höga kostnadsläget samt att de ackumulerade intäkterna inte når budget.
Andel resenärer med giltig biljett	95 %	94 % 	Målet är delvis uppfyllt. Andelen resenärer med giltig biljett har ökat under året. Sista kvartalet är det 95,3 procent med giltig biljett och genomsnittet för helåret är 94,2 procent. Största andelen som inte har giltig biljett har total avsaknad av biljett. Därefter kommer de som köper biljett när kontrollen sker och sedan vuxna resenärer som reser på ungdomsbiljetter.

Folkhälsa och sjukvård

Inledningen av 2022 var fortfarande till stor del präglad av den pågående pandemin med stor smittspridning och hög belastning på vården. Totalt under 2022 skrevs 2 157 patienter in till slutenvården med covid-19, den stora majoriteten av dessa under januari till mars och november/december. Några patienter fick mer än ett slutenvårdstillfälle på grund av denna sjukdom. Under året sjukhusvårdades 1 958 unika patienter med covid-19. Ungefär 59 av dessa patienter vårdades på intensivvårdsavdelning under sitt vårdtillfälle. Antalet som avled på sjukhus under 2022 med huvuddiagnos covid-19 var 42 patienter. Det var ungefär en tredjedel så många som under 2021. Under januari och februari konstaterades 35 359 unika patienter ha positivt covid-19 prov. Detta ska jämföras med hela 2021 då totalt 32 205 personer lämnade ett positivt prov. Trots denna stora volymskillnad var antalet patienter som vårdades på sjukhus under januari och februari färre än samma period 2021.

Vaccination för covid-19 har fortsatt under 2022. I januari började en påfyllnadsdos (dos 3) erbjudas till personer 18-49 år. Intresset för vaccination var då något begränsat i denna yngre åldersgrupp. En andra påfyllnadsdos (dos 4) erbjöds först från 80 år och senare från 65 års ålder och i dessa åldersgrupper var vaccinationsintresset stort.

En ny vaccinationskampanj genomfördes från och med 1 september där personer 65 år eller äldre samt riskgrupper rekommenderades att fylla på sitt vaccinationsskydd med en "höstdos". För övriga vuxna fanns ingen rekommendation om vaccination, men vaccin erbjöds till den som så önskade. Från och med november avslutades allmän vaccination av barn. Under hösten kom anpassade vaccin mot nya virusvarianter som i stort sett ersatte det ursprungliga vaccinet (förutom för grundvaccination). Under december ökade smittspridningen av covid-19 vilket också resulterade i en ökad efterfrågan på vaccin.

Arbetet med planen för framtidens hälso- och sjukvården och förflyttningen mot nära vård har fortsatt under året. Prioriterade områden har varit Bästa platsen att leva på, kunskapsstyrning, personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp, sömlösa vårdövergångar, digital konsultation, uppbyggnad av första linjen för barn och ungas psykiska hälsa, samt patientkontrakt och patientens kunskapsstöd.

Tillgänglighet och den uppskjutna vården har varit ett prioriterat område under 2022 och arbetet med kapacitets- och produktionsstyrning har fortsatt. Under året ökade läkarbesöken på vårdcentralerna med 4 procent och besök hos andra personalkategorier ökade med ungefär 2 procent. Mycket resurser användes för provtagning och vaccinationer inom primärvården. Även akutmottagningarna ökade antalet kontakter med ungefär 4 procent.

Remissinflödet till den specialiserade vården minskade med 3,5 procent jämfört med 2021, trots detta ökade antalet som väntade på ett första nybesök vid årsskiftet med 6 procent. Antalet som väntar på operation är ungefär oförändrat. Antalet väntande till operation var 5 447 vid årsskiftet. Samordningen av den uppskjutna vården har skett inom länets tre akutsjukhus och tillsammans i sydöstra sjukvårdsområdet. Riktlinjerna för länsklinikerna har introducerats.

Lokala sjukhusledning har bemannats från de olika klinikerna och med chefssjuksköterska samt lokalsamordnare och kommit igång på alla tre sjukhusen under hösten. Stort fokus i det inledande arbetet är planeringen inför sommaren 2023.

Av Jönköpings läns invånare har 90 procent varit inloggade i 1177 och 80 procent har avisering påslaget vilket gör att de kan ta emot meddelande från vården. Samtidigt är utvecklingen av e-hälsa en utmaning. Digitala vårdmöten ökar även om ökningen i helheten är liten och det går sakta i många verksamheter. Även användningen av webbtidbok, bokning, av- och ombokning i 1177 vårdguidens e-

Förvaltningsberättelse

tjänster ökar. En verksamhet som tagit stora kliv i detta beskriver att de ser en tydlig trend i färre sena ombokningar och återbud, vilket gör att de oanvända tiderna minskar och därmed vårdköen.

Beredskapsarbetet och planeringen för återuppbyggnad av civilt försvar har fått ett större fokus bland annat med anledning av pandemin, kriget i Ukraina och oro i omvärlden. I insatsområdet krigsorganisation och dess bemanning har krigsplaceringsarbetet pågått under hösten och all fast anställd personal har krigsplacerats på sin huvudarbetsplats inom Region Jönköpings län.

Hälso- och sjukvårdsbarometern som genomfördes under 2022 visar att Region Jönköpings läns invånare har högst förtroende för sjukvården av alla regioner i riket och att man upplever den tredje bästa tillgängligheten till vården.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Jämlik hälsa och nöjda patienter/kunder

Framgångsfaktorer: Personcentrerad vård

Uppdrag: Personcentrerad vård

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kundtillfredsställelse - nationell patientenkät	80 %	81,3 % 	Målet är uppfyllt. Under 2022 genomfördes tre Nationella patientenkäter; Öppen och slutenvård inom psykiatrisk barn och vuxen vård, akutmottagningarna och inom primärvården. Andel positiva gällande Helhetsintrycket för dessa undersökningar var 77,2 %, 85,1 % och 81,6 %. Det ovägda genomsnittet blir därmed 81,3 %. Dessa resultat är bland de högsta i jämförelse med övriga deltagande regioner.
Jag har tillgång till den hälso- och sjukvård jag behöver - Instämmer helt/delvis.	90 %	89 % 	Målet är delvis uppfyllt. Hälso- och sjukvårdsbarometern 2022 visar att 89 procent av befolkningen i vårt län uppfattar att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver. Resultatet är 3:e högst i landet. Medel i riket är 85 procent. I denna undersökning tillfrågas slumpvis utvalda invånare och de behöver inte ha haft någon kontakt med vården.
Andel i befolkningen som har stort/mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet i sin region	75 %	77 % 	Målet är uppfyllt. Hälso- och sjukvårdsbarometern 2022 visade att 77 procent av befolkningen i Jönköpings län har stort eller mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Resultatet är högst i landet, (Snitt för riket 62 %). I denna undersökning tillfrågas invånare slumpvis utvalda och behöver inte ha haft någon kontakt med vården.

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
Fortsätta utveckla den personcentrerade vården och inkludera patientföreningar och brukarråd i arbetet.	I arbetet med planen för framtidens hälso- och sjukvård är den personcentrerade vården central och utgår från patienten/brukarens och närståendes behov och förmåga att hantera sin sjukdom. I lärandenätverk med patientföreningar har nätverksträffar genomförts. Syftet med nätverket är att utveckla ett samskapande där vi tillsammans lär av varandra, utbyter kunskaper, erfarenheter och stödjer varandra i omställningen till nära vård samt att stärka kunskapen om patientkontrakt. Ett utökat samarbete mellan Levande bibliotek, Peer och volontärerna på Hjärtats hus har också skett.

Uppdrag: Existentiell hälsa och andlig vård

Aktiviteter	Analys
Erbjuda samtalsgrupper för medarbetare i vården.	Under året har det genomförts kontinuerliga samtalsgrupper för personal. Introduktion i ämnet har genomförts för AT-läkarna. Det har även genomförts introduktion på olika klinikdagar. Region Jönköpings län arbetar för att kunna erbjuda olika nivåer av kunskaps- och utbildningsinsatser inom existentiell hälsa. Utöver detta genomförs seniora grupper i länet. Detta görs i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan. Det genomförs även kontinuerligt samtalsgrupper för patienter på psykiatriska enheterna på Länssjukhuset Ryhov.

Uppdrag: Fortsätta att erbjuda samtal kring livsfrågor.

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete kring livsfrågor i patientens vårdplan samt via självhjälpgrupper och lärcaféer.	Arbete pågår inom berörda verksamheter, men formerna för att beskriva vilka åtgärder som görs, samt effekterna av desamma behöver utvecklas ytterligare. Exempel är grupputbildningar inom existentiell hälsa som genomförs på några enheter.

Framgångsfaktorer: Hög tillgänglighet

Uppdrag: Förbättra tillgängligheten

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Medicinsk bedömning i primärvården inom tre dagar	90 %	83 % 	Målet är delvis uppfyllt. Månadens resultat är på en hög nivå och påtagligt bättre än december 2021. Under helåret 2022 ser man en långsam förbättring, men med något lägre resultat i början. Helåret 2022 var 3 % bättre än 2021. Det finns dock en stor variation mellan enheterna inom vårdvalet, lägst 64 % och högst 97,9 % inom 3 dagar helår 2022.
Tid till ambulans - andel prio 1 larm inom 20 minuter	80 %	68 % 	Målet är inte uppfyllt. Tillgängligheten uppgår i genomsnitt under 2022 till 68 %, vilket är samma som föregående år. Antalet prioritet 1 uppdrag har ökat med 2 % (523 uppdrag) jämfört med föregående år. Inom- och utomlänstransporter mellan vårdinrättning fortsätter att öka och tar allt mer av ambulanssjukvårdens resurser (11 % av totalt antal uppdrag). Totalt har antalet uppdrag minskat med 1 % (350 uppdrag). Ambulanssjukvårdens jobbar nu på SOS Alarm och ska hjälpa till med logistik för utomlänstransporter, vilket förväntas få en positiv effekt på tillgänglighet.
Faktisk väntetid till första besök inom 60 dagar i	80 %	68 % 	Målet är delvis uppfyllt. Verksamheterna arbetar med sina väntelistor och har handlingsplaner för att förbättra sin tillgänglighet. Precis som under 2020 och 2021 är det cirka

Förvaltningsberättelse

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
specialiserad vård nationell rapportering			5 % färre genomförda första besök vid jämförelse mot 2019. Det är 600 fler som väntar sista december 2022 jämfört med ett år tidigare (cirka 5 %). I en nationell jämförelse är väntetiderna till ett första besök inom Region Jönköpings län på en god nivå, bland de bästa i riket. Om antalet genomförda besök skulle öka till 2019 års nivå skulle målet vara nåbart.
Genomförda återbesök inom medicinskt måldatum	90 %	77 % 	Målet är ej uppfyllt. Resultatet i december ligger på samma nivå som tidigare månader under året. Det är främst Psykiatri, diagnostik och rehabilitering som är nära målet. Det är något lägre andel som fått sitt besök inom måldatum under 2022 jämfört med 2020 och 2021.
Faktisk väntetid till operation/åtgärd inom 60 dagar, specialiserad vård	80 %	69 % 	Målet är delvis uppfyllt. Decembers resultat är ett sämre utfall än samma månad 2021. Kirurgisk vård arbetar med sina väntelistor samt har en handlingsplan för att förbättra sin tillgänglighet. Det är betydligt fler genomförda operationer under 2022 jämfört med 2020 och 2021. Vid jämförelse med 2019 har det också genomförts fler operationer och åtgärder, cirka 6 %. Hela denna ökning finns dock inom utprovning av hörapparat samt inom vårdval ögon. Övriga operationer är fortsatt under 2019 års nivå. Det är 150 fler som väntar sista december 2022 jämfört med ett år tidigare (cirka 3 %). I en nationell jämförelse är väntetiderna till operation inom Region Jönköpings län på en mycket god nivå, bland de bästa i riket.

Aktiviteter	Analys
Utökning av rehabiliteringsresurserna i primärvården.	Utökning av sjukgymnaster/arbetsterapeuter i primärvården har skett kontinuerligt. Vårdcentralerna arbetar med direktriagering till rehabiliteringspersonalen för flera olika besvär.
Förstärkning av psykosociala team.	I regelbok för 2021 förstärktes vårdpengen, som är riktad till de psykosociala teamen. Varje vårdcentral arbetar med att säkerställa tillgången till ett psykosocialt team.

Uppdrag: Arbeta aktivt med att ta hand om den uppskjutna vården

Aktiviteter	Analys
Planering och uppföljning av den uppskjutna vården.	Vårdproduktionen under 2022 är fortsatt till viss del påverkad av Covid-19 pandemin. Under året har Socialstyrelsen fått ett uppdrag av regeringen att tillsammans med regionerna arbeta för en förbättrad tillgänglighet. Region Jönköpings län är vid nationell jämförelse av tillgänglighet till första besök och operation/åtgärd bland de bästa. Trots detta ses ingen minskning av antalet som väntar på en operation utan antalet fortsätter att vara fler än före pandemin, antalet har ökat något under 2022. Insatser har gjorts för att öka antalet genomförda ingrepp, en viss ökning finns jämfört med 2020 och 2021 men är fortfarande färre än 2019. Detta gör att utmaningen med långa väntetider kvarstår även under 2023.

Förvaltningsberättelse

Framgångsfaktorer: Jämlik hälsa och vård

Uppdrag: Arbeta för jämlik hälsa att vården erbjuds och fördelas på lika villkor.

Aktiviteter	Analys
Utbildning och diplomering i hbtq-frågor.	<p>Under 2022 har ett flertal kliniker och verksamheter genomgått hbtqi-diplomering eller omdiplomering. Fyra grupper med AT-läkare har genomfört hbtqi-diplomering.</p> <p>Aktiviteter för att främja kompetenshöjning hos personal och invånare har genomförts under Jönköpings Pride, Kärleksveckan i Eksjö, Nässjö Jämlikhets och kärleksvecka och Tranås Regnbågsvecka. Under året har föreläsningar genomförts för både personal och allmänhet och sammanlagt nått drygt 600 personer.</p> <p>Under hösten har även en ny satsning inletts riktad till den äldre gruppen, en föreläsning/workshop mot aktivitetsledare i Jönköpings kommun har genomförts och en föreläsning med fokus hbtqi och äldre har anordnats med föreläsare från RFSL.</p>

Uppdrag: Arbeta med integration

Aktiviteter	Analys
Förstärka resurserna för hälsokommunikatörer. Upplys om hälso- och sjukvården på olika språk.	<p>Under året har Hälsokommunikatörerna genomfört flera olika insatser. Exempelvis under vaccinationsveckan, kulturmedvetenhet, diabetsskolan. Hälsoskola har utökats med ämnen att söka vård digitalt, kostvanor, patientnämnden med mera på flera språk. En podcast är inspelad om nära vård och patientkontrakt.</p> <p>En uppföljning av insatserna visar att drygt 75 procent har börjat med fysisk aktivitet som promenader och träning på gym. 70 procent har förändrat sina matvanor, minskat sockerintag och äter mer grönsaker. Minskad stress och oro visas i några fall och även bättre sömnvanor. Deltagare har i enkätuppföljning svarat att de har mer dialog med sina barn och att de idag börjat läsa böcker för sina barn efter info om Språk lust. Deltagarna uppger mer behov av föräldraskapsstöd.</p>
Fortsatt samverkan och samarbete tillsammans med kommuner.	<p>Hälsoskolan pågår på flera olika arenor i länet tillsammans med kommunerna och genomför ett stort antal aktiviteter, exempelvis: Insatsen finns på Jobcenter, Arbetsmarknadsavdelningar, Sociala företag, Gymnasieskola och integrations café. Pappagrupper, trafiksäkerhetsdag, samverkan med länsstyrelsen kring spelmissbruk och ANDT, fortsatt samverkan och utbildning i våld i nära relationer. Stress och oro, suicidprevention, Må bra i naturen – i samverkan med Friluftsförbundet. Filmer är inspelade om förskolan och ungdomsmottagning på flera olika språk.</p>
Sprida konceptet med hälsoguider i länet.	<p>Projektet kring hälsoguider är slutrapporterat. Under projekttiden har personer som har förtroende i sina respektive nätverk utbildats till Hälsoguider och fått ökad kunskap om bland annat levnadsvanor och hur det svenska hälso- och sjukvårdssystemet fungerar. Tillfrågade personer säger att de känner stort förtroende för Hälsoguiden. De har fått svar på sina frågor, de rekommenderar andra att prata med en Hälsoguide vid frågor kring hälsa. Utifrån det som framkommit vid utvärderingen rekommenderas en fortsatt verksamhet med Hälsoguider inom Region Jönköpings län. Planering pågår för att sprida konceptet till övriga kommuner i länet.</p>

Förvaltningsberättelse

Framgångsfaktorer: Bästa plats att växa upp, leva och åldras på - Främja barn och ungdomars hälsa och förebygga psykisk ohälsa

Uppdrag: Tillgängligheten ska stärkas inom barn- och ungdomspsykiatri och barn- och ungdomshälsan

Aktiviteter	Analys
Metodstöd för ungas psykiska hälsa.	Det pågår ett stort antal aktiviteter inom området. Exempel på detta är metoder inom psykisk hälsa, Dansa utan krav och Dansa mot depression. Normbreddande arbete pågår kring Hbtqi och stöd för implementering av MVP/AT (Mentorer i våldsprevention och Agera Tillsammans) tillsammans med länsstyrelsen. Föräldraskapsstödet <i>En förälder blir till</i> , har genomförts vår och höst. Under året har även ett arbete påbörjats med att utveckla processen för fysisk aktivitet och den medicinska behandlingsmetoden fysisk aktivitet på recept (FaR) inom barn- och ungdomsverksamheterna i Region Jönköpings län. Föreläsning planeras för skolpersonal och tobaksavvänjare om nya tobaks- och nikotinprodukter med extra fokus på det vita så kallade tobaksfria snuset och e-cigarett och hur dessa produkter marknadsförs i sociala medier.
Arbetet med en väg in fortsätter.	Under januari 2020 startades en väg in och är sedan januari 2021 en permanent och etablerad verksamhet i samverkan mellan BUH (barn och ungdomshälsan) och BUP (barn och ungdomspsykiatri). Under 2022 uppgick accepterade vårdbegäran till 4 953 stycken, föregående år 4 768 stycken. Av dessa fördelas 50 procent till BUH och resterande till BUP.
Bygga ut utredning och behandling för neuropsykiatri.	Budgetmedel har tillförts BUP för att öka kapaciteten för utredning och behandling. Utvecklingsarbete pågår inom flera områden. Arbetet med att förbättra tillgängligheten till utredning sker både med egna resurser och köpta utredningar. Utmaningar finns avseende rekrytering för att förstärka egen utredningskapacitet, framförallt psykologer. Samverkan med kompetensförsörjningsenheten pågår avseende psykologrekrytering, men även för att förstärka kapacitet för uppföljning och behandling efter utredning. Att starta primär nivå för barn och unga med psykisk ohälsa samt införande av vård och insatsprogram för ADHD blir viktigt för att frigöra resurser på BUP.

Uppdrag: Fortsätta arbetet med att utveckla första linjens omhändertagande av barn- och ungdomars psykiska hälsa

Aktiviteter	Analys
Starta upp ett arbete tillsammans med kommunerna.	Arbetet med förstärkt samverkan med kommuner inom ramen för omställningen till nära vård pågår. Samverkansarbetet utgår från ReKo och de tre strategigrupperna där arbetet fortgår inom den övergripande visionen Bästa platsen att växa upp, leva och åldras på!
Delta i arbetet med utveckling av uppdraget för barn och ungas hälsa.	Arbetet med uppbyggnad primär nivå barn och unga psykisk hälsa har kommit igång. De grupper av barn där ansvaret går över till den primära nivån är identifierad. Beslut om omfattningen av det första steget är beslutat i sjukvårdens ledningsgrupp. Arbete med att lösa lokaler och rekrytera medarbetare är påbörjat.

Uppdrag: Förbättringsarbeten med inspiration från Skottland och Cincinnati

Aktiviteter	Analys
Förbättringsarbetet fortsätter tillsammans med kommunerna.	Arbete pågår inom flera områden, till exempel; Kommunala aktivitetsansvaret arbetar med förbättring kring en grupp ungdomar.

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	<p>Planering för allaktivitetshus finns nu inom alla prioriterade områden och kommer att startas i februari. Familjecentraler i Jönköpings och Habo kommuner har gemensamma hembesök. Målet är att öka antalet gemensamma hembesök där metoden för detta kommer ske på olika sätt på de olika familjecentralerna för att anpassas till målgruppen.</p> <p>Elevhälsocentralerna arbetar utefter fyra perspektiv; en meningsfull fritid, må bra och vara frisk, utvecklas och lära samt ett tryggt hem med vuxna som bryr sig. Arbetsgrupper arbetar med gemensam kompetensutveckling, gemensamma dokument och verktyg, föräldrautbildning samt överlämning från familjecentral till elevhälsocentral.</p>
Antal kommuner som deltar i samverkan kring förbättringsarbetet barn och unga.	I förbättringsarbetet <i>Bästa platsen att leva på! - barn och unga</i> deltar nu sju team. Teamen är fördelade på Jönköping, Vetlanda, Värnamo och Habo kommuner.

Uppdrag: Arbeta för en jämlik barnhälsovård

Aktiviteter	Analys
Riktade insatser till familjer med behov av extra stöd.	<p>Flera familjecentraler erbjuder föräldrarna gemensamt hembesök av sjuksköterska och kurator. Arbetet med riktade hembesök av enbart barnhälsovården samt också gemensamt med familjecentralerna och socialtjänsten fortgår. Erfarenheterna av de universella och de riktade hembesöken är att de ytterligare stärker möjligheten att identifiera och ge tidigt stöd till de familjer som behöver detta.</p> <p>Fortsatt arbete med SEEK/Barnsäkert som är en arbetsmetod med syfte att identifiera psykosociala riskfaktorer på individnivå. Insatsen utgår från barnhälsovårdens grunduppdrag, att genom universella insatser uppmärksamma behov och sedan rikta insatser till familjer med behov av extra stöd.</p>

Uppdrag: Familjecentraler

Aktiviteter	Analys
Påbörja utvecklingsarbete kring föräldraskapsstöd för länets familjecentraler.	Utvecklingsarbetet kring det universella föräldraskapsstödet som ges via länets familjecentraler är genomfört. Material är framtaget och familjecentralerna är utbildade i materialet. Informationsspridning pågår. Nästa steg är att inleda arbetet med riktat föräldraskapsstöd till olika grupper med behov av särskilt stöd inom familjecentralerna.
Nya familjecentraler.	Region Jönköpings län är aktiv inom familjecentralssamarbetet med målet att det ska finnas minst en familjecentral i varje kommun. Under året invigdes två nya familjecentraler. Mullsjö familjecentral invigdes i mars. Gnosjö familjecentral invigdes i november och därmed har samtliga länets kommuner minst en familjecentral. Nässjö familjecentral och Norrahammar familjecentral flyttade in i nya lokaler i september.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Ungdomsmottagningar

Aktiviteter	Analys
Utåtriktad verksamhet.	Ungdomsmottagningarna har ett ständigt aktivt arbete för att nå fler ungdomar. Nya möjligheter har skapats på Höglandet för att öka tillgänglighet och bevara den nära ungdomsmottagningen. Digitala redskap används allt mer och kommer att fortsätta att utvecklas.

Framgångsfaktorer: Bästa plats att växa upp, leva och åldras på - Främja äldres hälsa och förebygga psykisk ohälsa

Uppdrag: Arbeta riktat mot äldres hälsa

Aktiviteter	Analys
Ta fram en plan för arbetet med att förbättra äldres psykiska hälsa.	Arbete pågår med integrering av äldres hälsa i etableringen av hälsocenter i Jönköpings län, samverkan med civil- och pensionärsrörelsen, samt digital inkludering och insatser för minskad ensamhet.
Metodstöd för äldres psykiska hälsa.	Arbetet med existentiella samtal pågår på bred front i länet. Fem nya seniora samtalsledare utbildades i november. Ett samtalsstöd som kallas "Existentiella vardagssamtal" är framtaget och prövats under hösten. Seniorportalen är en webbplatsform med aktiviteter riktat till personal och äldre i länet. Inom området äldre och Hbtqi har insatser genomförts. Spridningen av KulturLust i länet går långsamt, hittills har endast ett par kommuner visat intresse.
Levnadsvanor för äldre.	Konferens kring alkohol och äldre är genomförd. Totalt deltog 250 personer som arbetar med äldre, socialtjänst, sjukhus, vårdcentraler, intresseföreningar med mera från samtliga 13 kommuner i länet. Hälsoguiderna har anlitats av socialtjänstens äldrekonstuler för att medverka vid träffpunkt för äldre på Råslätt. Målet är att äldre, utlandsfödda ska uppmuntras och hjälpas av Hälsoguiderna att vara en del av träffpunkterna. Insatser av Hälsokommunikatörer för äldre utrikesfödda pågår genom exempelvis hälsoskolan <i>Må bra i naturen</i> som riktar sig till äldre utrikesfödda.

Uppdrag: Trygg och säker vård och omsorg

Aktiviteter	Analys
Fortsätta införandet av patientkontrakt och fast vårdkontakt.	Arbetet med införandet av patientkontrakt har fortsatt under året. Information till invånare om att efterfråga sitt patientkontrakt finns på 1177.se och som invånare i Jönköpings län kan man läsa sin överenskommelse med vården i sin journal på 1177 alternativt efterfråga att få sitt patientkontrakt utskrivet. Stödmaterial finns paketerat för verksamheter som arbetar med att få patientkontrakt till att bli ett systematiskt arbetssätt. En del i stödmaterialiet är också ett verktyg för verksamheter att självgranska kvalitén i innehållet i de dokumenterade patientkontrakten. Patientens kunskapsstöd utvecklas som en del i patientkontrakten. Patientkontrakt är även en viktig del i införandet av de personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen. Utveckling av Patientkontrakt sker också i nära samverkan med patientorganisationer.
Fortsatt utökning av läkarstödet i kommunerna.	Översyn av avtal för läkarmedverkan i särskilda boendena och den kommunala hemsjukvården gjordes under hösten 2021 för att samordnads med utvecklingen av nära vård i samverkan med länets kommuner. Avtalet fastställdes i ReKo i februari 2022.
Trygg och säker vård och omsorg i hemmet.	Lokala avtal angående läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommuner är tecknade. Ny överenskommelse med

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	länets kommuner om gemensamma arbetssätt för de mest sjuka och sköra med behov av insatser i hemmet, är beslutad och ska spridas. Här inkluderas även arbete med fast läkarkontakt och fast vårdkontakt. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår för att stödja de nya arbetssätt som behövs för att stärka vården i samverkan, bland annat i <i>Bästa platsen att åldras</i> .

Strategiska mål: Bra munhälsa, God tandvård

Framgångsfaktorer: Integrera och utveckla det förebyggande arbetet för att nå hälsoeffekter hos befolkningen

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel kariesfria 19-åringar	45 %	47 % 	Målet är uppfyllt. 47 procent av länets 19-åringar är kariesfria och utfallet ligger därmed högre än utfallet för 2021 samt 2019. Måluppfyllelsen speglar ett genomsnitt men det skiljer mycket mellan de olika klinikernas resultat och munhälsan är betydligt sämre i utsatta områden. Utökade satsningar från tidig ålder i framför allt utsatta områden krävs fortsatt för att bibehålla den goda tandhälsan i länet. Snittutfallet i riket för 2021 låg på 46 procent.

Framgångsfaktorer: God tillgänglighet och bra bemötande

Uppdrag: Arbeta med tillgänglighet till tandvård

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Täckningsgrad för den uppsökande verksamheten (munhälsobedömningar)	90 %	85 % 	Målet är delvis uppfyllt. Av de personer som har "Intyg om nödvändig tandvård" och som önskat få en munhälsobedömning utförd (3 856) har 85 % fått det (3 287). Munhälsobedömningar ska ske fortlöpande under året så delmålen uppnås varje tertial. Under året har uppföljning gjorts då resultat ej uppnått. Inom Folktandvården är personalbrist och sjukdomar bland annat orsaka till att inte målet uppnått. En förbättring har dock skett under hösten.
Andel berättigade till nödvändig tandvård som fått den utförd	60 %	53 % 	Målet är delvis uppfyllt. Av 6 278 berättigade personer har 3 344 (53 %) fått nödvändig tandvård utförd. Av de som fått nödvändig tandvård har Folktandvården behandlat 2 226 (35 %) personer och privata vårdgivare 1 393 (22 %). Differensen beror på att några personer har fått behandling hos både Folktandvård och privat vårdgivare.
Allmäntandvård: Andel revisionspatienter i tid till undersökning och behandling, Folktandvården	90 %	72 % 	Målet är delvis uppfyllt. Utfallet för tillgängligheten är 72 %, vilket är 10 % -enheter sämre än 2021. Samarbete mellan kliniker eftersträvas för att erbjuda jämlik tillgänglighet till tandvård för länets invånare. Folktandvården har drygt 84 000 revisionspatienter, varav 60 300 får undersökning och behandling i tid. Utöver Folktandvården finns privata tandvårdskliniker i länet där merparten klarar revisionsintervallen och har möjlighet att ta emot nya patienter.
Tillgänglighet specialisttandvård inom 60 dagar efter remiss	80 %	40 % 	Målet är inte uppfyllt. Tillgängligheten till specialisttandvården mäts på samma sätt som tillgänglighet till sjukvården. Utfallet är fortsatt lågt och arbetet fortgår på de olika klinikerna med att förbättra tillgängligheten,

Förvaltningsberättelse

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
			framför allt på käkkirurgiska kliniken där flest patienter väntar. Tillgängligheten skiljer sig dock åt mellan olika specialiteter och vissa kliniker uppfyller tillgänglighetsmålet tydligt. Överlag syns en förbättring sedan augusti.

Process och produktion

Strategiska mål: Enklare vardag för patienter och medarbetare

Framgångsfaktorer: Sveriges bästa digitala vård och stödsystem.

Uppdrag: Fortsätta utvecklingen mot digitala tjänster

Aktiviteter	Analys
Fortsätta utökningen och tillgängligheten till digitala vårdmöten och andra digitala tjänster inom sjukhusvården och primärvården.	<p>Digitala vårdbesök kan i princip genomföras i alla vårdverksamheter i länet. En kampanj är lanserad för att påminna personalen om vilka e-tjänster som kan erbjudas invånare och patienter. Ett material är framtaget för att underlätta för medarbetare att använda sig av Region Jönköpings läns e-tjänster och digitala vårdmöten. Material kan lämnas till patienterna och vårdpersonalen kan använda checklistan i samtalet med patienten.</p> <p>Användningen av Journalen via nätet fortsätter att öka och arbete pågår med att ytterligare utöka antalet informationsmängder i Journalen via nätet och Nationella patientöversikten.</p>
Införa lösningar för egenmonitorering.	Upphandling av hemmonitorering pågår tillsammans med Region Kalmar och några ytterligare regioner i kundgrupp Cosmic. Upphandlingen har försenats på grund av oklarheter och olika synpunkter på upphandlingen, driftsformer och volymer.
Införa första linjens digitala vård - automatiserad anamnes och triagering.	Med tjänsten 1177 direkt kan invånaren söka vård digitalt och få en bedömning av symtom samt chatta med sin vårdcentral. Förberedelsearbete har pågått under året och ett basinförande är planerat till våren 2023 med fyra vårdcentraler. Breddinförande ska preliminärt ske under hösten 2023.

Uppdrag: Införa digitala verktyg med artificiell intelligens

Aktiviteter	Analys
Starta förstudie för Artificiell Intelligens.	En kartläggning av vad som finns i form av AI i verksamheten idag är genomförd. Leverantörerna till flera av våra befintliga IT-stöd har AI-produkter som tilläggsapplikationer eller som en kommande vidareutveckling i sina produkter. Förslaget är att nya IT-stöd med artificiell intelligens bör även fortsättningsvis införas i verksamheterna utifrån verksamhetens behovs- och nyttoanalys. Hantering sker i ordinarie process, med beredning, beslutsgång och prioritering.

Uppdrag: Digifysisk vårdcentral

Aktiviteter	Analys
Undersök möjligheterna för digifysisk vårdcentral.	Arbetet har ej påbörjats delvis på grund av pandemin. Olika alternativ har diskuterats men ingen bra lösning har hittats och det finns även en strävan att alla vårdcentraler ska erbjuda digitala alternativ i stor utsträckning.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Underlätta användandet och kunskap om digitala stöd och tjänster

Aktiviteter	Analys
Program för Enklare vardag - för patienter och medarbetare.	Programmet tar ett helhetsgrepp om de e-hälsotjänster som finns inom Region Jönköpings län. Programmet arbetar med säkerställa att Region Jönköpings län har angreppssätt och metoder som gör det möjligt att dra full nytta av och använda befintliga e-hälsotjänster optimalt. Metod för implementering har tagits fram och införandet av tjänster har genomförts vid ett flertal verksamheter.

Uppdrag: Fortsätta utvecklingen av vårdssystemet Cosmic och andra system som används i vården

Aktiviteter	Analys
Kontinuerlig utveckling och förbättring av vårdssystemet Cosmic.	Flera olika aktiviteter pågår. Tre uppgraderingar är genomförda under året. Cosmics beslutsstöd CDS strokeprevention och taligenkänning har genomfört piloter och breddinförande påbörjats. Ett arbete genomförs i kundgrupp Cosmic för att ta fram lösning kring överföring av data till kvalitetsregister.

Strategiska mål: Bra folkhälsoarbete

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag: Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande

Aktiviteter	Analys
Arbeta enligt handlingsplanen för Jämlik hälsa.	Arbete sker i respektive handlingsområde. Initiativ har tagits till ökad samverkan mellan de handlingsområden som ska ge stöd för hållbara strukturer för styrning och ledning för jämlik hälsa. Handlingsplanen med mål och aktiviteter följs upp i Stratsys.
Föra dialog och erbjuda systematiskt stöd till primärvård och specialistvård i levnadsvanearbetet.	Levnadsvanearbete pågår i primärvård och specialistvård genom exempelvis att ett lokalt programområde för levnadsvanor planeras att starta under 2023. Även Socialstyrelsens årliga uppföljning av Region Jönköpings läns arbete med prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor har genomförts. Arbetet med Stöd- och behandlingsplattformen (SoB) har fortsatt med utveckling av de digitala levnadsvaneprogrammen. Ny version av Tobakshjälpen har tagits fram och ett nytt program inom fysisk aktivitet för barn kommer att byggas. Arbetet med den regionala arbetsgrupp Tobak har fortlöpt, där bland annat en e-utbildning för vårdpersonal i att bli tobaksavvänjare har färdigställts. En regional arbetsgrupp för Fysisk aktivitet har under början av året bildats, med uppdrag att utveckla en e-utbildning för fysisk aktivitet på recept (FaR).

Uppdrag: Livsstilsutmaningen

Aktiviteter	Analys
Hälsöfrämjande arbete i socioekonomiskt utsatta områden.	Inom ramen för det hälsöfrämjande arbetet i socioekonomiskt utsatta områden pågår ett stort antal aktiviteter på vårdcentraler Nässjö läkarhus, Öxnehaga VC, Gislehälsan VC, Råslätt VC, Gislaveds VC och Wasa VC. Exempelvis hälsosamtal för vårdnadshavare till 4-åringar och till skolbarn med övervikt/fetma. Samverkar med BHV och elevhälsan. Öka antalet hälsosamtal, få deltagare till en sundare livsstil. Förebygga ohälsa genom

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	olika aktiviteter bland annat hälsokommunikatörernas hälsoskolor, egenvårdsbroschyrer på olika språk, upparbeta olika kontaktnät för att nå ut till målgrupper. Patientundervisning på vårdcentralen. Förbättra arbetssätt och flöden kring livsstilsfrågor kopplat till personer med ohälsosamma levnadsvanor med risk att utveckla diabetes.
Fortsätta att arbeta målinriktat för att förbättra folkhälsan hos länets invånare.	Folkhälsoutvecklare som täcker upp alla länets kommuner jobbar aktivt med Hälsocenter och med att ge underlag för hur befolkningen mår. Hälsokommunikatörerna stödjer kommuner och primärvård i olika uppdrag.
Fortsätta satsningen på att etablera hälsocenter i merparten av länets kommuner.	Nätverk finns för hälsocoacher och teamen. Call in och nätverksträffar har genomförts. En mall är framtagen för verksamhetsplan och verksamhetsberättelse för uppföljning. Verksamhetsberättelse kommer att lämnas in i februari 2024. Syftet med redovisningen är att ge information om verksamhetsmåluppfyllelse under året som gått, men framför allt bidra till kvalitetsutveckling och förverkliga de mål som är beskrivna i samverkansavtalet, för hälsocenter. Enkäter till hälsocoacher med syfte att följa upp det arbete som en hälsocoach gör (vem söker sig till Hälsocenter, hur personer söker sig till Hälsocenter, vad personer önskar stöd i, allmänt hälsotillstånd) kommer att skickas ut kvartalsvis.

Uppdrag: Hälsa för livet

Aktiviteter	Analys
Fortsätta utveckla olika tjänster för hälsa och prevention (Meny till invånare).	Ett arbete pågår för att ta fram olika koncept som ska ingå i det vi kallar Meny för invånare, både digitala tjänster som stöd- och behandlingsplattformen, och hälsofrämjande aktiviteter som tidigare gick som begreppet Hälsocafé. Arbetet fortgår även gällande Stöd- och behandlingsplattformen (SoB).
Utveckling och spridning av fler mötesplatser och hälsocaféer likt hjärtats hus i länet.	Hälsocafé (digitala och fysiska mötesplatser) Utveckling och spridning av fler mötesplatser för personer med kroniska sjukdomar och deras närstående fortsätter. Fortsatta föreläsningar på Hjärtats hus, som även ges digitalt, samt fortsatt genomförda digitala Lärcaféer och självhjälpgrupper. Fysiska mötesplatser genomförs på Hjärtats hus där arbetet fortsätter med breddning av diagnoser från cancer till övriga med långvarig sjukdom.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Rehabilitering

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete med att utveckla jämlik rehabilitering utifrån patientens behov, tillsammans med kommun, primärvård och specialistvård.	Utvecklingen av rehabiliteringskedjan bedrivs i samarbete mellan primärvård, kommun och specialiserad vård. Fokus har varit på arbetet med rehabiliteringsplan och digital artrosskola. Arbetet har skett med patientmedverkan och involvering av alla vårdnivåers rehabiliteringspersonal från början. Under coronapandemin har rehabiliteringen för covid-19 patienter på alla vårdnivåer inklusive den kommunala hälso- och sjukvården utvecklats. Även en uppföljning för personer som vårdats för covid-19 inom slutenvården har tagits fram. Fokus framåt blir att koppla arbetet ännu tydligare till den nationella kunskapsstyrningen via organiseringen i lokala programområden.
Utveckla omhändertagandet efter långtidsbesvär efter covid-19.	Ett multidisciplinärt team för patienter med svåra och kvarstående besvär efter covid-19 etablerades under 2021 och har fortsatt med regelbundna konsultationstillfällen under 2022, dock inte lika frekvent som tidigare då behovet inte varit så stort. Teamet består av flera specialiteter med en distriktsläkare som ordförande. Läkare från primärvård eller specialistvård kan anmäla svåra fall till teamet för konsultbedömning.
Utreda införandet av tonusmottagning (spasticitetsmottagning).	Uppdraget med regiongemensam tonusmottagning fortgår enligt plan. Planerad ombyggnation av behandlingsrum är klart. Nytt bokningsschema sedan september 2022 med fler tider för mottagningsbesök tonus. Fortsatt arbete avseende struktur för uppföljning och utvärdering av spasticitetsbehandling pågår.

Uppdrag: Rehabilitering återgång till arbetet

Aktiviteter	Analys
Optimera sjukskrivningarna inom området psykisk ohälsa.	Hösten 2018 startade sju vårdcentraler arbetet som benämns "Helhetsgrepp kring sjukskrivningar". Sedan dess har 28 av länets 40 vårdcentraler deltagit i förbättringsarbetet. Hösten 2021 avslutades arbetet på grund av pandemin samt att Region Jönköpings län istället startade satsningen "Smärta med eller utan psykisk ohälsa". Där ingår ett "Strukturerat arbetssätt i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen" och resultatet och arbetssättet från Helhetsgrepp kring sjukskrivning har överförts dit.
Utveckla arbetssätt inom sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen.	Forskningsstudien är försenad men pågår. Utbildningsdagar för alla rehabkoordinatorer är genomförda och en webbutbildning för arbetssättet håller på att tas fram gemensamt inom sydöstra sjukvårdsregionen.
Ett arbetssätt inom området smärta med eller utan psykisk ohälsa tas fram.	Ytterligare ACT-utbildningar (Acceptance and Commitment Therapy) har genomförts under hösten 2022. Flera vårdcentraler låter hela personalen gå utbildningen för att få ett gemensamt förhållningssätt. Även rehabiliteringsmedicinska kliniken och psykiatrin planerar nu samma utbildning för att få samma förhållningssätt. Ett smärtrehab-program är klar och implementerades i primärvården under hösten 2022.
Tillgång till rehabkoordinator.	Rehabkoordinator ska finnas tillgänglig vid behov oavsett vårdnivå. Samarbete pågår med rehabcentrum som nu har det övergripande ansvaret för rehabkoordineringen på klinik.

Strategiska mål: God och säker hälso- och sjukvård, och tandvård överallt och alltid

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag: Strategiska angreppssätt för arbetet för patientsäkerhet

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Vårdprevention	90 %	84 % 	<i>Data för september till och med december saknas. Analys avser till och med augusti.</i> Målet är delvis uppfyllt. Länsgemensamma utbildningar avseende vårdprevention har kommit igång igen efter ett uppehåll under coronapandemin. De enheter som ej når målet analyserar sina resultat och vidtar åtgärder.

Aktiviteter	Analys
Säker vård alla gånger.	En lokal samverkansgrupp patientsäkerhet är etablerad för att tydligare leda och koordinera samt säkerställa samordning och kunskapsutveckling av patientsäkerhetsarbetet. Samordning sker med det arbete som görs i nationellt-, sjukvårdsregionalt- och regionalt perspektiv i den nationella kunskapsstyrningen av hälso- och sjukvården.
Genomför patientsäkerhetsronder.	Arbetsättet med Patientsäkerhetsronder och Patientsäkerhetsronder i realtid (PiR) utvärderas och justeras kontinuerligt för att stärka det proaktiva patientsäkerhetsarbetet. Planering för vårens patientsäkerhetsronder pågår enligt årshjul för patientsäkerhet.
Patientsäkerhetsdialoger.	Patientsäkerhetsdialoger och uppföljning av patientsäkerhetsarbetet har genomförts i anslutning av verksamhetsuppföljningarna enligt årshjul för patientsäkerhet.

Strategiska mål: Kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård

Framgångsfaktorer: Effektiva och ändamålsenliga processer

Uppdrag: Arbeta i enlighet med resultatet från utredningarna av tre akutsjukhus, sjukhusledning och länskliniker

Aktiviteter	Analys
Starta arbetet med lokal ledning sjukhus.	Lokala sjukhusledningarna är bemannade, rollerna är fördelade och man har påbörjat sitt arbete. Samverkan kring sommarplaneringen är en stor fråga som alla lokala sjukhusledningar jobbar med.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Fortsätta det påbörjade arbetet inom kunskapsstyrningen

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Indikatorer i öppna jämförelser	60 %	66 % 	<p>Målet är uppfyllt. Det finns en jämförelse framtagen av Sveriges Kommuner och Regioner över ett större antal mått (44) som påminner om tidigare års öppna jämförelser. Det går inte att jämföra helt med tidigare år eftersom måtten till viss del är nya. Av måtten är Region Jönköpings län bättre än hälften av landets regioner på 29 mått, topp 3 på 11 mått och om man slår ihop alla måtten är Region Jönköpings län på tredje plats.</p> <p>Exempel på mått med goda resultat och förbättring är följsamhet till grundläggande hygienrutiner och klädregler, överlevnad vid cancersjukdom och omdömet från invånarna kring hur nöjda de är med den vård som de erhållit (flera olika mått) och framförallt resultatet på tillgång till den hälso- och sjukvård man behöver där 92,3 % av respondenterna var mycket nöjda eller nöjda. Det är det näst bäst utfallet av samtliga regioner.</p> <p>Områden där förbättringsbehov ses är exempelvis överdödlighet hos vuxna med bipolär sjukdom och användande av WHO's checklista vid operation.</p>

Aktiviteter	Analys
Följer den nationella utvecklingen av nationellt kliniskt kunskapsstöd och genomför lokala anpassningar vid behov.	<p>Region Jönköpings län bevakar utvecklingen av nationella kliniska kunskapsstöd och tekniken för att hämta kunskapsinnehåll. En planerad systemuppdatering är framflyttad till våren 2023. Inera har initierat en dialog om organisering av användarforum för utveckling av regionernas infrastruktur för kunskapsstöd.</p> <p>Sedan våren 2022 ersätter Faktagrupperna lokala Faktadokument med tillägg till nationella rekommendationer. Arbetet har pågått samtidigt som Fakta flyttats till webbplatsen Folkhälsa och sjukvård. Lokala fördjupningsdokument administreras i fortsättningen i dokumenthanteringssystemet Evolution.</p> <p>Samtliga verksamheter har under 2022 flyttat sina riktlinjer och rutiner till dokumenthanteringssystemet Evolution och Region Jönköpings läns nya webbsystem. En stor del av dokumenten planeras successivt bli tillgängliga via webbplatsen Folkhälsa och sjukvård. Arbetet med lokala kunskapsstöd samordnas med införandet av länsgemensamma programområden och implementering av vårdförlopp.</p> <p>Det påbörjade sjukvårdsregionala samarbetet kring gemensamma kunskapsstöd fortsätter. De regionala programområdena ska administrera sina vårdriktlinjer i regionernas dokumenthanteringssystem.</p>

Uppdrag: Systematiskt implementera personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Aktiviteter	Analys
Fortsätta arbetet med införandet av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp.	Etablering av länsgemensamt programområde (LPO) för hjärt-kärlsjukdomar, nervsystemets sjukdomar och psykisk hälsa pågår. Utöver dessa programområden sker implementering inom befintliga process- och Faktagrupper med personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen för kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL), sepsis och reumatoid Artrit (RA).

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Samarbetsvård - kroniska sjukdomar

Aktiviteter	Analys
Patienter med kronisk sjukdom.	I införandet av kunskapsstyrning arbetar lokala programområden vidare med kroniska sjukdomar. Överenskommelse i journalen är ett exempel på arbetssätt som underlättar samarbete med kroniskt sjuka. En ny utbildning för sjuksköterskor inom primärvården avseende hjärtsvikt är uppstartad och verksamhetsområdet bidrar med föreläsare.
Förbättra konsultstöd från specialistvården till primärvården.	Arbetet med att utveckla konsultstöd mellan specialistsjukvård och primärvård ("sömlösa vårdövergångar") gick under hösten in i implementeringsfas. Möten och dialoger med specialistvårdens läkare och primärvården har genomförts för att skapa modeller för arbetet. Rutinbeskrivningar har utarbetats. Uppföljning och fortsatt utveckling av de nya arbetssätten sker under 2023.

Uppdrag: Palliativ vård - vård i livets slutskede

Aktiviteter	Analys
Utforma den palliativa vården så att alla länsinvånare har jämlik tillgång till palliativ vård dygnet runt.	Arbetet har fortsatt med utveckling av den palliativa vården i länet och stöd till kommunerna samt med att skapa palliativa vårdplatser på länets sjukhus.
Vårdplatser för specialiserad palliativ vård.	Arbetet med att tillskapa palliativa åtgärdsplatser på länets tre akutsjukhus har pågått under året. Två åtgärdsplatser öppnades under våren på kirurgkliniken i Värnamo. Fem åtgärdsplatser öppnades under september på onkologen i Jönköping. Det är även beslutat att två palliativa åtgärdsplatser ska öppnas på kirurgkliniken i Eksjö. Datum för detta är ännu inte bestämt.
Fortsätta utvecklingen av specialiserad sjukvård i hemmet.	Specialiserad sjukvård i hemmet (SSIH) har fått uppdrag att utöka personal resurser och öka inkludering av icke-cancer patienter som är i behov av specialiserad palliativ vård i hemmet. Rekryteringar pågår.

Uppdrag: Samordning av det suicidpreventiva arbetet

Aktiviteter	Analys
Arbeta med samordning av suicidprevention.	En tjänst har under året tillsatts som arbetar riktat kring suicidprevention. Tjänsten är en samrekrytering mellan Räddningstjänsten i Jönköpings kommun och Region Jönköpings län. En regional handlingsplan av suicidprevention håller på att tas fram och arbetet kommer fortsätta under våren 2023.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Våld i nära relationer

Aktiviteter	Analys
Fortsätta det påbörjade arbetet med implementering av utbildningsprogram med inriktning på hedersrelaterat våld och förtryck.	Ett arbete har genomförts med inriktning på hedersrelaterat våld och förtryck där framtagande och implementering av utbildningsprogram påbörjats. Utbildning har exempelvis skett för hälsokommunikatörerna i ämnet våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.
Strukturerar arbetssätt för att identifiera och bemöta hedersrelaterad problematik kopplat till barn- och unga.	Utbildning- och informationsmaterial rörande barns utsatthet har tagits fram. Ett arbete har även genomförts med inriktning på hedersrelaterat våld och förtryck där framtagande och implementering av utbildningsprogram påbörjats. Utbildning har exempelvis skett för hälsokommunikatörerna i ämnet våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Uppdrag: Habilitering som ger stöd och behandling till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar

Aktiviteter	Analys
Beslut kring habiliteringens verksamhet vad gäller lokaler.	Politiskt beslut är taget om att nya lokaler skall byggas i Värnamo.

Uppdrag: God läkemedelsanvändning

Aktiviteter	Analys
Utveckla handlingsplanen för äldre och läkemedel.	En handlingsplan är klar och arbete som genomförts är bland annat uppföljning av läkemedelsbehandling till äldre personer, patientsäkerhetsmätningar som rör läkemedelsbehandling till äldre personer, uppföljning av andel läkemedelsgenomgångar för 75 år och äldre. Dialog kring olämpliga läkemedel, polyfarmaci och arbetsformer för läkemedelsgenomgångar har genomförts med medicinskt ansvariga sjuksköterskor i kommunerna och distriktsläkare. Dokumentet "Läkemedelsbehandling av de mest sjuka och sköra äldre" samt läkemedelsdelen i riktlinjen "Läkaruppdrag och medicinsk samverkan mellan vårdcentraler och kommunal hälso-och sjukvård i ordinärt och särskilt boende" har reviderats.
Genomföra läkemedelsdialoger med fokus på patientsäkerhet samt kostnadseffektivitet.	Läkemedelsdialoger genomförs löpande med klinikerna. Initiering kan ske både av verksamheten eller av läkemedelskommittén. Vid dialogerna deltar representanter från verksamheten, läkemedelskommitténs ordförande, läkemedelsekonom samt apotekare. Under 2022 genomfördes 16 läkemedelsdialoger och cirka 10 opioiddialoger (fokus på förskrivning av opioider).

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Smittskydd och vårdhygien

Aktiviteter	Analys
Storskalig vaccinationskampanj mot covid-19.	<p>I januari började en påfyllnadsdos (dos 3) erbjudas till personer 18-49 år. Intresset för vaccination var då något begränsat i denna yngre åldersgrupp. En andra påfyllnadsdos (dos 4) erbjöds i början av året först från 80 år och senare från 65 års ålder och i dessa åldersgrupper var vaccinationsintresset stort.</p> <p>En ny vaccinationskampanj genomfördes från och med 1 september där personer 65 år eller äldre samt riskgrupper rekommenderades att fylla på sitt vaccinationsskydd med en "höstdos". För övriga vuxna fanns ingen rekommendation om vaccination, men vaccin erbjöds till den som så önskade. Från och med november avslutades allmän vaccination av barn. Under hösten kom anpassade vaccin mot nya virusvarianter som i stort sett ersatte det ursprungliga vaccinet (förutom för grundvaccination). Under december ökade smittspridningen av covid-19 vilket också resulterade i en ökad efterfrågan på vaccin.</p>
Förstärkning av vårdhygiens arbete mot primärvården.	<p>En enkätundersökning har genomförts bland vårdcentralernas chefer och hygienombud för att fånga vilka vårdhygieniska behov som finns i primärvården, vilka områden som är viktigast att förbättra, samt på vilka sätt de vill få hjälp och stöttning. Hygienronder är också genomförda. Resultatet från enkät och hygienronder visade på flera gap och behov i hygienarbetet, och detta låg till grund för flera insatser under 2022.</p> <p>Ett förbättringsarbete kring att höja den hygieniska standarden på vårdcentraler har startats och pågått under hela året. Syftet är att skapa och införa en egenkontroll för god hygienisk standard. Kopplat till detta har en studie påbörjats med syfte att ta reda på faktorer som främjar och hindrar deltagarna till att arbeta med egenkontrollen.</p>
Förstärka mot smittskydd och infektionskliniken på grund av det ökade trycket under coronapandemin.	Ytterligare hygienläkartjänst är tillsatt inom Smittskydd och vårdhygien för att bättre täcka de ökade behov som finns.
Utöka arbetet med att minska antibiotikaförskrivning.	Under året har Region Jönköpings län blivit officiell partner i Antibiotikasmart Sverige. Region Jönköpings läns strama-koordinator kommer att arbeta cirka 10 procent inom det nationella projektet med att ta fram kriterier för primärvården. Tack vare att Region Jönköping län kommit relativt långt med Antibiotikasmarta vårdcentraler har vi värdefulla erfarenheter att bidra med.

Uppdrag: Kris- och katastrofmedicinskberedskap

Aktiviteter	Analys
Civilt försvar.	Planeringsarbetet med återuppbyggnad av civilt försvar pågår kontinuerligt och breddas successivt. Insatserna som beskrivs i överenskommelser med staten följs. Regeringsuppdrag till olika myndigheter så som Socialstyrelsen genererar ytterligare insatser som behöver omhändertas och implementeras. I insatsområdet krigsorganisation och dess bemanning har krigsplaceringsarbetet pågått under hösten och all fast anställd personal har krigsplacerats på sin huvudarbetsplats inom Region Jönköpings län.
Kompetenshöjning gällande totalförsvar mm.	Kompetenshöjning gällande totalförsvar sker kontinuerligt då perspektivet ingår i utbildning och övningsverksamhet samt vid allt planeringsarbete. I samband med krigsplaceringsarbetet aktualiseras området ytterligare genom att all personal fick information via sina chefer. Kompetenshöjning inom säkerhetsskydd och utveckling av säkerhetsskyddsorganisation pågår kontinuerligt.

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
Översyn av lagerhållning och lokaler.	I arbetet med försörjningsberedskap pågår kartläggning och utredning om lagerhållning. Vilka prioriterade produkter samt hur länge de ska lagerhållas är exempel på frågeställningar. Tilläggsöverenskommelsen med staten gällande ökad lagerhållning av läkemedel och medicintekniska produkter för administrering kommer att pågå under 2023.
Utbildning i kris- och katastroflägen.	I november genomfördes regional utbildning i katastrofmedicin för läkare, akutmottagningspersonal samt ambulanspersonal. Arbeta med övning och utbildningsplan för år 2023 pågår.
Påbörja arbete med kontinuitetsplanering.	Kontinuitetsarbetet pågår inom verksamheter som ansvarar för försörjningsberedskap. Processen med att ta fram en gemensam metod för samtliga verksamheter inom Region Jönköpings län pågår. Verksamheter inom hälso- och sjukvård är prioriterade i det fortsatta arbetet med kontinuitetsplanering i syfte att all personal ska känna sig trygga i att det finns fungerande och kända reservrutiner vid olika typer av störningar.

Uppdrag: Öka antalet tecknade idéburen offentligt partnerskap (IOP)

Aktiviteter	Analys
Arbeta utifrån framtagen strategi för idéburen offentligt partnerskap.	Två IOP avtal är framtagna tillsammans med Origo Resurs och Vårsol Samtalscenter och beslutade i nämnd för folkhälsa och sjukvård.

Uppdrag: Fortsätta införandet av tjänsten SMS livräddare i Region Jönköpings län

Aktiviteter	Analys
Marknadsföra tjänsten SMS-livräddare.	Tjänsten är införd. Sedan starten 1 september 2021 har antalet sms-livräddare i Jönköpings län vuxit kraftigt, till att idag vara drygt 6 500 personer. Sms-livräddare larmas i genomsnitt en gång per dag. Uppföljning pågår.

Uppdrag: Utredda om antalet vårdplatser inom intensivvården i Region Jönköpings län motsvarar länsinvånarnas behov av intensivvård.

Aktiviteter	Analys
Utredda behov av intensivvårdsplatser.	En utredning är genomförd kring behov av intensivvårdsplatser i länet och bemanning av dessas. Nämnden för folkhälsa och sjukvård och regionfullmäktige har därefter under planperioden anvisat medel för ytterligare en IVA-plats på Länssjukhuset Ryhov samt medel för personalförstärkningar till intensivvården på Höglandssjukhuset och Värnamo sjukhus.

Framgångsfaktorer: Psykisk hälsa?

Uppdrag: Utveckla det individuella stödet för bättre somatisk hälsa vid psykisk hälsa

Aktiviteter	Analys
Utveckla arbetssätten vid somatisk hälsa vid psykisk sjukdom.	Fortsatt arbete pågår främst inom de vuxenpsykiatriska klinikerna via årliga hälsosamtal och uppföljning av somatisk hälsa och levnadsvanor. Samarbete sker med folkhälsa, primärvården och rehabiliteringscentrum. Ytterligare förbättringsinitiativ planeras till exempel i samverkan med kommunerna, då utvecklingsområdet är ett av de som särskilt omnämns i budget 2022 med flerårsplan.

Uppdrag: Utveckla stödet att möta och behandla personer med trauma som kan utveckla posttraumatiskt stressyndrom (PTSD)

Aktiviteter	Analys
Verksamheten identifierar prioriterade aktiviteter för att utveckla omhändertagandet av personer med eller som kan utveckla PTSD.	Arbete har genomförts och pågår med stöd av specialistpsykiatrins kliniska programområde (KPO) "KPO trauma" som fortsätter med utbildningar inom kartläggning och prioriterade insatser. En ny modell för grupperapi är även framtagen inom de vuxenpsykiatriska verksamheterna. Patienter som kommer för smärtutredning till rehabiliteringsmedicinska kliniken screenas för PTSD. Psykolog finns tillgänglig både för patienter inom heldygns- och dagrehabilitering.

Framgångsfaktorer: Samverkan med kommunerna

Uppdrag: Samverkan i strategigrupp Barn och unga

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av gemensamma aktiviteter och projekt i samverkan i Strategigrupp Barn och unga.	Strategigrupp barn och ungas arbete pågår enligt års- och tidplan. Arbetet med aktiviteter till handlingsplan för 2023 är klar. I Bästa platsen att leva på! - barn och unga deltar nu sju team. Teamen är fördelade på Jönköping, Vetlanda, Värnamo och Habo kommuner.

Uppdrag: Samverkan i strategigrupp Psykiatri och missbruk

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av gemensamma aktiviteter och projekt i samverkan i Strategigrupp psykiatri och missbruk.	Under året har fokus varit på strategigruppens sammansättning och uppdrag. Behov finns av att fortsätta arbeta med tydligheten i gruppen – Fokus på syfte, uppdrag och mål. Strategigruppen planerar att lämna in sin handlingsplan i början av 2023.
Stärka vården för beroende och missbruk i samverkan med kommunerna.	Arbetet inväntar den nationella utredningen som pågår. Socialutskottet har lagt förslag om utredning av huvudmannaskapet för vårdansvar för personer med psykisk ohälsa och beroendesjukdom. Den så kallade samsjuklighetsutredningen lämnade i november 2021 ett delbetänkande som innebär både förändrat huvudmannaskap och utökad krav på samverkan. Slutbetänkande ska redovisas senast 31 januari 2023.

Uppdrag: Samverkan i strategigrupp Äldre

Aktiviteter	Analys
Uppföljning av gemensamma aktiviteter och projekt i samverkan i Strategigrupp äldre.	På uppdrag att Strategigrupp äldre pågår läns-gemensamma utvecklingsarbeten som utgår från lokala behov, möjligheter och utmaningar, Bästa platsen att åldras på. Under det gångna året har sammanlagt 13 team varit delaktiga i lärandenätverken Bästa platsen att

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	åldras på. Teamen och förbättringsarbetena finns i olika delar av länet.

Uppdrag: Samverkan i eHälsorådet

Aktiviteter	Analys
Samverka med kommunerna kring ehälsifrågor.	Målbilden för ehälsa i samverkan mellan kommunerna och Region Jönköpings län är reviderad. Systemet för vaccination, Mittvaccin, används nu även av kommunerna, ett projekt ska starta för att möjliggöra tillgång till Cosmic för kommunerna, digitalisering av AVK-flödet pågår.

Uppdrag: Stärka samverkan och samarbetet med kommunerna kring rehabiliteringsprocessen

Aktiviteter	Analys
Samverkan med kommunerna kring rehabiliteringsprocessen.	Samverkan med kommunerna kring rehabiliteringsprocessen sker inom ramen för arbetsgruppen samordningsgrupp rehabilitering under ReKo. Denna samverkan ska bibehållas och utvecklas i den nya kunskapsstyrningsorganisationen, Lokala programområden.

Framgångsfaktorer: God cancervård

Uppdrag: Standardiserade vårdförlopp cancer

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Standardiserade vårdförlopp - andel inom max ledtid	80 %	34 % 	Målet är inte uppfyllt. Under den senaste 12-månadersperioden har 2 062 patienter behandlingsstartats i standardiserade vårdförlopp varav 706 (34 %) skett inom fastslagen ledtid för respektive förlopp. Motsvarande period föregående år behandlingsstartades 41 % inom fastslagen ledtid. Under samma period har det skett en ökning av aktualiserade vårdförlopp med ca 8 %. Under perioden når inget vårdförlopp uppsatt mål på 80 % inom angiven ledtid, närmast ligger SVF neuroendokrina tumörer samt SVF buksarkom som når 67 % respektive 60 % inom ledtid. Nationellt är motsvarande resultat för samtliga regioner 41 % med en variation mellan 28 % - 56 % inom ledtid för regionerna.
Standardiserade vårdförlopp - andel utredda patienter i SVF	70 %	99 % 	Målet är uppfyllt. Region Jönköpings län uppnår vad som förväntas enligt det nationella beräkningsunderlaget för standardiserade vårdförlopp. Det nationella beräkningsunderlaget (beräknat antal nya cancerpatienter) bygger på uttag från regionala tumörregistret (RTR) och kvalitetsregistret för gynekologisk cancer (för äggstockscancer) och redovisas som ett genomsnitt för de åren 2018-2020.

Aktiviteter	Analys
Fortsatt utveckling och förvaltning av standardiserade vårdförlopp.	Standardiserade vårdförlopp (SVF) är en del i det ordinarie arbetssättet. Cancervården fortsätter med processororienterat arbetssätt utifrån patienternas väg i vården.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Screening av tjocktarmscancer

Aktiviteter	Analys
Samordning och planering av tarmscreening.	Förberedelsearbete med bland annat utbildning av personal och kommunikation är genomförd. Utskick med erbjudande om provtagning för tidig upptäckt av tjock- och ändtarmscancer startades i februari 2022. Första året till 60- och 62-åringar för att sedan skalas upp och efter fem år, 2026, omfatta hela åldersgruppen 60-74-åringar.

Uppdrag: Prostatacancer testning

Aktiviteter	Analys
Aktivt delta i arbetet för införande av organiserad prostatacancer testning.	En arbetsgrupp har tagit fram riktlinjer för arbetet. Kontinuerliga träffar med projektledare och kravanalytiker har genomförts för att säkerställa att alla moment finns med i planeringen. Först piloten startar våren 2023.

Uppdrag: Cancerrehabilitering

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete för att utveckla en trygg personcentrerad, behovsriktad och resurseffektiv rehabilitering av hög kvalitet.	I enlighet med det nationella vårdprogrammet för cancerrehabilitering pågår olika förbättringsinitiativ kring kontaktsjuksköterska, Min vårdplan cancer, behovsbedömning och hälsoskattning för cancerrehabilitering, en rehabguide för cancersjukdomar och rehabiliteringsplan.

Uppdrag: Öka deltagandet i screeningprogram

Aktiviteter	Analys
Kommunikationsinsatser för att öka deltagandet i screeningprogram.	Kommunikation har genomförts till invånare i temanummer om riktade undersökningar/screening, tidningen Din guide till hälsa och vård, februari 2022. Artiklar publicerades om tarmcancer, prostatacancer, aortaundersökning, mammografi, cellprov. Kommunikationsarbete pågår även enligt plan inom projektet för organiserad prostatacancer testning som startar våren 2023.

Uppdrag: Avancerad läkemedelsbehandling

Aktiviteter	Analys
Behandlingsenheter.	Arbetet har påbörjats och behandlingsenhet finns och fungerar i Värnamo. På Höglandssjukhuset i Eksjö har arbetet försenats på grund svårighet att hitta lämplig lokal, samt bemanning av erfarna onkologsjuksköterskor. Lokala sjukhusledningen har tagit hand om uppdraget och arbetar för att hitta en lösning.

Uppdrag: Utrota livmoderhalscancer

Aktiviteter	Analys
Arbete med att utrota livmoderhalscancer.	Under 2021 skickades självtester för HPV till personer som uteblivit från tester i det så kallade uteblivarprojektet. Under 2022 har arbete skett med att planera och genomföra catch-up vaccinationer för kvinnor födda mellan 1994 och 1998.

Framgångsfaktorer: God tandvård

Uppdrag: Allmäntandvård barn och unga

Aktiviteter	Analys
Översyn av det preventiva arbetet inom Folktandvården (kollektiva satsningar).	Under perioden har inventering av arbetet som utförs på respektive klinik fortsatt. Ett arbete pågår med att se över och utvärdera förslagen samt prioritera insatser. Översynen förväntas leda till förbättringsförslag som bidrar till ett mer produktivt arbete och ökad kvalitet i det preventiva arbetet inom den externa barntandvården.

Verksamhetsstatistik

Primärvård

Egenproducerad vård (inklusive såld vård)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal besök, läkare	947 326	692 119	400 402	427 550	442 402
Antal besök, annan personalkategori	757 980	743 314	648 639	602 226	600 358
-varav distansbesök utomlänare	519 779	268 564	21 137	21 430	31 865
-varav distansbesök länsbor	14 172	10 007	32 002	39 494	28 497
<i>Andel distansbesök</i>	31,3 %	19,4 %	5,1 %	5,9 %	5,8 %
Länets vårdkonsumtion					
Antal besök, läkare	455 715	466 782	406 735	433 488	436 478
Antal besök, annan personalkategori	828 406	814 031	740 733	700 079	686 978

Under 2017-2019 hade vårdcentralerna inom vårdvalet underleverantörsavtal med andra digitala aktörer

Länets invånare konsumerar mindre läkarbesök i primärvården jämfört med åren innan pandemin. Sett till hur stor andel av länets invånare som går till vårdcentralen i förhållande till den specialiserade vården ses en svag minskning. Cirka hälften av läkarbesöken sker i primärvården (51,1 procent år 2022 och 52,1 procent under 2019)

När det gäller besök hos annan personalkategori sker den största delen i primärvården, men även här minskar andelen i förhållande till specialistvården. Innan pandemin skedde 67 procent av besöken i primärvården och 2022 är andelen 61,7 procent.

Även det totala antalet besök hos annan personalkategori minskar relativt kraftigt jämfört med åren innan pandemin. En minskning med drygt 125 000 besök (16 procent), vilket beror på att provtagning och vaccinationer till stor del har fått ske med ordinarie personal.

Somatisk vård

Egenproducerad vård (inklusive såld vård)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal disponibla vårdplatser	598	564	538	540	541
Vårdtid i dagar	177 722	172 612	161 008	170 422	171 727
Antal vårdtillfällen	48 918	48 023	43 554	46 294	45 615
Medelvårdtid, dagar	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8
Antal läkarbesök	371 475	366 197	331 573	354 320	362 032

Förvaltningsberättelse

Egenproducerad vård (inklusive såld vård)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal besök annan personalkategori	297 441	300 388	289 456	309 391	324 931
<i>Varav distansbesök</i>	0	248	2 184	8 291	6 985
<i>Andel distansbesök</i>	0,00 %	0,04 %	0,35 %	1,25 %	1,02 %
Länets vårdkonsumtion					
Vårdtid i dagar	192 707	187 891	175 039	185 979	186 948
Antal vårdtillfällen	52 318	51 246	46 615	49 356	48 579
Antal läkarbesök	400 238	401 329	365 352	384 424	385 525
Antal besök annan personalkategori	295 008	299 590	287 093	306 323	319 802

Länets invånares konsumtion av läkarbesöken inom den specialiserad somatiska vården är på ungefär samma nivå som 2021 men är 3,9 procent lägre än innan pandemin. Däremot sker en relativt kraftig ökning av besök hos annan personalkategori där det 2022 var närmare 25 000 fler besök (8,2 procent) jämfört med 2019 - året innan pandemin. Inom slutenvården är konsumtionen av vård dagar relativt konstant, men en viss minskning sker av vårdtillfällen som minskar med 5,2 procent jämfört med 2019.

Specialiserad psykiatrisk vård

Egenproducerad vård (inklusive såld vård)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal disponibla vårdplatser	129	120	114	117	106
Vårdtid i dagar	39 478	38 014	35 097	36 582	33 844
Antal vårdtillfällen	4 040	4 247	4 093	4 056	3 812
Medelvårdtid, dagar	9,8	9,0	8,6	9,0	8,9
Antal läkarbesök	27 380	30 014	27 432	30 602	32 544
Antal besök annan personalkategori	108 128	112 628	104 709	103 821	108 991
<i>Varav distansbesök</i>	0	191	2 175	10 497	9 336
<i>Andel distansbesök</i>	0,00 %	0,13 %	1,65 %	7,81 %	6,60 %
Länets vårdkonsumtion					
Vårdtid i dagar	48 442	46 141	43 271	46 569	44 910
Antal vårdtillfällen	4 126	4 241	4 034	4 150	4 009
Antal läkarbesök	26 203	28 599	26 123	29 334	31 719
Antal besök annan personalkategori	105 761	109 803	101 959	100 754	106 387

Länets invånare konsumerar något mindre slutenvård inom den psykiatriska vården jämfört med såväl pandemiåren som 2019. Däremot sker en ökning av öppenvården där läkarbesöken har ökat med 10,9 procent jämfört med 2019. Besök hos annan personalkategori minskar något i förhållande till 2019 men ökar jämfört med 2021.

Tandvård

	2019	2020	2021	2022
Antal listade barn hos folktandvården 3-23 år, snitt under året	83 088	83 237	83 721	84 278
Antal behandlade barn hos folktandvården	67 789	64 126	61 413	62 089
Antal listade barn 3-23 år hos privat tandläkare, snitt under året	8 360	8 555	8 547	8 501
Allmäntandvård vuxna: Antal behandlade patienter	75 193	65 314	63 206	59 637
Specialisttandvård: Antal behandlade patienter	10 972	9 836	10 306	9 456
Tandvård för patienter med rätt till tandvårdsstöd, N- och F-tandvård	7 931	7 532	7 598	7 533
Antal behandlade; N-, F- och S patienter	5 908	4 835	5 085	5 063
Andel patienter som fått munhälsobedömning (mål 90 %)	94 %	45 %	54 %	85 %

Tandvårdsstöd:

N-tandvård - tandvård för personer med stort omvårdnadsbehov i dagliga livet

F-tandvård - tandvård för personer med stora behov pga långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning

S-tandvård - tandvård som led i en sjukdomsbehandling, den har man inte rätt till, utförs på remiss ofta från läkare

Allmäntandvård

Inom barntandvården (3-23 år) finns den största andelen (90 procent) inom folktandvården och resterande (10 procent) är listade hos privat vårdgivare. Antal behandlade barn inom folktandvården är något fler än 2021 men inte uppe på samma nivå som 2019. Det förklaras främst av ett nytt barntandvårdsprogram där syftet är att prioritera de med störst behov. Antal behandlade vuxna patienter är färre 2022 jämfört med året innan och jämfört med 2019 ses en kraftig minskning. Den största anledningen till minskningen är brist på personal.

Specialisttandvård

Antal behandlade patienter inom specialisttandvården har minskat jämfört med 2021 och ligger fortsatt under nivån för 2019. Detta beror dels på bemanningssvårigheter kopplade till avdelningar för parodontologi samt odontologisk radiologi. Däremot har antalet besök per behandlad patient ökat under året.

Regionfinansierade tandvårdsstöd

Antalet patienter med rätt till tandvårdsstöd har varit relativt konstant de sista åren. Andelen genomförda munhälsobedömningar minskade under pandemiåren men ökar igen under 2022, dock inte till 2019 års nivå.

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Professionell kunskap och förbättringskunskap

Framgångsfaktorer: Lärande i vardagen

Uppdrag: Identifiera, kartlägga, samordna och stödja strategiska forskningsområden och kunskapsunderlag i arbetet med nära vård

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Antal forskarutbildade medarbetare	125	153 	Målet är uppfyllt. Under året har 3 personer disputerat och Region Jönköpings län har nu 153 forskarutbildade personer.
Antal publikationer	150	175 	Målet är uppfyllt. Region Jönköpings län har producerat ett stort antal vetenskapliga publikationer.

Aktiviteter	Analys
Skapa stödjande strukturer och processer. Skapa mötesplatser, nätverk och utvärdera	Arbete pågår att stärka forskning och utbildning vad gäller näravårdstämning, förbättringsforskning och kvalitetsforskning i sjukvården.

Uppdrag: Tandvård - Odontologiska institutionen är ett ledande centrum

Aktiviteter	Analys
Inrätta utbildningar för både tandläkare och tandsköterskor i länet.	Arbetet med att inrätta utbildningar för tandläkare och tandsköterskor pågår kontinuerligt sedan flera år tillbaka. Tandsköterskeutbildning fick Jönköping University (JU) avslag på ansökan i januari 2022. Folktandvården arbetar nu med att via Folkuniversitetets filial i Gislaved utöka antalet platser. Samtidigt ämnar Tranås utbildningscenter att förlägga en filial till Huskvarna. Ansökan om tandläkarutbildning har fått avslag från universitetskanslerämbetet (UKÄ) i december 2022. En översyn pågår hur det fortsatta arbetet med en ny ansökan ser ut.

Uppdrag: Fortsatt arbete med rätt använd kompetens (RAK)

Aktiviteter	Analys
Fortsatt arbete och erfarenhetsutbyte inom RAK.	Verksamheterna arbetar kontinuerligt med rätt använd kompetens och ser över vilka arbetsuppgifter som kan förflyttas mellan olika kategorier. Även inför nyrekryteringar ses behov och kompetens över för att ytterligare möjliggöra förändringar och förenklingar.

Uppdrag: Fortsatt arbetet med kapacitet och produktionsstyrning (KPS)

Aktiviteter	Analys
Stödja verksamheten i arbetet med KPS.	Verksamhetsområdena Kirurgi och Medicin är involverade där vissa enheter kommit mycket långt i sin mognad och andra behöver grundutbildning för att genomföra ett bra KPS arbete.

Uppdrag: Erbjudna kompetensutveckling för Region Jönköpings län och kommuner i samverkan, praktisk träning och teoretisk bas.

Aktiviteter	Analys
Erbjudna utbildning till kommunen.	Arbetet har påbörjats genom en gemensam planering med Kommunal utveckling och Region Jönköpings län.

Ekonomi

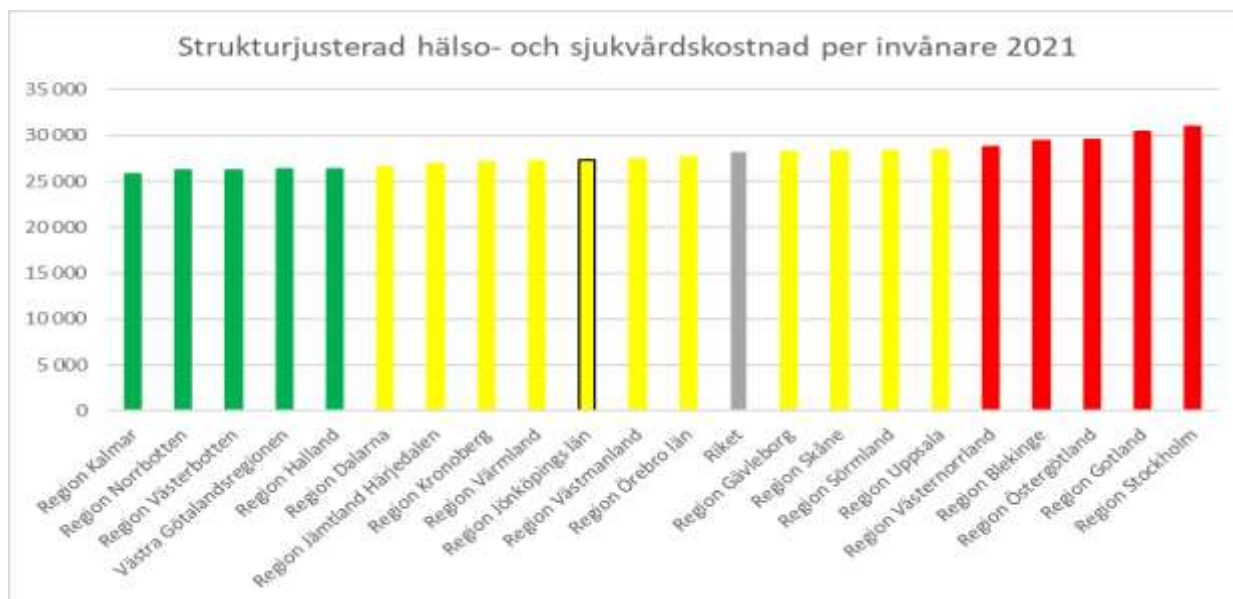
Region Jönköpings län har som inriktningsmål att ligga i nedre kvartilen avseende strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad per invånare.

Region Jönköpings län klarar inte målet 2021 som är det senaste resultatåret. Regionen har den 10:e lägsta kostnaden 2021 vilket innebär att Regionen förflyttar sig från att ha legat lägst i riket 2019 till att ligga i mitten.

Differensen till Region Halland som ligger inom nedre kvartilen är 993 kronor per invånare vilket motsvarar cirka 360 miljoner kronor.

Region Jönköpings län har gjort flera riktade satsningar de sista åren på bland annat God och Nära vård samt extra lönesatsningar på personal inklusive krislägesavtal vilket kan förklara en förflyttning mot mitten. Under pandemiåren 2020/2021 fanns också relativt mycket statliga ersättningar som kan hanterats lite olika mellan regionerna och på så sätt försvåra analysen.

Figur 1. Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad 2021 kronor per invånare

Källa: Kolada. Standardkostnaden uttrycker kostnaden per invånare i respektive landsting med hänsyn till glesbygd samt skillnader i befolkningen vad gäller ålder, sysselsättning, inkomster och boende.

Ett annat sätt att beskriva hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet är att jämföra kostnad per producerad DRG poäng. En låg kostnad per producerad DRG poäng indikerar en hög produktivitet där regionen levererar mycket vård för insatta resurser.

Förvaltningsberättelse

Från att 2020 ha varit den region med bäst produktivitet (mätt som kostnad per producerad DRG poäng) förflyttas Region Jönköpings län till en åttonde plats 2021. Orsaken är främst en högre nettokostnadsutveckling inom Region Jönköpings län än genomsnitt för riket.

Figur 2. Kostnad kronor per producerad DRG poäng 2021 specialiserad somatisk vård

Källa: Kolada. DRG står för diagnos relaterade grupper och bedömer resursåtgången och vårdtyngden för vårdkontakter.

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

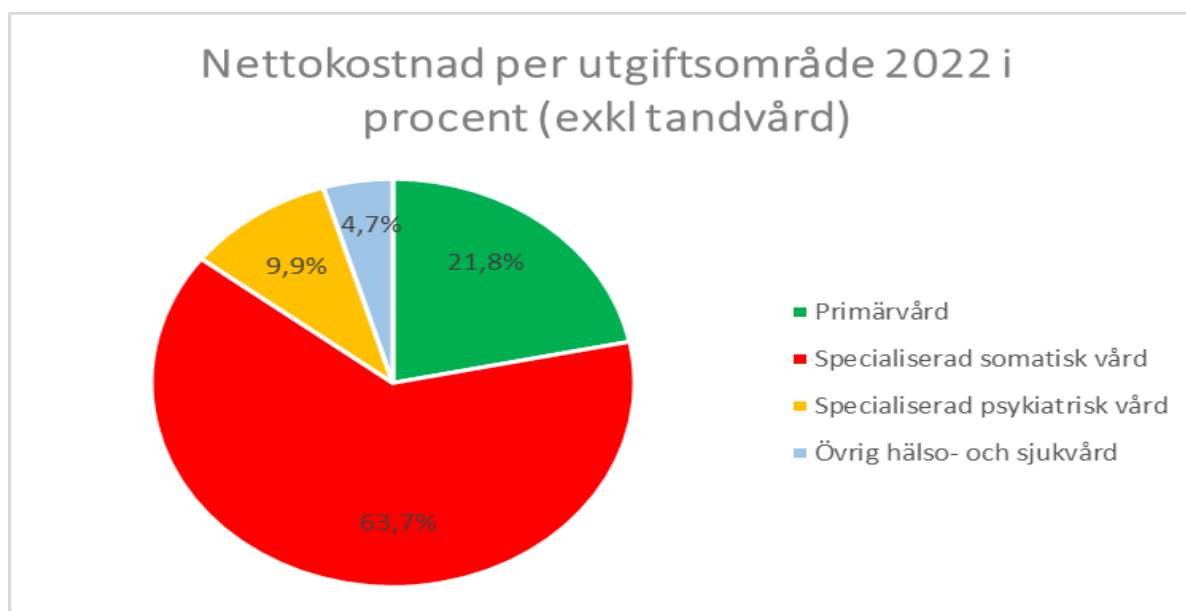
Uppdrag: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Ekonomi i balans- FS nämnd	0 tkr	529 tkr ●	Målet är uppfyllt. FS-nämnden redovisar för helår 2022 en ekonomi i balans

Nettokostnad inom nämnden för folkhälsa och sjukvård per område, mnkr

Område	Utfall 2022	Budget	Avvikelse mot budget
Primärvård	2 213,4	2 298,0	84,6
Specialiserad somatisk vård	6 476,6	6 464,6	-12,0
Specialiserad psykiatrisk vård	1 009,8	1 002,8	-7,0
Tandvård	299,9	298,7	-1,2
Övrig hälso- och sjukvård	473,3	474,0	0,7
Politisk verksamhet	1,3	1,3	0,1
Medicinsk service	97,4	32,5	-64,9
Summa	10 571,3	10 571,8	0,5

Figur 3. Nettokostnad per område 2022 (exkl tandvård), procent

Hälso- och sjukvårdens nettokostnad uppgick 2022 till 10,6 miljarder kronor (avser nettokostnad inom nämnden för folkhälsa och sjukvård). Nettokostnad per område följer en nationell standard (VI2000) för hur hälso- och sjukvårdens kostnader ska redovisas för att möjliggöra jämförelser oavsett vilken organisation som finns inom respektive region. För att få fram nettokostnad per område fördelas overhead och olika gemensamma kostnader och intäkter ut till ett område.

Primärvård

Primärvården finansieras främst genom så kallad kapitering, som innebär att varje vårdcentral ersätts utifrån invånarnas val. Nettokostnaden för primärvården uppgick 2022 till 2 213 miljoner kronor, vilket är en ökning med 7,4 procent. Den relativt höga nettokostnadsökningen beror på att intäkter för provtagning och vaccinering begränsats under 2022 jämfört med 2021 och att kostnaderna ökar till följd av medveten satsning på God och Nära vård. Primärvården mätt som andel av hälso- och sjukvårdens kostnad ökar under året från 20,8 procent till 21,8 procent. Primärvården har en ekonomi i balans 2022.

Specialiserade somatiska vård

Den specialiserade somatiska vården är till omsättning och andel det största området inom hälso- och sjukvården, 64 procent. Den somatiska vården finansieras i huvudsak genom budgettram. Nettokostnaderna för specialiserad somatisk vård uppgick 2022 till 6 477 miljoner kronor. Det är en ökning med 1,8 procent jämfört med 2021 vilket är mindre än index för pris och lön. Kostnadsökningen i procent begränsas bland annat av att det 2021 fanns höga kostnader för krislägesavtal som inte varit aktuellt 2022. Det har också funnits särskilda statsbidrag som minskar nettokostnaden under 2022 som bidrar till att begränsa kostnadsutvecklingen 2022. Den negativa avvikelser mot budget 2022 är förhållandevis liten men det finns orosmoln framåt då vissa tillfälliga ersättningar samt budget för uppskjuten vård inte finns för åren framöver.

Specialiserade psykiatriska vård

Den specialiserade psykiatriska vården motsvarar till omsättning och andel 10 procent av nettokostnaden för hälso- och sjukvård. Den psykiatriska vården finansieras i huvudsak genom budgettram där budgeten har utökats de senaste åren för barn och ungdomspsykiatri. Nettokostnaden

Förvaltningsberättelse

har under ett par år ökat relativt mycket till följd av att kostnaderna har ökat för såväl den egna verksamheten som köpt psykiatrisk vård. En mindre negativ avvikelse mot budget redovisas för 2022.

Tandvården

Tandvården redovisar ett mindre underskott för 2022 vilket främst beror på att tillgången på tandvårdspersonal varit sämre än planerat. Det leder till färre behandlade inom vuxentandvården och lägre patientintäkter som påverkar ekonomin negativt.

Övrig hälso- och sjukvård

Nettokostnaderna för området övrig hälso- och sjukvård uppgick till 473 miljoner kronor 2022 och områdets andel utgör knappt 5 procent av hälso- och sjukvården. Området övrig hälso- och sjukvård består av flera delområden som exempelvis smittskydd, mammografi och ambulansverksamhet. Sammantaget redovisas en ekonomi i balans.

Medicinsk service

Medicinsk service finansieras till störst delen av intäkter från köpande verksamheter (primärvård, somatisk- och psykiatrisk vård). Den relativt stora ekonomiska obalansen 2022, minus 65 miljoner kronor, förklaras av ökade kostnader inom radiologin och operation/intensivvårdsverksamheten som inte finansierats av ökade intäkter från köpande verksamheter.

Uppdrag: Kostnader för digitala besök

Aktiviteter	Analys
Ändra kostnaderna för digitala vårdbesök utifrån utredningens förslag.	En modell med reducerat kostnadsansvar för digitala vårdbesök har tagits fram och finns med i regelbok för 2022.

Väsentliga personalförhållanden

Region Jönköpings län är en attraktiv arbetsgivare. Det är ett resultat av samspelet mellan chefer och medarbetare som har förmågan att omsätta grundläggande värderingar och verksamhetsuppdrag i praktisk handling på ett framgångsrikt sätt. Att involvera kompetenta och motiverade medarbetare är nyckeln till framgång.

Att medarbetarna i Region Jönköpings län utför ett viktigt arbete med utmanande arbetsuppgifter har varit tydligt de senaste åren med pandemin och de utmaningar och krav den fört med sig.

Medarbetare i siffror

Verksamheten utförs dels i egen regi, dels av privata aktörer. Region Jönköpings läns planering och åtgärder har betydelse för hela verksamheten, medan detta kapitel handlar om medarbetare anställda i Region Jönköpings län.

Vid utgången av 2022 hade Region Jönköpings län 11 341 anställda. Av dem var 10 683 tillsvidareanställda och 658 visstidsanställda. Utöver dessa avlönades totalt motsvarande 325 årsarbetare med timlön under 2022.

Anställningsform	Kön	Heltid	Deltid	Totalt
Antal anställda tillsvidare	Kvinnor	7 302	1 268	8 570
	Män	1 997	116	2 113
Antal anställda visstid	Kvinnor	362	110	472
	Män	158	28	186
Totalt antal anställda		9 819	1 522	11 341

Region Jönköpings län mäter även antal anställda uttryckt i faktiska årsarbetare, vilket visar hur många årsarbetare som varit i tjänst i genomsnitt under året. Hänsyn tas till både tjänstgöringsgrad och frånvaro. I genomsnitt har antalet minskat med 22 faktiska årsarbetare under 2022 jämfört med 2021. Förändringen varierar mellan yrkesgrupperna men sett till totalsiffran för Region Jönköpings län så har antal anställda tillsvidareanställda årsarbetare ökat något (medan visstids- och timavlönade har minskat). Samtidigt var frånvaron totalt sett högre under 2022 än 2021 vilket gör att faktiska årsarbetare minskat. När det gäller frånvaron så är det i huvudsak är det sjukfrånvaro och utbildningsanställningar som ökat jämfört med tidigare år. För vissa yrkesgrupper och geografiska områden blir kompetensutmaningen allt tydligare.

Faktiska årsarbetare i genomsnitt 2022-2021

Yrkesgrupp	Faktiska årsarbetare 2022	Faktiska årsarbetare 2021	Förändring 2022-2021
Ledning och administration	1 903	1 882	21
Läkare	1 142	1 129	13
Sjuksköterskor (ink barnmorskor)	2 365	2 390	-25
Tandvård	475	487	-12
Teknik, kök och service	830	836	-6
Undersköterska/Skötare mfl	1 357	1 373	-16

Förvaltningsberättelse

Utb fritid och kultur	268	269	-1
Övrig vård-, rehab och omsorg	1 048	1 044	4
Summa	9 388	9 410	-22

Strategiska mål: Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Framgångsfaktorer: Rätt kompetens och bemanning

Uppdrag: Strategisk kompetensförsörjning

Sveriges befolknings fortsätter att växa och det finns en stor utmaning i att andelen barn, unga och äldre ökar snabbare än den arbetsföra befolkningen. Region Jönköpings län är en attraktiv arbetsgivare vilket bland annat märks i de rekryteringar som genomförts under året där totalt ca 28000 kandidater sökt jobb i Region Jönköpings län. Antalet anställda ökade totalt sett i Region Jönköpings län men inom flera yrkesgrupper minskade antalet medarbetare. Det blir allt tydligare att det kommer krävas fler och andra insatser än bara rekrytering för att möta de demografiska utmaningarna och fortsatt ha en god kompetensförsörjning i verksamheten.

Samarbetet med utbildningsanordnare för att utbilda framtidens medarbetare har fortsatt och ökat något jämfört med de senaste två åren då pandemin försvårade uppgiften att ta emot elever och studenter, totalt har drygt 12000 APL- och VFU- veckor genomförts under året.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kandidatupplevelse - CNPS (Candidate Net Promoter Score)	75 %	84 % 	Målet är uppfyllt. Region Jönköpings län når målet och är bättre än 84 % av samtliga andra offentliga verksamheter i samma mätning. Detta är en klar förbättring jämfört med 2021 då Region Jönköpings län var bättre än 57 %. Det är också en förbättring jämfört med tertial två 2022 då Region Jönköpings län var bättre än 67 % av samtliga andra offentliga verksamheter i samma mätning. Som styrkor för helåret 2022 framgår nöjdhet med återkoppling i rekryteringsprocesser samt att kandidater upplevde att de fick möjlighet att visa en rättvis bild av sig själva vid intervjuer. Som utvecklingsområde listas grad av upplevelse av Region Jönköpings län som en attraktiv arbetsgivare.

Förvaltningsberättelse

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Kostnad för bemanningsföretag (hyrkostnad som andel av egna personalkostnader)	2 %	4,2 % 	Målet är ej uppfyllt. Utfallet ligger klart över målnivån och den ackumulerade kostnaden för bemanningsföretag har ökat med drygt 40 % jämfört med samma period föregående år och ligger nu på ca 263 mnkr. Kostnaden för hyrläkare har ökat med 29 % medan kostnaden för sjuksköterskor har ökat med 89 %. Verksamheterna arbetar utifrån sina handlingsplaner för att minska beroendet av hyrpersonal men en hög frånvaro bland personalen i kombination med svårigheter att rekrytera och bemanna vissa specialiteter och/eller geografiska områden har påverkat behovet av hyrpersonal. De demografiska förutsättningarna kommer fortsätta göra det svårt att rekrytera och bemanna i vissa verksamheter, varför större krav kommer ställas på förändrade arbetssätt för att kunna möta upp befolkningens vårdbehov och samtidigt minska kostnaderna för inhyrd personal.
Andel övertidstimmar i förhållande till totalt utförd arbetstid (%)	1,7 %	2,1 % 	Målet är ej uppfyllt. Utfall av övertidstimmar skiljer sig åt mellan verksamheterna och hamnar totalt för Region Jönköpings län på en högre andel än målvärdet. Såväl antalet som andelen övertidstimmar är högre för 2022 än tidigare år. Ökningen påbörjades under pandemin 2020 och har sedan dess legat på en högre nivå än tidigare år. Det är främst inom Kirurgisk och Medicinsk vård som övertiden ökat. De två verksamhetsområdena står tillsammans för ca 62 % av Region Jönköpings läns totala övertidstimmar (56 %, 2019) samtidigt som de står för ca 41 % av den totalt utförda arbetstiden (42 %, 2019). Ökningen behöver analyseras vidare av berörda verksamheter men sannolika orsaker är den ökade korttidsfrånvaro som skett efter pandemin. Samt att kompetensutmaningen blir allt tydligare genom att det inte finns vikarier och timavlönade att tillgå för berörda yrkesgrupper i samma omfattning som tidigare, vilket leder till att befintlig personal i större utsträckning behöver täcka upp när luckor i bemanningen uppstår.
Personalomsättning (andel externa avgångar exkl pension)	4,5 %	7,4 % 	Målet är ej uppfyllt. Den externa personalomsättningen varierar mellan Region Jönköpings läns verksamheter men totalt sett har den ökat jämfört med föregående år och är nu i nivå med hur det såg ut innan pandemin. Totalt har 1 071 tillsvidareanställda medarbetare avslutat sin anställning under året, varav 280 är pensionsavgångar. Samtidigt har 1 198 nya medarbetare tillsvidareanställts under 2022. Trots de demografiska utmaningar som föreligger har alltså fler medarbetare påbörjat en tillsvidareanställning i Region Jönköpings län än vad som avslutat den. I många yrken och geografiska områden är det dock svårt att attrahera och rekrytera i samma omfattning som slutar. Att utveckla, engagera och behålla befintliga medarbetare blir således allt viktigare. Utifrån kodning av avgångar och rekryteringar så är det fler som slutar till än som börjar från andra regioner eller privata vårdgivare samtidigt som det är fler som börjar från än som slutar till privat anställning och kommuner.

Förvaltningsberättelse

Kön	Avgångar antal	Personal- omsättning	Personal- omsättning (exklusive pension)	Ny- rekrytering %	Ny- rekryteringar antal
Kvinnor	846	9,9 %	7,4 %	11,2 %	959
Män	225	10,7 %	7,7 %	11,2 %	237
Totalt	1071	10,1 %	7,4 %	11,2 %	1199

Aktiviteter	Analys
Läkarförsörjning.	Förstudien/kartläggningen av läkarförsörjningen är genomförd och presenterad på Sjukvårdens ledningsgrupp och vårdkompetensrådet. Materialet har överlämnats till sjukvårdsdirektörer för vidare hantering. I början av nästa år kommer en workshop med regionens samtliga verksamhetschefer att genomföras med utgångspunkt från kartläggningen.

Uppdrag: Arbeta fram ett medarbetarlöfte

Aktiviteter	Analys
Utveckling av medarbetarlöfte.	Implementering av "att vara medarbetare och ledare" i organisationens processer pågår. Arbetet innefattar alla uppdrag, projekt, processer och områden som berör medarbetare och chefer.

Uppdrag: Utveckla och implementera en regiongemensam modell för BT läkare

Aktiviteter	Analys
Samordna process för BT.	Arbete pågår att utveckla modellen för olika utbildningsmoment inom ramen för BT.
Handledarutbildning.	En handledarutbildning har utvecklats med Hälsohögskolan, de 13 kommunerna och Region Jönköpings län och är nu i driftsfas. Utbildningen fungerar väl.
Digital kompetensportfölj som följer BT-processen.	Samverkansprojekt med Region Stockholm med att utveckla Grade har stått stilla. Behovet att stödja BT-läkare hanteras manuellt vilket fortfarande fungerar på grund av få BT-läkare.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Länsöverskridande resursenhet

Aktiviteter	Analys
Utveckling av bemanningsenheten.	<p>Bemanningsverksamheten har som uppgift att förse verksamheten med kompetent personal. Detta görs inom tre olika områden.</p> <ul style="list-style-type: none">Bemanningsenheten har erfaren personal som hyrs ut och hjälper avdelningar med stora behov. Fortsatt uppbyggnad av enheten pågår genom rekrytering av efterfrågade kompetenser. I dagsläget finns yrkesgrupperna vårdadministratörer, sjuksköterskor och undersköterskor vid enheten. Beläggningsgraden hos medarbetarna har varit hög under året. Under våren kommer en kampanj att starta som riktar sig emot bemanningsbolagens personal. Målet är att anställa personer som idag är hyrpersonal inom Region Jönköpings län.ELSA enheten vid där nyutexaminerade sjuksköterskor roterar inom Höglandssjukhusets verksamheter.Trainee enheten som startades upp 1 september med nyexaminerade sjuksköterskor i Värnamo. Sjuksköterskorna roterar inom Värnamo sjukhus under två år. Efter det fast tjänst på någon avdelning.

Uppdrag: Bemanna upp verksamheter som har kompetensbrist

Aktiviteter	Analys
Aktivt stödja verksamheter med kompetensbrist.	<p>Kompetensförsörjningsenheten arbetar aktivt med att stödja verksamheter i att attrahera och rekrytera kompetens. Utveckling av insatserna kring målgruppsarbete och de prioriterade målgrupperna sker kontinuerligt. Stöd till verksamheten i frågor kring utveckla och behålla hanteras av HR i respektive verksamhetsområde. Utveckling av nya arbetssätt för att arbeta mer systematiskt med delarna utveckla och behålla pågår. Bland annat genom ett projekt tillsammans med Suntarbetsliv på Höglandssjukhuset i Eksjö med fokus på att identifiera friskfaktorer i verksamheten.</p>

Framgångsfaktorer: Intressanta arbetsuppgifter och goda utvecklingsmöjligheter

Uppdrag: Kompetenta och delaktiga medarbetare

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Andel medarbetarsamtal.	90 %	55 % 	<p>Målet är ej uppfyllt. Medarbetarsamtal ska sedan våren 2022 genomföras och signeras digitalt i Region Jönköpings läns Lärande och kompetensportal (LoK). Utfallet av mätetalet skiljer sig åt mellan verksamheterna utifrån hur väl implementeringen av nya arbetssätt och systemstödet skett. Medarbetarsamtal har enligt verksamheterna genomfört under året i full omfattning men i flera verksamheter har det under delar av året skett enligt tidigare modell. Samtal som inte genomförts i det nya systemstödet kommer inte med i beräkningen av mätetalet vilket förklarar det låga utfallet. Under 2023 förväntas alla samtal genomföras med det nya systemstödet.</p>

Aktiviteter	Analys
Pilot av engagemangsmättningsverktyg.	<p>En pilot genomfördes under våren för engagemangsmätning och systemstöd är inköpt. Under hösten genomfördes medarbetarundersökning i verktyget i tre verksamhetsområden. Brister i teknik och funktionalitet</p>

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	upptäcktes under undersökningarna varför resterande verksamhetsområdets medarbetarundersökningar bromsades. Under våren 2023 kommer ett arbete genomföras tillsammans med leverantören för att förbättra och komma till rätta med de brister som uppstått. Planen är att en ny medarbetarundersökning med kombinerad Heat-map för chefer ska kunna genomföras hösten 2023.
Yrkesspecifik introduktion.	RIU (regiongemensam introduktions och utvecklingsprogram) för sjuksköterskor och KUP (kompetens och utvecklingsprogram) för undersköterskor är återupptaget efter Covid. HLR utbildningar har genomförts.
Allmän introduktion nya medarbetare.	Välkommbrev och välkomstsida på rjl.se är klara och kommer att lanseras i samband med ny rutin för digital anställningsprocess. Film med Regiondirektören är klar och kommer att ingå i introduktionen för nya chefer och medarbetare i LoK, som beräknas vara klar i februari 2023. Produktion av filmen om RJK pågår och beräknas också den vara klar i februari 2023.

Uppdrag: Utveckla och tydliggöra karriär och utvecklingsmöjligheter i olika yrken i hela regionen

Aktiviteter	Analys
Fortsatt implementering av Lärande och kompetensportalen.	Arbete med LoK (Lärande och kompetensportalen) pågår genom att använda systemet för implementering av karriärmodeller. Modellerna för biomedicinska analytiker, sjuksköterskor och röntgensjuksköterskor finns tillgängliga i LoK. För biomedicinska analytiker, som är pilotverksamhet, finns även en mall för medarbetarsamtal där karriärmodellen är ett steg i samtalsflödet. Tre verksamhetsområden har genomfört medarbetarundersökning i portalen. Tyvärr uppstod flera tekniska problem kopplat till undersökningarna varför det behöver göras omtag under 2023 för utveckling av funktionalitet och arbetssätt för medarbetarundersökningar i systemet.
Karriärmodeller.	Arbetet med karriärmodeller har pågått under året. Färdiga modeller finns för biomedicinska analytiker, sjuksköterskor, röntgensjuksköterskor. Modell för specialistutbildade sjuksköterskor där specialistutbildning är ett krav är på remiss och beräknas bli färdig i januari 2023. Arbete med modell för barnmorskor startas upp i februari. Implementering av några av de färdiga modellerna är påbörjad. För biomedicinska analytiker är karriärmodellen tillgänglig i medarbetarsamtalet och en del chefer har påbörjat arbetet med att i dialog med medarbetarna klassa kompetensnivåer. När det gäller sjuksköterskor och röntgensjuksköterskor har det informerats kring modellen under hösten, både chefer och lokala fackliga har bjudits in till informationsmöten, men det stora arbetet med implementering kommer ske i samband med medarbetarsamtalen under nästa år.

Förvaltningsberättelse

<p>Specialiserad vidareutbildning på betald arbetstid.</p>	<p>Med central finansiering pågår utbildningsanställningar med specialistinriktning för sjuksköterskor och undersköterskor enligt tidigare upplägg. Utifrån dialog med verksamheten om verksamhetens behov har möjligheten att erbjuda utbildningsanställning till sjuksköterskor och undersköterskor ökat. Under hösten har det varit motsvarande ca 126 årsarbetare med utbildningsanställning, varav 14 undersköterskor.</p> <p>För andra yrkesgrupper pågår specialistutbildning utifrån respektive verksamhets behov. Dialog pågår med verksamheten för att hitta gemensamma nämnare och skapa en tydligare ram för att kunna identifiera och definiera specialistroller till vilka det kan erbjudas betald vidareutbildning. Arbetet kopplas till utveckling av karriär och kompetensmodeller. Under 2023 kommer verksamhet med medarbetare som läser magister och master få ersättning med ett schablonbelopp, medarbetarna läser med lön.</p>
--	---

Framgångsfaktorer: Lön och arbetsvillkor

Uppdrag: Lönebildning

Aktiviteter	Analys
<p>Riktad lönesatsning.</p>	<p>Den riktade extrasatsningen på 50 mnkr för att nå önskad målbild i lönestrukturen är genomförd för 2022. För de yrkesgrupper som berörts är satsningen genomförd och har fördelats enligt plan. Satsningen har riktats till de kliniska yrkesgrupper som legat längst från önskad medianlön.</p>

Uppdrag: Heltid är norm

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
<p>Andel heltidsanställda.</p>	<p>87 %</p>	<p>87 % </p>	<p>Målet är uppfyllt. Andelen har ökat med en procentenhet jämfört med föregående år. Regionen tillämpar heltid som norm vilket innebär att medarbetare som vill ha en heltidsanställning erbjuds det. Nyrekryteringar ska också som utgångspunkt vara på heltid. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv är det fortfarande en klart lägre andel av kvinnorna som arbetar heltid. Det fortsatt viktigt att ha dialog med medarbetare som inte vill ha en heltidsanställning för att bidra till en ökad jämställdhet samt möta kompetensutmaningen i verksamheten.</p>

Framgångsfaktorer: Bra chef- och ledarskap

Uppdrag: Hållbart chefskap

Aktiviteter	Analys
Chefers introduktion.	<p>Arbete med regiongemensam introduktion i e-lärande pågår, det kommer bli ett paket som gäller för alla nya medarbetare och ett som gäller för alla nya chefer. Några av modulerna är: Att vara medarbetare och ledare i Region Jönköpings län, grundläggande värderingar och ledningsstrategier för framgång, ditt sammanhang, att leda i en politiskt styrd organisation mm.</p> <p>Den kortare filmen som ska förmedlas till nya chefer när de skrivit på sitt anställningsavtal började spelas in under december och kommer färdigställas i början av 2023.</p>
Ledarskapsprofil.	<p>Pilottester pågår med en ny metod för chefsutveckling via en så kallad Heat map som innebär att chefer bedöms ur tre perspektiv, sina medarbetare, sin överställda chef och hur chefen själv upplever sina förutsättningar. En sammanställning av de tre perspektiven ligger sedan till grund för individuell chefsutveckling.</p> <p>Materialet som tagits fram kopplat till "Att vara medarbetare och ledare" implementeras nu i befintliga områden och processer som påverkar ledares kompetensförsörjningsresa och utveckling i organisationen.</p>

Framgångsfaktorer: Arbetsmiljö och hälsa

Uppdrag: Systematiskt arbetsmiljöarbete

I det dagliga arbetet och inför förändringar har arbete med att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp systematiskt genomförts, för att främja en god arbetsmiljö.

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är viktig för att reflektera över hur arbetsmiljöarbetet fungerat under året. Om det vid uppföljningen framkommer brister ska dessa åtgärdas för att förbättra arbetssätt. Uppföljningen är ett underlag inför kommande år. Skyddsombud deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet och i arbetsmiljögrupper på olika nivåer sker en samverkan. Från och med året 2022 hanteras SAM genom ett digitalt stöd i Stratsys där alla chefer samlar sin arbetsplats SAM. I stödet är arbetet för aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter integrerat. En mer utförlig beskrivning av Region Jönköpings läns arbetsmiljöarbete finns i rapporten "Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022".

Arbetsolyckor/arbetsskador och riskobservationer/tillbud 2018-2022

Rapporterade arbetsolyckor/skador har minskat under 2022 och är på ungefärliga nivåer som innan pandemin, till och med något lägre. De största orsakerna till arbetsskador är hantering spetsigt eller vasst föremål samt sprutor med stick- och skärskador som följd. Stick och skärskador är extra viktiga att följa upp då det finns risk för smittspridning. Hot och våld har minskat under 2022 och en minskning årligen har skett under de senaste fem åren. År 2021 registrerades 15 arbetsskador till följd av hot och våld (i jämförelse med föregående år 32 st.) samt 88 tillbud (i jämförelse med 111 st föregående år). Rapporterade tillbud minskade under 2022 och är på ungefärliga nivåer som innan pandemin.

Från och med 2018 följs arbetsrelaterade sjukdomar upp. Under 2018- 2022 har ett fåtal arbetssjukdomar rapporterat och ett fåtal har stressrelaterade orsaker. Inga arbetsrelaterade dödsfall har inträffat under senaste tre åren.

Förvaltningsberättelse

Antal	2018	2019	2020	2021	2022
Antal arbetsolyckor/arbets skador*	404	471	776	463	342
- varav kvinnor	309	361	653	379	278
- varav män	95	110	123	84	64
Antal tillbud	325	313	556	410	300

**Med arbetsolyckor/arbets skador avses en olycka eller skada som uppstått på grund av arbetet och drabbar medarbetare. Det kan gälla kroppslig skada men även ohälsa på grund av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Med tillbud menas en oönskad händelse som skulle kunnat leda till ohälsa eller olycksfall - en avvikelse/händelse där ingen medarbetare skadades.*

**Arbets skador – uppgifterna visar pågående ärenden.*

**Tillbud – enbart totalt antal tillbud. Könsuppdelad statistik inte tillgänglig.*

Uppdrag: Införande av förmånspaket och nytt friskvårdbidrag

Nivån för friskvårdbidraget höjdes vid årsskiftet till 2200 kr per medarbetare och år. Nyttjandegraden har ökat kraftigt under 2022 jämfört med 2021. Totalt använde ca 5200 medarbetare friskvårdbidraget under 2022 vilket kan jämföras med ca 2500 under 2021

En upphandling av förmånsportal är genomförd under hösten. Benify som är den största leverantören i Sverige av heltäckande förmånsportaler kommer bli leverantör av tjänsten.

I portalen kommer Region Jönköpings läns samtliga förmåner hanteras och marknadsföras på ett attraktivt och lättillgängligt sätt. Bedömningen är att förmånsportalen även bör leda till minskad administration för chefer, löneadministratörer och medarbetare då ansökningar av våra förmåner och kvittohantering sker via portalen istället för papper som i dag.

Portalen börjar implementeras i början av 2023 och bedömningen är att medarbetarna kan börja använda den i mars.

Förvaltningsberättelse

Uppdrag: Sjukfrånvaron ska vara låg och skillnaden i sjukfrånvaro mellan kön och yrkeskategori ska minska.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Analys
Personalhälsa - sjukfrånvaro.	6,4 %	7,1 % 	<p>Målet är ej uppfyllt. Den ackumulerade sjukfrånvaron ligger totalt sett fortsatt på en högre nivå än var den var före pandemin t ex under 2019. Det har även skett en ökning jämfört med föregående år. Det var framförallt under januari och februari som sjukfrånvaron ökade kraftigt på grund av en ny våg av covid-19. Det är framförallt den korta sjukfrånvaron (dag 1-14) som ligger på en högre nivå än före pandemin medan den långa sjukfrånvaron är ganska oförändrad.</p> <p>Kvinnor har fortsatt en högre sjukfrånvaro än män och skillnaden har ökat något jämfört med tidigare år. Det är även flera tydligt kvinnodominerade yrkesgrupper som ökat sin sjukfrånvaro mest jämfört med föregående år, t ex undersköterskor, kök och service, biomedicinska analytiker. Bland de yrkesgrupper som minskat sin sjukfrånvaro jämfört med 2021 finns t ex vaktmästare, läkare med specialistkompetens och administratörer.</p> <p>Andelen anställda som har mer än 5 sjukfrånvarotillfällen under 2022 har ökat jämfört med 2021 och nivån är, liksom den korta sjukfrånvaron, kraftigt förhöjd sedan pandemin 2020. Under 2019 var andelen medarbetare som hade fler än fem frånvarotillfällen ca 8,6 %. Under 2020 ökade andelen till 15,3 % och för 2022 landade resultatet på 15,7 %.</p> <p>Verksamheternas arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet är viktigt och fortsätter för att skapa goda förutsättningar för hälsofrämjande arbetsplatser, tidiga insatser och en långsiktigt god arbetsmiljö. Under året påbörjades även ett samarbete tillsammans med Suntarbetsliv för att identifiera och implementera arbetssätt i verksamheten kopplade till deras framforskade friskfaktorer.</p>

Sjukfrånvaro i %	2019	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro	5,6	7	6,4	7,1
Män	3,1	4,3	4	4,6
Kvinnor	6,3	7,7	7	7,8
Olika åldersgrupper				
< 29 år	4,7	5,8	5,3	6,5
30-49 år	5,7	7,2	6,3	6,9
> 50 år	5,8	7,2	6,9	7,6
Andel långvarig sjukdom, över 60 dagar, av total sjukfrånvaro	56,8	46,4	50,4	46,5

Förvaltningsberättelse

Framgångsfaktorer: Lika rättigheter och möjligheter

Uppdrag: Aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter

Aktiviteter	Analys
Stöd i arbetet med aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter.	Ett utbildningsmaterial är framtaget för att chefer ska veta vad aktiva åtgärder för lika rättigheter och möjligheter innebär. Materialet ger stöd till chefer för att genomföra en arbetsmiljörund inom lika rättigheter och möjligheter, tillsammans med sina medarbetare. Mall för rondens finns även framtagen och upplagd i det digitaliserade verktyget för SAM. Planen är att även erbjuda en e-utbildning för chefer inom området under 2023.

Uppdrag: Trakasserier, kränkande särbehandling eller könsrelaterat våld i arbetslivet ska inte förekomma

Aktiviteter	Analys
Utveckla verktyg för att stödja chefer.	Arbete pågår med att utveckla verktyg som stödjer chefer i deras systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Ett digitalt systemstöd är framtaget och implementerat i Stratsys. Verksamheterna genomför sin årliga uppföljning av SAM, checklistor och ronder i det nya digitala verktyget. Fortsatta förbättringar och utveckling av arbetssätt, checklistor och rapporter kommer genomföras under 2023 för att ytterligare anpassa systemet utifrån verksamheternas behov.

Regiongemensamma inriktningar

Stöd och servicefunktioners övergripande uppdrag är att stödja verksamheterna utifrån deras behov och bidra till utveckling och kostnadseffektiv verksamhet. Stödfunktionerna ska, i nära dialog med verksamheterna, ständigt utvecklas och arbeta med ständiga förbättringar i syfte att bidra till en alltmer hållbar verksamhet. Region Jönköpings län behöver ständigt attrahera och rekrytera nya medarbetare för att våra verksamheter ska kunna utföra sina uppdrag. En välfungerande rekryteringsprocess och ett bra bemötande av alla arbetssökande är en viktig del i strategin för att bygga arbetsgivarvarumärket.

Medborgare och kund

Strategiska mål: Sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Jämlik hälsa, jämlik verksamhet och mångfald

Framgångsfaktorer: Jämlikhet och jämställdhet

Uppdrag: Arbete med mänskliga rättigheter och diskrimineringsgrunderna för en jämlik hälsa och jämlik verksamhet

Aktiviteter	Analys
Ett tydligt jämställdhetsperspektiv i samtliga verksamheter.	En arbetsgrupp för att hålla ihop området Social hållbarhet har bildats med en styrgrupp som följer arbetet. Syftet är att så mycket av arbetet som sker utifrån delmål och aktiviteter i Hållbarhetsprogrammet, ska ske synkroniserat med arbetet som sker utifrån andra styrdokument och uppdrag. Fortlöpande arbete pågår.

Uppdrag: Konkretisera hur jämställdhetsarbetet ska utvecklas och genomföras i organisationens samtliga verksamheter. Som att identifiera och åtgärda omotiverade eller godtyckliga skillnader i förhållande till kön

Aktiviteter	Analys
Handlingsplan jämställdhetsintegrering.	Arbetet med jämställdhetsintegrering samordnas med de delmål och aktiviteter som finns i dimensionen social hållbarhet i Hållbarhetsprogrammet under framgångsfaktorn <i>vi är till för alla</i> .
Identifiera och åtgärd av omotiverade eller godtyckliga skillnader i förhållande till kön.	Flertalet av mätetal i vården kan redovisas i förhållande till kön. Verksamheterna ansvarar för om det finns omotiverade skillnader och ta ansvar för att åtgärda vid behov. Även på övergripande nivå värderas eventuella skillnader.

Strategiska mål: Jämlik hälsa och nöjda patienter/kunder

Framgångsfaktorer: Hög tillgänglighet

Uppdrag: Förbättra tillgängligheten till 1177 vårdguiden på telefon

Aktiviteter	Analys
Förbättra tillgängligheten till 1177 vårdguiden på telefon.	För att uppnå det beslutade tillgänglighetsmålet, besvara 75 % av inkommande samtal inom 9 minuter, behöver samtliga regioner (21) vara med samverkan samt vara fullt bemannade (utifrån antalet invånare i respektive region). I nuläget är endast nio regioner i samverkan och de flesta regioner är underbemannade och saknar medarbetare i tjänsten vilket leder till att tillgängligheten blir försämrad.

Uppdrag: Utredda möjligheten att tillhandahålla rådgivning av 1177 vårdguiden på telefon på andra språk än svenska genom det nationella arbetet inom Inera

Aktiviteter	Analys
Utredda möjligheten att tillhandahålla rådgivning på 1177 Vårdguiden på telefon på andra språk än svenska.	Nuvarande avtal innebär att man endast kan boka in Tolktjänst vid planerade vårdbesök och detta fungerar inte för 1177 på telefon. Utredning pågår angående upphandling av Tolktjänst On Demand.

Process och produktion

Strategiska mål: Ledning, utveckling och kommunikation

Framgångsfaktorer: Mål och tillitsbaserad styrning

Uppdrag: Process för ökad tillitsbaserad styrning och ledning

Aktiviteter	Analys
Region Jönköpings läns målstyrning ses över.	Uppdraget i Budget 2022 är att se över målstyrningen och det konkreta uppdraget är - Process för ökad tillitsbaserad styrning och ledning. Den modell som Region Jönköpings län använder för planering, ledning och uppföljning av verksamheten har sin grund sedan 1990-talet och har utvecklats och anpassats löpande. Modellen bygger på vision, värderingar/ledningsstrategier, mål, handlingsplaner för förbättring och utveckling, mätetal samt ständiga förbättringar. Några nyckelbegrepp har funnits med i flera decennier såsom <i>god hushållning</i> och <i>kvalitet som strategi</i> . Sedan 2020 pågår ett arbete med koppling av de 13 grundläggande värderingarna till fem ledningsstrategier, detta ska bidra till att chefer i organisationen får tydligare vägledning i vilket agerande som behövs för att leva upp till värderingarna. Detta är en central del i våra chefsprogram samt i Nätverk för engagerat ledarskap, där samtliga chefer deltar. Ett annat arbete som fortsatt under 2022 är att utveckla våra samverkansformer inom ramen för vårt samverkansavtal. Arbetet har skett i såväl Central samverkansgrupp (CSG) som i verksamhetsområdenas samverkansgrupper. Ett väl fungerande samverkans klimat

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
	<p>på alla nivåer i organisationen är en viktig förutsättning för delaktighet och involvering.</p> <p>Inom ramen för arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning genomfördes ett seminarium under budgetberedningens dagar i september 2021 med en fortsättning under budgetberedningen januari 2022.</p>

Framgångsfaktorer: Verksamhetsutveckling genom digitalisering

Uppdrag: Leda arbetet med och konkretisera planen för att nå målet att bli bäst i Sverige på digitala vårdtjänster och stödsystem

Aktiviteter	Analys
<p>Konkretisera arbete med att nå målet att bli bäst i Sverige på digitala vårdtjänster och stödsystem.</p>	<p>Inom området digitala vårdtjänster finns sedan 2021 en satsning på Enklare vardag för patienter och medarbetare.</p> <p>Inom området stödsystem är projektet kring organisationsinformation en viktig förutsättning. Här behöver kraftsamlas kommande år och arbetet med den så kallade tekniska skulden intensifieras. I övrigt sker utveckling vad gäller användandet av stödsystemen.</p> <p>Regionens ledningsgrupp har för det fortsatta arbetet identifierat fyra fokusområden ur ett övergripande ledningsperspektiv.</p>

Framgångsfaktorer: Kommunikation som verktyg för måluppfyllelse

Uppdrag: Kommunikationen, såväl extern som intern, ska bidra till att stärka varumärket Region Jönköpings län

Aktiviteter	Analys
<p>Fortsatt stöd för chefers kommunikation, fortsatt utveckling av kommunikationskanaler, samt plattformar för samarbeten och dialog.</p>	<p>Arbetet med ett samlat chefsstöd på intranätet sker inom ramen för det stora intranätprojektet.</p> <p>Chefsstödet kommer innehålla chefers årshjul, paketerad information och kommunikationsstöd i aktuella frågor samt strategiska långsiktiga frågor.</p> <p>Chefers kommunikation - enhetligt underlag framtaget som stöd till kommunikatörer som stöttar chefer i kommunikativt ledarskap.</p> <p>Att vara medarbetare och chef i Region Jönköpings län - samlad information framtagen och publicerad på nya intranätet.</p>

Strategiska mål: Effektiva stödfunktioner

Framgångsfaktorer: Stöd och service

Uppdrag: Arbetsuppgifter som idag till stor del sköts av sjukvårdsutbildad personal ska där det är möjligt, utan ökade kostnader, flyttas över till servicepersonal för rätt använd kompetens

Aktiviteter	Analys
Öka antalet årsarbetare som utför vårdnära servicetjänster inom Närservice jämfört med föregående år.	Under året har vården utökat köp av vårdnära servicetjänster med 8 årsarbetare.

Framgångsfaktorer: Rätt beteende - avtal

Uppdrag: Områden definieras där innovationsvänlig upphandling ska främjas

Aktiviteter	Analys
Planera för hur innovationsvänlig upphandling ska genomföras med störst effekt i definierade områden.	Innovation och att implementera innovationsvänliga moment i upphandlingar finns med som en del av upphandlingsstrategin. I alla upphandlingar ska möjligheten att implementera innovation undersökas i dialog med den beställande verksamheten.

Lärande och förnyelse

Strategiska mål: Professionell kunskap och förbättringskunskap

Framgångsfaktorer: Lärande i vardagen

Uppdrag: Ta fram ett koncept för en gemensam innovationsplattform och regelverk för en regional innovationsfond under 2022

Aktiviteter	Analys
Innovationsplattform.	En styrgrupp är etablerad och arbetsgrupp har startat med att designa strukturen för arbetet. Coacher är identifierade och anlitade. Innovationsprocess har kommunicerats.

Uppdrag: Samtliga verksamheter identifiera arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande och beskriver hur man arbetat med att förändra eller fasa ut dessa

Aktiviteter	Analys
Utreda arbetssätt som kan fasa ut.	Arbete påbörjat för att fånga arbetssätt som möjligen kan fasa ut. Framförallt handlar det om att förenkla och fasa ut administrativa processer genom att exempelvis nyttja IT-stöd bättre eller införande av egenkontroller.
Respektive verksamhet identifierar arbetssätt eller arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande och	Arbetet med att identifiera arbetssätt och arbetsuppgifter som inte längre bedöms som värdeskapande är en ständigt pågående process. Exempelvis ser verksamheterna kontinuerligt över vilka fysiska besök som kan ersättas med t ex ett digitalt möte eller med egenvårdsråd. Arbetet fortsätter för att

Förvaltningsberättelse

Aktiviteter	Analys
beskriver hur man arbetar med att förändra eller fasa ut dessa.	minska dubbel och trippeldokumentation som i sin tur kan frigöra mer tid till patienten. Verksamheterna följer nu upp det systematiska arbetsmiljöarbetet via Stratsys, vilket förväntas minska administrativa moment med att hantera handlingsplaner samt förbättra uppföljningen. Breddinförandet av dokumenthanteringssystemet Evolution medför ett mer resurseffektivt arbetssätt för att hålla rutiner och arbetssätt uppdaterade.

Uppdrag: Använda SIQ som kvalitets- och ledningsstöd i den nära vården

Aktiviteter	Analys
Arbeta med kopplingen mellan grundläggande värderingar, BCS och ledningsstrategier.	<p>Grafiskt har vi sedan 2021 integrerat bilden av de sedan 1990-talet etablerade 13 grundläggande värderingarna med våra fem ledningsstrategier. Under årets verksamhetsdialoger, där syftet är att föra en dialog om arbetssätt och resultat mellan regionledningsföreträdare och verksamhetsområdesledningar, har fokus fortsatt varit på de fem ledningsstrategierna; skapa värde med kunder och intressenter, involvera engagerade medarbetare, leda för hållbarhet/god hushållning, utvecklar värdeskapande processer samt förbättrar verksamheten och skapar innovationer.</p> <p>Under 2022 har temat i Nätverk för engagerat ledarskap (NEL), där våra 550 chefer deltar, är teamet våra fem ledningsstrategier.</p> <p>Vi har genomfört digitala sändningar som vi valt att kalla RJL Fokus ledning. Det är en halvtimmes chefsforum för alla 550 chefer med syfte att kommunicera gemensamma ledningsfrågor för hela organisationen. Utgångspunkten för samtalen som förs i RJL fokus ledning är visionen, värderingar/ledningsstrategier och våra gemensamma uppdrag i budget.</p>

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Lokalförsörjning

Uppdrag: Tillgodose en ändamålsenlig kostnadseffektiv lokalförsörjning

Aktiviteter	Analys
Aktivt medverka i utveckling av "Program för Teknisk Standard" (PTS) och använda standarden i ny- och ombyggnadsprojekt för en långsiktig och god lokalförsörjning.	Fortsätta arbetet med att medverka och leda utvecklingen av Program för Teknisk Standard (PTS).
Energioptimering av egenägda fastigheter.	Arbetet med att energioptimera egenägda fastigheter fortsätter.

Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning

Befolkning

Befolkningsutvecklingen påverkar dels efterfrågan på våra tjänster, dels storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. I november 2022 hade Jönköpings län 369 098 invånare, en ökning med 2 159 invånare jämfört med motsvarande period 2021. Förändringen beror i huvudsak på nettoinflyttning och ett födelseöverskott. År 2021 och år 2022 var de två första åren sedan år 2000 som länet hade ett positivt inrikes flyttnetto. Nio av 13 kommuner ökade sin folkmängd under 2022. Jönköpings län har en långsiktigt positiv befolkningsutveckling med i genomsnitt 2 400 invånare per år de senaste fem åren. Länet har en högre andel personer som är 80 år eller äldre. Andelen 80 år och äldre i länet uppgick den i november 2022 till 6,1 procent. Motsvarande andel för riket är 5,6 procent. Andelen utrikesfödda var 18,8 procent den 31 december 2021. Motsvarande andel för riket är 20,0 procent. Variationen inom länet är stor. Lägst andel utrikesfödda har Habo kommun med 8,4 procent och högst andel har Gnosjö kommun med 25,9 procent.

Arbetslöshet och varsel

Länets arbetsmarknad domineras av tillverkande industri, servicenäringar och offentlig verksamhet. Det är en orsak till att det har funnits gott om arbete även för personer med låg formell utbildningsnivå. Därför har den totala arbetslösheten under lång tid varit relativt låg i Jönköpings län.

Sysselsättningen har ökat under 2021-2022 trots krig, oroligheter och kostnadsökningar. Arbetslösheten har minskat under 2021 och 2022. Även långtidsarbetslösheten har sjunkit tillbaka och är nu betydligt lägre än tidigare. Andelen arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd var i december 2022 5,5 procent av den registerbaserade arbetskraften 16–64 år i länet 2022, vilket är en minskning med 0,3 procentenheter från 2021. Riksmedeltalet var 6,6 procent i december 2022. Nässjö kommun hade länets högsta arbetslöshet med 8,3 procent och Habo kommun den lägsta med 3,1 procent. Andelen arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i åldrarna 18–24 år var 7,1 procent i december 2022, vilket är oförändrat jämfört med december 2021. Riksmedeltalet var 8,1 procent i december 2022.

Region Jönköpings läns finanspolicy

Tillgång på kapital har huvudsakligen sin grund i ett sparande för infriande av framtida pensionsförpliktelser. Detta gäller såväl den del som förvaltas inom ramen för pensionsplaceringsförvaltning som den del som förvaltas inom ramen för rörelseplaceringsförvaltning. Därutöver har Region Jönköpings län behov av en likviditet som matchar löpande in- och utbetalningar och som utgör buffert för kortsiktigt negativa förändringar i penningströmmar. Kapitalet förvaltas i två delar, i form av pensionsplaceringsförvaltning och rörelseplaceringsförvaltning.

Enligt finanspolicyn ska pensionsplaceringar allokeras (fördelas) med 20–45 procent i aktiefonder och 50–65 procent i räntepapper och 0–15 procent i alternativa placeringar, som till exempel fastighetsinvesteringar. Genomsnittligt har under 2022 40 procent varit placerat i aktier, 58 procent i räntor och 2 procent i fastighetsinvesteringar.

De finansiella tillgångar som inte räknas som pensionsplacering definieras som rörelseplacering. Förvaltningen av rörelseplaceringar ska ske genom placeringar i riskfria räntebärande instrument där insatt kapital garanteras under förutsättning av inlösen vid förfallotillfällena.

Återlån av pensionsmedel ökade

Region Jönköpings läns totala pensionsförpliktelser uppgick 31 december 2022 till 9 909 miljoner kronor inklusive särskild löneskatt. Då ingår 42 miljoner kronor som tryggats i pensionsförsäkring (se tabell nedan samt not 20).

Pensionsplaceringarna är lägre än pensionsförpliktelsen, vilket visar att Region Jönköpings län tidigare använt viss del av pensionsmedlen till investeringar och den löpande verksamheten. Trots en normal ökning av pensionsförpliktelserna, så ökade de återlånade medlen under 2022. Det beror på en mycket låg värdeutveckling, där värdet på pensionsmedel minskade med 622 miljoner kronor, främst beroende på orealiserade förluster. Ökningen av återlånet begränsades till följd av en överföring på 500 miljoner kronor från rörelseplaceringarna.

Tabell 2. Återlån pensionsmedel 2015–2022

(miljoner kronor)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<u>Pensionsförpliktelser</u>								
1. Avsättning inkl löneskatt i balansräkningen	3 236	3 434	3 677	4 065	4 414	4 662	5 264	5 584
2. "Ansvarsförbindelse" inkl löneskatt i balansräkningen	5 225	5 068	4 889	4 753	4 594	4 492	4 442	4 283
3. Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen enligt fullfondering (1+2)	8 461	8 502	8 566	8 818	9 008	9 154	9 706	9 867
4. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*	49	48	46	44	42	41	41	42
5. Summa pensionsförpliktelser (3+4)	8 508	8 550	8 612	8 862	9 050	9 195	9 747	9 909
<u>Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde</u>								
6. Pensionsmedelsplaceringar i balansräkningen**	4 630	4 690	4 897	4 912	5 477	5 643	6 434	6 313
7a. Pensionsförsäkringskapital	58	57	58	56	58	57	57	51
7b. Varav överskottsfond	3	3	4	4	3	3	5	1
8. Summa förvaltade pensionsmedel (6+7a)	4 688	4 747	4 955	4 968	5 535	5 700	6 491	6 364
<u>Finansiering</u>								
9. Återlånade medel (5-8)	3 820	3 803	3 657	3 894	3 515	3 495	3 256	3 545
10. Konsolideringsgrad procent (8/5)	55	56	58	56	61	62	67	64

*2015-2017 är cirkavärden pga att upplysningskravet inte fanns de åren, 2018-2022 enligt KPA

** Inklusive upplupna räntor

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Under de första månaderna 2022 präglades hälso- och sjukvården fortsatt av coronapandemin. Då var antalet inlagda för svår sjukdom i covid-19 fortfarande många och det skedde en omfattande provtagning och vaccination. Sedan februari/mars månad har antalet svårt sjuka i covid-19 varit väsentligt färre och den breda provtagningen som utförts av primärvården upphörde under våren. Vaccinationsuppdraget har fortsatt även under andra tertialet. Region Jönköpings läns verksamheter har arbetat med att återstarta och ta igen det som kommit efter på grund av pandemin.

Rysslands invasion av Ukraina

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina i slutet av februari har planering och insatser behövt riktas mot de konsekvenser som kunde antas för vårt län. Det har till största del handlat om vårt uppdrag vid ett omfattande flyktingmottagande, varuförsörjning till våra verksamheter och cybersäkerhet. Länet har inte påverkats i så stor omfattning som till en början planerades för. Liksom vid annan påverkan på samhället sker arbetet inom ramen för F-samverkan där alla aktörer i länet som berörs eller har en roll möts under Länsstyrelsens samordning. Under andra tertialet har uppmärksamheten till stor del riktats om till energi- och elkrisen.

I vår omvärld märks tydliga effekter på ekonomin både i form av efterverkningar av pandemin och av det pågående kriget i Ukraina. Inflationen är mycket hög och flera av de områden där priserna ökat kraftigt påverkar Region Jönköpings läns ekonomi direkt. Visserligen håller en god sysselsättning fortfarande uppe vår viktigaste intäktbas, skatteunderlaget, men när det gäller kostnadssidan syns i denna rapport effekter i flera verksamheter, inte minst inom kollektivtrafiken där höga drivmedelspriser får direkt genomslag.

Större investeringar

Under 2022 investerade Region Jönköpings län i fastigheter och inventarier för 533 miljoner kronor, vilket är lägre än i planen. Den låga investeringstakten kan förklaras av att det var svårt för entreprenörer att möta kraven i upphandlingar eftersom kostnaderna för olika byggmaterial har ökat så pass mycket. En konsekvens av den lägre investeringsnivån är att renoveringar och byggnationer inte görs i den takt som behövs utifrån verksamhetens behov. De största projekten är start med en ombyggnation av hus 06/25 vid Högländssjukhuset i Eksjö, nybyggnation av Datorhall , Folk tandvårdsklinik i Nässjö samt lokaler för djurvårdsutbildning vid Tenhults naturbruksgymnasium.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Ekonomi

Strategiska mål: God hushållning av resurser på såväl kort som lång sikt

Framgångsfaktorer: Kostnadseffektiv verksamhet

Uppdrag: Arbeta kostnadseffektivt för att uppnå ekonomi i balans

Mätetal	Målvärde	Resultat
Ekonomi i balans-Region Jönköpings län	0 tkr	-566 798 tkr

Aktiviteter	Analys
Att utvärdera egenfinansieringen och arbeta fram ett mål för egenfinansiering och ta hänsyn till eventuell förändring i kommunal lagen utifrån utredningen om God kommunal hushållning.	Arbetet har påbörjats med att utvärdera målet om egenfinansiering inför kommande år. I arbetet med att arbeta fram mål för egenfinansiering för nästkommande period inväntas och beaktas förslaget från utredningen om God kommunal hushållning i det fortsatta arbetet. Remissvar har lämnats av ett antal remissinstanser där Region Jönköpings län lämnade remissvar till Finansdepartementet i december 2021. Regeringen har aviserat en proposition i ärendet 14 mars 2023. Med anledning av detta blev denna aktivitet inte klar innan årsskiftet. Aktiviteten att utvärdera målet om egenfinansiering och arbeta fram ett mål för egenfinansiering får fortsätta under 2023.

Finansiell analys

Syftet med den finansiella analysen är att beskriva Region Jönköpings läns finansiella styrka och klargöra om organisationen, ur finansiell synvinkel, har en god hushållning.

I den solidariskt finansierade och demokratiskt styrda välfärden är verksamheten målet och ekonomin medlet. Det övergripande finansiella målet för god hushållning är att vi över tid ska finansiera investeringarna med egna medel. Utgångspunkten är att Region Jönköpings läns verksamheter inte kostar mer än vad som kan finansieras genom skatteintäkter och statsbidrag. Region Jönköpings läns ekonomiska resultat ska vara på en nivå där såväl konjunktursvängningar som framtida åtaganden kan klaras. Det handlar om att klara pensionsåtaganden gentemot personalen, investering och finansiering i all verksamhet som Region Jönköpings län ansvarar för. För att tydliggöra detta och åstadkomma en mer rättvisande redovisning förändrade dåvarande landstinget redovisningen av pensioner i enlighet med den så kallade fullfonderingsmodellen från och med 2008, från att tidigare redovisat enligt blandmodellen.

(Beskrivning av fullfondering och blandmodell finns på sidan 147 i not 1 Redovisningsprinciper).

Mål: Investeringar ska över tidsperioden 2015-2025 egenfinansieras till 100 procent.
Resultat: 138 procent. Målet är uppfyllt för åren 2015–2022.

Finansiella målen uppfyllda i år och över tid

Det övergripande finansiella målet är att verksamhetens resultat över tid ska finansiera investeringarna. Resultatet måste därmed vara på en nivå som möjliggör detta. Under åren 2004–2014 klarade Region Jönköpings län att egenfinansiera investeringarna. Nuvarande period för egenfinansiering omfattar åren 2015–2025. Över tid ska även verksamhetens nettokostnad utgöra högst 98 procent av skatteintäkter och statsbidrag/kommunal utjämning och att finansnettot på tillgångsförvaltningen ska täcka de finansiella kostnaderna avseende pensionsskulden.

För periodens åtta första år har investeringarna fullt ut finansierats med egna medel, med en marginal på 2 230 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnad uppgick 2022 till drygt 92 procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Sammanlagt sedan 2015 uppgår nettokostnaden till knappt 95 procent, så målet om högst 98 procent över tid är uppfyllt.

Finansnettot 2022 visar minus 844 miljoner kronor, främst beroende på höga orealiserade värdeminskningar. Finansnettot för tiden 2015 fram till 2022 justerat enligt verkligt värde visar plus 127 miljoner kronor, vilket innebär att målet om finansnetto i balans över tiden är uppfyllt. Mer om detta i finansnettoavsnittet på sidan 115.

Tabell 3. Verksamhetens resultat och egenfinansiering

(miljoner kronor)	2015–2021	2022	2015–2022
Verksamhetens resultat	3 817	1 037	4 854
Egna medel i förhållande till nettoinvesteringar	1 223	1 006	2 230
Verksamhetens nettokostnad/Skatter, statsbidrag (%)	95,0	92,3	94,6
Justerat finansnetto enligt verkligt värde	971	-844	127

Årets resultat mycket under budget

Årets resultat på 193 miljoner kronor är 567 miljoner kronor lägre än budget. Det består av positiv avvikelse på nettokostnaden med 61 miljoner kronor och positiva avvikelser på skatteintäkter med 299 miljoner kronor och på generella statsbidrag och utjämningsystemet med 122 miljoner. Det gör att verksamhetens resultat (resultat före finansnetto) är 482 miljoner kronor högre än budget. Det totala finansnettot är 1 049 miljoner kronor lägre än budget, där kostnaden för värdesäkring av pensioner visar 59 miljoner kronor i negativ avvikelse. Finansnettot avseende tillgångssidan (finansiella placeringar) visar 990 miljoner kronor i negativ avvikelse, främst beroende på orealiserade värdeminskningar.

Årets resultat jämfört med föregående år

För att jämföra resultaten mellan åren brukar vi lyfta fram händelser av jämförelsestörande karaktär och engångshändelser. Under 2022 har inga sådana händelser inträffat. Året 2022 har till viss del fortsatt påverkats av pandemin. Stora insatser har skett inom vården för att minska den uppskjutna vården och förbättra tillgängligheten. Staten fortsatte också att ge riktade stöd i form av provtagnings- och vaccinationsersättning inom vården samt viss ersättning för intäktsbortfallet inom trafiken men omfattningen var mycket lägre än året innan. Vid en jämförelse med 2021 måste de många särskilda händelser som skedde då noteras. Region Jönköpings län hade enheter som gick på krislägesavtal hela första halvåret 2021. Livslängdsantaganden i RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) höjdes.

Förvaltningsberättelse

Region Jönköpings län fick under 2021 merkostnadsersättning avseende covid-19 december 2020 och Länstrafiken fick miljöbonus från Statens energimyndighet för inköpta elbussar.

Årets resultat är 1 081 miljoner kronor lägre än 2021. Rensat för livslängdseffekter, elbusspremie, krislägesavtal samt överföring av merkostnadsersättning till 2020 avseende 2021 så är årets resultat 1 627 miljoner kronor lägre än 2021. Det lägre resultatet beror främst på finansnettot, som totalt är 1 528 miljoner kronor lägre. Detta hänförs mest till realiserade och orealiserade värdeförändringarna på placeringar, som i år är minus 709 miljoner kronor mot förra årets plus 726 miljoner. Även kostnaden för värdesäkring på pensioner är 110 miljoner kronor högre 2022 rensat för livslängdseffekten 2021. Verksamhetens resultat är jämförbart 100 miljoner kronor lägre än förra året.

Tabell 4. Resultaträkning

(miljoner kronor)	Utfall 2021	Utfall 2022	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	3 581	3 391	
Verksamhetens kostnader	-15 160	-15 356	
Avskrivningar	-452	-503	
Verksamhetens nettokostnad	-12 031	-12 468	61
Skatteintäkter	9 644	10 150	299
Generella statsbidrag o utjämning	3 143	3 355	122
Verksamhetens resultat	756	1 037	482
Finansnetto tillgångar	831	-587	-990
Finansnetto skulder (pensioner)	-313	-257	-59
Årets resultat	1 274	193	-567

Egenfinansiering av investeringar över tid

Målet om egenfinansiering av investeringar förutsätter ett överskott på verksamhetens resultat som tillsammans med avskrivningskostnader täcker årets investeringar.

Då egenfinansiering uppnåtts till och med 2014 gick Region Jönköpings län från och med 2015 in i en ny avstämningsperiod för egenfinansiering vilken omfattar 2015–2025. I samband med införandet av verkligt värde på pensionsplaceringarna så ändrades egenfinansieringsmålet till att utgå från verksamhetens resultat. Denna förändring skedde dels beroende på de stora svängningarna mellan åren som verkligt värde medför och dels att avkastningen på tillgångsplaceringarna ska täcka de finansiella kostnaderna avseende pensionsskulden och inte användas till investeringar.

För periodens sju första år, till och med 2021, översteg verksamhetens resultat tillsammans med avskrivningarna investeringarna med 1 223 miljoner kronor. Verksamhetens resultat 2022 som tillsammans med avskrivningarna är 1 540 miljoner kronor är 1 006 miljoner kronor högre än nettoinvesteringarna. Nettoinvesteringarna på 533 miljoner kronor är cirka 395 miljoner kronor lägre än budget och nivån minskade med drygt 38 miljoner kronor mot 2021.

Akkumulerat för 2015-2022 är investeringarna egenfinansierade med 2 230 miljoner kronor. Motsvarande 138,0 %. Enligt budget 2020 hanteras investeringar som avser köp av tåg som tidigare leasats (156 miljoner kronor 2019) utanför målet om egenfinansiering. Med hänsyn till detta är hela periodens marginal 2 386 miljoner kronor. Investeringarna 2023 förväntas uppgå till 743 miljoner kronor.

Region Jönköpings läns investeringsutgifter bedöms uppgå till i genomsnitt cirka 850 miljoner kronor per år fram till och med 2025. 2022 uppgick investeringsutgifterna till 538 miljoner kronor,

Förvaltningsberättelse

investeringsbidrag erhöjls med knappt 2 miljoner kronor och inventarier såldes för cirka 3 miljoner. Investeringar i byggnader och mark uppgick till 307 miljoner kronor. Här utgör de största utgifterna i miljoner kronor:

- Komponentutbyten – 63 miljoner kronor
- Elkraftförsörjning Värnamo – 43 miljoner kronor
- Ombyggnad hus 06 och 25 Eksjö – 43 miljoner kronor
- Datorhall – 24 miljoner kronor
- Ombyggnad Folkvandvården Nässjö – 19 miljoner kronor
- Lokaler djurvårdsutbildning Tenhult – 17 miljoner kronor
- Markköp Stora Segerstad – 14 miljoner kronor
- Entré, bussgata, cykelgator Ryhov – 11 miljoner kronor
- Nybyggnation hus 21 Psykiatri Värnamo – 8 miljoner kronor
- Energispar hus 11 o 19 Värnamo – 7 miljoner kronor
- Akutmottagning psykiatri Ryhov – 7 miljoner kronor

Övriga immateriella och materiella investeringar på 222 miljoner kronor består av 11 miljoner kronor i IT-system, 123 miljoner kronor i medicinteknisk utrustning, 19 miljoner kronor i IT-utrustning, 26 miljoner kronor i fordon, varav 7 miljoner kronor i tåg, 9 miljoner kronor i byggnadsinventarier, 1 miljon kronor i konst samt 33 miljoner kronor i övriga inventarier. Utöver detta investerades 9,1 miljoner kronor i Jönköpings flygplats som finansiella anläggningstillgångar.

Tabell 5. Egenfinansiering

(miljoner kronor)	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Summa 2015–2022
Verksamhetens resultat	235	212	313	251	846	1 204	756	1 037	4 854
Avskrivningar	369	385	398	374	361	406	452	503	3 247
Egna medel till investeringar	604	598	711	624	1 207	1 610	1 208	1 540	8 101
- nettoinvesteringar	-338	-613	-837	-819	-1 186	-974	-572	-533	-5 872
Summa	266	-15	-126	-195	21	636	636	1 006	2 237
Akkumulerad summa	266	251	125	-70	-49	587	1 223	2 230	

Verksamhetens resultat har egentligen försämrats men är bättre än budget

För att nå målet om en långsiktig och uthållig finansiering av verksamheten är det viktigt att verksamhetens nettokostnad över tid inte ökar mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. Trenden 2015-2018 var att denna relation, det vill säga verksamhetens resultat, var relativt stabil. Åren 2019-2020 ökade intäktssidan mycket mer än nettokostnaden men 2021 var nettokostnaden åter högre än intäktssidan. Då beroende på livslängdseffekten samt höga personalkostnader bland annat till följd av krislägesavtal.

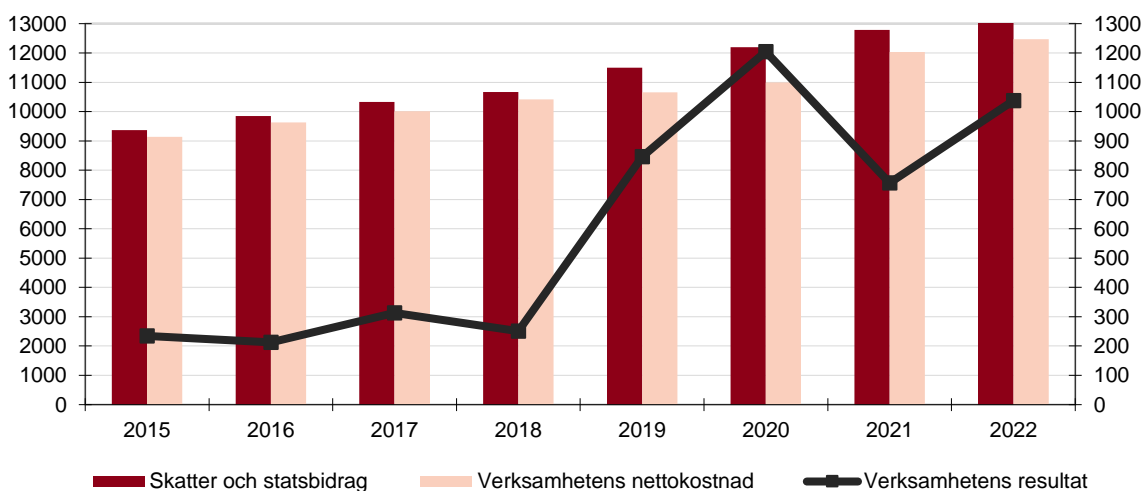
Under 2022 ökade nettokostnaden i löpande priser med 437 miljoner kronor motsvarande 3,6 procent. Rensat för livslängdseffekten 2021 är ökningen 747 miljoner kronor motsvarande 6,4 procent. Detta är högre än genomsnittet då ett vägt medel i regionsektorn är 5,7 procent. Rensat för krislägesavtalseffekter och övriga engångseffekter 2021 är ökningen 809 miljoner kronor, motsvarande 6,9 procent. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 718 miljoner kronor, motsvarande 5,6 procent. Skatteintäkterna ökade med 506 miljoner kronor eller 5,2 procent. Verksamhetens redovisade resultat är 281 miljoner kronor högre än 2021, medan ett mer jämförbart verksamhetsresultat är 100 miljoner lägre än 2021.

Nettokostnaden 2022 är 12 468 miljoner och skatter och statsbidrag är 13 505 miljoner. Linjen, vilken har skalan till höger, är skillnaden mellan ovanstående och utgör verksamhetens resultat, vilket är 1 037 miljoner kronor för 2022 (figur 4). Det redovisade verksamhetsresultatet är 482 miljoner kronor högre än budget.

Tabell 6. Verksamhetens resultat samt nettokostnads-, skatteintäkts- och statsbidragsökningar 2015–2022

(miljoner kronor om inte annat anges)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens nettokostnad	9 135	9 634	10 016	10 413	10 651	10 993	12 031	12 468
Nettokostnadsökning (%)	3,7	5,5	4,0	4,0	2,3	3,2	9,4	3,6
Skatteintäkter	7 407	7 801	8 154	8 397	9 122	9 144	9 644	10 150
Generella statsbidrag och utjämning	1 962	2 045	2 175	2 267	2 375	3 054	3 143	3 355
Summa skatter och statsbidrag	9 369	9 846	10 329	10 664	11 497	12 198	12 787	13 505
Skatte- och statsbidragsökning (%)	3,4	5,1	4,9	3,2	7,8	6,1	4,8	5,6
Verksamhetens resultat	235	213	313	251	846	1 204	756	1 037

Figur 4. Verksamhetens nettokostnad och finansieringen (miljoner kronor)

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnad, 12 468 miljoner kronor, är 61 miljoner kronor lägre än budget. Det motsvarar en faktisk ökning i löpande priser med 3,6 procent. Som nämnts i stycket ovan ingår engångseffekt 2021 av pensionsavsättning vid förändrat livslängdsantagande, merkostnadsersättning för 2020, elbusspremie samt krislägesavtalseffekter. Rensat för dessa är ökningen 6,9 procent.

Nettokostnadsförändringen i fast pris, den så kallade volymförändringen rensat för jämförelsestörande poster, visar på en ökning med 1,6 procent. Personalkostnaderna totalt inklusive sociala avgifter, kurser, konferenser och resor uppgick till 7 540 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 1,2 procent rensat för livslängdseffekten 2021. Lönekostnaderna exklusive sociala avgifter ökade med 0,4 procent. Rensat för krislägesavtalseffekten 2021 så är ökningen 2,6 procent. Ingångna avtal utgjorde 3,2 procent inklusive överhäng från 2021, där årets lönesatsningar också utgjorde 3,2 procent inklusive extrasatsningen och skuldeffekter. Utöver avtal så minskade lönekostnaderna exklusive sociala

Förvaltningsberättelse

avgifter med cirka 125 miljoner kronor. Kostnaden för övertid ökade med 28 miljoner kronor, medan kostnaden för komp, jour och semester minskade med 31 miljoner kronor genom högre uttag. Sjuklönekostnaden ökade med 24 miljoner kronor inklusive arbetsgivaravgifter till 154 miljoner kronor, medan ersättningen från staten för sjuklönekostnader blev 30 miljoner kronor vilket är 14 miljoner kronor högre än 2021, men då avser 4 miljoner kronor december 2021. De resterande minskade lönekostnaderna förklaras av färre årsarbetare.

Utöver kostnaden för den egna personalen har bemanningsföretag inom vården anlåtts till en kostnad av 263 miljoner kronor. Det är en ökning med 76 miljoner kronor, motsvarande 41 procent. Kostnaden för hyrsjuksköterskor är 68 miljoner kronor, vilket är en ökning med 32 miljoner kronor motsvarande 89 procent. Det är andra året i rad som sjuksköterskekostnaden ökar med över 80 procent. Kostnaden för hyrläkare är 195 miljoner kronor, vilket är en ökning med 44 miljoner kronor, motsvarande 29 procent. Ökningen för läkare har skett inom alla områden utom inom tandvården. Ökningen för sjuksköterskor har främst skett inom OP/IVA-klinikerna och akutklinikerna samt inom röntgen, men även inom kvinnoklinikerna och 1177.

Tabell 7. Kostnad inhyrd vårdpersonal per område (miljoner kronor)

Område	Kostnad 2022	Förändring jämfört med 2021*
Primärvård	68	13
Somatisk vård	61	27
Psykiatrisk vård	34	10
Tandvård	1	0
Medicinsk diagnostik	58	15
Medicinsk service (OP-IVA/Akuten)	42	11
Summa	263	76

*ett plusbelopp i förändringskolumnen betyder ökade kostnader

Läkemedelskostnaderna inklusive riskdelning/rabatter uppgick till 1 382 miljoner kronor. Kostnaden har jämfört med 2021 ökat med 83 miljoner kronor, motsvarande 6,4 procent. Den så kallade riskdelningen/rabatten på förmånsläkemedel och smittskyddsläkemedel beräknas avseende 2022 bli 97,1 miljoner. Riskdelningen innebär att staten begär tillbaka 40 procent genom att minska läkemedelsbidraget, vilket motsvarar 38,8 miljoner kronor. Kostnadsökningen totalt exklusive rabatter visar på en ökning med 7,0 procent jämfört med rikets 7,2 procent.

Region Jönköpings läns nettokostnad för köpt specialiserad riks- och regionvård 2022 är 950 miljoner kronor, vilket är en minskning med 9 miljoner kronor, motsvarande 0,9 procent, jämfört med 2021. Det är 29 miljoner kronor över budget. Regionsjukvården ökade med 14 miljoner kronor, varav den somatiska vården står för hela ökningen. Rikssjukvården minskade med 23 miljoner kronor, där somatiska vården minskade med 16 miljoner kronor och psykiatriska vården minskade med 7 miljoner kronor.

Region Jönköpings län erhöll 2022 riktade statsbidrag inom flera områden i hälso- och sjukvården. Många av bidragen avser förlängda eller sammanslagna överenskommelser som även fanns i motsvarande form 2021 och tidigare. Under året minskades bidrag för olika insatser inom covid-19 där största skillnaden består i mycket lägre bidrag för provtagningsersättning och dosbaserade vaccinationsersättningar. Detta beror inte på att ersättningsnivåerna sänktes utan att antalet var mycket färre. Men även nya bidrag tillkom i form av t ex uppdämda vårdbehovet, utökade vårdplatser och ökade AT-tjänster.

Förvaltningsberättelse

Tabell 8. Riktade statsbidrag (miljoner kronor)

Område	Bidrag 2022	Budgeterat bidrag 2022	Bidrag 2021
God och nära vård	178,2	197,9	197,9
Civilt försvar (inom Hälso- och sjukvården)	8,5	7,9	7,9
Psykisk hälsa	29,9	31,6	31,6
Förlossning/Kvinnohälsa	48,5	48,6	48,6
Jämlika, effektiva vårdförlopp	4,0	7,6	7,6
Nya Kömiljarden	130,2	104,0	92,3
Cancervården	13,0	13,0	13,0
Sjukskrivning/Rehab/Försäkringsmedicinska utredningar	0,0	0,0	-1,9
Uppskjutna vård/Covid-19-vård/uppdämt vårdbehov/utökade vårdplatser	243,1	141,0	211,0
Provtagningsersättningar Covid-19	148,4	0,0	501,0
Smittspårningsersättningar Covid-19	20,4	0,0	25,3
Skyndsamma transporter Covid-19	0,4	0,0	6,5
Merkostnadsersättning Covid-19 för 2020	0,0	0,0	60,0
Smittskyddsåtgärder servering Covid-19	0,0	0,0	0,3
Vaccinationsersättningar per dos Covid-19	76,3	0,0	181,9
Vaccinationsersättningar Covid-19 (förberedelse, kostnader, skyndsam vaccination, utökat genomförande)	7,4	0,0	57,7
Bemanningsmoms privata	7,4	0,0	7,6
Ökad läkarkompetens äldreomsorgen	18,9	0,0	4,2
Ökat antal AT-tjänster	7,9	0,0	0,0
Summa riktade statsbidrag	942,5	551,6	1 452,5

Nämndernas budgetramar 2022

Regionfullmäktige fördelar anslag för verksamheten till respektive nämnd med specificering på utgiftsramar (områden) som följer strukturen i ”Verksamhetsindelning för regioner – VI 2000”. I avsnittet finansiella rapporter återredovisas budget och utfall per nämnd och utgiftsområde i rapporten Driftredovisning.

Regionstyrelsen och nämnderna har genom månadsrapporter från förvaltningen löpande följt utvecklingen av såväl ekonomi som verksamhet. Regionstyrelsen har utifrån sin uppsiktsplikt under året följt övriga nämnders ekonomi och verksamhet. Detta har skett dels genom månadsrapporterna, dels genom att efter april och augusti avge delårsrapporter till regionfullmäktige omfattande Region Jönköpings läns utveckling mot angivna mål i budgeten samt ekonomisk helårsprognos för samtliga nämnder. I årsredovisningens avsnitt Folkhälsa och sjukvård samt Regional utveckling redovisas nämndernas verksamhetsresultat och ekonomiska utfall, nedan följer en kort sammanfattning.

Nämnden för folkhälsa och sjukvård redovisar en budgetavvikelse i balans, vilket är en förbättring mot 2021 med 81 miljoner kronor. Nettokostnadsökningen för område hälso- och sjukvård var 3,3 procent. Rensat för krislägesavtalseffekter 2021 så är ökningen 4,8 procent. Den egna verksamheten försämrades med 40 miljoner kronor. Centrala anslagen inklusive riks- och regionsjukvård och övrig köpt vård förbättrades med 121 miljoner kronor.

Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet redovisar en positiv budgetavvikelse på 19,2 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor högre än 2021. Verksamhetsområdet visar en positiv avvikelse på 8,6 miljoner kronor, vilket är 2,3 miljoner kronor lägre än 2021. Centralt finns överskott för regionala utvecklingsprojekt som visar plus 10,5 miljoner, vilket är 7,9 miljoner kronor högre än 2021 samt outnyttjad budget inom kultur på 0,5 miljoner kronor, vilket är på samma nivå som 2021.

Förvaltningsberättelse

Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö redovisar en negativ budgetavvikelse på knappt 132 miljoner kronor, vilket är en försämring med drygt 150 miljoner kronor. Kollektivtrafikens underskott är 102 miljoner kronor, vilket är en försämring med 137 miljoner kronor. Föregående år erhöles elbusspremie på 25 miljoner kronor och en kompensation från regionstyrelsen på 124 miljoner kronor. Avvikelsen inom serviceresor försämrades med 13 miljoner kronor till minus 29 miljoner kronor.

Anslaget för regionstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på 90 miljoner kronor, vilket är 62 miljoner kronor lägre än 2021. Verksamhetsområdena visar en positiv avvikelse på 22 miljoner kronor vilket är 34 miljoner kronor lägre än 2021. Centrala anslagen visar en positiv avvikelse med 68 miljoner kronor vilket är 29 miljoner lägre än 2021. De positiva centrala budgetavvikelserna avser främst ofördelad budget inom Hälso- och sjukvård som visar plus 34 miljoner kronor samt RS oförutsett med plus 16 miljoner kronor. Men överskott finns även avseende direktavskrivning vid nybyggnationer, försäkringar och kompetensutveckling samt smittspårningsersättning på 36 miljoner kronor. Underskott finns inom IT-utveckling som visar minus 16 miljoner kronor.

Regionstyrelsens övergripande anslag redovisar en positiv budgetavvikelse på 83 miljoner kronor, vilket är en försämring med 82 miljoner kronor mot 2021, livslängdseffekten exkluderat. Pensionskostnader och arbetsgivaravgifter visar plus 46 miljoner kronor till följd av lägre pensionsavsättning, lägre avgifter för unga under sommaren och att fler äldre och yngre än beräknat arbetat. Överskott finns även inom riktade statsbidrag som visar 44 miljoner kronor mer än budget. Underskott finns inom internränta och avskrivningsbudget som visar minus 7 miljoner kronor.

Tabell 9. Avvikelse per nämnd inom verksamhetens nettokostnad (miljoner kronor)

Nämnd	Avvikelse
Folkhälsa och sjukvård	0,2
varav verksamhetsområden	-133,0
varav centrala anslag	133,2
Arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet	19,2
varav verksamhetsområden	8,6
varav centrala anslag	10,6
Trafik, infrastruktur och miljö	-131,8
varav verksamhetsområde	-132,1
varav centrala anslag	0,3
Regionstyrelsen	89,9
varav verksamhetsområden	22,0
varav centrala anslag	67,9
Regionstyrelsen övergripande	83,2
varav riktade statsbidrag	43,7
varav internränta/avskrivning	-6,8
varav pensioner mm	46,2
Regionfullmäktige	0,4
Totalt	61,1

Skatteintäkter

Enligt den slutliga taxeringen för 2021 års inkomster ökade den beskattningsbara inkomsten i riket med 5,30 procent. I Jönköpings län var motsvarande ökning 5,03 procent. Detta är mycket högre än 2020 då riket ökade med 2,10 procent och vårt län 1,09 procent.

I december 2022 bedömde SKR att skatteunderlaget för riket 2022 skulle öka med 5,2 procent, vilket ligger till grund för 2022 års prognosticerade slutavräkning i bokslutet. Enligt deras prognos i februari

Förvaltningsberättelse

2023 är bedömningen 5,4 procent för 2022. Det medför en positiv påverkan på skatteintäkterna 2023 med 50 kronor per invånare, motsvarande cirka 18 miljoner kronor.

Region Jönköpings läns redovisade skatteintäkter 2022, enligt SKR:s prognos i december 2022, och beaktat slutlig avräkning för 2021 uppgår till 10 150 miljoner kronor. Det är hela 506 miljoner kronor högre än de redovisade skatteintäkterna 2021, vilket motsvarar 5,2 procent. Tabell 10 och not 6 i kapitel Finansiella rapporter visar att 2022 påverkats positivt med 71 miljoner i justering avseende 2021 års slutskattebesked. Skatteintäkterna 2022 blev 299 miljoner kronor högre än budget.

Region Jönköpings läns skattesats 2022 har varit 11,76. Det är 14 öre högre än riksgenomsnittets 11,62 exklusive Gotland. En mer rättvisande jämförelse är att beakta olika kostnadsansvar för hemsjukvård och kollektivtrafik med mera. Region Jönköpings läns justerade skattesats blir då 11,58 vilket är 4 öre lägre än riksgenomsnittet. Nio regioner hade 2022 en lägre justerad skattesats än Jönköping, där landets lägsta justerade skattesats var 11,23.

Tabell 10. Skatteintäkter 2022

(miljoner kronor)	2022	Budgetavvikelse
Preliminär skatteintäkt 2022	9 831	-20
Prognos slutavräkning 2022	248	248
Justeringspost 2021	71	71
Summa	10 150	299

Generella statsbidrag och utjämningsystemet

Generella statsbidrag och bidrag för kommunal utjämning ökade med 212 miljoner kronor till 3 355 miljoner kronor. Det är 122 miljoner kronor högre än budget.

Utjämningsbidrag inklusive extrasatsningar

Bidraget för kommunal utjämning uppgick till 2 171 miljoner kronor, vilket är 149 miljoner kronor högre än budget. Det är en ökning med 168 miljoner kronor jämfört med 2021.

Översynen ”Lite mera lika” om kostnadsutjämnningen för kommuner och regioner som genomfördes 2020, har påverkat kostnadsutjämningsavgiften. Regionen har fått sänkt avgift med cirka 262 miljoner kronor årligen. För att mildra effekterna för de regioner som får ökade avgifter infördes ett införandestöd under 2020-2022 som alla regioner är med att finansiera. För 2022 är införandeavgiften inom regleringsavgiften 16 kronor/invånare, vilket för regionen utgör cirka 6 miljoner kronor. Det är 30 miljoner kronor lägre införandeavgift än för 2021. Denna effekt utgör ingen budgetavvikelse då det nya systemet budgeterades från och med 2021. Från och med 2023 har därmed nya kostnadsutjämningsystemet fått full effekt.

Regeringen fortsatte även med särskilda satsningar enligt Budgetpropositionen 2017 (BP 2017), då 10 miljarder anvisades från och med 2017 för mer resurser i välfärden. För 2020 tilldelades regionerna 2,7 miljarder kronor, för att 2021 och 2022 öka till 3,0 miljarder kronor. Pengarna fördelades 2017-2020 dels på samma sätt som det kommunala utjämningsystemet, i kronor per invånare, dels med hänsyn till antalet asylsökande och nyanlända. För 2021 och 2022 fördelas hela tillskottet per invånare och ligger i utjämningsanslagets regleringsbidrag med 106 miljoner kronor.

Läkemedelsbidrag

För 2022 finns en överenskommelse om statsbidrag avseende läkemedelsförmånen. För Region Jönköpings län innebar det ett bruttobidrag på 1 220,3 miljoner kronor. Enligt överenskommelsen

Förvaltningsberättelse

finns även vinst- och förlustdelningsmodell som löser ut om kostnaderna avviker mer än 3 procent från beloppen i avtalet samt en riskdelning som innebär att staten tar tillbaka 40 procent av den rabatt som regionerna får inom förmånsläkemedlen och smittskyddsläkemedlen, genom att minska läkemedelsbidraget. Den så kallade riskdelningen/ rabatten på förmånsläkemedel/smittskydds-läkemedel beräknades till 97,1 miljoner kronor, vilket gör att bidraget minskar med 38,8 miljoner kronor. Enligt en prognos av SKR i januari 2023 så utlöses vinst- och förlustmodellen 2022 avseende hepatit C, vilket innebär lägre bidrag med 0,8 miljoner kronor. Efter ytterligare rabattavdrag för 2021 på 0,1 miljoner kronor och en återbetalning på 0,4 miljoner kronor blev 2022-års läkemedelsbidrag 1 181,1 miljoner kronor, vilket är 29,9 miljoner kronor lägre än budget. Läkemedelsbidraget ökade med 41,3 miljoner kronor, motsvarande 3,6 procent. Det förklaras främst av ökade anslag från staten med 3,0 procent men även av fördelning enligt den från 2021 reviderade behovsmodellen, vilken syftar till att fördela statsbidraget efter bedömt behov och inte efter förbrukning.

Region Jönköpings läns kostnad för läkemedelsförmånen inklusive smittskydd och rabatter 2022 var 1 034,2 miljoner kronor, vilket är en ökning mot 2021 med 59,7 miljoner kronor motsvarande 6,1 procent.

Tabell 11. Generella statsbidrag och utjämningsystemet

(miljoner kronor)	2022	Budget- avvikelse	2021
Inkomstutjämningsbidrag	2 014	82	1 830
Kostnadsutjämningsavgift	-84	-12	-80
Regleringsbidrag inklusive invånardel välfärdsmiljard och övriga tillskott	241	79	253
Generellt stöd till finansiering	3	3	0
Läkemedelsbidrag	1 181	-30	1 140
Summa	3 355	122	3 143

Finansnettot mycket sämre än budget till följd av stora värdeminskningar

Samtidigt som verksamhetens resultat är 482 miljoner kronor bättre än budget, vilket redovisats tidigare, så är det totala finansnettot 1 049 miljoner kronor sämre än budget. Region Jönköpings läns finansiella intäkter uppgår till 204 miljoner kronor och de finansiella kostnaderna avseende tillgångssidan uppgår till 791 miljoner kronor. Det ger ett finansnetto på tillgångsförvaltningen på minus 587 miljoner kronor, vilket är 990 miljoner kronor sämre än budget.

Finansiella kostnaderna avseende skuldsidan, vilka består av värdesäkring av pensioner, är 257 miljoner kronor. Det är 59 miljoner kronor sämre än budget. Det ger ett totalt finansnetto på minus 844 miljoner kronor, vilket är 1 362 miljoner kronor sämre än 2021 och hela 1 528 miljoner kronor sämre om livslängdseffekten 2021 undantas.

Tabell 12. Finansnetto 2015-2022

(miljoner kronor)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Finansnetto tillgångar								
Finansiella intäkter enligt verkligt värde*	514	252	289	235	695	325	927	204
Finansiella kostnader enligt verkligt värde*	-51	-44	-55	-192	-102	-120	-96	-791
Summa verkligt finansnetto tillgångar	463	208	234	43	593	206	831	-587
Finansnetto skulder								
Summa verkligt finansnetto skulder	-125	-76	-207	-239	-348	-298	-313	-257
Summa totalt verkligt finansnetto	338	132	27	-197	244	-92	518	-844

* Alla årens värden är justerade enligt verkligt värde på tillgångarna och utan genomsnittseffekter på skulderna

Tabell 12 visar finansnettot för åren 2015-2022 justerat till verkligt värde på tillgångssidan och verkligt värde utan genomsnittsmodellen för pensionsvärdesäkringen (finansnetto skulder). Finansnettot för tillgångsplaceringarna visar för hela perioden ett genomsnitt av 249 miljoner kronor. Det är lägre än det budgeterade finansnettot för tillgångarna 2022 som var 403 miljoner kronor, vilket ska återspegla avkastning över tid. Det genomsnittliga finansnettot för tillgångar minskade med 120 miljoner kronor till följd av 2022-års kraftiga värdeminskningar. Det totala finansnettot inklusive pensionskulden över perioden är plus 127 miljoner kronor, vilket ger ett genomsnitt över perioden på plus 16 miljoner kronor per år trots livslängdseffekten 2021.

Region Jönköpings läns finansiella tillgångar vid året slut var 9 841 miljoner kronor medan avsättningen för pensionsåtagande uppgick till 9 867 miljoner kronor. De finansiella placeringarna totalt är nu på en nivå som med en genomsnittlig avkastning på cirka 4 procent överstiger kostnaden för värdesäkring av pensionsskulden ett normalår. De närmaste åren kommer avkastningen emellertid inte kunna hålla jämna steg med värdesäkringen av pensionsskulden då nivån på värdesäkringen till följd av inflationen bedöms ligga på mellan 900 miljoner och upp till 1 miljard kronor per år. Hur enbart pensionsplaceringarna förhåller sig till pensionsskulden framgår i avsnittet ”Återlån av pensionsmedel ökade”.

Orealiserade värdeökningar uppgick vid årets slut till 780 miljoner kronor vilka ingår i det bokförda värdet. Det är en minskning med hela 725 miljoner kronor vilket påverkat årets resultat negativt. Den genomsnittliga avkastningen 2022 på samtliga finansiella tillgångar (inklusive orealiserade värdeminskningar) utgjorde minus 6,90 procent.

Avkastning på finansiella tillgångar i form av ränteintäkter, utdelning och realiserade värdeökningar utgör 204 miljoner kronor (finansiella intäkter tillgångar i tabell 12). Det är 723 miljoner kronor sämre än 2021 och 202 miljoner kronor sämre än budget. Främsta anledningen till försämringen är att de orealiserade värdeökningarna 2022 varit noll medan de 2021 var 402 miljoner kronor och de realiserade vinsterna på 76 miljoner kronor blev 339 miljoner kronor lägre än 2021. Ränteintäkterna på 95 miljoner kronor blev dock 15 miljoner kronor högre än 2021 medan utdelningarna minskade med 3 miljoner kronor och övriga finansiella intäkter ökade med 6 miljoner kronor.

Finansiella kostnaderna på tillgångssidan, vilka är 791 miljoner kronor (finansiella kostnader tillgångar i tabell 12) är 695 miljoner kronor sämre än 2021 och 788 miljoner kronor sämre än budget.

Förvaltningsberättelse

Det beror på de orealiserade förlusterna, som i år är 725 miljoner kronor och 2021 var noll. De realiserade förlusterna, som budgeteras till noll, är i år 53 miljoner kronor, men 38 miljoner kronor bättre än 2021. Värdesäkring av Region Jönköpings läns pensionsåtagande är bland annat baserat på basbeloppsförändringar och ränteuppräknings. Årets kostnad på 257 miljoner kronor är 59 miljoner kronor sämre än budget och 110 miljoner kronor högre än 2021 exklusive livslängdseffekten.

Pensionsplaceringar når inte målet men slår jämförelseindex

Region Jönköpings läns finanspolicy anger att en viss del av finansiella tillgångar placeras enligt reglementet för pensionsplaceringar. Policyn anger hur dessa medel ska förvaltas och vilken risk som tillåts (se avsnittet ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”).

Pensionsplaceringarna hade vid årets början ett anskaffningsvärde om 4 914 miljoner kronor och ökade under året med 605 miljoner kronor till 5 519 miljoner kronor. Det totala marknadsvärdet utgjorde vid årets ingång 6 449 miljoner kronor och minskade under året till 6 327 miljoner kronor. Avkastningsmålet på pensionsplaceringarna är från och med 2015 faktisk inflation plus 10 årig realränta plus 2 procent sett över en flerårsperiod. För 2022 motsvarar detta 3,58 procent enligt marknadsvärde. Resultatet 2022 blev minus 9,36 procent, målet är inte uppfyllt för 2022.

Avkastningsmålet för pensionsplaceringar är ett långsiktigt mål och variationer enskilda år kan vara betydande beroende på svängningar på aktiemarknaden. Varje år relateras därför avkastningen även till jämförbara index för varje tillgångsslag. Under 2022 blev utfallet bättre än jämförelseindex för alla tillgångsslagen aktiefonder, räntor och alternativa investeringar. Den totala pensionsmedelsavkastningen hamnade på minus 9,36 procent är därmed bättre än totalt jämförelseindex för pensionsplaceringar som var minus 9,75 procent.

Tabell 13. Avkastning pensionsplaceringar 2015–2022, fördelat på tillgångsslag och totalt

(procent %)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avkastning aktiefonder	9,1	10,8	11,0	-1,3	34,9	8,6	34,3	-18,1
Jämförelseindex	5,5	13,7	6,0	-5,3	22,5	7,5	33,4	-21,1
Avkastning alternativa inv.	-8,1	3,2	4,5	0,5	1,5	8,4	13,5	0,9
Jämförelseindex	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2	0,2
Avkastning räntor	3,1	3,2	0,5	0,9	0,4	-0,7	1,2	-3,5
Jämförelseindex	0,8	4,2	0,2	0,7	0,4	-0,6	1,4	-3,6
Årets pensionsmedelsavkastning	5,4	5,6	4,2	0,0	11,1	3,1	10,0	-9,4
Jämförelseindex	1,4	7,8	2,3	-1,5	8,1	2,2	8,7	-9,8
Mål: Från 2015, faktisk inflation + 10-årig realränta + 2 procent sett över flerårsperiod	1,4	1,7	3,4	2,9	3,3	3,1	3,1	3,6

Rörelseplaceringar uppfyller inte målet och slår inte index

De finansiella tillgångar som inte räknas som pensionsplacering definieras som rörelseplacering. Policyn anger hur dessa medel ska förvaltas och vilken risk som tillåts (se avsnittet ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”).

Vid årets ingång hade rörelseplaceringarna ett bokfört värde inklusive upplupna räntor om 2 807 miljoner kronor och ett marknadsvärde inklusive upplupna räntor om 2 804 miljoner kronor. Rörelseplaceringarnas bokförda värde inklusive upplupna räntor vid årets slut var 2 762 miljoner kronor och marknadsvärdet inklusive upplupna räntor var 2 669 miljoner kronor.

Förvaltningsberättelse

Avkastningsmålet för rörelseplaceringar är OMRX T-Bill. För 2022 motsvarar det 0,17 procent. Även jämförelseindex för rörelseplaceringar, vilket baseras på OMRX T-Bill (ett index som är tänkt att spegla värdeutvecklingen för en portfölj av statsskuldväxlar), motsvarar 0,17 procent. Resultatet 2022 blev minus 1,66 procent, så målet är inte uppfyllt.

Tabell 14. Avkastning rörelseplaceringar 2015–2022

(procent %)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Avkastning rörelseplaceringar	-0,2	2,1	1,3	0,8	2,0	1,0	1,4	-1,7
Jämförelseindex	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2	0,2
Mål: OMRX T-Bill	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2	0,2

Stark finansiell ställning

När Region Jönköpings läns förmåga att infria sina betalningsförpliktelser ska bedömas, tas hänsyn till det totala pensionsåtagandet enligt rättvisande pensionsredovisning, fullfondering.

Det sätt som pensioner finansierats och redovisats fram till 1998, har inneburit att kommunsektorn i allmänhet, och regionsektorn i synnerhet, idag visar en negativ soliditet. Det innebär att det inte finns tillgångar som fullt ut täcker skulder inklusive pensionsåtagande. En situation som är möjlig enbart för att pensionsförpliktelser inte i sin helhet ska betalas på en gång. I den mån även äldre pensionsförpliktelser kunnat finansieras, har dessa återlånats och använts för investeringar och i mindre utsträckning för sparande i avkastningsbara tillgångar.

Region Jönköpings läns situation jämfört med sektorn i övrigt är den omvända, det vill säga en större del har placerats i avkastningsbara tillgångar (se avsnittet ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”).

Soliditeten fortsätter förbättras

Soliditeten (eget kapital i förhållande till totala tillgångar) mäter betalningsförmågan på lång sikt.

Region Jönköpings län visade positiv soliditet enligt fullfonderingsredovisning av pensioner för första gången 2016. Överskotten 2017-2021 medförde att soliditeten fortsatte att öka. Eget kapital var 31 december 2021 uppe i 4 711 miljoner kronor, vilket motsvarade en soliditet på plus 27,2 procent.

Överskottet 2022 på 193 miljoner kronor ökar det Egna kapitalet till 4 905 miljoner kronor, vilket ger en soliditet på plus 27,7 procent. Det ger ett bra utgångsläge att möta de närmaste årens inflationsutmaningar.

Den genomsnittliga soliditeten för regionerna 2022, inklusive Gotland, enligt fullfondering, var minus 1,2 procent. Region Jönköpings län visar sedan 2018 den högsta soliditeten i riket.

Tabell 15. Tillgångar, eget kapital, skulder och avsättningar

(miljoner kronor)	2018-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar	4 633,7	5 461,7	6 035,7	6 176,9	6 188,6
Omsättningstillgångar	7 749,9	8 372,8	9 384,9	11 157,3	11 538,0
Summa tillgångar	12 383,7	13 834,6	15 420,6	17 334,1	17 726,6
Eget kapital	1 110,9	2 306,9	3 437,4	4 711,4	4 904,6
Avsättningar och skulder	11 272,7	11 527,6	11 983,2	12 622,8	12 822,1
Summa avsättningar, skulder och eget kapital	12 383,7	13 834,6	15 420,6	17 334,1	17 726,6

2018-års omsättningstillgångar och Eget Kapital är justerat enligt verkligt värde på finansiella placeringar

Tabell 16. Soliditet 2015-2022

(procent %)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Soliditet – enligt fullfondering	- 2	+1	+4	+9	+17	+22	+27	+28
Soliditet – enligt blandmodell	+48	+48	+47	+47	+50	+51	+53	+52

Kassaflöde

Nyckeltal för likviditet beskriver betalningsförmågan på kort sikt där begreppet omsättningstillgång, som utöver likvida medel även omfattar kortfristiga fordringar och förråd, används i relation till kortfristiga skulder och verksamhetens kostnader. Då pensionsplaceringarna inte är avsett att användas till de kortfristiga skulderna eller till verksamhetens kostnader, används omsättningstillgångarna exklusive pensionsmedel i nyckeltalet. När omsättningstillgångarna sätts i relation till verksamhetens kostnader och omräknas till dagar erhålls begreppet likviditetsdagar, det vill säga det antal dagar som de likvida medlen normalt räcker till om det inte sker några inbetalningar.

Alla likviditetsmått exklusive pensionsmedel har sjunkit tidigare år, främst till följd av de ökande investeringsnivåerna. Även kassaflödet, som nu definieras som förändring av likvida rörelseplaceringsmedel, har sjunkit. 2017 och 2018 var kassaflödet till och med negativt då resultatnivån inte nådde upp till en nivå som krävs för de stora investeringarna och även 2019 hade ett blygsamt positivt kassaflöde. 2020 förbättrades likviditetsmåten och kassaflödet främst beroende på de stora statliga stöden som betalades under året samtidigt som de minskade skatteintäkterna inte påverkade det årets likviditet. 2021 hade också högt kassaflöde till följd av statliga stöd samtidigt som investeringsnivån sänktes kraftigt.

Årets kassaflöde är positivt med 331 miljoner kronor. Det är 199 miljoner kronor bättre än budget. Årets resultat på 193 miljoner kronor, är 567 miljoner kronor sämre än budget. Rentat för ej rörelselikviditetspåverkande händelser som till exempel avskrivningar och värdeförändringar pensionsmedel och förändring korta skulder och fordringar samt tillägg av rörelselikviditetspåverkande händelser som pensionsutbetalningar och överföring av 500 miljoner kronor från rörelseplaceringsmedel till pensionsmedelsplaceringar så bidrar verksamheten med 865 miljoner kronor till de likvida medlen, vilket är 198 miljoner kronor sämre än budget. Investeringarna på 533 miljoner kronor är 38 miljoner kronor lägre än 2021 och nästan 395 miljoner lägre än budget, vilket påverkat likviditetsavvikelsen positivt. Samtliga likviditetsmått exklusive pensionsmedel har under året ytterligare stärkts.

Tabell 17. Likviditetsnyckeltal 2015–2022

(miljoner kronor, där inte annat anges)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Förändring totala medel, inklusive pensionsplaceringar*	346	187	83	451	594	855	1 373	210
Kassaflöde / Förändring likvida rörelseplaceringsmedel	75	100	-108	-196	27	688	585	331
Likviditetsdagar exklusive pensionsmedel	70	69	63	54	53	68	75	82
Likviditet exklusive pensionsmedel (kvot)	1,40	1,42	1,30	1,20	1,19	1,35	1,65	1,80
Rörelsekapital (omsättningstillgångar exklusive pensionsmedel minus kortfristiga skulder)	821	894	672	484	455	970	1 870	2 331

* Endast 2018-2021 är enligt verkligt värde

Regionernas ekonomi – omvärldsanalys

Ett sätt att bedöma regionens ekonomiska styrkor och svagheter är att relatera till övriga regioner inklusive Gotland. I figur 5 redovisas sektorns måluppfyllelse för åtta gemensamt framtagna mått på kort och lång sikt. Måtten är beräknade enligt blandmodellen med undantag av soliditetsmättet som är enligt fullfondering. Alla måtten relateras till ett regiongemensamt målvärde, som motsvarar en rimlig nivå för sektorn. Om detta mål uppfylls så ligger kurvan i diagrammets ytterkant.

Region Jönköpings län (blå linje) relateras målvärdet (grön linje ytterkant)

Figur 5. Finansiell styrka i relation till regionsektorn 2022

Region Jönköpings län når det sektors-gemensamma målet i fem av de åtta måtten. Därför ligger vår blå linje i ytterkanten där även den gröna målvärdeslinjen finns. I tre av måtten når vi inte upp till den positiva referensen och det avser de måtten där vår blå linje viker ner mot mitten.

I jämförelse med rikssnittet så är regionen bättre än snittet i sex av de åtta måtten. Regionen är sämre än snittet avseende bruttokostnadsökning i förhållande till ökning av skatter och statsbidrag samt finansnetto per invånare. Färgerna rött, gult och grönt i måtten nedan, visar hur vi ligger till i förhållande till andra regioner. De gröna värdena visar att Regionen Jönköpings län, för det måttet, är i den bättre tredjedelen, de gula att vi ligger i den mittersta tredjedelen och det röda värdet att vi tillhör den sämsta tredjedelen.

Finns många sätt att jämföra sig med andra, men enligt dessa, bland regionerna, gemensamt framtagna finansiella nyckeltalen så är Region Jönköpings läns ekonomi relativt stark. Det är dock tredje året i rad som regionens kostnadsutveckling ligger bland de högsta i riket. Under 2022 har regionen den sjätte högsta ökningen.

Mått	Definition	Region Jönköpings värde	Målvärde	Regionsnitt (ovägt medel)
Långsiktiga måtten				
Soliditet enligt fullfondering	eget kapital/totala tillgångar	27,7 %	> 10,0 %	-1 %
Justerad skattesats	med hänsyn till olikheter i verksamhetsansvar (kollektivtrafik, hemsjukvård, färdtjänst och utbildning)	11,58	< 11,53	11,63
Strukturjusterad hälso- och sjukvårdskostnad kr/inv	Strukturjusterad kostnad för hälso- o sjukvård (ett års eftersläp)	27 277	< 26 901	27 780

Förvaltningsberättelse

Finansiella nettotillgångar andel av skatter och generella statsbidrag	(Finansiella tillgångar – Finansiella skulder) / Skatter o generella bidrag	76 %	> 49 %	39 %
Kortsiktiga måtten				
Verksamhetens resultat andel av skatter och generella statsbidrag	Verksamhetens resultat / Skatter och generella bidrag	5,6 %	> 2,0 %	5,5 %
Självfinansieringsgrad investeringar	Årets resultat + avskrivningar/ bruttoinvesteringar	103,5 %	>100,0 %	91,7 %
Kostnadsutveckling i förhållande till skatter och generella statsbidrag	Ökning av bruttokostnader i relation till ökning av skatt o generella bidrag (exkl ev skattehöjning)	72,2 %	< 98,0 %	71,6 %
Finansnetto kr/inv	(Finansiella intäkter – Finansiella kostnader) / Antal invånare	-1 948,7	> -1 158	-1 647,4

Översikt över verksamhetens utveckling

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
FINANSIELLA NYCKELTAL								
Likviditet	3,33	3,32	3,21	3,27	3,41	3,37	3,89	3,97
Likviditet exklusive pensionsmedel	1,40	1,42	1,30	1,20	1,19	1,35	1,65	1,80
Kassalikviditet (dagar)	201	197	189	191	201	215	225	227
Kassalikviditet exklusive pensionsmedel (dagar)	70	69	63	54	53	68	75	82
Soliditet (%)	-2,4	0,6	3,8	9,0	16,7	22,3	27,2	27,7
Nettokostnad/skatt o bidrag (%)	97,5	97,8	97,0	97,6	92,6	90,1	94,1	92,3
Egenfinansiering investeringar (%) respektive år	178,9	97,6	84,9	76,2	101,8	165,3	211,3	288,7
Egenfinansiering enl ovan ack från 2015 (%)	178,9	126,5	107,0	97,3	98,7	112,3	122,9	138,0
Nettokostnadsökning mot föreg år (%)	3,7	5,5	4,0	4,0	2,3	3,2	9,4	3,6
Skatte- och statsbidragsökning mot föreg år (%)	3,4	5,1	4,9	3,2	7,8	6,1	4,8	5,6
Rörelsekapital (miljoner kronor)	4 794	4 953	4 922	5 381	5 920	6 601	8 290	8 631
Rörelsekapital exklusive pensionsmedel (miljoner kronor)	821	894	672	484	455	970	1 870	2 331
RESULTAT (miljoner kronor)								
Verksamhetens nettokostnad	-9 135	-9 634	-10 016	-10 413	-10 651	-10 993	-12 031	-12 468
Skatteintäkter och generella statsbidrag	9 369	9 846	10 329	10 664	11 497	12 198	12 787	13 505
Verksamhetens resultat (Resultat före finansnetto)	235	213	313	251	846	1 204	756	1 037
Årets resultat	392	316	366	56	1 196	1 112	1 274	193
UTDEBITERING								
Region Jönköpings län	11,26	11,26	11,26	11,26	11,76	11,76	11,76	11,76
Region Jönköpings län justerat för kollektivtrafik, hemsjukvård m.m.	11,09	11,07	11,06	11,05	11,57	11,57	11,61	11,58
Genomsnitt i riket	11,35	11,41	11,42	11,44	11,55	11,62	11,62	11,62

Definitioner:

Likviditet: Visar Regionens betalningsförmåga på kort sikt. Omsättningstillgångar/Kortfristiga skulder

Kassalikviditet: Likvida medel/Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar * 365 dagar

Soliditet: Visar Regionens betalningsförmåga på lång sikt. Eget kapital/ Totala tillgångar

Egenfinansieringsgrad investeringar: Verksamhetens resultat exklusive avskrivningar/nettoinvestering

Rörelsekapital: Avspeglar Regionens finansiella styrka. Omsättningstillgångar - Kortfristiga skulder

Blandmodell

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
FINANSIELLA NYCKELTAL								
Likviditet	3,33	3,32	3,21	3,27	3,41	3,37	3,89	3,97
Likviditet exklusive pensionsmedel	1,40	1,42	1,30	1,20	1,19	1,35	1,65	1,80
Kassalikviditet (dagar)	197	192	186	187	198	211	221	223
Kassalikviditet exklusive pensionsmedel (dagar)	68	68	62	53	52	67	74	80
Soliditet (%)	48,0	47,5	47,0	47,4	49,9	51,4	52,8	51,8
Nettokostnad/skatt o bidrag (%)	100,1	100,4	99,5	100,1	95,0	92,4	96,3	94,4
Egenfinansieringsgrad investeringar (%)	105,3	56,9	54,1	44,0	79,0	136,7	161,7	235,3
Nettokostnadsökning mot föreg år (%)	3,7	5,3	4,0	3,9	2,3	3,2	9,3	3,6
Skatte- och statsbidragsökning mot fgår (%)	3,4	5,1	4,9	3,2	7,8	6,1	4,8	5,6
Rörelsekapital (miljoner kronor)	4 794	4 953	4 922	5 381	5 920	6 601	8 290	8 631
Rörelsekapital exklusive pensionsmedel (miljoner kronor)	821	894	672	484	455	970	1 870	2 331
RESULTAT (belopp i miljoner kronor)								
Verksamhetens nettokostnad	-9 383	-9 883	-10 274	-10 677	-10 921	-11 272	-12 314	-12 752
Årets resultat	226	160	186	-80	1 037	1 010	1 224	34
UTDEBITERING								
Region Jönköpings län	11,26	11,26	11,26	11,26	11,76	11,76	11,76	11,76
Region Jönköpings län justerat för kollektivtrafik, hemsjukvård m.m.	11,09	11,07	11,06	11,05	11,57	11,57	11,61	11,58
Genomsnitt i riket	11,35	11,41	11,42	11,44	11,55	11,62	11,62	11,62

Definitioner:

Likviditet: Visar Regionens betalningsförmåga på kort sikt. Omsättningstillgångar/Kortfristiga skulder

Kassalikviditet: Likvida medel/Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar * 365 dagar

Soliditet: Visar Regionens betalningsförmåga på lång sikt. Eget kapital/Totala tillgångar

Egenfinansieringsgrad investeringar: Verksamhetens resultat exklusive avskrivningar/nettoinvestering

Rörelsekapital: Avspeglar Regionens finansiella styrka. Omsättningstillgångar - Kortfristiga skulder

Den kommunala koncernen

Regionens koncernföretag och andra samägda företag

Förvaltningsberättelsen ska enligt 2 kap 5§ Lagen om kommunal redovisning omfatta även sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Det kan avse till exempel aktiebolag, stiftelse, ekonomisk förening, ideell förening, handelsbolag, samordningsförbund eller kommunalförbund.

Region Jönköpings läns engagemang i nedanstående juridiska personer är av den omfattningen att sammanställda räkenskaper, utöver nedanstående redovisning, inte tillför ytterligare väsentlig information.

Region Jönköpings läns koncernföretag

ALMI Företagspartner Jönköping AB

Almi Företagspartner AB ägs till 100 procent av svenska staten. Utöver moderbolaget Almi Företagspartner består koncernen av 16 regionala dotterbolag. Almi Företagspartner Jönköping är ett regionalt dotterbolag. Affärsidén är att Almi ska vara det ledande kunskapsföretaget för tillväxt och förnyelse av små och medelstora företag i länet samt för bildandet av nya. Almi stöttar små och medelstora företag med finansiering och rådgivning.

	prel		
	2020	2021	2022
Ägarandel (procent)	49	49	49
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	1,2	-4,5	0,1
Årets resultat (miljoner kronor)	1,2	-4,5	-0,2
Balansomslutning (miljoner kronor)	47,2	43,9	43,8
Soliditet (procent)	90	86	87
Omsättning (miljoner kronor)	34,9	32,4	37,3
Antal anställda	22	25	25

Bostadsbyggen i Jönköping AB

Bolaget bedriver fastighetsförvaltning. Bostadsbyggen i Jönköping AB ägs till hälften av Riksbyggen ekonomisk förening och till andra hälften av Region Jönköpings län.

	prel		
	2020	2021	2022
Ägarandel (procent)	50	50	50
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	2,3	0,7	1,4
Årets resultat (miljoner kronor)	1,7	0,6	1,1
Balansomslutning (miljoner kronor)	76,0	91,7	91,1
Soliditet (procent)	16	17	15
Omsättning (miljoner kronor)	13,4	13,5	14,2

Smålands Turism AB

Region Jönköping och länets kommuner har bildat Smålands Turism AB. Under 2020 togs beslutet att Region Jönköpings Län ska köpa samtliga aktier från kommunerna, och det var slutfört under 2022. Bildandet innebär en tydlig satsning på turism som en regional utvecklingsfaktor. Bolaget ska erbjuda hög kompetens och samordning inom turismen samt utveckla konkurrensförmåga och generera lönsam tillväxt i Region Jönköpings län och dess företag.

	prel		
	2020	2021	2022
Ägarandel (procent)	98	99	100
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	0,4	1,4	-0,8
Årets resultat (miljoner kronor)	-0,2	0,8	-0,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	5,9	5,9	4,5
Soliditet (procent)	41	60	54
Omsättning (miljoner kronor)	15,8	17,4	16
Antal anställda	6	5	7

Stiftelsen Jönköpings läns museum

Region Jönköpings län är, tillsammans med Jönköpings kommun och Hembygdsförbundet, stiftare av Jönköpings läns museum. Från och med 1998 delas ansvaret mellan stiftarna. Det innebär att Region Jönköpings län tar ansvar för verksamhetens innehåll och utveckling, medan Jönköpings kommun tar ansvar för att erbjuda ändamålsenliga lokaler. Verksamheten för Stiftelsen Jönköpings läns museum har som huvudsyfte att ge allmänheten möjlighet att ta aktiv del av sin historia, nutid och framtid.

Museets verksamhet har under året tagit stora steg i den digitala utvecklingen, inte minsta publikt där sociala medier, bloggar, filmer via Youtube samt digitala visningar och program erbjudits i allt större omfattning vilket rönt stor uppskattning hos många av länets invånare.

	prel		
	2020	2021	2022
Inflytandegrad (procent)	33	33	33
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-3,2	4,8	5,0
Årets resultat (miljoner kronor)	-3,2	4,8	5,0
Balansomslutning (miljoner kronor)	27,3	39,1	39,7
Soliditet (procent)	63	56	63
Omsättning (miljoner kronor)	48,6	53,2	55,0
Antal anställda	47	48	43

Förvaltningsberättelse

TvNo Textilservice AB

Bolaget bedriver tvätteri- och textiluthyrningsverksamhet. Cirka 95 procent av verksamheten riktar sig till kunder inom vårdsektorn i Jönköpings och Östergötlands län. Produktionsvolymen 2022 ligger i stort på samma nivåer jämfört med 2021. Under 2022 har vi investerat ca 14,5 miljoner kronor i cirkulationstextilier, för att bibehålla en fräsch textilstock.

			prel
	2020	2021	2022
Ägarandel (procent)	49	49	49
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-1,4	10,5	-1,4
Årets resultat (miljoner kronor)	0,7	8,3	3,7
Balansomslutning (miljoner kronor)	119,6	127,8	119,6
Soliditet (procent)	58	62	58
Omsättning (miljoner kronor)	122,6	129,6	122,6
Antal årsarbetare (medelantal)	137	151	137

RJL Älghunden 4 AB

Bolaget förvärvades i augusti 2017 av Region Jönköpings län och bytte namn från Nivika Älghunden AB till RJL Älghunden 4 AB. Byggnationen av bussdepån färdigställdes under våren 2021 och hyresgästen flyttade då in. All bussverksamhet flyttades över till den nya depån i början av sommaren 2021.

			prel
	2020	2021	2022
Ägarandel (procent)	100	100	100
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-0,4	7,8	9,0
Årets resultat (miljoner kronor)	0	5,5	1,8
Balansomslutning (miljoner kronor)	238	237,9	247,7
Soliditet (procent)	93	93	90
Omsättning (miljoner kronor)	0	14,7	18,0
Antal anställda	0	0	0

RJL Tågdepån Nässjö AB

Under 2020 förvärvades bolaget Goldcup 20096 AB av Bolagsrätt Sundsvall för att senare namnändras till

RJL Tågdepå Nässjö AB. Region Jönköpings Län planerar att bygga en ny tågdepå i Nässjö för Länstrafikens tåg. Under 2021 har mycket av det grundläggningen färdigställts. Tågdepån beräknas vara färdigställd sista halvan av 2023. Projektet är försenat med ca 1 år. Uthyrningen planeras komma igång från januari 2024.

			prel
	2020	2021	2022
Ägarandel (procent)	100	100	100
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-0,2	-1,1	-4,7
Årets resultat (miljoner kronor)	-0,2	-0,8	-3,7
Balansomslutning (miljoner kronor)	11,7	218,9	455,7
Soliditet (procent)	-1,6	-1,1	-0,3
Omsättning (miljoner kronor)	0	0	0
Antal anställda	0	0	0

Jönköpings Airport AB

Jönköpings Airport AB ägs av Jönköpings Kommun 50% och Region Jönköpings Län 50%. Ändamålet med bolagets verksamhet är att bedriva flygplatsverksamhet och därmed tillgodose behovet av flyg som en kommunikations- och transportmöjlighet för Jönköpings kommuns och Region Jönköpings läns invånare, näringsliv, offentliga verksamheter och besökare. Genom den bedrivna verksamheten avser man bidra till Jönköping kommuns och Region Jönköpings läns utveckling och tillväxt. Jönköping Airport verkar i en expansiv tillväxtregion. Näringslivet är starkt och utvecklas i en positiv riktning och många internationella företag är etablerade i regionen. Tillgången till en närbelägen flygplats är viktigt ur ett logistiskt perspektiv och är en viktig lokaliseringsförutsättning för näringslivet. Bolaget ska bedriva flygplatsverksamhet och vara en bidragande aktör till att skapa tillväxt och sysselsättning i Jönköpingsregionen. Bolaget ska även vara en resurs för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, i det ligger att fungera som beredskaps- och karantänsflygplats.

	2022
Ägarandel (procent)	50
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	-19,9
Årets resultat (miljoner kronor)	-20,3
Balansomslutning (miljoner kronor)	55,0
Soliditet (procent)	7,0
Omsättning (miljoner kronor)	30,4
Antal anställda	47

Regionens andra samägda företag

Samordningsförbunden

De tre samordningsförbunden bedriver finansiell samordning av insatser inom rehabiliteringsområdet som utförs av huvudmännen. Dessa insatser syftar till att hjälpa personer i yrkesverksam ålder att få eller förbättra förmågan att arbeta.

Huvudmännen i samordningsförbunden:

- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan
- Region Jönköpings län
- Kommunerna i Jönköpings län

Finnvedens Samordningsförbund

	2020	2021	2022
			prel
Inflytandegrad (procent)	17	17	17
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	0,2	0,8	0,2
Årets resultat (miljoner kronor)	0,2	0,8	0,2
Balansomslutning (miljoner kronor)	2,9	2,7	3,0
Soliditet (procent)	63	75	63
Omsättning (miljoner kronor)	5,2	5,2	5,2
Antal anställda	0	0	0

Samordningsförbundet Södra Vätterbygden

	prel		
	2020	2021	2022
Inflytandegrad (procent)	14	14	14
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	0,8	0,4	0,1
Årets resultat (miljoner kronor)	0,8	0,4	0,1
Balansomslutning (miljoner kronor)	3,3	3,7	3,8
Soliditet (procent)	56	61	61
Omsättning (miljoner kronor)	7,5	7,9	8,6
Antal anställda	2	2	2

Höglandets samordningsförbund

	prel		
	2020	2021	2022
Inflytandegrad (procent)	11	11	11
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	0,5	0,4	-0,3
Årets resultat (miljoner kronor)	0,5	0,4	-0,3
Balansomslutning (miljoner kronor)	1,7	1,9	2,0
Soliditet (procent)	61	77	60
Omsättning (miljoner kronor)	8,0	8,0	8,1
Antal anställda	1	1	1

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA)

Kommunalförbundet Svensk Ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg. Syftet är att effektivisera ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Förbundets medlemmar består av alla regioner i Sverige. Investeringen i flygplan finansieras genom lån från förbundets medlemmar.

Förbundet ska även upphandla operatör för operativ drift och tekniskt underhåll samt etablera en flygkoordineringscentral som ska kunna ta emot beställningar, prioritera uppdrag och se till att de genomförs på bästa sätt med hänsyn till både medicinska och operativa förutsättningar.

	prel		
	2020	2021	2022
Inflytandegrad (procent)	3	3,5	3,5
Resultat efter finansiella poster (miljoner kronor)	1,6	10,8	-60,2
Årets resultat (miljoner kronor)	1,6	10,8	-60,2
Balansomslutning (miljoner kronor)	176,9	771,5	761,4
Soliditet (procent)	93	4	-6
Omsättning (miljoner kronor)	20,2	120,9	270,7
Antal anställda	4,7	62	75

Samtrafiken i Sverige AB

Samtrafiken är ett tjänsteutvecklingsföretag som arbetar med att göra kollektivt resande enklare, mer tillgängligt och mer pålitligt. Företaget ägs av alla regionala kollektivtrafikmyndigheter samt merparten av de kommersiella trafikoperatörerna. I företagets kärnverksamhet ingår dels att koordinera hela landets trafikinformation, exempelvis avgångstider och hållplatser, dels att kombinera olika aktörers trafikdata och biljettformat. Samtrafiken och partners samarbetar för att landets aktörer ska följa branschpraxis inom biljett- och betalstandarder. Samt att bidra till klimatomställningen genom att göra kollektivtrafikresandet mer attraktivt för den klimatsmarta resenären.

AB Transitio

1999 beslutade trafikhuvudmännen att bilda ett gemensamt vagnbolag; Transitio. Ägare är 20 regioner och regionala kollektivtrafikmyndigheter. AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Inera AB

Inera ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Inera koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare. I uppdraget ingår förvaltning av nationella e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur och gemensamma regelverk och standarder. Ungefär 40 digitala tjänster drivs idag av Inera, bland annat 1177 Vårdguiden, Nationell patientöversikt och Journalen. I uppdraget ingår också att samverka med andra aktörer inom e-hälsoområdet, exempelvis regeringen, myndigheter, privata vårdgivare, akademi och ideella organisationer samt marknadens aktörer. För ett par år sedan utvidgades Ineras uppdrag till att även omfatta kommunernas verksamhetsområden, exempelvis skola. Syftet är att öka tempot i digitaliseringen genom att återanvända Ineras kompetens och bredda Ineras tjänsteutbud.

LFF Service AB och Läkemedelsförsäkringen AB

I samband med att driften av sjukhusapoteket övertogs av Landstinget i november 2013, förvärvades en organisationsaktie i LFF Service AB, vilken inte kan säljas vidare. Detta bolag, tillsammans med sitt helägda dotterbolag Svenska Läkemedelsförsäkringen AB, administrerar och försäkrar ett gemensamt åtagande för ägarföretagen att ersätta personer som drabbats av personskador orsakade av läkemedel. Försäkringen omfattar också personer som deltar i kliniska prövningar.

Den svenska Läkemedelsförsäkringen bildades 1978 efter att en frivillig överenskommelse träffats mellan läkemedelsföretagen i Sverige. LFF Service AB:s Läkemedelsförsäkring bygger på delägarnas kollektiva och solidariska ansvar för läkemedels-skador i Sverige. Bakom Läkemedelsförsäkringen står forskande läkemedelsbolag, generikabolag, parallellimportörer, Apoteket AB, distributionsbolag samt forsknings och utvecklingsbolag. Region Jönköpings län är nu en av 388 delägare.

Löf – Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag

Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag, Löf, är ett rikstäckande försäkringsbolag vars huvuduppgift är att försäkra de vårdgivare som finansieras av regionerna. Löf:s slutkunder är de patienter som drabbats av patientskada och uppdraget är att utreda och lämna ersättning till patienter som skadats i vården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar.

Löf är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av samtliga regioner. Verksamheten omsätter årligen cirka 1,6 miljard kronor och har en balansomsättning på cirka 13 miljarder kronor. 2022 var Region Jönköpings läns andel 3,51 procent och premieinbetalningen 52,7 miljoner kronor.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Region Jönköpings län styrs demokratisk

Regionfullmäktige beslutar om verksamheten i stort och är Region Jönköpings län högsta beslutande instans. De 81 ledamöterna väljs vart fjärde år i allmänna val. Den politiska ledningen 2019–2022: Socialdemokraterna 22, Kristdemokraterna 10, Centerpartiet 8, Bevara Akutsjukhusen 7, Liberalerna 3 och Miljöpartiet 3 ledamöter i regionfullmäktige. Övriga partier: Moderaterna 13, Sverigedemokraterna 11 och Vänsterpartiet 4 ledamöter i regionfullmäktige. Regionrevisorerna har fullmäktiges uppdrag att granska all verksamhet i Region Jönköpings län. Patientnämnden stödjer och hjälper patienter i den offentliga vården. Regionstyrelsen har 15 ledamöter. I regionstyrelsen ingår ledamöter från Socialdemokraterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Bevara Akutsjukhusen, Liberalerna, Miljöpartiet, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet. Regionstyrelsen leder det politiska arbetet och genomför regionfullmäktiges beslut tillsammans med nämnderna för folkhälsa och sjukvård, arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet samt trafik, infrastruktur och miljö. Ett kommunalt forum är kopplat till regionstyrelsen och de tre nämnderna.

Organisation

Regiondirektören är högsta chef för Region Jönköpings län, ytterst ansvarig för att verksamheten fungerar och rapporterar till regionstyrelsen. Från 2015 organiseras sjukvården i verksamhetsområdena Kirurgisk vård, Medicinsk vård, Psykiatri, rehabilitering och diagnostik. Övriga verksamhetsområden är Vårdcentralerna Bra Liv, Folktandvården, IT-centrum, Verksamhetsstöd och service, Länstrafiken, Utbildning och kultur samt Kommunal utveckling

Hur Region Jönköpings län styr mot vision och övergripande strategiska mål

Utgångspunkt för styrningen är att uppnå god hushållning. Det innebär att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och med en finansiering som långsiktigt garanterar verksamheten utan skattehöjning. Offentliga medel används för att skapa värde för invånarna genom god hushållning. Budget och verksamhetsplan med flerårsplan är det viktigaste styrdokumentet. I budgeten formuleras vision och mål, samt handlingsplaner för hur områden ska förbättras och utvecklas. Målen ska vara så konkreta att de kan brytas ned till den nivå där de ska genomföras. Som hjälpmedel för styrning av den egna verksamheten använder vi Balanced Scorecard (BSC). Modellen fokuserar på det som är strategiskt viktigt, helhetstänkande och balansen mellan fem olika perspektiv

Internkontroll

Med intern kontroll avses de strukturer, system och processer som bidrar till tydlighet och ordning och som säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, uppdrag och övriga styrdokument. Den interna kontrollen ingår i styrningen och är en del i ledningssystemet. Intern kontroll bidrar till

- att verksamheten når sina mål – med effektivitet, säkerhet och stabilitet.
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande.
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal m.m

Förvaltningsberättelse

Intern kontroll och styrning bedrivs utifrån två inriktningar:

1. Via månadsuppföljningar, delårsrapporter och årsredovisning kontrolleras att:

- tjänster produceras som uppnår och tillgodoser de behov som fullmäktige, styrelse och nämnder angivit i budget/verksamhetsplan i form av verksamhetsmål och ekonomiska ramar
- verksamheten håller en hög kvalitet och produktivitet i förhållande till jämförbara organisationer i omvärlden

2. Via en årlig kontrollplan säkerställs att organisationen och det sätt som arbetet bedrivs på säkras:

- följsamhet till lagar, riktlinjer och policys
- rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av Regionen Jönköpings läns tillgångar
- upptäckt av allvarliga fel och eliminering av dessa
- ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner.

Arbete med kontrollmoment

Arbete med kontrollmoment dokumenteras i tre steg

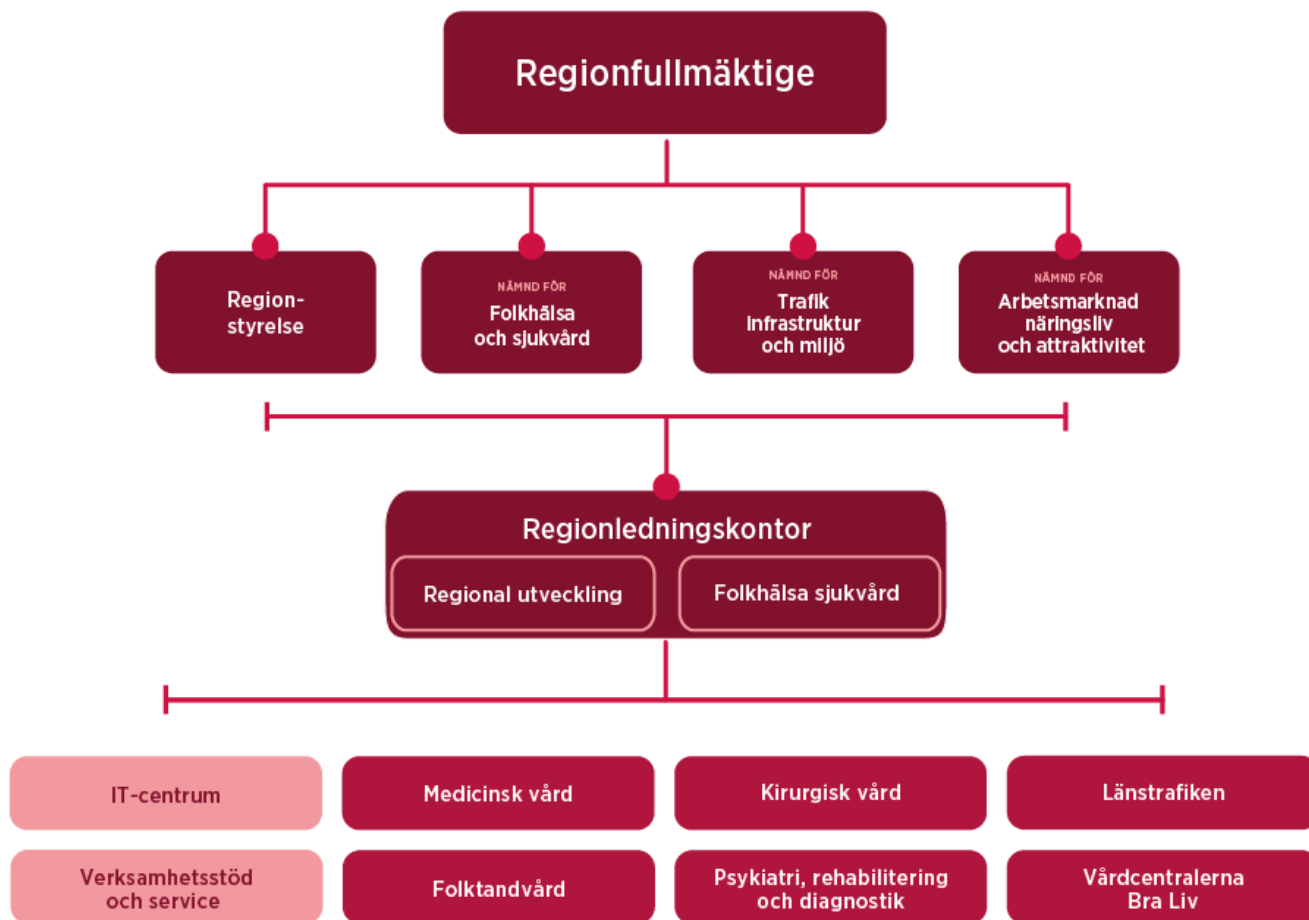
- En kontrollplan med olika kontrollmoment fastställs inför budgetåret i Regionstyrelsen och i nämnderna.
- Rapporter skrivs för varje kontrollmoment och delges regiondirektören och berörda funktioner i verksamheten
- En sammanfattande rapport för samtliga kontrollmoment tas fram.

Inför framtagandet av internkontrollplanen för 2022 har ett första steg att utveckla arbetet med riskanalysen tagits. Målet är att utveckla riskanalysarbetet så den täcker hela organisationen och att fler får bidra.

Kontrollmoment 2022

- Under 2022 har 7 kontrollmoment utförts
- Logghantering och åtkomstkontroll för IT-system
- Kompetensförsörjning
- Direktupphandling
- IT-säkerhetsattack
- Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)
- Sociala medier
- Uppföljning av tidigare genomförda kontrollmoment

Förvaltningsberättelse

Balanskravsresultat

Enligt 11 Kap. 10 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska årets resultat efter balanskravsjusteringar (balanskravsresultat) redovisas. Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det enligt 11 kap 11 § samma lag anges när och på vilket sätt den i 11 kap. 12 § kommunallagen (2017:725) föreskrivna regleringen kommer ske. Om återställning ej kan ske inom tre år ska skälen framgå. Vidare ska det framgå om det finns negativa resultat från tidigare år att återställa. Balanskravsresultatet utgår ifrån blandmodellen vad gäller pensionsredovisningen.

Region Jönköpings läns balanskravsresultat är baserade på de redovisade resultaten enligt blandmodellen justerat för balanskravsjusteringar. 2019-2022 års resultat utgår från nya LKBR avseende till exempel verkligt värde. Någon omräkning av tidigare års resultat enligt verkligt värde har i balanskravsutredningen inte skett. Regionen använder inte resultatutjämningsreserv (RUR).

Regionen har inga historiska underskott att återställa. Nedan följer balanskravsutredning med jämförelseår.

Tabell 18. Balanskravsutredning 2015–2022

(miljoner kronor, där inte annat anges)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat enligt blandmodellen	226	160	186	58	1 037	1 010	1 224	34
- samtliga realisationsvinster vid avyttring av AT	-3	-4	-18	-29	-2	-4	-2	-2
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0	0	0	0
+ realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0	0	0	0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	25	18	-562	-95	-402	725
Årets balanskravsresultat	223	156	193	46	473	911	821	757
Balanskravsunderskott från tidigare år	0	0	0	0	0	0	0	0

Förväntad utveckling

Förväntad utveckling - framtidsbedömning finansiell situation

En av de målbilder för 2030 som är antagna i budget 2022 är *Hållbar utveckling och långsiktig finansiering*. I målbilden fastställs att för att trygga verksamhetens finansiering på lång sikt ska vi ha ett ekonomiskt resultat som innebär att nödvändiga investeringar finansieras med egna medel. I en jämförelse med övriga regioner har Region Jönköpings län fortsatt en stark ekonomi. Ur finansiell synvinkel har Region Jönköpings län en god hushållning. Detta ger ett gott utgångsläge inför kommande period då hela den offentliga sektorns ekonomi kommer att utmanas på flera sätt.

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin men nu försvagas konjunkturen i snabb takt. Nästa år kommer varken USA eller Europa att agera draglok för världsekonomin. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Effekterna av den höga inflationen, med efterföljande räntehöjningar från världens centralbanker kyler av ekonomin. Sverige går in i en lågkonjunktur 2023, med negativ tillväxt, minskad efterfrågan av arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd. SKR antar i den samhällsekonomiska prognosen att centralbankerna kommer att vinna kampen mot den höga inflationen genom ytterligare räntehöjningar i början av 2023. Det dröjer dock betydligt längre innan konjunkturen åter kommer att stärkas och först 2026 bedöms konjunkturen i Sverige nå balans. Hög nivå på räntor och inflation kommer att bestå under många år, något som får betydande konsekvenser för samhällsekonomin. För Sverige är det ändå betryggande med två positiva utgångslägen: en hög sysselsättning och starka offentliga finanser. Osäkerheten är ovanligt stor, men vi räknar ändå med att det kommunala skatteunderlaget hålls uppe relativt väl de kommande åren men urholkas av pris- och löneökningar. Det innebär en svag real skatteunderlagstillväxt, som till och med minskar 2023 med dämpad kommunal konsumtion som följd.

Inflationen bidrar till att Region Jönköping läns kostnader för pensioner fördubblas mellan åren 2022 och 2023.

Prognos för BNP för 2023 beräknas till -0,8 procent, för 2024 1,4 procent, medan BNP tillväxten antas bli något högre för 2025 och hamna på cirka 2,2 procent.

Arbetslösheten beräknas 2023 stiga till 8,3 procent och 2024 antas andelen arbetslösa vara drygt 1 procentenhet högre än årsgenomsnittet för 2022 (7,5 procent). År 2023 väntas alltså antalet sysselsatta minska något. Vidare dröjer det innan sysselsättningstillväxten åter antas bli stark. Nämnvärt är att sysselsättningen framöver beräknas ligga på en långt högre nivå än i tidigare lågkonjunkturer.

Behoven av välfärdstjänster kommer att öka utifrån att demografin förändras med fler invånare i de åldersgrupper som har behov av välfärdstjänster i förhållande till antalet invånare som ingår i gruppen arbetsför ålder.

Även om ekonomin är begränsad kommande år är kompetensförsörjningen den allra största utmaningen framöver. Bristen på arbetskraft kommer att öka och bli än mer omfattande såväl inom offentlig sektor som i näringslivet. Sveriges kommuner och regioners beräkningar visar att omkring 54 procent av den ökade sysselsättningen fram till 2031 behövs i kommuner och regioner, givet oförändrad personaltäthet och ökade demografiska behov. Idag arbetar cirka 25 procent av arbetskraften i välfärden. Det är tydligt att det kommer att krävas stora förändringar i både utbud av arbetskraft och arbetssätt framöver om vi ska klara kompetensförsörjningen.

Under 2022 hade hälso- och sjukvården hade hälso- och sjukvården en ekonomi i balans med stöd av statliga ersättningar för bland annat uppdämda vårdbehov. Region Jönköpings län har fokus på att nå en kostnadsnivå som följer budgeterad nivå. Trafik och infrastruktur har ett underskott mot budget

Förvaltningsberättelse

2022. Minskat nyttjande av kollektivtrafiken som en följd av coronapandemin under första halvåret 2022 samt högre kostnader för drivmedel är de största anledningarna till underskott. Trafik, infrastruktur och miljö nämnden har till 2023 höjt biljettpiserna utöver index och arbetar med en översyn av trafikutbudet för att komma i balans.

Region Jönköpings län budgeterar ett negativt resultat såväl 2023 som 2024, men 2025 budgeteras ett positivt resultat. År 2023 är det budgeterade resultatet minus 356 miljoner kronor. Region Jönköpings län har en stark finansiell ställning med en soliditet inklusive pensionsåtagande per 2022-08-31 på 28,2 %. Detta har uppnåtts genom hushållning av resurser dels för att klara framtida åtaganden och även konjunktursvängningar. Det övergripande ekonomiska målet för god hushållning, att Region Jönköping över tid ska finansiera investeringar med egna medel uppnås för perioden 2015-2025 med en marginal på 1 691 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror på tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräknings utifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att åberopa synnerliga skäl i kommunallagen att inte återställa negativt resultat.

Att klara verksamheten inom tilldelad budget är en fråga som ständigt måste hållas aktuell för att inte tappa kostnadskontrollen, även för de verksamheter som har budgetbalans. Att vända en negativ obalans tar oftast tid och kräver uthållighet.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

(miljoner kronor)	2020	2021	2022	Budget	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter ³⁾	3 051,3	3 580,9	3 391,1	2 739,6	651,5
Verksamhetens kostnader ³³⁾	-13 639,0	-15 160,0	-15 356,4	-14 758,1	-598,4
Avskrivningar ³⁾	-405,6	-451,9	-502,5	-510,5	8,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-10 993,3	-12 030,9	-12 467,9	-12 529,0	61,1
Skatteintäkter ⁶⁾	9 144,2	9 644,1	10 149,9	9 851,0	298,9
Generella statsbidrag och utjämning ⁷⁾	3 053,5	3 142,9	3 355,2	3 233,0	122,2
VERKSAMHETENS RESULTAT	1 204,4	756,1	1 037,3	555,0	482,3
Finansiella intäkter ⁸⁾	325,4	926,7	203,6	406,0	-202,4
Finansiella kostnader ³⁴⁾	-417,6	-408,9	-1 047,6	-201,0	-846,6
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 112,1	1 274,0	193,2	760,0	566,8
Extraordinära poster ¹⁰⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	1 112,1	1 274,0	193,2	760,0	566,8

Notförklaringar se sidorna 147-159

Balansräkning

(miljoner kronor)	2020	2021	2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar ¹¹⁾	31,1	32,3	32,5
Materiella anläggningstillgångar	4 523,4	4 605,2	4 648,8
1. Mark och byggnader ¹²⁾	1 115,6	1 155,0	1 121,4
2. Maskiner och inventarier ¹³⁾	365,7	384,4	385,9
Finansiella anläggningstillgångar ¹⁴⁾			
Summa	6 035,7	6 176,9	6 188,6
Omsättningstillgångar			
Förråd ¹⁵⁾	108,3	127,0	123,3
Fordringar ¹⁶⁾	1 018,0	1 398,8	1 573,3
Kortfristiga placeringar ¹⁷⁾	7 389,5	9 215,8	9 049,0
Kassa och bank ¹⁸⁾	869,1	415,7	792,5
Summa	9 384,9	11 157,3	11 538,0
SUMMA TILLGÅNGAR	15 420,6	17 334,1	17 726,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Regionkapital ¹⁹⁾	2 306,9	3 437,4	4 711,4
Händelser direkt mot egna kapitalet ¹⁹⁾	18,3	0,0	0,0
Årets resultat	1 112,1	1 274,0	193,2
Summa	3 437,4	4 711,4	4 904,6
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner ²⁰⁾	9 153,9	9 705,7	9 866,5
Andra avsättningar ²¹⁾	0,0	0,0	0,0
Summa	9 153,9	9 705,7	9 866,5
Skulder			
Långfristiga skulder ²²⁾	45,5	49,5	48,1
Kortfristiga skulder ²³⁾	2 783,8	2 867,6	2 907,4
Summa	2 829,3	2 917,0	2 955,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	15 420,6	17 334,1	17 726,6
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ²⁴⁾	769,4	922,2	921,5
Pensionsförpliktelse som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna ²⁵⁾	26,0	26,0	22,4
Övriga ansvarsförbindelser ²⁶⁾	100,0	100,0	100,0

Notförklaringar se sidorna 147-159

Kassaflöde

(miljoner kronor)	2020	2021	2022	Årsbudget	Avvikelse mot budget
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets Resultat	1 112,1	1 274,0	193,2	760,0	-566,8
Justering för ej rörelselikviditetspåverkande poster ²⁷⁾	774,9	618,7	1 708,9	806,2	902,8
Överföring av finansiella omsättningstillgångar från rörelseplaceringsmedel till pensionsplaceringsmedel	0,0	0,0	-500	0,0	-500
- Likviditetspåverkande Pensionsutbetalningar inkl löneskatt	-394,0	-406,9	419,3	-415,6	-3,8
Poster som redovisas i annan sektion ²⁸⁾	-1,1	6,1	13,1	0,0	13,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 491,9	1 491,8	995,9	1 150,6	-154,7
+Minskning/-ökning kortfristiga fordringar	-113,6	-380,8	-174,4	0,0	-174,4
+Minskning/-ökning förråd/varulager	-43,5	-18,7	3,7	0,0	3,7
-Minskning/+ökning övriga kortfristiga skulder	330,8	83,8	39,9	-88,0	127,9
Summa rörelsekapitalförändring avseende löpande verksamhet	173,6	-315,8	-130,8	-88,0	-42,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 665,5	1 176,1	865,1	1 062,6	-197,5
INVESTERINGAR					
- Inköp av immateriella anläggningstillgångar	-6,7	-16,1	-10,8	-10,0	-0,8
- Inköp av materiella anläggningstillgångar	-850,1	-565,9	-518,3	-918,0	399,7
- Inköp av finansiella anläggningstillgångar ¹⁴⁾	-165,0	0,9	-9,1	0,0	-9,1
+ Investeringsbidrag ²²⁾	1,0	7,7	1,7	0,0	1,7
+ Försäljning av immateriella och materiella anläggningstillgångar ²⁹⁾	46,8	1,7	3,1	0,0	3,1
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-974,1	-571,7	-533,4	-928,0	394,6
FINANSIERING					
+Minskning/-ökning av långfristiga fordringar och finansiella Anläggningstillgångar exkl köp ¹⁴⁾	-3,4	-19,7	-1,2	-3,0	1,8
- ej likviditetspåverkande reavinster/+reaförluster finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-3,4	-19,7	-1,2	-3,0	1,8
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR					
- Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur ¹⁸⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA RÖRELSEPLACERINGSMEDEL	688,0	584,7	330,6	131,6	199,0
PENSIONSPLACERINGAR					
+ Återinvesterad realiserad avkastning (pensionsmedel)	71,4	386,5	604,8	73,0	531,8
+/- Justering för orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar (pensionsmedel)	95,4	401,7	-725,4	211,0	-936,4
Kassaflöde från pensionsmedelsplaceringar	166,9	788,2	-120,5	284,0	-404,5
FÖRÄNDRING AV TOTALA MEDEL inkl pensionsmedel enligt verkligt värde	854,9	1 372,9	210,0	415,6	-205,6
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets början	1 939,1	2 627,1	3 211,8	3 211,8	-584,7
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets slut	2 627,1	3 211,8	3 542,3	3 343,4	-131,6

Pensionsplaceringar vid årets början (enligt verkligt värde)	5 464,6	5 631,5	6 419,7	6 419,7	-788,2
Pensionsplaceringar vid årets slut (enligt verkligt värde)	5 631,5	6 419,7	6 299,1	6 703,7	-284,0
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets början	7 403,7	8 258,6	9 631,5	9 631,5	-1 372,9
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets slut	8 258,6	9 631,5	9 841,5	10 047,1	-415,6

Notförklaringar se sidorna 147-159

DRIFTREDOVISNING (mnkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021	Nettokostnads- förändring
Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet					
05 Utbildning	50,6	54,4	3,8	51,0	-0,8%
06 Kultur	167,0	171,4	4,4	163,5	2,2%
08 Allmän regional utveckling	47,5	58,5	11,0	51,1	-7,0%
91 Politisk verksamhet	1,3	1,3	0,1	1,0	22,3%
Summa	266,3	285,57	19,2	266,5	-0,1%
Nämnden för folkhälsa och sjukvård					
00 Primärvård	2 213,4	2 298,0	84,6	2 061,1	7,4%
01 Specialiserad somatisk vård	6 476,6	6 464,6	-12,0	6 361,9	1,8%
02 Specialiserad psykiatrisk vård	1 009,8	1 002,8	-7,0	1 032,6	-2,2%
03 Tandvård	299,9	298,7	-1,2	287,0	4,5%
04 Övrig hälso- och sjukvård	473,3	474,0	0,7	437,1	8,3%
91 Politisk verksamhet	1,3	1,3	0,1	1,1	14,4%
94 Medicinsk service *	97,4	32,5	-64,9	49,8	95,4%
Summa	10 571,3	10 571,8	0,5	10 230,7	3,3%
Nämnden för trafik, infrastruktur och miljö					
04 Övrig hälso- och sjukvård	94,3	80,9	-13,4	101,1	-6,8%
07 Trafik och infrastruktur	1 119,7	1 001,0	-118,6	900,9	24,3%
91 Politisk verksamhet	1,7	1,9	0,2	1,4	16,9%
Summa	1 215,6	1 083,8	-131,8	1 003,5	21,1%
Regionstyrelsen					
00 Primärvård	80,0	85,3	5,2	77,2	3,7%
01 Specialiserad somatisk vård	45,3	46,1	0,8	42,9	5,6%
02 Specialiserad psykiatrisk vård	11,1	11,2	0,1	10,5	5,6%
04 Övrig hälso- och sjukvård	372,3	432,2	59,9	364,0	2,3%
08 Allmän regional utveckling	23,3	23,6	0,3	23,4	-0,3%
91 Politisk verksamhet	54,3	48,4	-5,8	43,4	25,0%
96 Allmän service	437,7	466,3	28,6	412,7	6,1%
98 Fastighetsförvaltning	-22,8	-21,9	0,9	7,8	-393,3%
Summa	1 001,2	1 091,2	89,8	981,9	2,0%
Regionstyrelsen övergripande					
Internränta	-52,1	-58,8	-6,7	-97,7	-46,7%
Pensioner mm	-85,2	-39,4	45,8	220,4	-138,6%
Inkassoåterbäring mm	-0,5	0,0	0,5	-1,1	-57,4%
Avskrivningsbudget mm	1,4	1,3	-0,1	0,8	83,7%
Statsbidrag hälso- och sjukvård	-468,7	-425,0	43,7	-590,2	-20,6%
Summa	-605,0	-521,8	83,2	-467,7	29,4%
RF och övrigt utanför nämnder					
Patientnämnden (Politisk verksamhet)	1,5	1,3	-0,2	1,6	-3,7%
Parlamentariska nämnden (Politisk verksamhet)	0,2	0,2	-0,1	0,3	-9,4%
Regionfullmäktige och revision	16,4	17,0	0,7	14,2	15,0%
Summa	18,1	18,5	0,4	16,1	12,7%
Verksamhetens nettokostnad	12 467,9	12 529,0	61,1	12 030,9	3,6%
* Medicinsk service som tillhör verksamhetsområde Medicin och Kirurgi redovisas under somatisk vård.					
Förändring på driftredovisning enligt blandmodell					
Regionstyrelsen övergripande					
Pensionsutbetalningar intjänade före 1998	284,6	277,0	-7,6	283,5	0,4%
Summa Regionstyrelsen övergr enligt blandmodell	-320,4	-244,8	75,6	-184,3	73,8%
Verksamhetens nettokostnad enligt blandmodell	12 752,5	12 806,1	53,6	12 314,4	3,6%

Bruttoinvesteringsredovisning

(miljoner kronor)	Budgeterad ram	Utbetalning 2022	Total Utbetalning
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Kirurgisk vård			
<i>Pågående</i>			
Metavision	8,8	2,7	11,0
Immateriella utan spec		8,1	8,1
Summa Immateriella anläggningstillgångar	8,8	10,8	19,1
Materiella Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier			
Utrustning för regiongemensamma byggnationer			
<i>Pågående</i>			
Hus 37 Höglandssjukhuset Eksjö*	225,0	2,7	104,1
Hus D1 Länssjukhuset Ryhov*	130,0	5,4	52,6
ÖP/IVA Värnamo sjukhus*	151,1	0,0	107,9
HUS 06/25 Höglandssjukhuset Eksjö*	38,0	0,5	0,5
HUS D3/D4 Länssjukhuset Ryhov	25,0	0,1	0,1
Psykiatri, rehabilitering och diagnostik			
<i>Avslutade</i>			
Skelettlab Eksjö	4,0	3,4	3,4
Skelettlab Vetlanda	4,0	4,0	4,0
Skelettlab Ryhov	4,0	3,8	3,8
Genomlysningslabb Höglandssjukhuset Eksjö	5,5	3,0	4,5
CT labb Nässjö	11,0	3,5	10,5
CT labb Värnamo	11,0	11,0	11,0
MR-investeringar	73,0	0,6	69,6
<i>Pågående</i>			
Lab 15-17 Länssjukhuset Ryhov	49,6	9,9	40,8
CR labb Tranås	4,0	2,6	2,6
CT labb Eksjö	11,0	7,0	7,0
Medicinsk vård			
<i>Avslutade</i>			
Patientövervakning Länssjukhuset Ryhov (Delas med Kirurgisk vård och Psykiatri, rehabilitering och diagnostik)	32,4	0	29,6
Storbilsambulans	2,9	2,3	2,5
Vattenreningsanläggning Värnamo	2,6	3,3	3,3
Utbildning och kultur			
<i>Avslutade</i>			
Lös konst och gestaltningar	4,1	1,2	3,8
Skogsmaskiner, skördare och skotare	6,0	2,2	6,9
<i>Pågående</i>			
Lös konst och gestaltningar	13,5	0,1	7,7
Länstrafiken			
<i>Pågående</i>			
Revision Itino-tåg	19,4	4,2	15,5

IT-centrum			
<i>Avslutade</i>			
Telefoniplattform Infrastruktur	5,0	0,0	4,9
Verksamhetsstöd och Service			
<i>Avslutade</i>			
Kylceller Bårhus, Länssjukhuset Ryhov	4,0	0,4	4,0
Sängtvätt Höglandssjukhuset Eksjö	4,5	0,0	5,0
Inventarier utan specifikation	191,2	140,2	139,8
Summa Maskiner och inventarier	1 031,8	211,2	645,4
Mark och byggnader			
<i>Avslutade</i>			
Komponentprojekt	43,1	30,7	53,0
Råslätts Vårdcentrum	161,5	1,3	146,4
MR 3-Tesla Eksjö	34,3	4,3	34,9
Familjecentral Nässjö	33,9	4,8	21,4
Sängtvätt och sängverkstad Eksjö	11,5	0,3	12,1
CT-labb Nässjö	7,0	0,8	5,1
<i>Pågående</i>			
HAI Ombyggnad av 3 labb på Ryhov	87,6	3,5	54,0
Bårhus och Obduktion Ryhov	17,0	2,1	17,8
Akutmottagning Psykiatri Ryhov	8,7	6,6	8,2
Infektionskliniken Ryhov	18,9	3,2	18,4
Elkraftsförsörjning Ryhov	87,5	1,5	88,9
Djurvårdsutbildning Tenhults naturbruk	25,3	17,5	21,1
Folktandvården Nässjö	48,2	18,9	32,8
Hybridsal Operation Ryhov	38,8	4,8	24,7
Laddinfrastruktur elbilar	23,9	3,7	19,0
Cykelparkeringar	7,9	1,1	8,1
Trafikplan Ryhov	70,9	11,4	28,8
Hjälpmedelcentralen Ryhov	11,4	1,0	1,0
Energisparprojekt hus 11 0 19 Värnamo	6,6	6,9	7,3
Genomlysningslab Eksjö	14,2	5,8	10,6
Köket Värnamo	24,0	1,9	2,4
Datorhall/serverhall	24,3	24,1	24,3
Hus 06/25 Eksjö	290,0	43,2	44,0
Elkraftsförsörjning Värnamo	68,6	43,0	45,9
Innegård Sänghiss Eksjö	15,8	0,8	3,0
Komponentprojekt	67,4	32,6	42,2
Övriga projekt med totalram 0,1-4,9 miljoner kronor	25,5	7,8	10,0
Psykiatri Värnamo Hus 21	208,0	8,1	8,1
Ombyggnation hus D3 & D4	236,0	0,2	0,2
Habilitering Värnamo	75,0	0,2	0,2
Avväxling fjärrvärme Ryhov	23,7	1,1	1,1
Energioptimering enligt hållbarhetsprogram 2021-2025	17,0	1,0	1,0
Köket Ryhov	14,2	0,3	0,3
Värnamo Folktandvård ombyggnation	10,4	0,0	0,0
CT labb 5 Eksjö	6,7	1,2	1,2
Utbildningslokal Segerstad	5,9	0,1	0,7
Barn- och ungdomspsykiatri Ryhov	5,4	0,1	0,1
Markköp Stora Segerstad	14,7	14,3	14,3
Markköp Mulsjö Sjöryd 1:192	1,9	1,8	1,8
Reservvattenanläggning Eksjö	5,5	0,2	0,2
Svinhus Stora Segerstad	32,4	0,0	1,4
Samlokalisering kvinnohälsovård	5,6	0,0	0,0
Omföring till Hus D1, maskiner och inventarier		-5,1	

Summa Mark och byggnader	1 936,2	307,0	816,0
Summa Materiella anläggningstillgångar	2 968,0	518,2	1 461,4
Finansiella anläggningstillgångar			
Jönköping Airport	0,0	9,1	0,0
Summa Finansiella anläggningstillgångar	0,0	9,1	0,0
TOTAL BRUTTOINVESTERING	2 976,8	538,1	1 480,5
<i>Beräknad utbetalning enligt budget 2022: 928 miljoner kronor</i>			
* Delar av budget avser driftskostnader			
INVESTERINGSBIDRAG			
Laddinfrastruktur		-1,7	
Summa Investeringsbidrag		-1,7	
TIDIGARE BEVILJADE INVESTERINGAR SOM EJ KOMMER ATT GENOMFÖRAS			
(Avslutas inför 2023)			
Inga investeringar att avsluta			

Blandmodell

Resultaträkning blandmodell

(miljoner kronor)	2020	2021	2022	Budget	Avvikelse mot kalkylerad budget
Verksamhetens intäkter ³⁾	3 051,3	3 580,9	3 391,1	2 739,6	651,5
Verksamhetens kostnader ³³⁾	-13 917,5	-15 443,5	-15 641,1	-15 035,1	-606,0
Avskrivningar ³⁾	-405,6	-451,9	-502,5	-510,5	8,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-11 271,8	-12 314,4	-12 752,5	-12 806,0	53,5
Skatteintäkter ⁶⁾	9 144,2	9 644,1	10 149,9	9 851,0	298,9
Generella statsbidrag och utjämning ⁷⁾	3 053,5	3 142,9	3 355,2	3 233,0	122,2
VERKSAMHETENS RESULTAT	926,0	472,6	752,6	278,0	474,7
Finansiella intäkter ⁸⁾	325,4	926,7	203,6	406,0	-202,4
Finansiella kostnader ³⁴⁾	-241,4	-175,2	-922,6	-114,0	-127,4
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	1 009,9	1 224,2	33,6	570,0	-536,4
Extraordinära poster ¹⁰⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	1 009,9	1 224,2	33,6	570,0	-536,4

Notförklaringar se sidorna 147-159

Balansräkning blandmodell

(miljoner kronor)	2020	2021	2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar ¹¹⁾	31,1	32,3	32,5
Materiella anläggningstillgångar			
1. Mark och byggnader ¹²⁾	4 523,4	4 605,2	4 648,8
2. Maskiner och inventarier ¹³⁾	1 115,6	1 155,0	1 121,4
Finansiella anläggningstillgångar ¹⁴⁾	365,7	384,4	385,9
Summa	6 035,7	6 176,9	6 188,6
Omsättningstillgångar			
Förråd ¹⁵⁾	108,3	127,0	123,3
Fordringar ¹⁶⁾	1 018,0	1 398,8	1 573,3
Kortfristiga placeringar ¹⁷⁾	7 389,5	9 215,8	9 049,0
Kassa och bank ¹⁸⁾	869,1	415,7	792,5
Summa	9 384,9	11 157,3	11 538,0
SUMMA TILLGÅNGAR	15 420,6	17 334,1	17 726,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Regionkapital ³⁵⁾	6 901,1	7 929,4	9 153,5
Händelser direkt mot egna kapitalet ³⁵⁾	18,3	0,0	0,0
Årets resultat	1 009,9	1 224,2	33,6
Summa	7 929,4	9 153,5	9 187,2
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner ³⁶⁾	4 661,9	5 263,6	5 583,9
Andra avsättningar ²¹⁾	0,0	0,0	0,0
Summa	4 661,9	5 263,6	5 583,9
Skulder			
Långfristiga skulder ²²⁾	45,5	49,5	48,1
Kortfristiga skulder ²³⁾	2 783,8	2 867,6	2 907,4
Summa	2 829,3	2 917,0	2 955,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	15 420,6	17 334,1	17 726,6
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ²⁴⁾	769,4	922,2	921,5
Pensionsåtagande (förmåner intjänade före 1998)	3 615,0	3 574,9	3 446,5
Löneskatt pension (förmåner intjänade före 1998)	877,0	867,3	836,1
Summa pensionsansvarförbindelse (förmåner intjänade före 1998)	4 492,0	4 442,2	4 282,6
Övriga pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna ²⁵⁾	26,0	26,0	22,4
Övriga ansvarförbindelser ²⁶⁾	100,0	100,0	100,0

Notförklaringar se sidorna 147-159

Kassaflöde blandmodell

(miljoner kronor)	2020	2021	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets Resultat	1 009,9	1 224,2	33,6
Justering för ej rörelselikviditetspåverkande poster 27)	598,6	384,9	1 572,5
Överföring av finansiella omsättningstillgångar till pensionsplaceringsmedel	0,0	0,0	-500,0
Likviditetspåverkande pensionsutbetalningar inkl löneskatt	-115,5	-123,3	-123,3
Posten som redovisas i annan sektion ²⁸⁾	-1,1	6,1	13,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 491,9	1 491,8	995,9
+Minskning/-ökning kortfristiga fordringar	-113,6	-380,8	-174,4
+Minskning/-ökning förråd/varulager	-43,5	-18,7	3,7
-Minskning/+ökning övriga kortfristiga skulder	330,8	83,8	39,9
Justering för rörelsekapitalförändring avseende löpande verksamhet	173,6	-315,8	-130,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 665,5	1 176,1	865,1
INVESTERINGAR			
- Inköp av immateriella anläggningstillgångar	-6,7	-16,1	-10,8
- Inköp av materiella anläggningstillgångar	-850,1	-565,9	-518,3
-Inköp av finansiell anläggningstillgång ¹⁴⁾	-165,0	0,9	-9,1
+ investeringsbidrag ²²⁾	1,0	7,7	1,7
+ Försäljning av anläggningstillgångar ²⁹⁾	46,8	1,7	3,1
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-974,1	-571,7	-533,4
FINANSIERING			
+Minskning/-ökning av långfristiga fordringar och finansiella Anläggningstillgångar ¹⁴⁾	-3,4	-19,7	-1,2
- ej likviditetspåverkande reavinst/ + förluster vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-3,4	-19,7	-1,2
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR			
- Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	0,0	0,0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA RÖRELSEPLACERINGSMEDEL	688,0	584,7	330,6
PENSIONSPLACERINGAR			
- Återinvesterad realiserad avkastning (pensionsmedel)	71,4	386,5	604,8
+/- Justering för orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar (pensionsmedel)	95,4	401,7	-725,4
Kassaflöde från pensionsmedelsplaceringar	166,9	788,2	-120,5
FÖRÄNDRING AV TOTALA MEDEL inkl pensionsmedel enligt verkligt värde	854,9	1 372,9	210,0
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets början	1 939,1	2 627,1	3 211,8
Likvida rörelseplaceringsmedel vid årets slut	2 627,1	3 211,8	3 542,3
Pensionsplaceringar vid årets början (enligt verkligt värde)	5 464,6	5 631,5	6 419,7
Pensionsplaceringar vid årets slut (enligt verkligt värde)	5 631,5	6 419,7	6 299,1
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets början	7 403,7	8 258,6	9 631,5
Likvida medel inkl pensionsplaceringar vid årets slut	8 258,6	9 631,5	9 841,5

Notförklaringar se sidorna 147-159

Notförklaringar

Not 1. Redovisningsprinciper

Region Jönköpings läns redovisningssystem följer Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), samt i förekommande fall rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning. I de fall Region Jönköpings län avviker från rekommendationerna beskrivs detta jämte skäl för avvikelsen.

Intäkter

Statsbidrag

Generella statsbidrag

Generella statsbidrag och bidrag och avgifter i utjämningsystemet redovisas normalt det år de inbetalas, då de inte innehåller några villkor eller andra restriktioner avseende när bidraget får eller ska användas.

Bidraget för läkemedelsförmånen redovisas som ett övrigt generellt statsbidrag. Bidraget erhålls normalt med två månaders eftersläp varför två månaders bidrag fordringsbokförs, se not 16. Sedan 2019 skuldförs statens del av rabattåterföringen, vilken dras av från bidraget året efter bokslutsåret. Även vinst och förlustdel av bidraget för förmånen och hepatit C skuldförs alternativt fordringsförs vilka redovisas separat i not 23.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De flesta av de specialdestinerade statsbidragen redovisas (intäktsförs) det år de avser oavsett betalningstidpunkt. De bidrag som inte betalats bokslutsåret har fordringsförts enligt not 16, se även not 2 uppskattningar och bedömningar för detaljer.

I not 23, där de förutbetalda intäkterna specificerats, framgår om något riktat statsbidrag skuldförts, till exempel på grund av återbetalningsskyldighet eller användning kommande år. Kommunal utveckling hanterar riktade statsbidrag som villkorade projektmedel och intäktsför dessa i takt med användningen, då flera delar av dessa avser både regionen och kommunerna.

Övriga intäkter

Abonnemangstandvård, som i Region Jönköpings län kallas frisktandvård, tillhandahålls i form av treåriga avtal där patienten betalar en årlig avgift för att få den tandvård som behövs. Inkomsten intäktsförs linjärt över avtalstiden oavsett hur många eller vid vilka tider som behandlingarna utförs.

Villkorade projektbidrag som oftast avser fleråriga projekt intäktsredovisas i takt med projektets kostnader fram till projektets slut. Efter projekttidens slut skuldbokförs eventuella inte utnyttjade bidrag om återbetalningsskyldighet finns, i annat fall intäktsförs bidraget vid projektslut.

Kostnader

Leasingavtal

Av Region Jönköpings läns finanspolicy framgår att leasing i princip endast ska förekomma vad gäller bilar. All nuvarande leasing klassificeras som operationell leasing. Utöver bilar finns från och med 2012 även leasingavtal av tåg, vilket övertagits från Jönköpings länstrafik AB. Förekommer även längre hyresavtal avseende tandteknisk utrustning och medicinteknisk utrustning. Avtalen inom dessa områden har varit liknande genom åren, så någon ny genomsyn för eventuell omklassificering har inte skett.

I not 30 redovisas förfallotidpunkter på de framtida leasingavgifterna för de avtal som finns per 221231 och är längre än tre år och inte uppsägningsbara förrän avtalstiden går ut. Detta gäller för tåg, tandteknisk och medicinteknisk utrustning, lokalhyror samt flerårsleasing bilar.

Avskrivningar

Avskrivningar är månadsvisa värdeminskningar vilka fördelas på tillgångens nyttjandeperiod, det vill säga den tid som tillgången förväntas kunna användas. Avskrivningen börjar då investeringen tas i bruk och sker i normalfallet linjärt, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år. För byggnader sker detta i normalfallet senast i samband med slutbesiktning. För mark, pågående ny- och tillbyggnader av byggnader samt konst sker ingen planmässig avskrivning. Avskrivningstiderna följs upp regelbundet, men ändras inte ofta för att behålla kontinuitet i redovisningen.

Komponentredovisning

Inom byggnadssidan skedde från och med 2014 en övergång till komponentredovisning.

Komponentmodellen innebar att 25 olika nya komponenter skapades med sex olika nyttjandeperioder. Kvar sedan tidigare finns anpassningar i hyrda lokaler.

De insatser som även fortsättningsvis bokas som planerat underhåll är årliga insatser som görs för att vidmakthålla befintlig standard. Det finansiella måttet egenfinansiering, påverkades inte av förändringen. Resultatet ökade och avskrivningarna ökade. Detta gav ett ökat investeringsutrymme, vilket motsvarades av den högre investeringsutgiften.

Tabell 19. Nyttjandeperioder och årliga avskrivningar immateriella och materiella anläggningar

Anläggning	Nyttjandeperiod	Årlig avskrivning
Immateriella		
Applikationsprogram	3-8 år	12-33 %
Medicintekniska informationssystem	3-8 år	12-33 %
Materiella		
IT-utrustning	3-10 år	10-33 %
Medicinteknisk utrustning	3-10 år	10-33 %
Tandteknisk utrustning	3-15 år	7-33 %
Byggnadsinventarier	7-10 år	10-14 %
Bilar, transportfordon	4-10 år	10-25 %
Jord- och skogsbruksmaskiner	8-10 år	10-12 %
Tåg	10-26 år	4-10 %
Revisioner tåg	5 år	20 %
Ombyggnationer hyrda lokaler	4-8 år	12-25 %
Övriga inventarier	3-10 år	10-33 %

Tabell 20. Nyttjandeperioder och årliga avskrivningar byggnadskomponenter

Anläggning	Nyttjandeperiod	Årlig avskrivning
Stomme (betong)	50 år	2 %
Stomme (lätt), fönster, fasadytterväggar (puts), takbeläggning, ledningsnät VVS och el, invändiga stomkompletteringar (lång), ställverk	30 år	3 %
Hiss, ventilation, belysningsarmaturer, försörjningssystem gas, VVS-armaturer	20 år	5 %
Kylanläggning, markberedning, markanläggning, invändiga stomkompletteringar (yttskikt, väggar, tak, fast inredning, vitvaror), solpaneler	15 år	7 %
Pumpar, motorer, teletekniska anläggningar, Styr- och övervakningsanläggning, Fasad-trä, mindre ombyggnation, energibesparande åtgärder	10 år	10 %
Mindre hyresgästpassade ombyggnationer, energibesparande åtgärder, provisoriska byggnader (paviljonger)	5 år	20 %

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar omfattar immateriella och materiella tillgångar.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för investeringar som ger ekonomiska fördelar eller ökad servicepotential och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I de fall investeringen finansierats med offentliga bidrag, intäktsförs inkomsten på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Den del som ännu inte intäktsförts, finns bland de långfristiga skulderna (långfristig förutbetald intäkt) i balansräkningen. Icke offentliga investeringsbidrag intäktsförs från och med 2020 när investeringen skett. Region Jönköpings län har inga lån och således inga lånekostnader som kan hänföras till anläggningarna.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består av inventarier och utrustning, mark och markanläggningar samt byggnader som är avsedda för stadigvarande bruk. Vid redovisning följs RKR R4.

För att inventarier och utrustning ska redovisas som investering och inte kostnadsbokföras direkt krävs en varaktighet på minst tre år och en anskaffningskostnad exklusive moms som överstiger gränsvärdet 50 000 kronor (ett helt prisbasbelopp avrundat uppåt). Denna gräns gäller från 2018 och någon retroaktiv justering har inte gjorts. Tidigare år har gränsen varit ett halvt prisbasbelopp (2017 var ett halvt prisbasbelopp 22 400 kronor).

Vid bedömning av om en anskaffning ska bokföras som kostnad eller investering används varje enskilt objekts anskaffningsvärde som grund, även vid köp som är ett led i en större inventarieanskaffning. Regeln tillämpas i princip även vid anskaffning av inventarier med ett naturligt samband men här finns undantag för samband som är så starka att flera inventarier är nödvändiga för investeringens behov.

Om- och tillbyggnad av byggnad samt nybyggnation redovisas som anläggning om åtgärdens utgift överstiger 600 000 kronor. Om underhållsåtgärder, som i normalfallet kostnadsbokförs direkt, sker i samband med om- och tillbyggnader ingår dessa i investeringens anskaffningsvärde precis som vid nybyggnation. Utbyte av komponenter enligt komponentmodellen kan ha lägre belopp.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar består av IT-system och programvarulicenser som upphandlats. I den mån IT-system utvecklas internt betraktas dessa inte som tillgångar utan de kostnadsförs.

Förutsättningen för att IT-system och programvarulicenser ska hanteras som en investering och bokföras som en tillgång är att anskaffningsvärdet överstiger 500 000 kronor och att nyttjandeperioden är mer än tre år.

Omsättningstillgångar

Lager och förråd

Lager och förråd värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Undantag från detta gäller läkemedelslager på Sjukhusapoteket vilket värderas till genomsnittliga anskaffningsvärden.

Finansiella omsättningstillgångar

Region Jönköpings läns samtliga placeringsmedel är klassificerade som omsättningstillgångar. Finansiella placeringar avseende pensionsmedel i aktiefonder, räntefonder och alternativa placeringar som fastigheter som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas enligt verkligt värde.

Finansiella placeringar avseende rörelsemedel i räntebärande instrument där syftet är inlösen vid förfallotillfällena värderas till anskaffningsvärdet.

Skulder och avsättningar

Pensionsskuld/avsättning

Region Jönköpings län använder RKR R10 avseende värdering och upplysningar av pensionsförpliktelser. Här framgår att värdering av pensionsförpliktelser inklusive löneskatt ska göras med tillämpning av vid varje tidpunkt gällande RIPS, Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Dessa riktlinjer uppdaterades 2021 där modellen för genomsnittliga livslängden förändrades till att baseras på ett kommunalt bestånd samt ändrad metod till så kallad ekonomisk dödlighet. Detta för att få en högre precision i skattningen av pensionsskulden då måttet beaktar skillnad i dödlighet mellan låg- och höginkomsttagare. Denna ändring medförde för Region Jönköpings län en ökad pensionsavsättning 2021 med 476 miljoner kronor inklusive löneskatt.

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning LKBR, 5 kap. 4 § och 6 kap. 4 §, ska regionens pensioner i bokslutet redovisas enligt den så kallade blandmodellen, då pensionsförmåner intjänade före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning.

Region Jönköpings län beslutade från och med årsredovisningen 2008 att införa en mer rättvisande pensionsredovisning, så kallad fullfondering, vilket innebär att balansräkningens skuldsida även innehåller pensioner intjänade före 1998. De årliga utbetalningarna av pensioner intjänade före 1998 inklusive löneskatt minskar balansräkningens pensionsavsättning. I resultaträkningen redovisas värdesäkring med mera av det totala pensionsåtagandet som en finansiell kostnad.

Den finansiella analysen och årsredovisningens finansiella rapporter omfattande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, driftredovisning och nyckeltal är upprättade enligt rättvisande pensionsredovisning (fullfondsmodellen).

För att uppfylla lagens krav anges i årsredovisningen även en resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och driftredovisning enligt blandmodellen. Även noter som skiljer sig från fullfondering redovisas enligt blandmodellen. Redovisningen enligt blandmodellen följer värderingsprinciperna enligt rekommendation R10. Hur blandmodellsredovisningen påverkats framgår av not 33 till not 36.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas i enlighet med rekommendation R10 som avsättning, när det är troligt att de kommer leda till utbetalningar. Avtal som inte har börjat utbetalas, redovisas som ansvarsförbindelse och de framgår av not 25. De förtroendevaldas intjänade ålderspensioner/ livränta redovisas som avsättning från 2014.

Leverantörsskulder i utländsk valuta

Leverantörsskulder i utländsk valuta värderas till fakturadatumets gällande valutakurs. Eventuell avvikelse från denna kurs redovisas som valutadifferens vid utbetalningstillfället. Någon omräkning enligt kursen på balansdagen sker inte enligt väsentlighetsprincipen.

Skuld till personalen

Region Jönköpings läns skuld till personalen i form av semesterlöneskuld, ej kompenserad övertid, jour och beredskap samt tillhörande upplupen arbetsgivaravgift har värderats och redovisats som kortfristig skuld enligt löneläget och gällande arbetsgivaravgifter per den 31 december 2022. Timlöner som tjänas in redovisas under nästkommande månad då lönen betalas, i enlighet med konsekvensprincipen.

Övriga avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar och ansvarsförbindelser regleras i Rådet för Kommunal Redovisnings rekommendation R9.

2016 gjordes avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur järnväg. Region Jönköpings läns andel utgör 32,3 miljoner kronor, vilken kostnadsfördes 2016. Trafikverket rekvirerade 50 procent vid byggstart varför den ingående avsättningen motsvarade 16,1 miljoner kronor enligt not 21. Under 2019 slutbetalades detta till Trafikverket varför avsättningen upplöstes.

Region Jönköpings läns avsättningar avser därför endast pensioner samt särskild löneskatt enligt not 20 enligt fullfondering och not 36 enligt blandmodell.

Region Jönköpings läns ansvarsförbindelser framgår av not 24-26 samt av balansräkningen enligt blandmodell.

Sammanställda räkenskaper och kommunala koncernen

Enligt LKBR 11 kap. 12 § ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om koncernen.

I särskilt avsnitt redovisas de juridiska personer som ingår i Region Jönköpings läns koncernföretag samt andra samägda organisationer. För dessa redovisas ägarandelar, verksamhetsbeskrivning och nyckeltal.

Enligt LKBR 12 kap. 2 § behöver sammanställda räkenskaper inte upprättas om samtliga kommunala koncernföretag, såväl var för sig som tillsammans, är utan väsentlig betydelse för regionen.

Region Jönköpings läns engagemang i dessa bolag, stiftelser, Kommunalförbund eller Samordningsförbund är av den omfattningen att sammanställda räkenskaper inte tillför väsentlig information.

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

Utöver de vanliga bedömningarna avseende ej slutjusterade statsbidrag som läkemedelsbidrag inklusive rabattavdrag, som framgår av redovisningsprinciperna, så finns även för 2022 fordringar som avser pandemirelaterade bidrag, som provtagningsersättning samt vaccinationsersättningar som betalas med eftersläp. Dessa är värderade enligt utförda volymer och statistik från Folkhälsomyndigheten och framgår av not 16.

Regionen har i övrigt inga fordringar på riktade statsbidrag avseende överenskommelser. Regionen ska senast 31 mars 2023 till Kammarkollegiet lämna en kortfattad ekonomisk redovisning av hur vissa av de beviljade statsbidragen har använts. Alla rekvirerade eller på annat sätt erhållna riktade statsbidrag avseende 2022 har intäktsförts på 2022. Någon uppskattning av beloppet har därför ej behövt ske. Bedömningen är att erhållna medel utnyttjats till avsett ändamål.

Not 3 Verksamhetens intäkter	2020	2021	2022
Ersättning från patienter - öppen hälso- och sjukvård	121,1	127,4	138,5
Ersättning från patienter - sluten hälso- och sjukvård	17,5	18,5	17,4
Ersättning från patienter - tandvård	148,2	159,1	151,2
Ersättning från patienter - övriga	15,1	16,5	18,3
Ersättning från trafiken - biljettintäkter	252,2	252,6	332,2
Försäljning av hälso- och sjukvård	236,0	258,7	298,1
Försäljning av tandvård	81,5	90,4	81,8
Försäljning av regional utveckling	139,0	149,0	143,3
Försäljning av material/varor	165,9	159,5	179,0
Försäljning av tjänster	426,6	456,3	654,3
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	1 327,9	1 757,8	1 230,4
Offentliga investeringsbidrag	0,0	2,4	3,1
Övriga specialdestinerade bidrag	58,1	73,5	92,9
Övriga intäkter, inklusive vinst vid försäljning av fastigheter och inventarier	62,1	59,2	50,5
Summa verksamhetens intäkter	3 051,3	3 580,9	3 391,1

Not 4 Verksamhetens kostnader	2020	2021	2022
Löner	4 789,5	5 128,9	5 147,5
Lagstadgade arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	1 472,5	1 561,0	1 563,6
Pensionskostnader	447,4	792,5	540,1
Kostnad för särskild löneskatt	113,6	198,5	139,9
Övriga personalkostnader	69,5	74,3	124,1
Kostnader för köpt verksamhet med mera	3 353,9	3 857,5	4 054,9
Kostnader för läkemedel (inom och utom förmånen) inkl rabatter och Apodos	1 250,6	1 289,2	1 380,2
Övriga verksamhetskostnader	2 142,1	2 258,1	2 406,1
Verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar	13 639,0	15 160,0	15 356,4

Not 5 Avskrivningar	2020	2021	2022
Anläggningstyper			
- Immateriella tillgångar IT-system/program	14,9	14,9	10,6
- Byggnader och markanläggningar	196,3	217,4	253,7
- medicinteknisk, tandteknisk och övrig IT-utrustning	126,5	148,0	163,0
- bilar, transportfordon	41,2	43,7	47,7
- övriga inventarier	26,6	27,9	27,6
Summa	405,6	451,9	502,5

Not 6 Skatteintäkter	2020	2021	2022	
Preliminära skatteintäkter innevarande år	9 327,3	9 363,9	9 830,6	
Prognos slutavräkning innevarande år	-139,6	241,0	248,2	
Slutreglering av skatteintäkter föregående år:	-43,5	39,2	71,1	
Slutjustering av skatteintäkter två år före i år:	0,1	0,1	0,0	
Summa	9 144,2	9 644,1	10 149,9	
Skatteunderlagsutveckling (i procent)		2021	2022	Ackumulerat
Budget		3,2 *	4,2 *	7,5
Utfall/prognos		5,3 **	5,2 ***	10,8
Budgetavvikelse		2,1	1,0	3,2

* SKR:s bedömning för riket 2021 och 2022

** Slutligt taxeringsutfall för riket 2021, Skatteverket, december 2022

*** Av SKR i december 2022 bedömd genomsnittlig ökning i riket

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	2020	2021	2022
Inkomstutjämning, bidrag	1 774,2	1 830,6	2 014,0
Kostnadsutjämningsavgift	-93,0	-80,3	-83,6
Regleringsavgift/bidrag*	-86,8	252,9	240,7
Läkemedelsbidrag	1 065,3	1 139,8	1 181,1
Generella bidrag från staten:			
Stöd avseende flyktingsituationen	25,6	0,0	0,0
Tillfälligt stöd ökad kostnad finansiering	0,0	0,0	3,2
Extra stöd till följd av pandemin	343,2	0,0	0,0
Kompensation för periodiseringsfond	12,6	0,0	0,0
Krisstödsbidrag	12,3	0,0	0,0
Summa	3 053,5	3 142,9	3 355,3

Not 8 Finansiella intäkter	2020	2021	2022
Utdelning på aktier och andelar	35,5	16,5	13,4
Ränteintäkter	70,2	80,9	95,6
Realiserad vinst vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	17,1	415,3	76,2
Orealiserad vinst verkligt värde finansiella omsättningstillgångar	190,9	401,7	0,0
Realiserade valutakursvinster	0,3	0,1	0,3
Övriga finansiella intäkter	11,3	12,2	18,1
Summa finansiella intäkter	325,4	926,7	203,6

Not 9 Finansiella kostnader	2020	2021	2022
Transaktionskostnader i betalningssystem, samt övriga finansiella kostnader	2,9	4,9	4,5
Realiserad förlust vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	21,2	90,8	53,0
Orealiserad förlust av finansiella omsättningstillgångar	95,5	0,0	725,4
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	7,1
Realiserade valutakursförluster	0,1	0,2	0,7
Ränta på pensionsavsättning inklusive löneskatt	297,9	313,1	257,0
Summa finansiella kostnader	417,6	408,9	1 047,6
Summa finansnetto not 8 minus not 9	-92,3	517,8	-844,0

Not 10 Extraordinära poster

Inga extraordinära poster finns för 2020, 2021 eller 2022

Not 11 Immateriella anläggningar	2020	2021	2022
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar			
Ingående Anskaffningsvärde	258,3	243,3	240,2
Inköp	6,7	16,1	10,8
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	-21,8	-19,2	-32,7
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	243,3	240,2	218,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-219,1	-212,2	-207,9

Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	21,8	19,2	32,7
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-14,9	-14,9	-10,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-212,2	-207,9	-185,7
Utgående redovisat värde	31,1	32,3	32,5

Not 12 Byggnader och mark	2020	2021	2022
Ingående Anskaffningsvärde	8 088,3	8 582,3	8 868,1
Inköp	494,0	306,0	307,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	-20,2	-19,9
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	8 582,3	8 868,1	9 155,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 862,5	-4 058,9	-4 262,9
Försäljningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	13,4	10,1
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-196,3	-217,4	-253,7
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 058,9	-4 262,9	-4 506,5
Utgående redovisat värde	4 523,4	4 605,2	4 648,8

Not 13 Maskiner och Inventarier	2020	2021	2022
Ingående Anskaffningsvärde	2 388,4	2 580,7	2 665,4
Inköp	356,1	259,8	211,2
Försäljningar	-72,5	-10,6	-4,9
Utrangeringar	-91,3	-164,5	-275,4
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	2 580,7	2 665,4	2 596,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 388,9	-1 465,1	-1 510,4
Försäljningar	29,2	10,6	3,8
Utrangeringar	89,0	163,6	270,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-194,3	-219,6	-238,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 465,1	-1 510,4	-1 474,9
Utgående redovisat värde	1 115,6	1 155,0	1 121,4

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar inklusive långfristiga fordringar	2020	2021	2022
Ingående värde RJL Älghunden 4 AB, aktier	137,436	302,436	298,005
Ingående värde Tågdepån i Nässjö AB, aktier	0,000	0,050	3,550
Ingående värde Jönköping Airport AB	0,000	0,000	0,000
Årets investeringar bussdepån	165,000	-4,431	0,000
Årets investeringar tågdepån	0,050	3,500	0,000
Årets investeringar flygplatsen	0,000	0,000	9,100
Årets nedskrivningar flygplatsen	0,000	0,000	-7,100
Utgående värde RJL Älghunden och tågdepån aktier som anses som investeringar enligt kassaflödesanalysen	302,486	301,555	303,555
TvNo Textilservice AB, aktier	1,470	1,470	1,470
Almi Företagspartner Jönköping AB, aktier	0,490	0,490	0,490
Bostadsbyggen i Jönköping AB, aktier	1,000	1,000	1,000
Smålands Turism AB, aktier	0,588	0,594	0,594
Kust till kust AB, aktier	0,015	0,015	0,015
Samtrafiken i Sverige AB, aktier	0,030	0,030	0,030
Inera AB, aktier	0,005	0,005	0,005
AB Transitio, aktier	1,000	1,000	1,000
LFF Service AB, aktier	0,001	0,001	0,001
Andelar i bostadsrättsföreningar	0,127	0,127	0,127
Andel i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	49,743	49,743	49,743
Övriga andelar	3,364	3,753	4,163
Summa aktier och andelar som anses som finansiering enligt kassaflöde	57,833	58,228	58,643
Övriga långfristiga fordringar	5,369	24,643	23,678
Summa aktier, övriga andelar och långfristiga fordringar som anses som finansiering enligt kassaflöde	63,202	82,871	82,322
Summa finansiella anläggningstillgångar inklusive långfristiga fordringar	365,688	384,426	385,877

Not 15 Förråd	2020	2021	2022
Sjukhusapoteket	23,3	21,0	21,2
Materialförsörjningsförråd	52,5	71,2	61,0
Materialförråd Regionfastigheter	1,9	2,0	2,6
Tekniska hjälpmedel, Hjälpmedelscentralen	9,6	11,6	11,4
Tekniska hjälpmedel, Ortopedklinikerna	7,6	8,0	7,9
Hörhjälpmedel	3,1	2,9	3,9
Synhjälpmedel	0,8	0,8	0,8
Bränsleförråd Regionfastigheter	2,9	2,8	5,3
Råvaruförråd Naturbruken	2,5	2,2	3,6
Husdjur Naturbruken	4,0	4,5	5,4
	108,3	127,0	123,3

Not 16 Kortfristiga fordringar	2020	2021	2022
Fordran på staten avseende riktade statsbidrag inom hälso- och sjukvården	216,0	117,2	19,9
Fordran på staten avseende läkemedelsbidrag	185,2	197,9	203,4
Övriga fordringar på staten och Försäkringskassan	107,2	202,3	124,2
Kund- och vårdavgiftsfordringar	161,1	252,4	237,1
Övriga kortfristiga fordringar	3,5	3,0	4,5
Förutbetalda kostnader	280,7	293,9	320,9
Upplupna skatteintäkter (positiv avräkning)	0,0	241,0	560,2
Övriga upplupna intäkter	64,3	91,1	103,1
Summa	1 018,0	1 398,8	1 573,3

Not 17 Kortfristiga placeringar	2020	2021	2022
Extern förvaltning, placeringar pensionsmedel marknadsnoterade aktiefonder	1 235,8	1 203,9	1 838,5
Extern förvaltning, placeringar pensionsmedel marknadsnoterade ränteobligationer	3 098,0	3 264,0	3 540,1
Egen förvaltning, placeringar pensionsmedel alternativa investeringar	50,0	100,3	129,1
Extern förvaltning, placeringar pensionsmedel likvida medel *	0,0	345,9	11,4
Orealiserade värdeförändringar pensionsmedel enligt redovisning	1 103,8	1 505,5	780,2
Summa pensionsmedelsplaceringar	5 487,6	6 419,7	6 299,1
Egen förvaltning, rörelseplaceringar alternativa investeringar	1 901,9	2 796,1	2 749,8
Summa rörelseplaceringar	1 901,9	2 796,1	2 749,8
Summa kortfristiga placeringar	7 389,5	9 215,8	9 049,0

* Pensionsmedel likvida medel är från och med 2021 omförd från kontogruppen Kassa och bank i not 18 och ingår nu i not 17

Not 18 Kassa och bank	2020	2021	2022
Bank pensionsmedel *	143,9	0,0	0,0
Kassa, bank	725,2	415,7	792,5
Summa Kassa, Bank	869,1	415,7	792,5
Summa finansiella placeringar och kassa, bank (not 17 + not 18)	8 258,6	9 631,5	9 841,5

* Bank pensionsmedel är från och med 2021 omförd till kontogruppen Kortfristiga placeringar och ingår i not 17

Not 19 Eget kapital	2020	2021	2022
Ingående eget kapital	2 306,9	3 437,4	4 711,4
Årets redovisade resultat enligt fullfondering	1 112,1	1 274,0	193,2
Justering årets resultat till följd av ändrad redovisningsprincip	18,3	0,0	0,0
Utgående eget kapital enligt fullfondering	3 437,4	4 711,4	4 904,6

Not 20 Avsättningar för pensioner/pensionsåtagande	2020	2021	2022
Ingående avsättning inklusive särskild avtalspension, visstidspension och löneskatt	9 007,9	9 153,9	9 705,7
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension exkl löneskatt	178,9	251,1	237,0
Nyintjänade efterlevandepensioner exkl löneskatt	6,6	2,3	3,4
Nyintjänad PA-KL-pension exkl löneskatt	5,7	12,0	9,6
Nyintjänad ålders- och efterlevandepension förtroendevalda enligt PBF och OPF	2,6	2,3	0,3
Arbetstagare som pensionerats med särskild avtalspension eller visstidspension exkl löneskatt	1,2	1,6	8,5
Ränte- och basbeloppsuppräknings exkl löneskatt	239,7	118,4	206,8

Övrig post exkl löneskatt	-0,2	1,2	1,2
Pensionsutbetalningar exkl löneskatt	-317,1	-327,4	-337,5
Förändring av löneskatt	28,5	14,9	31,4
Ändring av försäkringstekniska grunder inkl löneskatt *	0,0	475,6	0,0
Utgående avsättning inklusive särskild avtalspension och visstidspension	9 153,9	9 705,7	9 866,5
Aktualiseringsgrad för ovanstående pensionsförpliktelser är respektive år	98,0%	98,0%	98,0%

Utöver avsättningarna finns också kortfristig skuld avseende avgiftsbestämd Ålderspension (tidigare individuell del) till de anställda, vilken framgår av not 23.

2002 bytte Hälsohögskolan huvudman. I samband med detta tryggades deras pensioner genom inbetalning till försäkringsbolaget SPP numera KPA

Jönköpings länstrafik AB tryggade 2008 sina pensioner hos KPA. Denna försäkring kvarstår även efter 2012 då länstrafiken införlivades i Landstinget.

Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	40,8	40,8	42,1
Pensionskapitalets värde exklusive överskottsfond	53,8	52,4	50,4
Överskottsfondens värde	3,5	5,0	0,9

Not 21 Övriga avsättningar	2020	2021	2022
Ingående avsättning	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0

Not 22 Långfristiga skulder	2020	2021	2022
Ingående långfristig skuld avseende förutbetalda investeringsbidrag	66,7	45,5	49,5
Investeringsbidrag enligt årets kassaflödesanalys*	1,0	7,7	1,7
Direkt intäktsförda privata investeringsbidrag	-1,0	0,0	0,0
Intäktsförda tidigare års privata investeringsbidrag till följd av ändrad redovisningsprincip	-18,1	-0,7	0,0
Intäktsförda investeringsbidrag i takt med investeringarnas nyttjande (minskning av lång skuld enligt kassaflödesanalys)	-3,1	-2,5	-3,1
Under året använda investeringsbidrag som erhållits tidigare år (minskning av lång skuld enligt kassaflödesanalys)	0,0	-0,5	0,0
Utgående långfristig skuld avseende förutbetalda offentliga investeringsbidrag	45,5	49,5	48,1

*Investeringsbidrag respektive år avser:

2022 avser laddinfrastrukturbidrag från Naturvårdsverket 1,7 mnkr

2021 avser solpanelsbidrag Boverket på 7,1 mnkr, Linköpings universitet till läkarlinjen 0,1 mnkr, samt Frysbidrag 0,5 mnkr

2020 avser 1,0 miljon kronor privat bidrag avseende solpaneler

Not 23 Kortfristiga skulder	2020	2021	2022
Förutbetalda skatteintäkter (negativ avräkning)	262,5	100,4	0,0
Leverantörsskulder	915,5	1 023,6	1 180,6
Upplupna arbetsgivaravgifter, sjukförsäkringsavgifter, källskatt, löneskatt, mervärdesskatt och energiskatt	532,8	528,3	530,5
Skuld till personalen (löner, semester, jour och komp)	425,7	454,3	437,9
Individuell del / Avgiftsbestämd ålderspension	206,2	217,5	228,0
Återbetalning läkemedelsbidrag avseende vinst/förlustdel samt statens del av rabattåterbäring	45,6	47,5	39,6
Övriga förutbetalda intäkter *	245,3	301,5	315,5
Övriga upplupna kostnader	150,3	194,3	175,3
Summa	2 783,8	2 867,6	2 907,4
* Övriga förutbetalda intäkter avser:			
- Arbete mot våld i nära relationer	0,9	0,0	0,0
- Vaccination covid 19	12,3	0,0	0,0
- Ökad läkarkompetens i äldreomsorgen	0,0	7,3	0,0
- Bemanningsmoms	1,0	0,0	0,0
- Kömiljard bonusåterbetalning	0,0	0,0	1,1
- Hälso- och sjukvårdens arbete civilt försvar, försörjningsberedskap läkemedel	0,0	0,0	17,0
- Frisktvård	3,2	3,3	3,4
- hyresintäkter	4,1	4,4	5,0
- utmärkelser/priser	0,1	0,0	0,0
- förutbetalda intäkter buss och tåg, länstrafiken	22,1	21,0	24,4
- förutbetalda projektmedel Kommunal utveckling	110,0	160,7	169,3
- Naturbruksgymnasiernas ackumulerade resultat, skuld till kommunerna	14,8	13,1	14,3
- övriga, främst villkorade projektbidrag samt sjukvårdsregionala medel	76,8	91,8	80,9
Summa	245,3	301,5	315,5

Not 24 Panter och därmed jämförliga säkerheter	2020	2021	2022
Smålands Turism AB	2,0	2,0	2,0
RJL Tågdepån Nässjö AB inkl moderbolagsborgen till NCC Sverige AB för tågdepån (63,0)	722,2	722,2	663,0
TvNo Textilservice AB, 49 procent av pensionsandel	14,5	12,7	12,1
Transitio, garanterat av Region Jönköpings län enligt proprieborgen efter regress *	30,7	185,3	244,5
Summa	769,4	922,2	921,5

* Borgensbeloppet är baserat på vad regionen garanterat för egna tåg, av Transitios skuld.

Regionen har beslutat att ge AB Transitio i uppdrag att avropa regionalstågsfordon med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk

utrustning samt ingått borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för upphandlad finansiering upp till 990 miljoner kronor avseende

spårfordon, högvärdeskomponenter och strategisk utrustning.

I borgensbeloppet på 244,5 mnkr ovan ingår 220,4 mnkr för hittills anskaffade tåg i enlighet med uppdraget.

Regionen är som försäkringstagare delägare i LÖF Regionernas Ömsidiga Försäkringsbolag. Enligt § 5 i bolagsordningen gäller att "Delägarna svarar som juridiska personer var för sig för bolagets förbindelser, envar till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie han har haft att erlägga under det år förlusten uppkommit".

För Region Jönköpings län skulle detta motsvarat 527 miljoner kronor 2022.

Not 25 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	2020	2021	2022
Visstidspensioner enligt PBF, förtroendevalda inklusive löneskatt	16,1	16,9	13,2
Avgångsersättning enligt PBF, förtroendevalda inklusive arbetsgivaravgift	0,0	0,0	0,0
Omställningsstöd enligt OPF-KL, förtroendevalda inklusive arbetsgivaravgift	9,8	9,1	9,1
Summa	26,0	26,0	22,4

Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	5	5	4
--	---	---	---

Antal förtroendevalda med rätt till avgångsersättning enligt PBF	0	0	0
--	---	---	---

Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	10	9	9
--	----	---	---

Not 26 Övriga ansvarsförbindelser	2020	2021	2022
Trafikverket*	200,0	200,0	200,0
-Jönköpings, Värnamo och Vaggeryds kommuner	-100,0	-100,0	-100,0
Netto regionens medfinansieringsandel Trafikverket	100,0	100,0	100,0

* Regionfullmäktige beslutade 2017 att godkänna överenskommelse (avsiktsförklaring) med Trafikverket avseende sam- och medfinansiering av elektrifiering av det så kallade Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult på totalt 500 miljoner kronor.

300 miljoner kronor samfinansieras (statliga medel) av regional transportplan 2018-2029 och 200 miljoner kronor garanteras i medfinansiering av regionen. Den regionala medfinansieringen fördelas mellan regionen och berörda kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd där kommunerna står för hälften.

Under förutsättning av medfinansieringsavtal/genomförandeavtal med Trafikverket innebär det en kostnad för medfinansiering för regionen med netto 100 miljoner kronor.

Not 27 Justering för ej rörelselikvidpåverkande poster	2020	2021	2022
- ej rörelselikviditetpåverkande återinvesterad realiserad pensionsmedelsavkastning	-71,4	-386,5	-104,8
- ej rörelselikviditetpåverkande realiserad kursförändring pensionsmedel	-95,4	-401,7	725,4
+ ej likviditetpåverkande avskrivningar	405,6	451,9	502,5
+ ej likviditetpåverkande avsättningar	540,0	958,7	580,1
-ej likviditetpåverkande investeringsbidrags nyttjande	-3,8	-3,7	-1,4
Summa ej rörelselikvidpåverkande poster	774,9	618,7	1 708,9

Not 28 Realisationsvinster/förluster vid avyttring av anläggningstillgångar	2020	2021	2022
Reavinst vid försäljning av inventarier	-3,9	-1,7	-1,9
Reaförlust vid utrangering av fastigheter	0,0	6,9	10,2
Reaförlust vid försäljning av inventarier	0,4	0,0	0,0
Reaförlust vid utrangering av inventarier	2,4	0,9	4,9
Summa realisationsvinster/förluster vid försäljning av anläggningar	-1,1	6,1	13,1

Not 29 Försäljningspriser av sålda anläggningstillgångar	2020	2021	2022
Fordon: traktorer, skogsmaskiner, jordbruksmaskiner, ambulanser, fyrhjulingar, åkrgräsklippare och bilar m.m.	3,2	0,4	3,1
Fordon: tåg	40,6	0,0	0,0
Sjukvårdsutrustningar	3,0	1,3	0,0
Summa försäljningssumma för sålda anläggningstillgångar	46,8	1,7	3,1

Not 30 Leasing	2020	2021	2022
Operationella leasingavtal			
Tåg - erlagd leasing/hyra under året	8,7	9,5	11,2
- förfallotidpunkt inom ett år	9,2	9,2	10,4
- förfallotidpunkt 1-5 år	36,6	36,9	41,6
- förfallotidpunkt senare än 5 år	18,3	9,2	0,0
Tandteknisk utrustning - erlagd leasing/hyra under året	5,5	5,5	2,8
- förfallotidpunkt inom ett år	5,5	2,7	1,8
- förfallotidpunkt 1-5 år	2,3	4,5	0,0
- förfallotidpunkt senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Medicinteknisk utrustning - erlagd leasing/hyra under året	9,9	9,5	8,8
- förfallotidpunkt inom ett år	8,6	5,8	6,5
- förfallotidpunkt 1-5 år	0,0	0,0	0,2
- förfallotidpunkt senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Lokalhyror - erlagd leasing/hyra under året	95,2	114,4	124,1
- förfallotidpunkt inom ett år	93,5	117,8	120,3
- förfallotidpunkt 1-5 år	189,3	318,5	354,4
- förfallotidpunkt senare än 5 år	97,8	352,3	450,9
Varav koncerninterna lokalhyror under året			26,4
- förfallotidpunkt inom ett år			28,0
- förfallotidpunkt 1-5 år			111,0
- förfallotidpunkt senare än 5 år			306,0
Bilar flerårsleasing - erlagd leasing/hyra under året	12,3	12,7	15,6
- förfallotidpunkt inom ett år	12,9	14,7	15,1
- förfallotidpunkt 1-5 år	12,9	12,7	9,0
- förfallotidpunkt senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Bilar korttidshyra - erlagd leasing/hyra under året	1,6	1,0	2,3
Övrig leasing/korttidshyror	6,5	6,4	5,7

Not 31 Upplysning om upprättade särredovisningar	2020	2021	2022
Tandvårdens särredovisning	RJL 2020/86	RJL 2021/137	RJL 2022/84
Folkhögskolornas särredovisning			RJL 2022/84
Upprättade särredovisningar finns diarieförda på ovanstående diarienummer			

Not 32 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision	2020	2021	2022
Kostnader för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde	0,4	0,4	0,4
Förtroendevalda revisorer och revisionskontoret	0,3	0,3	0,4
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,7	0,7	0,8
Kostnader för övrig revision			
Sakkunnigt biträde	0,5	1,1	2,3
Förtroendevalda revisorer och revisionskontoret	3,2	3,3	3,5
Total kostnad för övrig revision	3,8	4,4	5,8
Total kostnad för revision	4,4	5,1	6,5

Not 33 Verksamhetens kostnader enligt blandmodell	2020	2021	2022
Löner	4 789,5	5 128,9	5 147,5
Lagstadgade arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	1 472,5	1 561,0	1 563,6
Pensionskostnader	671,5	1 020,7	769,2
Kostnad för särskild löneskatt	167,9	253,8	195,5
Övriga personalkostnader	69,5	74,3	124,1

Kostnader för köpt verksamhet med mera	3 353,9	3 857,5	4 054,9
Kostnader för läkemedel (inom och utom förmånen)	1 250,6	1 289,2	1 380,2
Övriga verksamhetskostnader	2 142,1	2 258,1	2 406,1
Summa verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar enligt blandmodellen	13 917,5	15 443,5	15 641,1

Not 34 Finansiella kostnader enligt blandmodell	2020	2021	2022
Transaktionskostnader i betalningssystem, samt övriga finansiella kostnader	2,9	4,9	4,5
Realiserad förlust vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	21,2	90,8	53,0
Orealiserad förlust av finansiella omsättningstillgångar	95,5	0,0	725,4
Realiserade valutakursförluster	0,1	0,2	0,7
Ränta på pensionsavsättning inklusive löneskatt	121,6	79,3	131,9
Summa finansiella kostnader enligt blandmodell	241,4	175,2	922,6
Summa finansnetto enligt blandmodell	84,0	751,6	-719,0

Not 35 Eget kapital enligt blandmodell	2020	2021	2022
Ingående eget kapital	6 901,1	7 929,4	9 153,5
Årets redovisade resultat enligt blandmodell	1 009,9	1 224,2	33,6
Justering årets resultat till följd av ändrad redovisningsprincip	18,3	0,0	0,0
Utgående eget kapital enligt blandmodell	7 929,4	9 153,5	9 187,2

Not 36 Avsättningar för pensioner enligt blandmodell	2020	2021	2022
Ingående avsättning inklusive särskild avtalspension, visstidspension och löneskatt	4 413,7	4 661,9	5 263,6
Pensionsutbetalningar exkl löneskatt	-93,0	-99,2	-108,4
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension exkl löneskatt	193,8	267,6	250,3
Arbetsstagare som pensionerats med särskild avtalspension eller visstidspension exkl löneskatt	1,2	1,6	8,5
Ränte- och basbeloppsuppräknings exkl löneskatt	97,9	63,8	106,2
Övrig post exkl löneskatt	-0,2	1,2	1,2
Förändring av löneskatt	48,5	57,0	62,5
Ändring av försäkringstekniska grunder inkl löneskatt *	0,0	309,6	0,0
Utgående avsättningar för pensioner enligt blandmodell	4 661,9	5 263,6	5 583,9

Utgående avsättningar enligt blandmodell uppdelat per förmån	2020	2021	2022
Individuell del för 1998 och 1999	177,8	175,8	172,4
Förmånsbestämd Ålders Pension	3 469,0	3 950,9	4 208,8
Pension till efterlevande	16,1	14,8	14,7
PA-KL pensioner	41,0	51,6	57,6
GP / SÅP / SAP / VP / PBF / OPF**	47,8	42,8	40,3
Särskild löneskatt	910,2	1 027,6	1 090,2
Förändrad avsättning avseende försäkringstekniska grunder inklusive löneskatt *			
Summa	4 661,9	5 263,6	5 583,9

** GP är Garantipensioner/SÅP är Särskilda Ålderspensioner/SAP är Särskilda Avtalspensioner / VP är Visstidspensioner/PBF och OPF avser ålderspension- och livränta för förtroendevalda

Regionrevisionen

Regionfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer, den verksamhet som bedrivits i regionens företag. Vi har även, tillsammans med regionrevisorerna i Kalmar och regionrevisorerna i Östergötland, granskat verksamheten i den gemensamma Samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Våra granskningsrapporter med tillhörande missiv, som löpande under året överlämnats till regionfullmäktige, sammanfattas i bilaga och finns även publicerade på vår hemsida.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Region Jönköpings län i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, även om räkenskaperna avviker från lagar och rekommendationer vad gäller redovisning av pensionsåtagandet.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att ett arbete med utveckling av den interna kontrollen har återupptagits efter coronapandemin och ser positivt på att detta förbättringsarbete.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer att måluppfyllelsen beträffande verksamhetsmålen till största del är förenlig med de mål fullmäktige beslutat om, 65 % av mätetalen är uppfyllda eller delvis uppfyllda.

Vi tillstyrker

- att regionstyrelsen och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att patientnämnden och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att parlamentariska nämnden och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att nämnden för folkhälsa och sjukvård och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet samt dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att nämnden för trafik, infrastruktur och miljö samt dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet
- att samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen och dess enskilda ledamöter beviljas ansvarsfrihet

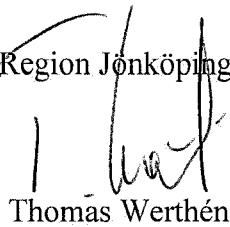
Vi tillstyrker

- att fullmäktige godkänner regionens årsredovisning för år 2022.

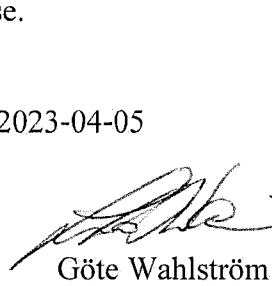
Vi åberopar bifogade redogörelse samt avlämnade granskningsrapporter.

Av fullmäktige valda revisorer i Region Jönköpings län – Thomas Werthén, Göte Wahlström, Marianne Ericsson, Per Hansson, Magnus Hellström, Mats Hoppe, Östen Johnsson, Ronny Korsberg, Maria Lundblom Bäckström – har undertecknat denna revisionsberättelse.

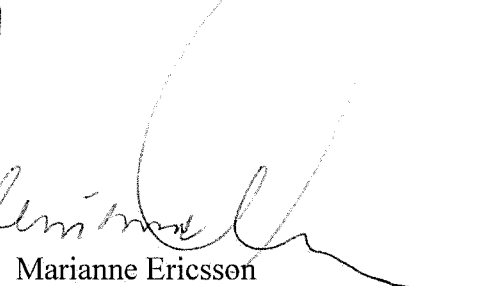
Region Jönköpings län 2023-04-05

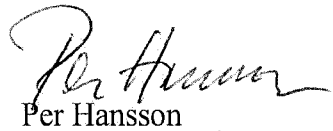
Thomas Werthén

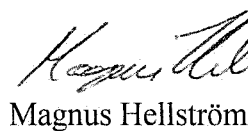
Göte Wahlström

Marianne Ericsson

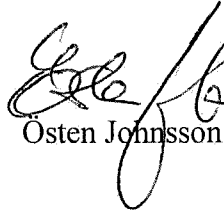
Per Hansson

Magnus Hellström

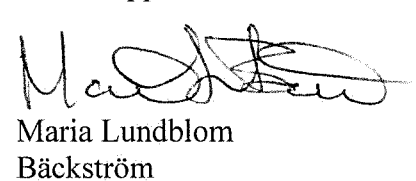
Mats Hoppe

Östen Johnsson

Ronny Korsberg

Maria Lundblom
Bäckström

För ett bra liv i en attraktiv region.